

ព្រះ
ច្បាប់ជនជាតិ

និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បញ្ចបតាគ

៧៦

បោះពុម្ពលើកទី ១

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស ២៥០៧

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកស្កាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកជប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកនេះ ចាប់ពីភាគ៥១ ដល់ ភាគ១១០
ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយ គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ ឬជា
ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

ផ្តល់សេចក្តីរំលឹកគម្ពីរព្រះទ័ត្របិដកសម្រាប់ការងារ
ដោយ ឧបាសិកា កាំង ហ៊ុចទីណា ។

គ្រប់គ្រងឯកសារ (ទូទៅ និងផ្នែកបច្ចេកទេស)
ដោយ ឧបាសក ស្រុង-ចាន់ណា ។

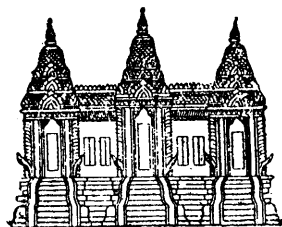
ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ
ដោយ ចនៈស្រីស្រស់ ។

ថតស្តានដោយ
ប្អូនប្រុស ម៉ាន់ សារ៉េត

ក្រោមការឧបត្ថម្ភយ៉ាងទឹកក្រវែលអំពី៖

- ឧបាសិកា កាំង ព្រិចទ័ណ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ជុត លីស្រុង និង ឧបាសិកា លី សុខា ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក សរ ចន និង ឧបាសិកា អ៊ូច សារ៉ា ព្រមទាំងបុត្រ (បាត់ដំបង)
- ឧបាសក ជា ស៊ីវត្តានា និង ឧបាសិកា យុន សុនីម៉ា ព្រមទាំងបុត្រី ជា សុមេធាធីតា (ស.វ.អ)
- លោក ជីម-ជា និង លោកស្រី រតនី ស្រីមុំ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ទីផង យឿន (កូរ៉េ)
- លោក ស៊ុក ចាន់សេរី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា យ៉ា រ៉ាវី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ប្អូនស្រី យ៉ា សុភ័ក្ត្រៈ (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា កោ សេង (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ប៉ាន សុគន្ធានីន និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ស្រុង ចាន់ណា និង ឧបាសិកា ចន ស្រីស្រស់ ព្រមទាំងបុត្រ ចាន់ណា សុធានីនាដ, ចាន់ណា សុធានីនាធី (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ស្រុង ចាន់រស្មី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- កញ្ញា ស្រុង ចាន់រតនា (ភ្នំពេញ)
- លោក ស្រុង យូចេង (ភ្នំពេញ)
- លោក នង សុផល (កូរ៉េ)
- ប្អូនស្រី សុខ អេង (កំពង់ចាម)
- កញ្ញា ចន កក្កដា (បាត់ដំបង)
- លោកស្រី ចន សត្យា និង លោក ខួត សេរីស័ក ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោក ចន រចនា (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា ទីស សុផារី (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា យឿម សុផានី (បាត់ដំបង)
- លោក ម៉ៅ គន្ធា និង លោកស្រី ធួរៀង សេដ្ឋា (បាត់ដំបង)
- លោក សៅ សារ៉ុម (បាត់ដំបង)
- ព្រះចៅ ព្រះគុណ ជុំ សារៈ (ព្រះចៅអធិការវត្ត សម សាន្ត ខេត្តបាត់ដំបង)
- ឧបាសិកា រ៉ាន់ លុយ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ហួ ច័ន្ទសុខ័ណ្ឌ និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ស.វ.អ)

ព្រះ
 ព្រះបិណ្ឌបាសិ
 នឹង
 សេចក្តីប្រាប់តាសាខ្មែរ
 សុត្តន្តបិណ្ឌ
 ខុទ្ទកនិកាយ អបបាស
 បញ្ចបតាគ
 ស៊ី

បោះពុម្ពលើកទី ១
 ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ក្រុងភ្នំពេញ
 ព. ស. ២៥០៧

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមផ្តល់ស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានសូត្រចេញពីជម្រៅដួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា
ជនជាតិជប៉ុន ។

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the
translation of the complete TRIPITAKA to Cambodian
Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាមីរាប័រអាន !

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាមីគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន " ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ ចកប្រែពីភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយ ពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិក ជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រកដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំង មនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរ ក៏ត្រូវអន្តរាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តី ទុក្ខសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើឃោរឃៅ បញ្ចប់គំនុំគុំគួន ដើរតាមពុទ្ធដីការព្រះបរមគ្រូ មិត្តមិត្តរាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជាមិមិត្តរូបនៃការប្តេជ្ញាចិត្ត របស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាព ក្នុងពិភពលោក ដើម្បីទុកជាភស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និង ប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃនក្ខត្តច្យក្ស កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ The Rev. Seikyo Muchaku

ប្រធានការិយាល័យ The Rev. Eiitsu Shinohara

អ្នកចាត់ការ

The Rev. Zendo Matsunaga The Rev. Jitsujo Arima The Rev. Yoshimichi Ito
The Rev. Keiichi Watai The Rev. Gijun Sugitani The Rev. Shincho Shigeta
The Rev. Risho Maeda The Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！

敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未會有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗り越え、瞑りを離れ、怨みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

世話人代表 無着 成恭
事務局長 篠原 鋭一

世話人 松永 然道 有馬 実成
伊藤 佳通 渡井 奎一
杉谷 義純 茂田 真澄
前田 利勝 中島 教之
永 六輔

Acknowledgment

Dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community,

It is a matter of great joy that the translation into Cambodian of the Pali Tripitaka has been completed and published. The Tripitaka Commission of the Buddhist Institute, Phnom Penh, launched the translation project in 1930 and completed the translation, after 39 years of effort, in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but will also be an important milestone in the history of publication in Cambodia.

The revival and prosperity of Buddhism in Cambodia are the ardent wish of the Japanese Buddhist community, it is in this spirit that we have completed this important project and now present the entire work to the Cambodian Buddhist community, it is a gift not only to the Buddhist community in Cambodia but also to all Cambodian people and all peace-loving people in the world.

Cambodia experienced great tragedies in modern times, and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount grief and anger, to forgive, and to start working again for world peace.

This great work is a symbol of the Japanese Buddhist community's resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and is a testimony to the friendship between our people.

With hands joined in reverence.
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager : The Rev. Seikyo Muchaku

Secretary General : The Rev. Eiitsu Shinohara

Management Team :

The Rev. Zendo Matsunaga   The Rev. Jitsujo Arima   The Rev. Yoshimichi Ito

The Rev. Keiichi Watai   The Rev. Gijun Sugitani   The Rev. Shincho Shigeta

The Rev. Risho Maeda   The Rev. Kyoshi Nakajima   Mr. Rokusuke Ei

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបដាន

បញ្ចកក

៧៦

ព. ស. ២៥០៧

សុត្តន្តបិដកេ

ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមោ ភាគោ

ថេរីយាបទានំ

បឋមោ សុមេធាវគ្គោ

បឋមំ សុមេធហើរីយាបទានំ

អដ ថេរីកាបទានានិ សុណាម(១)

[១] ភក្កវតិ កោណាគមនេ សង្ឃារមម្ហំ និវេសម្ហំ
សខិយោ តិស្សោ ជនិយោ វិហារទានំ អនម្ហសេ(២)។
នសក្ខតំ សតក្ខតំ សតានំ ច សតក្ខតំ
នេវេសុ ឧបបដ្ឋិម្ហំ កោ វាទោ មាណុសេ កវេ។
នេវេសុ មហិទ្ធិកោ ហុត្វា មាណុសកម្ហំ កោ វាទោ
សត្តរតនស្ស មហេសី ឥត្តរតនំ អហំ កវី ។

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បញ្ចមភាគ

ថេរីយាបទាន

សុមេធាវិគ្គ ទី ១

សុមេធាប្រើយាបទាន ទី ១

លំដាប់តទៅនេះ ចូរចាំស្តាប់នូវថេរីកាបទានទាំងឡាយចុះ

[១] កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមកោនាគមនៈ គង់នៅក្នុង
សង្ឃរាម យើងជាស្រ្តីៗ នាក់ ជាសំឡាញ់នឹងគ្នា បានថ្វាយនូវ
វិហារទាន ។ ពួកយើងបានទៅកើត ក្នុងពួកទេវតា អស់ ១០
ជាតិផង មួយរយជាតិផង មួយម៉ឺនជាតិផង ចាំបាច់និយាយថ្វី
ក្នុងការកើតជារបស់មនុស្ស ។ ខ្ញុំជាស្រីមានបុទ្ធិច្រើន ក្នុងពួក
ទេវតាទាំងឡាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ក្នុងការកើតជារបស់មនុស្ស
ខ្ញុំកើតជាស្រីកែវ ធ្វើជាមហេសី របស់ស្តេច មានរតនៈ ៧ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តត្ថ សញ្ជិត្តំ^(១) កុសលំ សុសមិទ្ធកុលប្បជា
 ធនញ្ញានំ ច ខេមា ច អហំបិច តយោ ជនា ។
 អារាមំ សុកតំ កត្វា សព្វាវយវមណ្ឌិតំ
 ពុទ្ធបដ្ឋមុខសង្ឃសង្ឃ ធិយ្យទេត្វា បមោទិតា^(២) ។
 យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ តស្ស កម្មស្ស វាហសា
 ទេវេសុ អក្កតំ បត្តា មនុស្សេសុ តថេវ ច ។
 ឥមស្មីយេវ កប្បស្មី ព្រហ្មពុទ្ធ មហាយសោ
 កស្សោ ឆាម ឆាមេន ឧប្បជ្ជិ វទតិ វរោ ។
 ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស តទា អាសិ ធរិស្សោ
 កាសិករាជា កិតិ ឆាម ពារាណសី បុរតមេ ។
 តស្សាស្មី សត្ត ធិតោ រាជកញ្ញា សុខេ វិតា
 ពុទ្ធបដ្ឋាធិតា ព្រហ្មចរិយំ ចរិសុ តា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ជន ៣ នាក់នោះ គឺ នាងធនញ្ញានី ១ នាងខេមា ១ និងខ្ញុំ ១
បានកើតក្នុងត្រកូល ដែលសម្រេចល្អ ដោយកុសលដែល
យើងបានសន្សំហើយ ក្នុងកតានោះ ។ ខ្ញុំបានកសាងអារាម
ល្អ ដ៏ប្រដាប់ដោយអវយវៈ (គ្រឿងតាក់តែង) គ្រប់យ៉ាង
ហើយមានចិត្តរីករាយវេរថ្វាយដល់ព្រះសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជា
ប្រធាន ។ ដោយផលនៃកុសលកម្មនោះ ខ្ញុំចូលទៅកើត
ក្នុងកតាណា ។ តែងដល់នូវភាពដ៏ប្រសើរ ក្នុងទេវលោក ក្នុង
មនុស្សលោក ក៏ដូចគ្នា ។ ក្នុងកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្រះនាម
កស្សបៈ មានរាងដ៏ប្រសើរ មានយសធំ ដ៏ប្រសើរជាង
អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ។ កាលនោះ ស្តេច
ក្នុងដែនកាសី ទ្រង់ព្រះនាមកកិ ជាឥស្សរៈរបស់ជនក្នុង
ពារាណសីបុរី ដ៏ឧត្តម ជាឧបដ្ឋាកនៃព្រះកស្សបៈ ព្រះអង្គ
ស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ។ ព្រះរាជាអង្គនោះ មានរាជកញ្ញា
ជាធីតា ៧ អង្គ ជាស្រីបីតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ គ្រេកអរក្នុង
ការបម្រើព្រះពុទ្ធ ធីតាទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ។

បឋម សុមេតាចេរិយបទ

តាសី សហាឃីតា ហុត្វា	សីលេស្កុ សុសមាហិតា
ទត្វា នាណិ សក្កិច្ចំ	អតារេវ វត្ថុ ចរី ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណ្ឌិតហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្ថីស្វបកា អហំ ។
តតោ ចុតា យាមា សក្កំ ^(១)	តតោហំ តុសិតំ កតា
តតោ ច និម្មានតី	វសវត្ថុច្បំ កតា ^(២) ។
យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ	ចុញ្ញកម្មសមាហិតា
តត្ថ តត្ថេវ រាជ្ជនំ	មហេសីត្ថមការយី ។
តតោ ចុតា មនុស្សត្ថេ	រាជ្ជនំ ចក្កវត្ថុនំ
មណ្ឌលីនញ្ច រាជ្ជនំ	មហេសីត្ថមការយី ។
សប្បត្ថំ អនុកោត្វាន	ទេវេស្កុ មាណុសេស្កុ ច
សព្វត្ថ សុខិតា ហុត្វា	ទេកជាតីស្កុ សីសរី ។

---

១ ឱ. យាមបដ្ឋំ ។ ២ ឱ. អ. តតោ ។

សូមេតាថេរិយាបទាន ទី ១

ខ្ញុំជាសំឡាញ់នៃធីតាទាំងនោះ មានចិត្តតម្កល់បំភ័យសីល
 ឲ្យឲ្យបានទាំងឡាយដោយគោរព ប្រព្រឹត្តនូវវត្ថុក្នុងផ្ទះ ។
 ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើឲ្យនោះផង ដោយការតម្កល់នូវ
 សេចក្តីប្រាថ្នានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជាប់សមនុស្ស
 ហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានត្រង្គី ។ ខ្ញុំច្បាស់អំពីឋាន
 នោះមក ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានយាមៈ លុះច្បាស់អំពីឋាន
 យាមៈនោះ បានទៅកើតក្នុងឋានភូសិត លុះច្បាស់អំពីភូសិត
 នោះ បានទៅកើតក្នុងឋាននិម្មានវត្ថុ លុះច្បាស់អំពីនិម្មានវត្ថុ
 នោះ បានទៅកើតក្នុងវិសុត្តិបុរី ។ ខ្ញុំជាស្រីប្រកបដោយ
 ក្រមុំនោះ ទៅកើតក្នុងឋានណាៗ តែងបាននូវភាពជា
 មហេសី របស់ស្តេចទាំងឡាយ ក្នុងឋាននោះៗ ។ លុះខ្ញុំ
 ច្បាស់អំពីអត្តភាពនោះហើយ បានមកកើតជាមនុស្ស ក៏បាន
 នូវភាពជាមហេសី នៃស្តេចចក្រភូតាំងឡាយផង នៃស្តេច
 ដែលមានមណ្ឌលទាំងឡាយផង ។ ខ្ញុំទទួលនូវសម្បត្តិក្នុង
 ទេវតាទាំងឡាយផង ក្នុងមនុស្សទាំងឡាយផង ជាស្រី
 មានសេចក្តីសុខក្នុងទីទាំងឡាយ អន្តរាលទៅអស់ច្រើនជាតិ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបកានំ

សោ ហេតុ ច សោ បករោ តំ ម្ចលំ សាសនេ ខមំ

តំ បឋមំ សមោទានំ តំ ធម្មតាយ ធិតុតំ ។

តិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ ភវា សព្វ សម្មហតា

ធាតុវ ពន្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា សុមេធា ភិក្ខុនី ឥមា កថា-

យោ អភាសិត្តាតិ ។

សុមេធហើយាបកានំ សមត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ហេតុនោះក្តី ដើមកំណើតនោះក្តី ឫសគល់នោះក្តី សេចក្តី
 គាប់ចិត្តក្នុងសាសនានោះក្តី ការប្រជុំចុះជាដំបូងនោះក្តី ធម្ម-
 ជាតិទាំងនោះបានរលត់ហើយ ដោយសេចក្តីត្រេកអរក្នុង
 ធម៌ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំង-
 អស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្លាច់នូវទន្ធិន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមក
 ល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
 ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុមេធាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថាទាំង
 នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សុមេធាវេរិយាបទាន ។

ទុតិយំ មេខលទាយិកាប្រើយាបទានំ

(២) សិទ្ធិត្ថស្ស ភកវតោ ដូចការមកាសហំ^(១)
 មេខលិកា មយា ទិន្នា ឆក្កម្មស្ស សត្តនោ ។
 ទិដ្ឋិតេ ច មហាដូបេ មេខលំ បុណ្យាសហំ
 លោកនាថស្ស មុនិទោ បសុន្នា សេហិ ចាលិកិ។
 ចតុន្ទរតេ ឥតោ កប្បេ មេខលំ អទទី តនា^(២)
 ទុក្ខតំ នាភិជាជាមិ ដូចការស្សីទំ ដលំ ។
 កិលេសា ឈាបិតា មប្បំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 នាភី ពន្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាកតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា មេខលទាយិកា ភិក្ខុនី ឥហ
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មេខលទាយិកាប្រើយាបទានំ សមគ្គំ ។

១- ឧ. ភូមិ កាបិតា អហំ ។ ម. ភូមិកាបិកា អហំ ។ ២ ឧ. ម. បេ មេខលមទំ

មេឧលទាយិកាថេរីយាបទាន ទី ២

(២) ខ្ញុំបានធ្វើព្រះស្តុបថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាម
 សិទ្ធត្ថៈ ហើយបានថ្វាយវិទ្យុក្រវត់ចំពោះព្រះសាស្តា ដើម្បី
 នវកម្ម ។ កាលមហាស្តុបសម្រេចហើយ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
 បានបូជាវិទ្យុក្រវត់ ចំពោះព្រះមុនិលោកនាថ ដោយដែរបស់
 ខ្លួនទៀត ។ ក្នុងកប្បទី៩៤ អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានថ្វាយវិទ្យុក្រវត់ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
 នេះជាផលនៃការធ្វើស្តុប ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញ
 ហើយ កត់ទាំងអស់ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រ្តីមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឡ! ខ្ញុំ
 មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះមេឧលទាយិកាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសង្កេតនូវ
 តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មេឧលទាយិកាថេរីយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ មណ្ឌបទាយិកាបេរិយាបទានំ

[៣] កោណគមនពុទ្ធស្ស មណ្ឌោតោ កាវិតោ មយា
 ដូចញ្ច បរមមទំ(១) ពុទ្ធស្ស លោកពន្ធនោ ។
 យំ យំ ជនបទំ យាមិ និកមេ រាជនាទិយោ
 សព្វត្ថ បូជិតា ហោមិ បុព្វកម្មស្សីទំ ដលំ ។
 កិលេសា យាមិតា មប្បំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 នាគីវ ពន្ធនំ នេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ មម ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្យតិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា មណ្ឌបទាយិកា ភិក្ខុនី ឥមា
 កថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មណ្ឌបទាយិកាបេរិយាបទានំ សម្ពុត្តំ ។

១ ឧ. ផុវញ្ច បរមមទំ ។ ម. ផុវិចិវិ អវាសំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មណ្ឌបទាយិកាបិរិយាបទាន ទី ៣

(៣) ខ្ញុំបានកសាងមណ្ឌបថ្វាយព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមកោនា-
 គមនៈ ហើយថ្វាយព្រះស្តុបដ៏ប្រសើរ ដល់ព្រះពុទ្ធ ជាដៅ
 ពង្សនៃលោកវិថមទៀត ។ ខ្ញុំទៅកាន់ជនបទ និងម រាជ-
 ធានីណា ។ ជាស្រីត្រូវគេចូរជាក្នុងទីតាំងពួង នេះជាផលនៃ
 បុព្វកម្ម ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត
 ទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវទន្ទឹង ។ ឡ ខ្ញុំ
 មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធរបស់ខ្ញុំ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមណ្ឌបទាយិកាកិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្ព័ន្ធនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ មណ្ឌបទាយិកាបិរិយាបទាន ។

បញ្ចត្តិ សង្គមនាហិរិយាបទានំ

[២] កោណ្ឌញ្ញស្ស(១) ភក្កវតោ លោកដេដ្ឋស្ស

តាទិវោ

រថិយំ បដិបទ្ទស្ស តារយន្តស្ស ចាណិវោ ។

យរតោ និក្ខមិត្វាន អវក្កជ្ឈ និបដ្ឋហំ

អនុកម្មកោ លោកដេដ្ឋា សិរសិ អត្តមិ តទា ។

អត្តមិត្វាន សិរសិ(២) អគមា លោកនាយកោ

តេន ចិត្តប្បសាទេន តុសិទ្ធំ អគមាសហំ ។

តិលេសា ឈាបិតា មហ្មំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពុទ្ធនំ វេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា បតស្សោ វិហោត្វាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធម្មភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

---

១ ម. វិបស្ស័ស្ស ។ ២ ម. សម្ពុទ្ធោ ។

លង្កមនទាប្រើយាបទាន ទី ៤

(៤) កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមកោណ្ឌញ្ញៈ ជាធំ
 ជាងលោក ជាតាទីបុគ្គល ទ្រង់ស្ដេចទៅក្នុងច្រក ទ្រង់ញ៉ាំង
 សត្វទាំងឡាយឲ្យត្រង់ ។ ខ្ញុំចេញអំពីផ្ទះ ហើយទុនក្រាប
 ចុះ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជាធំជាងលោក ព្រះអង្គជាអ្នកអនុ-
 គ្រោះ បានដាន់លើក្បាលខ្ញុំ ។ លុះព្រះលោកនាយកទ្រង់
 ដាន់លើក្បាលខ្ញុំ ហើយស្ដេចហួសទៅ ខ្ញុំក៏បានទៅកើតក្នុង
 ឋានគុសិត ដោយសេចក្ដីជ្រះថ្លាក្នុងចិត្តនោះ ។ កិលេស
 ទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត់ទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោល
 ហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូច
 ជាមេដឹកាត់ដាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់
 នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមាត្ថ
 ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយ ស្មា សង្កមននា ភិក្ខុនី ឥហ តាថា-

យោ អភាសិត្តាតិ ។

សង្កមននាបរិយាបទានំ សម្ពុត្តំ ។

បញ្ចមី នទ្យមាលិកាបរិយាបទានំ

(៥) ចន្ទភាតា នទីតីរេ អហោសី តិច្ឆរី តនា

អន្ទសំ វិរជំ ពុទ្ធិ សយម្ពុំ អបរាជិតំ ។

បសន្នចិត្តា សុមនា វេទនាតា កតញ្ចលំ

នឡមាលំ កហេត្វាន សយម្ពុំ អភិប្បជយី ។

តេន កម្មេន សុតតេន ចេតនាបណីដិហិ ច

ជហិត្វា តិច្ឆរីទេហិ(១) អកច្ឆំ តិទសំ កណំ(២) ។

នត្ថិសនេវរាជ្ជនំ មហោសិត្តមការយី

នសន្និ ចក្កវត្ថនំ មហោសិត្តមការយី ។

នេវយិត្វាន(៣) កុសលំ បព្វជី អនតារិយំ

តិរេសា ឈាបិតា មយ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា(៤)

សព្វាសវា បរិក្ខីណា នត្ថិទានិ បុនព្វវេ ។

១ ឧ.ម. ចេតនាបណីដិហិ ច ដហិត្វា ក្នុងវេហន្តំ ឥមេ ហោហិ ន ទិស្សន្តិ ។ ២ ម. ធាតិ ។

៣ ឧ. សំវេទយិត្វា ។ ម. សំវេទេត្វាន ។ ៤ ឧ. ភវា សង្ខត្តនិកា មម ។ ម. ភវា សំយាដិកា មម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះសង្ឃមនទាភិក្ខុន៍ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សង្ឃមនទាថេរិយាបទាន ។

ឥឡុមាលិកាថេរិយាបទាន ទី ៥

(៥) កាលនោះ ខ្ញុំជាភិក្ខុញី នៅជិតភ្នំភ្នំស្នឹងចន្ទភាគា
បានឃើញព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ប្រាសចាកជួលី គឺកិលេស ត្រាស់
ដឹងឯង ទ្រង់ឈ្នះកិលេសហើយ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មាន
ចិត្តល្អ កើតសេចក្តីរីករាយ ធ្វើអញ្ចូលី ហើយយកកម្រង
ផ្កាបចុះ ចូជាព្រះសយម្ប ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើ
ល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់
រាងកាយជាភិក្ខុញីហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានត្រៃត្រឹង្ស ។
ខ្ញុំបាននូវភាពជាមហេសី នៃទេវរាជ ៣៦ ដង បាននូវភាព
ជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ១០ ដង ។ ខ្ញុំទទួលរងកុសល
បានចូលទៅកាន់ផ្នួស កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញ
ហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ អាសវៈទាំងពួង
អស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀត មិនមានឡើយ ។

បញ្ចប់ នឿមាលីកថាបទដ៏

តត្ថុទ្ធីតេ ឥតោ កក្កេយ្យ យំ បុប្ផមភិប្បជយី

ពុក្កតំ នាភិវាជានិ ពុទ្ធប្បជាយិទំ ដលំ ។

កក្កេយ្យសា ឈាបិតា មម្ហំ ភវ សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពុទ្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពុទ្ធា បតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

នឿមភិញ្ញា សង្ឃិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា នឿមាលីកា ភិក្ខុនំ ឥមា

តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

នឿមាលីកថាបទដ៏ សម្គ្រំ ។

ឧប្បមាណិកាថេរិយាបទាន ទី ៥

ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកត្តកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 បូជាដា ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គ្នា នេះជា
 ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញ
 ហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវ
 ទន្ទឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំ
 បានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះនិទ្ទមមាណិកាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧប្បមាណិកាថេរិយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឆដ្ឋំ ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាប្រិយាបទានំ

[៦] នគរេ ពន្ទមតិយា	ពន្ទមា នាម ខត្តិយោ
តស្ស រតោ អហំ ភរិយា	ឯកេន្ទំ វាទយាមហំ (១) ។
រហោគតា និសីទិត្វា	ឯវំ ចិន្ទេសហំ តនា
អាទាយ កមនីយំ ហិ	កុសលំ នត្តិ មេ កតំ ។
មហាភិតាបំ កដ្ឋកំ	យោរាបំ សុទារុណំ
និរយំ នួន កន្ទាមិ	ឯត្ថ មេ នត្តិ សំសយោ ។
រាជានំ ឧបកន្ទាន (២)	ឥទំ វចនមត្រវី
ឯកំ មេ សមណំ ទេហិ	ភោជយិស្សាមិ ខត្តិយ ។
អនាសិ មេ មហារាជានំ	សមណំ ភាវិតិទ្ធិយំ
តស្ស បត្តំ កហោត្វាន	បរមន្ទេន តប្បយី ។
បូជយិត្វា (៣) បរមន្ទំ	កន្ទាលេបំ អកាសហំ
ជានេន បិទហិត្វាន	បីតចោលេន (៤) នាទយី ។

១ ឧ.ម. ពាយាមហំ ។ ២ ឧ. ឧបសង្កម្ម ។ ៣ ឧ.ម. បូជយិត្វា ។ ៤ ឧ. មហានេលេន ។
ម. វិទ្យុយុគេន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាបរិយាបទាន ទី ៦

(៦) ព្រះមហាក្សត្រព្រះនាមពន្ទ្យៈ ក្នុងក្រុងពន្ទ្យវត្ថុ ខ្ញុំជា
អគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ បានពោលនូវពាក្យខ្លះ (នឹងស្តេច
នោះ) ។ កាលនោះ ខ្ញុំអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ហើយគិតយ៉ាង
នេះថា កុសលដែលអញគួរយកទៅបរលោក អញមិនបានធ្វើ
សោះ អញនឹងទៅកាន់នរក ដែលជាឋានក្តៅខ្លាំង ខ្លោចផ្សា
មានសភាពគួរខ្លាច អាគ្រក់ក្រៃលែងដោយពិត អញមិនមាន
សេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងដំណើរនេះឡើយ ។ ខ្ញុំចូលទៅគាល់ព្រះ
រាជា ហើយក្រាបទូលដូច្នេះថា បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ សូម
ព្រះអង្គប្រទាននូវសមណៈមួយអង្គ ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ ខ្ញុំម្ចាស់នឹង
និមន្តលោកឲ្យឆាន់ ។ ព្រះមហារាជ ទ្រង់ប្រទាននូវសមណៈ
មួយអង្គ ដែលមានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំទទួលនូវបាត្រ
របស់លោកហើយ បំពេញដោយបាយដ៏ប្រសើរ ។ លុះខ្ញុំ
បំពេញហើយ ធ្វើនូវបាយដ៏ប្រសើរ ឲ្យជាបាយលាយដោយវត្ថុ
មានភ្លិនក្រអូប បិទដោយសំណាញ់ គ្របដោយសំពត់លឿង ។

ឆ្លង ឯកបិណ្ឌបាតតាយកបើរយាបកន៍

អារម្មណ៍ មម ឯត៍	សភមិ យាវជីវិត៍
តត្ថ ចិត្ត បសាទេត្វា	តាវត្ថសំ អតញ្ញាហំ ។
តសាទំ ទេវរាជ្ជនំ	មហេសីត្ថមការយំ
មនសា បត្តិតំ មយំ	និព្វត្ថិតិ យជិច្ឆកំ ។
វសាទំ ចក្កវត្ថនំ	មហេសីត្ថមការយំ
ឧបចិត្តតា(១) ហុត្វាន	សំសភមិ កវាកវេ(២) ។
សព្វពន្ធនមុត្តាហំ	អបេតា មេ ឧបាទិកា
សព្វាសវបរិត្តណា	នត្ថិនានិ បុនព្ពវេ ។
ឯកនុតេ ឥតោ កប្បយំ	យំ ទានមទទី តទា
ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ	បិណ្ឌបាតស្សីទំ ដលំ ។
កិលេសា យាបិតា មយំ	កវា សព្វ សម្មហតា
នាតី ពន្ធនំ ទេត្វា	វិហរាមិ អនាសវា ។
ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតិ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

ឯកបិណ្ឌបាតពាយិកាថេរិយាចារ្យ ទី ៦

កុសលន្ត្រៈ ជាអាម្មណ៍របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំរលឹកដរាបដល់អស់ជីវិត ខ្ញុំ
ទៅកើតក្នុងឋានតាវត្ថីវ្យ ព្រោះញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងកុសល
នោះ ។ ខ្ញុំបាននូវភាពនៃខ្លួនជាមហេសី នៃស្តេចទេវតាទាំង-
ឡាយ ៣០ ដង សេចក្តីប្រាថ្នាដែលខ្ញុំប្រាថ្នាហើយក្នុងចិត្ត ក៏
កើតឡើងដល់ខ្ញុំដូចសេចក្តីប្រាថ្នា ។ ខ្ញុំបាននូវភាពជាមហេសី
នៃស្តេចចក្រពត្តិ ២០ ដង ខ្ញុំជាស្រីមានកុសលសន្សំហើយ
តែងអន្ទាលទៅ ក្នុងកតតូចនិងកតធំ ។ ខ្ញុំរួចចាកចំណង
ទាំងអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកប្រាសចាកកំណើតហើយ អស់អាសវៈ
ទាំងពួងរលីងហើយ ឥឡូវនេះ កតថ្មីទៀតមិនមានឡើយ ។
ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
ទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
នៃបិណ្ឌបាតទាន ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ
កតទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ
ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធិន៍ ។
ឡ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា
៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ឯកបិណ្ឌាចាតនាយិកា ភិក្ខុន្តិ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកបិណ្ឌាចាតនាយិកាថេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

សត្តមំ កដិប្បកិក្ខុទាយិកាថេរិយាបទានំ

(៧) បិណ្ឌាចារិ ចរុទ្ធស្ស តិស្សនាមស្ស សត្តនោ

កដប្បកិក្ខុំ បក្កយេ ពុទ្ធសេដ្ឋស្សនាសហំ ។

បដិក្កហេត្វា សម្ពុទ្ធោ តិស្សោ លោកក្កនាយិកោ

វិជីយា សណ្ឌិតោ សត្តា អកា មេ អនុមោទនំ ។

កដប្បកិក្ខុំ ទត្វាន តាវត្ថីសំ កមិស្សសំ

ធម្មិសនេវរាជ្ជនំ មហេសិត្តំ ករិស្សសំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

បដិសម្ពាទ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាកិត្តិនី មានអាយុ បានសម្តែង
នូវភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាបិរិយាបទាន ។

កងប្បកិក្ខុទាយិកាបិរិយាបទាន ទី ៧

(៧) កាលព្រះសាស្តា ព្រះនាមតិស្សៈ ទ្រង់ត្រាច់ទៅ
បិណ្ឌបាត ខ្ញុំបានយកចង្ក្រានមួយវែក ថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធដ៏
ប្រសើរ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមតិស្សៈ ជាសាស្តា ជា
នាយកដ៏លើសលុប ក្នុងលោក ទ្រង់ទទួលហើយ ទ្រង់
គង់នៅក្នុងផ្នូរ ទ្រង់ធ្វើអនុមោទនាដល់ខ្ញុំថា

នាងប្រគេនចង្ក្រានមួយវែក នឹងបានទៅកើតក្នុងឋានតាវ-
ត្ថិន្យ នឹងបានជាអគ្គមហេសី នៃស្តេចទេវតា ៣៦ ជន ។

សង្គម កន្លងក្នុងការយកចិត្តទុកដាក់

បញ្ចូលសេចក្តីស្តីពី

មហេសីត្តិ ក្នុងស្បៀង

មនសា បត្តិស្តី សព្វ

បដិលក្ខណ៍ សព្វនា ។

សម្បត្តិ អនុភាពនា

បព្វស្បៀង ក្នុងនា

សព្វសេវ បរិញ្ញាយ

និព្វាយ ស្បៀងនាសា ។

ឥទ្ធិ វត្ថុនា សម្បត្តិ

តិស្សោ លោកក្នុងនាយក

នក្ខត្តិ អនុភាព ដ៏រោ

ហិសរាជ្យ អនុភាព ។

សុទ្ធិន្ទ្រេវ មេ នា

សុយ័ជ្ជា យាគសម្បត្តិ

កងប្បត្តិ ក្នុងនា

បត្តិហិ អនុលំ បទី ។

ទ្រេន្ទ្រេវ ឥតោ កប្ប

យំ នាមមនុស្សនា

នុក្ខត្តិ នាគិជាតិ

កិក្ខុនាមស្បៀង ដល់ ។

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហ

កវា សព្វ សម្បត្តិ

នាគិវ ពន្ធនំ ធម្មតា

វិហារមិ អនាសា ។

កធិប្បវត្តទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៧

នឹងបានជាមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិ ៥០ ដង នឹងបាននូវ
 សម្បត្តិទាំងពួងដែលនាងប្រាថ្នាហើយ តាមចិត្តប្រាថ្នាក្នុង
 កាលទាំងពួង ។ នាងនឹងទទួលនូវសម្បត្តិ ជាស្រ្តីមិនមាន
 សេចក្តីកង្វល់ នឹងបួសកំណត់ដឹងនូវអាសវៈទាំងពួង ជាអ្នក
 មិនមានអាសវៈ នឹងបរិនិព្វាន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមតិស្សៈ
 ជានាយកដ៏លើសលុបក្នុងលោក ព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ លុះ
 ត្រាស់នូវពាក្យនេះហើយ ក៏ហោះទៅឯអាកាស ដូចជាស្តេច
 ហង្សហើរទៅឯដ្ឋអាកាស ។

ទានដែលខ្ញុំបានថ្វាយល្អហើយ យាគសម្បទា ខ្ញុំបាន
 បូជាល្អហើយ ខ្ញុំបានថ្វាយនូវចង្ហាន់មួយវែក ហើយដល់
 នូវអចលបទ គឺព្រះនិព្វាន ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកទ្ទកប្ប
 នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទាន ក្នុងកាលនោះ
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយចង្ហាន់ ។
 កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំង-
 ពួង ខ្ញុំបានដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រ្តីមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់បំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធន៍ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្នុកិញ្ញា សន្តិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា កដប្បកិក្ខុនាយិកា កិក្ខុនិ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កជិច្ចភិក្ខុទាយិកាបើយាបទានំ សមគ្គំ ។

អដ្ឋមិ សត្តខុប្បលមាលិកាបើយាបទានំ

(៨) នគរេ អរុណាវតិយា អរុណោ នាម(១) ខត្តិយោ
 តស្ស រញ្ជោ អហំ ភរិយា នគុលំ បាទយាមហំ(២) ។
 សត្ត មាលា គហេត្វាន ឧប្បលា(៣) ទេវកន្ធិកា
 និសដ្ឋ បាសាទវរេ ឯវំ ចិន្តេសិ តាវទេ ។
 តី មេ ឥមាហិ មាលាហិ សិរសា រោចិតាហំ(៤) មេ
 វំ មេ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស ញាណម្ហិ អភិរោចិតំ ។

---

១ ឧ. ម. អរុណាវិ ពាម ។ ២ នមាលំ បាទយាមហំ ។ ម. វិវិតំ វិរិយាមហំ ។
 ៣ ឧ. ខុប្បលី ។ ៤ ម. រោចិតេហិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកដ៏ច្នៃក្នុងទាយិកាកិត្តិនី មានអាយុ បានសម្ព័ន្ធនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កធិប្បកិច្ចទាយិកាបិយាបទាន ។

សត្តឧប្បលមាលិកាបិយាបទាន ទី ៨

(៨) ក្នុងក្រុងអរុណវតី មានក្សត្រមួយព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះ
 នាមអរុណៈ ខ្ញុំជាអគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ បានចាត់ចែង
 នូវផ្កាដែលមិនទាន់ក្រងទុក ។ ខ្ញុំកាន់យកនូវផ្កាឧប្បល ៧
 កម្រង មានក្លិនដូចជាក្លិនទិព្វ អង្គុយលើប្រាសាទដ៏ប្រសើរ
 គិតយ៉ាងនេះ ក្នុងខណៈនោះថា អញមានប្រយោជន៍អ្វី
 ដោយកម្រងផ្កានេះ ដែលអញពាក់លើក្បាលរបស់អញ បើ
 អញបូជា ចំពោះញាណព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ប្រសើរជាង ។

អដ្ឋម្ភ ព្រះសុត្តន្តបិដក មហាបិដក បិដក បិដក

សុត្តន្ត បិដក មហាបិដក	ឆ្នាំ ១៩៩៩ ឆ្នាំ ១៩៩៩
យន្ត ឯ បិដក(១) សុត្តន្ត	ប្រជុំ យន្ត មហាបិដក ។
កក្កដា វិសាខ	មិគសិរា កក្កដា
កក្កដា វិសាខ សុត្តន្ត	អាក្ខន្ធ វិសាខ ឆ្នាំ ១៩៩៩ ។
ពុទ្ធស្ស វិសាខ ឆ្នាំ ១៩៩៩	បាដ្ឋា សុត្តន្ត មហាបិដក
ឆ្នាំ អនាគត ឆ្នាំ ១៩៩៩	ពុទ្ធស្ស អនាគត ។
សុត្ត ឆ្នាំ ១៩៩៩ ឆ្នាំ ១៩៩៩	សុត្ត ឆ្នាំ ១៩៩៩(២) អនាគត
ឆ្នាំ កក្កដា ពុទ្ធស្ស	មគ្គកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៩ ។
ឆ្នាំ កក្កដា សុត្ត	មគ្គកក្កដា កក្កដា
កក្កដា ឆ្នាំ មហាបិដក	កក្កដា សុត្ត អនាគត ។
មហាបិដក សុត្ត ឆ្នាំ ១៩៩៩	ឆ្នាំ មគ្គ ឆ្នាំ ១៩៩៩
ឆ្នាំ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៩(៣)	សុត្ត ឆ្នាំ ១៩៩៩ ឆ្នាំ ១៩៩៩ ។
កក្កដា ឆ្នាំ មហាបិដក	កក្កដា សុត្ត មហាបិដក
ឆ្នាំ មហាបិដក ឆ្នាំ ១៩៩៩	មហាបិដក ឆ្នាំ ១៩៩៩ ។

សត្តទប្បវេណីការបរិយាបទាន ទី ៨

ផលទាំងឡាយតែងរាប់អាននូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ អញ្ញាអង្គុយនៅជិតទ្វារ
 កាលណា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ហៅថា នាងចូរមក អញនឹងបូជាទ្វារ
 ព្រះមហាមុនី ក្នុងកាលនោះ ។ ព្រះជិនស្រីប្រកបដោយភិក្ខុ-
 សង្ឃ ស្តេចមកតាមផ្លូវថ្នល់ ទ្រង់ល្ងាសល្ងន់ដូចជាដើមថ្ងាន់ត្រូវ
 ខ្យល់ ឬដូចជាកសិកររាជសីហ៍ជាស្តេចម្រឹគ ។ ខ្ញុំជាអ្នកមាន
 ចិត្តរីករាយ លុះឃើញស្ម័គ្រព្រះពុទ្ធ ក៏មានចិត្តសង្វេគមិនទាន់
 ដល់ទ្វារ ក៏បូជាចំពោះព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ ខ្ញុំធ្វើដាឡប្បវេណី ៧
 កម្រង ត្រង់ដង្វែងអាកាស ដាច់ទាំងនោះ ក៏បាំងខាងលើព្រះ
 សីវនៃព្រះពុទ្ធ ។ ខ្ញុំមានចិត្តខ្ពស់ឡើង មានចិត្តរីករាយ
 មានចិត្តត្រេកអរ ធ្វើអញ្ញាលី ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុង
 ព្រះពុទ្ធនោះ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្ថិន្យ ។ ដាច់ទាំងឡាយ
 បាំងធ្វើជាដំបូលនៃរោងធំ ខាងលើក្បាលខ្ញុំ ក្នុងដងទិព្វ ក៏ផ្សាយ
 ទៅ នេះជាផលនៃដាឡប្បវេណី ៧ កម្រង ។ កាលពួក
 ញាតិនាំខ្ញុំទៅ ក្នុងកាលម្តង ។ បរិស័ទរបស់ខ្ញុំ មានចំនួន
 ត្រឹមណា ដាច់ទាំងឡាយក៏បាំងជារោង មានចំនួនត្រឹមនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តតិទេវវរជ្ជនំ	មហេសីតំ អការយី
សព្វត្ថ ឥស្សរា ហុត្វា	សំសរាមិ កវាករេ ។
តេសជ្ជិចក្កវត្តនំ	មហេសីតំ អការយី
សព្វេ មំ អនុវត្តនំ ^(១)	អាទេយ្យវចនា អហំ ^(២) ។
ឧប្បលស្មេវ មេ វណ្ណោ	កន្លោ ចេវ បវាយតិ
ទុក្ខតិ ^(៣) នាភិជាតាមិ	ពុទ្ធឫជាយិទំ ដលំ ។
ឥន្ទ្រិចាទេសុ កុសលា	ពោជ្ឈង្គភាវនាតា
អភិញ្ញាចារមិប្បត្តា	ពុទ្ធឫជាយិទំ ដលំ ។
សតិប្បដ្ឋានកុសលា	សមាធិលាទតោចរា
សម្មប្បដ្ឋានមនុស្សតា	ពុទ្ធឫជាយិទំ ដលំ ។
វិរិយំ មេ ជុរោរយី	យោកត្រូមាធិវាហនំ
សព្វាសវបរិក្ខណា	នត្តិនាធិ បុនព្វរោ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមភិប្បជយី
ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ	ពុទ្ធឫជាយិទំ ដលំ ។

១ ម. មមនុវត្តនំ ។ ២ ម. អហំ ។ ៣ ម. ទុក្ខណ្ឌិយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

ខ្ញុំបានជាមហេសី នៃទេវរាជ ៧០ ដង ខ្ញុំអន្ទាលទៅក្នុងភព
 តូចភពធំ រមែងបានជាធំក្នុងទីទាំងពួង ។ ខ្ញុំបានជាមហេសី
 នៃស្តេចចក្រពត្តិ ៦៣ ដង ជនទាំងពួង តែងប្រព្រឹត្តតាមខ្ញុំ
 ខ្ញុំមានពាក្យ ត្រូវអ្នកផងជឿកាន់តាម ។ ពាលិនិក្ខន្ធរបស់ខ្ញុំ
 តែងផ្សាយទៅ ដូចជាកូននៃផ្កាឡូល ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ខ្ញុំជាស្រីឈ្មោះសក្កន៍ឥន្ទ្របាទ
 គ្រេកអរក្នុងការចម្រើនពោជ្ឈង្គ ដល់នូវអភិញ្ញាបារមី នេះជា
 ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ខ្ញុំជាស្រីឈ្មោះសក្កន៍សតិប្បដ្ឋាន មានសមា-
 ធិជ្ឈានជាអារម្មណ៍ ប្រកបរឿយ ។ នូវសម្មប្បធាន នេះជា
 ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ សេចក្តីព្យាយាមរបស់ខ្ញុំ ជាគ្រឿងនាំទៅ
 នូវធុរៈ នាំមកនូវធម៌ដ៏ក្សេមចាកយោគៈ ខ្ញុំមានអាសវៈអស់
 ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីមិនមានទៀតឡើយ ។ ក្នុងកប្បទី
 ៣១ អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ក្នុង
 កាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

នវិម៌ បញ្ចវិបិកាបើរិយាបទានំ

តតិលេសា ឈាបិតា មញ្ញំ ភវា សត្វេ សម្មហតា
 វាគីវ ពុទ្ធនំ វេត្តា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ មម ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិ ច អដ្ឋមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតិ សុទ្ធិ អាយស្មា សត្តឧប្បលមាលីកា ភិក្ខុនី
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សត្តឧប្បលមាលីកាបើរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

នវិម៌ បញ្ចវិបិកាបើរិយាបទានំ

(៧) នតរេ ហំសវតិយា ចារិនី (១) អាសហំ តទា
 អារាមេនេវ (២) អារាមិ ចរាមិ កុសលត្ថិតា ។
 កាឡបត្តមិ ធិវសេ អន្តសំ ពោធិម្បត្តមំ
 តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្ថា ពោធិម្បលេ ធិសីទហំ ។

បញ្ចវគ្គបិកាបិរិយាបទាន ទី ៩

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំងអស់
 ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្កាចំនូលទ្វីប ។ ឧ/ ខ្ញុំមកល្អហើយ
 ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធរបស់ខ្ញុំ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះសត្តទុប្បលមាលិកាកិត្តន្តិ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាមទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សត្តទុប្បលមាលិកាបិរិយាបទាន ។

បញ្ចវគ្គបិកាបិរិយាបទាន ទី ៩

[៩] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាអ្នកដំណើរ នៅអាស្រ័យក្នុង
 នគរបាងរូតី ជាស្រីពេញចិត្តក្នុងកុសល តែងទៅអំពី
 អារាម ទៅកាន់អារាម ។ ខ្ញុំបានឃើញនូវពោធិព្រឹក្សដ៏
 ទុក្ខម ក្នុងថ្ងៃកាឡប័ក ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះពោធិ-
 ព្រឹក្សនោះ ហើយអង្គុយនៅក្បែរគល់ នៃពោធិព្រឹក្ស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កុរុច្ឆិតំ ឧបដ្ឋេត្វា ^(១)	សិរេ កត្វាន អញ្ចលំ
សោមនស្សំ បវេទេត្វា	ឯវំ ចិន្តេសិ តាវទេ ។
យទិ ពុទ្ធា អមិតគុណោ	អសមប្បដិប្បគុណោ
នស្សេត្ត ចាជិហំ មេ	ពោធិ ឱកាសតុ អយំ ។
សហ អាវជ្ជិតេ មយ្ហំ	ពោធិ បដ្ឋេសំ តាវទេ
សព្វសោវណ្ណមយា អាសិ	ទិសា សព្វា វិរោចតិ ។
សត្តវត្ថុនំ តត្ថ	ពោធិមូលេ ជិសំទហំ
សត្តមេ ទិវសេ បត្ត	ជីបប្បជំ អកាសហំ ។
អាសនំ បរិវារេត្វា	បញ្ចទីចានិ បដ្ឋេសុំ
យាវ ឧទេតិ សុរិយោ	ជីចា មេ បដ្ឋេសុំ តទា ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីជិហំ ច
ជហិត្វា មាណសំ ទេហំ	តាវត្ថុសំ អគញ្ញហំ ។
តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្ភំ	បញ្ចទីចាតិ វុច្ឆតិ
សតយោជនមុព្វេជំ	សដ្ឋិយោជនវត្ថុនំ ^(២) ។
អសង្ខេយ្យានិ ជីចានិ	បរិវារេ ជលន្តិ មេ
យាវតា ទេវកវនំ	ជីចាលោកេន ជោតតិ ^(៣) ។

១ ម. ឧបដ្ឋិតា ។ ២ ម. សដ្ឋិយោជនមុព្វេជំ ។ ម. វិសយោជនវត្ថុតំ ។ ៣ ច. ជោតយិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

ខ្ញុំតាំងចិត្តគោរព ធ្វើអញ្ញាលើក្បាល ហើយទទួលនូវ
សោមនស្ស ក៏គិតយ៉ាងនេះ ក្នុងខណៈនោះថា បើព្រះពុទ្ធ
មានគុណរាប់មិនបាន មិនមានបុគ្គលប្រៀបធៀបស្មើបានមែន
សូមឲ្យពោធិព្រឹក្សនេះ សម្តែងនូវបាដិហារ្យដល់អាត្មាអញ
គឺសូមឲ្យភ្លឺស្វាងចុះ ។ ក្នុងខណៈនោះ ពោធិព្រឹក្សប្រែជា
មាសទាំងអស់ ភ្លឺស្វាងឡើងដំណាលគ្នានឹងខ្ញុំកំពុងពិចារណា
ឯទិសទាំងបួន ក៏ភ្លឺរឿងឡើង ។ ខ្ញុំអង្គុយនៅក្បែរគល់
ពោធិព្រឹក្សនោះ អស់ ៧ យប់ ៧ ថ្ងៃ ដល់ថ្ងៃទី ៧ ខ្ញុំបាន
បូជាប្រទីប ។ ប្រទីបទាំង ៥ ក៏ភ្លឺរឿងព័ទ្ធអាសនៈ កាល
នោះ ប្រទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ក៏ភ្លឺរឿង ដរាបដល់
ព្រះអាទិត្យរះឡើង ។ ខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយ ជារបស់មនុស្ស
បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្ថិន្យ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ
នោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង ។ ប្រាសាទរបស់
ខ្ញុំ ដែលបុព្វាកម្មធ្វើល្អហើយ ក្នុងឋានតាវត្ថិន្យនោះ ហៅថា
បញ្ចទីបប្រាសាទ មានកម្ពស់ ១០០ យោជន៍ មានទំហំ ៦០
យោជន៍ ។ ប្រទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំរាប់មិនអស់ តែភ្លឺរឿង
រឿងជុំវិញខ្ញុំ ទាំងកតទេវតា ក៏ភ្លឺដោយពន្លឺប្រទីបនោះដែរ ។

សំរាប់ បញ្ចទីបំភាយយោបទានំ

បុរាណិកម្មទា(១) សង្ខី(២)	យទិ ឥន្ទ្រាមិ បស្ស័តុ
ឧទ្ធិ អនោ ច តិរិយំ	សទ្ធិ បស្សាមិ ចក្ខុនា ។
យាវតា អភិកម្មាមិ	នដ្ឋំ សុកតទុក្ខដ៏(៣)
តត្ថ អារាវណំ នត្ថ	រុក្ខេស្ក បព្វតេស្ក វា ។
អសីតិទេវាជ្ជនំ	មហេសីត្ថមការយី
សតានំ ចក្កាវត្ថនំ	មហេសីត្ថមការយី ។
យំ យំ យោន្តបបដ្ឋាមិ	ទេវត្ថំ អថ មាណសំ
ទីបសតសហស្សនិ	បរិវារេ ជលន្តិ មេ ។
ទេវលោកា ចរិត្យាន	ឧប្បដ្ឋី(៤) មាតុក្កុច្ឆិយំ
មាតុ កុច្ឆិតតំ(៥) សង្ខី(៦)	អត្ថិ មេ ន ធម៌លតិ ។
ទីបសតសហស្សនិ	បុញ្ញកម្មសមដ្ឋីនោ(៧)
ស្វតិយរេវ ជលន្តិ	បញ្ចទីហានិទំ ជលំ ។
បច្ឆិមេ កវសម្បត្តិ	មាណសំ វិនិវត្តយី
អជិរាមរំ(៨) សីតិភារំ	និព្វានំ បស្សយី អហំ ។

១ ឧ. បរិ មុខ ។ ២ ឧ. បិកា ។ ម. និសីទិកា ។ ៣ ឧ. សុរាតទុក្ខពេ ។ ម. សុរាត-
ទុក្ខពេ ។ ៤ ឧ. ឧប្បដ្ឋិ ។ ៥ ឧ. កុច្ឆិតតា ។ ៦ ឧ. សង្ខី ។ ម. សង្ខី ។ ៧ ឧ. បុញ្ញកម្ម-
សមដ្ឋីនា ។ ម. បុញ្ញកម្មសមដ្ឋីនា ។ ៨ ឧ. អជិរាមរំ ។ ម. អជិរាមរំ ។

បញ្ចូលិកាបិដកបទ ទី ៩

ខ្ញុំអង្គុយបែរមុខទៅរកទិសខាងកើត បើខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីមើល
 ខាងលើ ខាងក្រោម និងទីទំងន់ ខ្ញុំនឹងឃើញនូវវត្ថុទាំងពួង
 ដោយចក្ខុ ។ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីឃើញនូវកម្ម ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនិង
 អាក្រក់ ដរាបណា គ្រឿងបិទបាំងក្នុងវត្ថុទាំងនោះ ទោះជា
 ឈឺឬក៏មិនមាន ដរាបនោះ ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវ-
 រាជ ៨០ ដង បានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ១០០ ដង ។
 ខ្ញុំដែលទៅកាន់កំណើតណា ។ ទោះជាទៅតា ឬជាមនុស្ស
 ប្រទីបមួយសែន តែងបំភ្លឺជុំវិញខ្ញុំ ។ ខ្ញុំច្បាតចាកទេវ-
 លោក មកកើតក្នុងផ្ទះនៃមាតា ភ្នែករបស់ខ្ញុំ ដែលនៅក្នុង
 ផ្ទះនៃមាតានោះ មិនដែលធ្លេចឡើយ ។ ប្រទីបមួយសែន
 ប្រកបដោយបុញ្ញកម្ម រមែងរុងរឿង ក្នុងផ្ទះជាទីប្រសូតិ
 នេះជាផលនៃប្រទីប ៥ ។ កាលក្លាយជាទីបំផុតដល់ព្រម
 ហើយ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឱ្យប្រព័ត្តទៅ ខ្ញុំឃើញនូវព្រះនិព្វាន
 ដែលមិនមានផរ និងមរណៈ មានសេចក្តីត្រជាក់ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបគាធំ

ជាតិយា សុត្តវស្សាហំ	អរហន្តំ អនាពុណី
ឧបសម្ពាធិ ពុទ្ធា	កុណាមញ្ញាយ តោតមោ ។
មណ្ឌាបេ វុត្តម្បលេ វា	ចាសានេសុ កុហាសុ វា
សុញ្ញតារេ បដ្ឋាយន្តា ^(១)	បញ្ចទីចា ជលន្តិ មេ ។
ទិព្វចក្ខុ វិសុទ្ធិ មេ	សមាធិកុសលា អហំ
អភិញ្ញាចារមិប្បត្តា	បញ្ចទីចានិទំ ជលំ ។
សព្វវេសិតវេសាណា	កតតិច្ឆា អនាសវា
បញ្ចទីចា មហាវីរ	ចានេ វជ្ជាមិ ចក្ខុមា ។
សតសហស្សេស្តោ កាប្បេ	យំ ទីបមទទី តទា
ទុក្ខតំ នាភិជាណមិ	បញ្ចទីចានិទំ ជលំ ។
កិលេសា ឈាបិតា មហ្មំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពន្ធនំ នេត្វា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាគតំ វេត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

---

១ ឱ. ម. សុញ្ញតារេ ច ឈាយន្តា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អប្បាទ

ខ្ញុំមានអាយុ ៧ ឆ្នាំ អំពីកំណើត បានដល់នូវព្រះអរហត្ត
ព្រះពុទ្ធព្រះនាមគោតម ទ្រង់ជ្រាបនូវគុណ ហើយឲ្យខ្ញុំ
បានឧបសម្បទា ។ ប្រទីបទាំង ៥ របស់ខ្ញុំ រមែងនេះ
ឡើងក្នុងមណ្ឌប ជិតគល់ឈើក្នុងប្រាសាទ ក្នុងគុហា ក្នុង
ផ្ទះស្ងាត់ ។ ទិព្វចក្ខុរបស់ខ្ញុំស្អាតរសេស ខ្ញុំជាស្រីឈ្មោះ
ក្នុងសមាធិ ដល់នូវអភិញ្ញាបារមី នេះជាផលនៃប្រទីប ៥ ។
បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ទ្រង់មានចក្ខុ ខ្ញុំព្រះអង្គមាន
ការប្រព្រឹត្តិធម៌ទាំងពួង ចប់អស់ហើយ មានសោឡសកិច្ច
ធ្វើស្រេចហើយ មិនមានអាសវៈ មានប្រទីប ៥ ខ្ញុំសូម
ថ្វាយបង្គំព្រះបាទ ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកទ្ទកប្ប
នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយប្រទីប ក្នុងកាល
នោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃប្រទីប ៥ ។
កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួងខ្ញុំដក
ចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
សម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

ទសម៌ ឧទកទាយិកាបើរយាបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្នុកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា បញ្ចនីបិកា ភិក្ខុនំ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

បញ្ចទីចិកាបើរយាបទានំ សមត្ថំ ។

ទសម៌ ឧទកទាយិកាបើរយាបទានំ

(១០) នគរេ ពុទ្ធមតិយា អាសី ឧទកហារិកា^(១)
 ឧទហារេន^(២) ដីវមិ តេន ចោសេមិ ធារកេ ។
 ទេយ្យធម្មោ ច មេ នត្ថំ បញ្ចក្ខេត្តេ អនុត្តរេ
 កោដ្ឋកំ ឧបសង្កម្មំ ឧទកំ បដ្ឋបេសហំ ។
 តេន កម្មេន សុកតេន តាវត្ថីសំ អកញ្ញហំ
 តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្ពំ ឧទហារេន និម្មិតំ ។
 អច្ចរាជំ សហស្សស្សំ អហំ ហិ^(៣) បវរា តទា
 ទសដ្ឋានេហិ តា សញ្ញា អភិកោមិ តទា^(៤) អហំ ។

១ ប. អហេសី ឧទហារិកា ។ ឧ. អាសី ឧទកហារិកា ។ ២ ឧ. ឧទហារេន ។ ៣ ឧ. អហម្មិ ។ ឧ. ប. សហ ។

ឧទកាយិកាបើរិយាបទាន ទី ១០

បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបញ្ចវិហិតកុន្តិ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បញ្ចវិហិតកុន្តិ ។

ឧទកាយិកាបើរិយាបទាន ទី ១០

(១០) ខ្ញុំជាស្រីជនទឹក ក្នុងនគរពន្លឺមត្តី រស់នៅដោយ
ការជនទឹក ចិញ្ចឹមទារកដោយការជនទឹកនោះ ។ ឯឈ្មោះ-
ធម៌ របស់ខ្ញុំមិនមាន ខ្ញុំចូលទៅក្នុងបន្ទប់ បានតម្កល់ទុក
នូវទឹក បំពោះបុគ្គល ជាបុព្វារក្ខត្តដ៏ប្រសើរ ។ ខ្ញុំបានទៅ
កើតក្នុងឋានតាវត្តង្ស ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អហើយ
នោះ ខ្ញុំមានវិមានខ្ញុំដ៏ល្អ ដែលជាផលនៃការជនទឹក បាន
និម្មិតឲ្យ ក្នុងឋានតាវត្តង្សនោះ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំប្រសើរ
ជាងពួកស្រីអប្បរ ១.០០០ នាក់ កាលនោះ ខ្ញុំគ្រប
សង្កត់ នូវស្រីអប្បរទាំងនោះ ដោយហេតុ ១០ យ៉ាង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចាសំ ទេវរាជ្ជំ	មហេសិទ្ធិមការយំ
វិសតិចក្កវត្ថំ	មហេសិទ្ធិមការយំ ។
ទុវេ ភវេ សំសរាមិ	ទេវត្តេ អថ មាណុសេ
ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ	ឧទកទានស្សីទំ ដលំ ។
បព្វតក្កេ ទុមក្កេ វា	អន្តលិក្ខេ ច ក្ខមិយំ
យទា ឧទកមិច្ឆាមិ	ទិប្បំ បដិលភាមហំ ។
អរុដ្ឋិកា ទិសា អត្ថិ ^(១)	សុត្តត្តា ខុប្បតា ហិ នេ ^(២)
មម សង្កប្បមញ្ញាយ	មហាមេយោ បវស្សតិ ។
កទាតិ ជ័យមាណាយ	ញាតិសង្ឃេន មេ តទា
យទា ឥច្ឆាមហំ វស្សំ	មហាមេយោ អជាយថ ។
ឧល្លំ វា បរិទ្បាហោ វា	សវេរេ មេ ន វិជ្ជតិ
កាយេ ច មេ រដោ នត្ថិ	ឧទកទានស្សីទំ ដលំ ។
វិសុទ្ធមនសា អជ្ឈ	អបេតមនទាបិកា
សញ្ញាសវបរិក្ខំណា	នត្ថិទានិ បុនព្វកោ ។

១ ឧ. ម. នត្ថិ ។ ២ ឧ. សុត្តត្តបិដកា ន ច ។ ម. សុត្តត្តបិដកា ច ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានជាមហេសី នៃទេវរាជ ៥០ ដង បានជាមហេសី
 នៃស្ដេចចក្រពត្តិ ២០ ដង ។ ខ្ញុំអាទ្ទាល់ទៅក្នុងក្រុងទាំងពីរ
 គឺទេវតា និងមនុស្ស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិឡើយ នេះជា
 ផលនៃទានទឹក ។ កាលណា ខ្ញុំចង់បានទឹក លើ
 កំពូលភ្នំក្ដី លើបង្គោលភ្នំក្ដី ឮដំអាភាសក្ដី លើផែនដីក្ដី
 ខ្ញុំក៏បាននូវទឹកយ៉ាងឆាប់ ក្នុងកាលនោះ ទិសទាំងឡាយ
 មិនធ្លាប់ភ្លៀងធ្លាក់សោះ ក៏ក្ដៅសព្វ ខ្ញុំស្រែកទឹក មហា-
 មេឃ បានជ័រនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ ក៏បង្កើតភ្លៀងចុះមក ។
 ដូនណា កាលពួកញាតិកំពុងនាំខ្ញុំទៅ ខ្ញុំចង់បានទឹក ក្នុង
 កាលណា មហាមេឃ ក៏ញ័រភ្លៀងឲ្យកើត ក្នុងកាល
 នោះ ។ ក៏ម្នាក់ សេចក្ដីក្រហល់ក្រហាយក្ដី មិនមាន
 ក្នុងសរីររបស់ខ្ញុំឡើយ ធូលីក៏មិនមាន ក្នុងកាយរបស់ខ្ញុំ
 នេះជាផលនៃទានទឹក ។ ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានចិត្តស្អាត
 បរិសុទ្ធ ប្រាសចាកចិត្តលាមក មានអាសវៈទាំងពួង
 អស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពប្ដីមិនមានទៀតឡើយ ។

ឧបមា ឧទកាយិកបិយោបទានំ

ឯកនុត្ថេ ឥតោ កក្កេ យំ កក្កមក្កំ តនា

ឌុក្កតំ នាភិជាតាមិ ឧទកនាធស្សំនិ ដលំ ។

កិលេសា ឈាមិតា មយ្ហំ កក្កំ សព្វេ សម្មហតា

នាភីវ ពន្ធនំ នេត្វា វិហារមិ អនាសវំ ។

ស្វាកតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

មជ្ជិមគ្គិណ ចតុស្សោ វិហោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

ធម្មភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥន្ទំ ស្សនំ អាយស្មា ឧទកនាយិកា ភិក្ខុនី ឥមា

កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧទកាយិកបិយោបទានំ សម្ពុតំ ។

ឧទកាយិកបើរយាបទាន ទី ១០

ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកទ្ធកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បាន
ធ្វើកុសលកម្ម ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គ្រូគិត នេះ
ជាផលនៃទានទឹក ។ កាលសំនឹងឡើយ ខ្ញុំបានផុតបំផ្លាញ
ហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមាន
អាសវៈ ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទ្រូង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
ដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧទកាយិកាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧទកាយិកបើរយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទាស្គិ

សុមេធា មេខលទទា(១) មណ្ឌបសង្កមន្តថា(២)

នឡមាលីនី បិណ្ឌទទា(៣) កដច្ចុប្បលប្បនា ។

ទីបឧទកនាយី ច(៤) តាថាយោ កណ៌តាវិហា

ឯកតាថា សតញ្ចេវ សត្វសំ(៥) តទុត្តរិ(៦) ។

សុមេធាវិញ្ញោ បរិមោ ។

---

១ ឧ. មេខលទទា ។ ម. សុមេខលាច ។ ២ ឧ. មណ្ឌបសង្កមន្តថា ។ ៣ ម. បិណ្ឌពាតា ។ ៤ ឧ. ទីបទោទកនា ចេវី ។ ៥ ឧ. សតាទស ។ ម. តីសតិ ២ ។ ៦ ឧ. តទុត្តរី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទាស

សុមេធាថេរិយាបទាន ១ មេខលទាយិកាថេរិយាបទាន ១
 មណ្ឌបទាយិកាថេរិយាបទាន ១ សន្តិមនទាថេរិយាបទាន ១
 នឡមាលិកាថេរិយាបទាន ១ ឯកបិណ្ឌបុត្រទាយិកាថេរិយា-
 បទាន ១ កងប្ចកិក្ខុទាយិកាថេរិយាបទាន ១ សក្កុទប្បុល-
 មាលិកាថេរិយាបទាន ១ បញ្ចទីបិកាថេរិយាបទាន ១ ទុទក-
 ទាយិកាថេរិយាបទាន ១ កងវគ្គនេះ មានគាថា ១១៨ ដែល
 អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយរាប់ឃើញហើយ ។

ចប់ សុមេធាវគ្គ ទី ១ ។

ទុតិយោ ឯកុបោសបិវត្តោ^(១)

បឋមំ ឯកុបោសបិកាបិរិយាបទានំ

[១១] នគរេ តន្តមតិយា តន្តមា នាម ខត្តិយោ

ទិវសេ បុណ្ណមាយ សោ ឧបវសី ឧបោសថំ ។

អហំ តេន សមយេន កុម្ភនាសី អហំ^(២) តហំ

ទិស្វា សរាជិតំ សេនំ ឯវាហំ ចិន្ទយី តទា ។

រាជាបិ រជ្ជំ នធូត្វា ឧបវសី^(៣) ឧបោសថំ

សដលំ ទ្ធនំ តំ កម្មំ ជនកាយោ បមោទិតោ។

យោនិសោ បច្ឆវេត្តិត្វា ឧត្តតិញ្ច ទលិទ្ធីតំ

មាទសំ សម្បហំសិត្វា ឧបវសី ឧបោសថំ ។

អហំ ឧបោសថំ កត្វា សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ

តេន កម្មេន សុភតេន តាវត្ថីសំ អភញ្ញហំ ។

១ ឯកុបោសបិវត្តោ ។ ២ ឧ. អហំ ។ ម. អហំ ។ ៣ ម. ឧបត្ថប្បិ ។

ឯកុបោសបិក្ខ ទី ២

ឯកុបោសបិកាបេរិយាបទាន ទី ១

[១១] មានព្រះមហាក្សត្រមួយព្រះអង្គ ទ្រង់ព្រះនាមពន្ធមៈ

សោយរាជ្យក្នុងនគរពន្ធម៌ ព្រះអង្គរក្សាទេវបាសថ ក្នុងវ័យពេញ

បូណីមី ។ សម័យនោះ ខ្ញុំជាកុម្មទាសី នៅក្នុងទីនោះ ខ្ញុំ

បានឃើញសេនា ព្រមទាំងព្រះរាជា ហើយក៏គិតយ៉ាងនេះថា

សូម្បីស្តេចក៏ទ្រង់លះបង់រាជសម្បត្តិ ហើយរក្សាទេវបាសថ ក្នុង

នោះ ពិតជាប្រកបដោយផល បានជាពួកជនរីករាយហើយ ។

ខ្ញុំចាំបារណានូវទុក្ខតិរច្ឆន្ទ ទ្វារសេចក្តីក្រីក្រផង ដោយឧបាយនៃ

ប្រាជ្ញា ក៏ញ៉ាំងចិត្តឲ្យរីករាយ ហើយរក្សាទេវបាសថ ។ លុះខ្ញុំ

រក្សាទេវបាសថ ក្នុងសាសនានៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានទៅ

កើតក្នុងឋានតាវត្ថីវ្យ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តត្ថ មេ សុត្តតំ ព្យមំ	ឧទ្ធិ(១) យោជនម្បត្តតំ
តត្ថជាតារវរូបេតិ	មហាសនំ សុត្តសិតំ(២) ។
អច្ឆរា សតសហស្សា	ឧបតិដ្ឋន្តិ មំ សទា
អញ្ញាទេវ(៣) អតិក្កម្ម	អតិរោចាមិ សព្វនា ។
ចតុស្សដ្ឋិទេវវជ្ជនំ	មហេសិត្តមការយំ
តេសដ្ឋិចក្កវត្តនំ	មហេសិត្តមការយំ ។
សុវណ្ណវណ្ណា ហុត្វាន	ភវេស្ស សំសរាមហំ
សព្វត្ថ បវរា ហោមិ	ឧចោសថស្សន្តិ ដលំ ។
ហត្ថិយានំ អស្សយានំ	រថយានត្វា កេវលំ(៤)
លភាមិ សព្វមេតម្បិ	ឧចោសថស្សន្តិ ដលំ ។
សោវណ្ណមយំ រូបិមយំ	អថោមិ ដលីកាមយំ
លោហិតដ្ឋមយញ្ចេវ	សព្វំ បដិលភាមហំ ។
កោសេយ្យកម្ពលកានិ(៥)	ខោមកប្បាសិកានិ ច
មហាឡានិ ច វត្តានិ	សព្វំ បដិលភាមហំ ។

---

១ ឧ. ឧត្ត ។ ម. ឧត្ត ។ ២ ឧ. មហាសយន្តសិតំ ។ ៣ ឧ. ម. អញ្ញា ទេវ ។
 ៤ ប. សិរិ ។ ៥ ឧ. ប. កោសេយ្យកម្ពលីយានិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

វិមានរបស់ខ្ញុំ ដែលកុសលធ្វើល្អហើយក្នុងទីនោះ មានកំពស់
 ទៅខាងលើមួយយោជន៍ ប្រដាប់ដោយផ្ទះកំពូលដ៏ប្រសើរ
 មានអាសនៈធំ ស្អិតស្អាតល្អហើយ ។ ស្រីអបរាមួយសែន
 តែងបម្រើខ្ញុំ សព្វ ។ កាល ខ្ញុំរៀងកន្លងលើសទៅតាមទាំង-
 ឡាយដទៃសព្វ ។ កាល ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៦៤
 ផង បានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ៣៦ ផង ។ ខ្ញុំមានពណ៌
 ដូចជាមាស តែងអន្ទាលទៅក្នុងភពទាំងឡាយ ខ្ញុំជាស្រីប្រ-
 សើរក្នុងទីទាំងពួង នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំតែងបាន
 នូវវត្ថុទាំងពួងនេះ គឺ យានដំរី យានសេះ យានរថទាំង
 អស់ នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងពួង ជា
 វិការៈនៃមាស ជាវិការៈនៃប្រាក់ ជាវិការៈនៃកែវផលិត
 ជាវិការៈនៃកែវមានពណ៌ក្រហម ។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងពួង
 គឺ សំពត់កោសេយ្យពន្លឺ និងសំពត់កម្ពលផង សំពត់សម្បក
 ឈើ និងសំពត់អំបោះផង សំពត់មានថ្លៃដ៏ច្រើនផង ។

បឋមំ ឯកុយោសប្បិកាហើយាបទានំ

អន្ធទានំ ខាទន័យំ	វត្ថុសេនាសនាទិ ច
សព្វមេតំ បដិលកេ	ឧបោសថស្សន្តំ ដលំ ។
វេកដ្ឋញ្ច មាលញ្ច	ឥណ្ឌាកញ្ច វិលេបនំ
សព្វមេតំ បដិលកេ	ឧបោសថស្សន្តំ ដលំ ។
ក្សជាតារញ្ច ចាសាទំ	មណ្ឌបំ ហម្មិយំ កុហំ
សព្វមេតំ បដិលកេ	ឧបោសថស្សន្តំ ដលំ ។
ជាតិយា សត្តវស្សហំ	បព្វជី អនតារិយំ
អន្ធិមាសេ អសម្បត្តេ	អវហត្ថំ អថាបុណ្ណំ
សព្វាសវបរិក្ខណា	នត្ថិទានិ បុណ្ណោ ។
ឯកនុត្ថេ ឥតោ កក្កេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតំ នាភិជាជាមិ	ឧបោសថស្សន្តំ ដលំ ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
នាភីវ ពន្ធនំ នេត្រា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

ឯកុណេសបិកាថេរិយាបទាន ទី ១

ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំងពួងនេះ គឺ បាយ ទឹក ខានីយៈ សំពត់និង
សេនាសនៈ នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំង
ពួងនេះ គឺ គ្រឿងក្រអូបដ៏ប្រសើរ និងកម្រងផ្កា លំអិត
សម្រាប់លាប នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំបាននូវវត្ថុទាំង
នេះ គឺ ផ្ទះមានកំពូល ប្រាសាទ មណ្ឌប ប្រាសាទមានដំបូល
រលីង និងគុហា នេះជាផលនៃឧបោសថ ។ ខ្ញុំមានអាយុ ៧
ឆ្នាំ អំពីកំណើត បានចូលទៅកាន់ផ្នួស មិនទាន់បានកន្លះខែ
ក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្ត ខ្ញុំមានអាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ
ឥឡូវនេះ ភពប្តីមិនមានទៀតឡើយ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពី
កប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ក្នុងកាល
នោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃឧបោសថ ។
កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង
ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទ្រូង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ចន្ទភិក្ខា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ឯកុបោសនិកា ភិក្ខុនី ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកុបោសនិកាបរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ សលឡបុប្ផិកាបរិយាបទានំ

(១២) ចន្ទភាតានន្តីតេ អហោសី តិច្ឆវី តទា
 អថទ្ធសំ^(១) ទេវទេវំ ចជ្ឈមន្តំ ធរាសកំ ។
 ឌុចនិគ្វា សលឡបុប្ផំ^(២) ពុទ្ធសេដ្ឋស្សនាសហំ
 ឌុចសិដ្ឋី^(៣) មហាវិរោ សលឡំ ទេវតន្តិកំ ។
 បដិគ្គហេត្វា សមុទ្ធោ វិបស្សី លោកិយាយកោ
 ឌុចសិដ្ឋី^(៣) មហាវិរោ បេត្តមាឆាយ មេ តទា ។

១ ប. អទ្ធសំហំ ។ ២ ឱ. ប. ឱបិនិក្ខាន សលឡំ ។ ៣ ឱ. ឧបសិនយិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមាភូ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកុបោសថិកាកិត្តន៍ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកុបោសថិកាបិយាបទាន ។

សលទ្ធិបុប្ផិកាបិយាបទាន ទី ២

(១២) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាកិត្តន៍ ភ្នំ នៅក្បែរឆ្នេរ
ស្ទឹងចន្ទភាគា គ្រានោះ ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ជា
ទេវតាប្រសើរជាងទេវតា ព្រះអង្គប្រសើរជាងនរា ទ្រង់
កំពុងចង្រ្កម ។ ខ្ញុំបានបេះផ្កាស្រល់ យកទៅថ្វាយព្រះសម្ពុទ្ធ
ដ៏ប្រសើរ ឯព្រះមហាវិរៈ ទ្រង់ហិតនូវផ្កាស្រល់ ដែល
មានក្នុងដួចជាទិព្វ ។ ព្រះសម្ពុទ្ធព្រះនាមវិបស្សី ជាលោក-
នាយក មានព្យាយាមធំ ទ្រង់បានទទួលយកហើយ កាល
ដែលខ្ញុំកំពុងតែសំឡឹងមើល ទ្រង់ក៏ហិតក្នុងកាលនោះ ។

ទុតិយំ សលឡបុប្ផិកាវេរិយាបទានំ

អញ្ជាលី បក្កហេត្វាន វណ្ណត្វា ទិបទុត្តមំ
 សកំ ចិត្តំ បសាទេត្វា តតោ បព្វតមារុហំ ។
 ឯកនុត្ថេ ឥតោ កកេប្ប យំ បុប្ផមទទី តទា
 ទុក្ខតី ឆានិជាឆាមិ ពុទ្ធប្បជាយិនំ ជលំ ។
 គិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 ឆានីវ ពន្ធនំ ឆេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ឆន្នកិញ្ចា សង្ខិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា សលឡបុប្ផិកា ភិក្ខុនី ឥហ
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សលឡបុប្ផិកាវេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

សលឡបុប្ផិកថេរិយបទាន ទី ២

ខ្ញុំផងអញ្ចាលីថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ប្រសើរជាងសត្វដើងពីរ
 ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា ឡើងទៅកាន់ភ្នំ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៧១ អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយផ្កា
 ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធ-
 បូជា ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត់ទាំង
 ពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបាន
 កាត់ចំណង ដូជាមេដំរីកាត់ផ្កាចំនុះទន្លេនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 ដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសលឡបុប្ផិកាកិត្តន៍ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ មោទកទាយិកាបរិយាបទានំ

[១ ៣] នករេ ពន្ធមតិយា	កុម្មុទាសី អហោសហំ
មម ភាគំ កហេត្វាន	កង្ខ័(១) ឧទកហារិកេ(២)។
បន្ទម្ហិ សមណំ ទិស្វា	សន្និច្ឆិតំ សមាហិតំ
បសន្និច្ឆិតា សុមនា	មោទកេ ភីណិទាសហំ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីដិហិ ច
ឯក្ខន្តត្ថស(៣) កប្បានិ	វិនិចាតំ ន អកញ្ញហំ(៤)។
សម្បត្តិញ ករិត្វាន	សត្វំ អនុកវី អហំ
មោទកេ ភីណិ ទត្វាន	បត្តាហំ អចលំ បទំ ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពន្ធនំ ធម្មតា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាគតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សេ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

---

១ ឧ. គង្គី ។ ២ ឧ. ឧទកហារិកា ។ ម. ឧទកហារិកា ។ ៣ ឧ. ម. ឯកនុតិ ។
 ៤ ឧ. ម. នគញ្ញហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មោទកទាយិកាបរិយាបទាន ទី ៣

(១៣) ខ្ញុំជាកុម្មុទាសី នៅក្នុងនគរពន្ធមតី បានកាន់យក
 នូវចំណែក (នំអន្សរ) របស់ខ្ញុំ ហើយទៅកាន់កំពង់ទឹក ។ ខ្ញុំ
 បានឃើញសមណៈមួយរូប ក្នុងទីពាក់កណ្តាលផ្លូវ លោក
 មានចិត្តស្ងប់ស្ងាត់ មានចិត្តតម្កល់មាំមួន ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
 មានចិត្តរីករាយ បានប្រគេននំអន្សរ ៣ ។ ខ្ញុំមិនដែលទៅ
 កាន់វិនិបាតអស់ ២៧ កប្ប ដោយកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង
 ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង ។ ខ្ញុំធ្វើនូវកុសល
 ហើយ ខ្ញុំបានទទួលសម្បត្តិទាំងអស់ ព្រោះបានធ្វើកុសល
 ឲ្យជាសម្បត្តិ ខ្ញុំបានដល់នូវអចលបទ គឺព្រះនិព្វាន ព្រោះ
 ប្រគេននំអន្សរ ៣ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញ
 ហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធិន៍ ។
 ឡ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣
 ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

បុគ្គលំ ឯកាសនទាយិកាបើរិយាបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស ភាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា មោទកនាយិកា កិក្ខុនី ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មោទកនាយិកាបើរិយាបទានំ សម្ពត្ថំ ។

បុគ្គលំ ឯកាសនទាយិកាបើរិយាបទានំ

(១២) នគរេ ហំសវតិយា អហោសី មាលីកា តនា
 មាតា ច មេ បិតា ចេវ កម្មន្តំ អភិមិសុ តេ ។
 មជ្ឈន្តិកម្មំ សុរិយេ អទ្ធសំ សមណំ អហំ
 វិជីយា អនុកច្ឆន្តិ អាសនំ បញ្ញាបេសហំ ។
 តោណាកចិត្តកាដិហិ បញ្ញាបេត្វាហាមាសនំ(១)
 បសន្នចិត្តា សុមនា ឥមំ វចនមព្រឹ ។
 សន្តត្តា កបិតា(២) ភូមិ សូរោ មជ្ឈន្តិកោ(៣) បិតោ
 មាលុតា ច ន វាយន្តិ កាលោ ចេវត្ថមេហិតិ(៤) ។

---

១ ឧ. បញ្ញាបេត្វា ហាសនំ ។ ម. បញ្ញាបេត្វា មហាសនំ ។ ២ ម. កុបិតា ។ ឧ. ម. មជ្ឈន្តិកោ ។ ៤ ឧ. ចេវត្ថមេហិតិ ។

ឯកលនទាយិកាបេរិយាបទាន ទី ៤

បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះមោទកទាយិកាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប មោទកទាយិកាបេរិយាបទាន ។

ឯកលនទាយិកាបេរិយាបទាន ទី ៤

[១៤] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាស្រីក្រុងផ្កា នៅក្នុងនគរបាង្ស-
វតី មាតាបិតារបស់ខ្ញុំទាំងនោះ បានទៅធ្វើការងារ ។ កាល
ព្រះអាទិត្យកំពុងត្រង់ជាក់ ខ្ញុំឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ ជាសមណៈ
កំពុងនិមន្តទៅតាមថ្នល់ ខ្ញុំក៏ក្រាលអាសនៈ ។ ខ្ញុំក្រាលអា-
សនៈដោយកម្រាល មានព្រំដែលមានរោមវែង៤ ធ្នាប់ និង
កម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរូបសត្វសាហាវ
ជាដើម ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានពោលពាក្យ
នេះថា ផែនដីក្បែរណាស់ ឈរនៅពុំបាន ព្រះអាទិត្យ
កំពុងត្រង់ជាក់ ខ្យល់ក៏មិនបក់ ទាំងកត្តកាល ក៏ដ៏តស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បតាត្ថមាសនមិទំ	តវត្ថាយ មហាមុនិ
អនុកម្មំ ឧបាទាយ	និសីទិ មម អាសនេ ។
និសីទិ តត្ថ សមណោ	សុទត្ថោ សុទ្ធមានសោ
តស្ស បត្តំ កហេត្វាន	យថាវន្តំ អទាសហំ ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្ថសំ អគក្កហំ ។
តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្ពំ	អាសនេន សុនិម្មិតំ
សដ្ឋិយោជនមុត្វេនំ	តិសយោជនវិត្ថតំ ។
សោណ្តាមយា មណិមយា	អថេហិ ដលីកាមយា
លោហិតផ្កមយា ចេវ	បល្លង្កា វិវិដា មម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

បពិត្រព្រះមហាមុនី អាសនៈនេះ ខ្ញុំក្រាលហើយ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គអាស្រ័យ នូវសេចក្តី
 អនុគ្រោះ គង់លើអាសនៈ របស់ខ្ញុំ ។ ព្រះសមណៈមាន
 ព្រះទ័យទូន្មានហើយ មានព្រះទ័យបរិសុទ្ធ គង់លើអាសនៈ
 នោះ ខ្ញុំទទួលយកបាត្រនៃព្រះអង្គ បានប្រគេនចម្លាក់ សម
 គួរដល់ការចំអន ។ ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជាប់របស់មនុស្ស ក៏
 បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្ថីវ្យ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើអ្វី
 នោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវបេតនានោះផង ។ វិមាន
 របស់ខ្ញុំអ្នក ត្រូវផលនៃអាសនៈនិម្មិតហើយ ក្នុងឋានតាវត្ថីវ្យ
 នោះ មានកំពស់ ៦០ យោជន៍ មានទំហំ ៣០ យោជន៍ ។
 បល្ល័ង្កផ្សេងៗ របស់ខ្ញុំ ជាវិការៈនៃមាស ជាវិការៈនៃកែវបណ៌
 ជាវិការៈនៃកែវផលិត ជាវិការៈនៃមាសមានពណ៌ក្រហម ។

ចតុត្ថ ឯកាសនាយិកាបេរិយាបទានំ

ត្វលីការិកត្ថិហិ ច(១)

កដិស្សា ចិត្តតាហិ ច(២)

ឡុំ ឯកន្តលោមិ ច

បល្ល័ង្កមេ សុសណ្ឌិតា ។

យនា ឥន្ទ្រមិ កមនំ

ហាសទិដ្ឋាសមប្បិតា

សហ បល្ល័ង្កសេដ្ឋន

កន្ទ្រមិ មម បត្តិតំ ។

អស័តិទេវរាជ្យំ

មហេសិត្តមការយំ

សត្តតិចក្កត្ថំ

មហេសិត្តមការយំ ។

កវកវេ សំសរន្តំ

មហាកោកំ លភាមហំ

កោគេ មេ ឧនតា នត្ថំ

ឯកាសនដលំ ឥទំ ។

នុវេ កវេ សំសរមិ

ទេវត្តេ អថ មាណុសេ

អពោ កវេ ន ជាធាមិ
ញ

ឯកាសនដលំ ឥទំ ។

ឯកសណទាយិកាថេរីយាបទាន ទី ៤

កម្រាលធ្វើដោយរោមសត្វ មានរោមប្រាង្គទាំងពីរខាង បល្ល័ង្ក
 របស់ខ្ញុំ តាំងនៅល្អហើយ ដោយកម្រាលដែលញាត់ដោយគរ
 និងកម្រាលដែលធ្វើដោយរោមសត្វ ដ៏វិចិត្រដោយរូបសត្វ
 មានសីហៈនិងខ្លាធំជាដើមផង ដោយកម្រាលដែលធ្វើដោយ
 ឱនមាសនិងសូត្រ ហើយចាក់ស្រែះដោយរតនៈនិងកម្រាល
 ដែលធ្វើដោយរោមសត្វ វិចិត្រដោយរោមសត្វសាហាវផង ។
 ខ្ញុំស្តាប់ស្តាប់ដោយការសើចនិងការលេង កាលណា ខ្ញុំចង់
 ទៅ ខ្ញុំក៏ទៅកាន់ទីដែលខ្ញុំប្រាថ្នា មួយអន្លើដោយបល្ល័ង្ក
 ដ៏ប្រសើរ (ក្នុងកាលនោះ) ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ
 ៨០ ផង បានជាមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ៧០ ផង ។ ខ្ញុំ
 អន្ទាលទៅក្នុងភពតូចភពធំ តែងបានឮវាកោតៈដ៏ច្រើន ខ្ញុំ
 មិនដែលខ្វះខាតកោតៈឡើយ នេះជាផលនៃភាសនៈឯក ។
 ខ្ញុំតែងអន្ទាលទៅក្នុងកំពត់ គឺទេវតានិងមនុស្ស ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ភពដទៃឡើយ នេះជាផលនៃភាសនៈឯក ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧវេ កុលេ បដាយាមិ	ខត្តិយេ ចាបិ ព្រាហ្មណោ
ឧទ្ធាកុលីកា សព្វត្ថ	ឯកាសនដលំ ឥទំ ។
នោមនស្សំ ន ជាធាមិ	ចិត្តសន្តាបនំ មម
វេវុឡិយំ ន ជាធាមិ	ឯកាសនដលំ ឥទំ ។
នាតិយោ មំ ឧបជ្ឈន្តិ	ឧដ្ឋា ចេលាវកា(១) ពហូ
អន្នេន អន្នំ កច្ឆាមិ	ឯកាសនដលំ ឥទំ ។
អញ្ច មមេវ ច្ឆាបេន្តិ	អញ្ច កោដេន្តិ កោជន្តិ
អញ្ច មំ អលង្ករេន្តិ	អញ្ច រមេន្តិ មំ សទា ។
អញ្ច កន្ធិ វិលិម្បន្តិ	ឯកាសនដលំ ឥទំ
មណ្ឌបេ វុត្តម្បលេ វា	សុញ្ញតារេ វសន្តិយា ។
មម សង្កប្បមញ្ញាយ	បល្លង្កោ ឧបតិដ្ឋតិ
អយំ បច្ឆមកោ មហ្មំ	ចរិមោ វត្ថុតេ ភវេ ។
អដ្ឋាបិ វជ្ជំ នធខេត្វា	បព្វជី អនកាវិយំ

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ខ្ញុំតែងកើតក្នុងត្រកូលព័រ គឺក្សត្រនិងព្រាហ្មណ៍ ប្រកបដោយ
ត្រកូលខ្ពស់ ក្នុងទីទាំងពួង នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។
ខ្ញុំមិនស្គាល់ទោមនស្ស ដែលញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្ញុំឲ្យក្តៅ ខ្ញុំមិន
ស្គាល់នូវកេរ្តិ៍ផ្សេងៗ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។ មេន៍
ស្រីគម ស្រីកំពុងពេញល្បែងច្រើននាក់ តែងបម្រើខ្ញុំ ខ្ញុំទៅពី
ចង្កេះមួយទៅចង្កេះមួយ គឺគេពង្សាសប្បុរស្នា មិនដែលដើរដំ
នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។ ពួកស្រីដទៃផ្គូផ្គងទឹកឲ្យខ្ញុំ ពួក
ស្រីដទៃឲ្យខ្ញុំបរិភោគភោជន ពួកស្រីដទៃប្រដាប់តាក់តែង
ឲ្យខ្ញុំ ពួកស្រីដទៃឲ្យខ្ញុំត្រកអរ សព្វៗ កាល ។ ពួកស្រី
ដទៃ លាបគ្រឿងក្រអូបឲ្យខ្ញុំ នេះជាផលនៃអាសនៈឯក ។
កាលខ្ញុំនៅក្នុងមណ្ឌបក្តី នៅជិតគល់ឈើក្តី នៅក្នុងផ្ទះស្ងាត់
ក្តី បល្ល័ង្កតែងកើតឡើង ព្រោះដឹងនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ នេះ
កតិទីបំផុតរបស់ខ្ញុំ កតជាទីបំផុតនេះកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ថ្ងៃ
នេះ ខ្ញុំទំលាក់ចោលនូវរាជ្យ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ។

ចក្ខុវិស័យ ឯកសន្តបាយិកាបេរិយាបទានំ

សតសហស្ស ឥតោ កក្កោ យំ ទានមទទី តទា

ទុក្ខតំ ជាភិជាតាមិ ឯកាសនដលំ ឥទំ ។

កិលេសា ឈាមិតា មម្ហំ ភវ សព្វ សម្មហតា

នាភីវ ពន្ធនំ នេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យភិក្ខា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា ឯកាសនទាយិកា ភិក្ខុនំ

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកសន្តបាយិកាបេរិយាបទានំ សម្ពុតំ ។

ឯកសនទាយិកថេរិយាបទាន ទី ៤

ក្នុងកប្បទីមួយសេន អំពីកទ្ធកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
 បានឲ្យទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
 ផលនៃអាសនៈឯក ។ ក៏លេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ
 ក៏ពង្ស ខ្ញុំដកចោលអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឥ!
 ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំ
 បានសម្រេចហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ហើយ ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះឯកាសនទាយិកាកិត្តន៍ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 ភាពទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឯកសនទាយិកថេរិយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមិ បញ្ចទីបទាយិកាប្រិយាបទានំ

[១៥] នគរេ ហំសវតិយា ចារិកា(១) អាសហំ តនា
 អារាមេន វិហារេន ចរមិ កុសលត្ថិតា ។
 កាឡបក្ខម្ហិ ទិវសេ អន្ទសំ ពោធិម្បត្តមំ
 តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា ពោធិម្បលេ ធិសីទហំ ។
 កុរុចិត្តំ ឧបដ្ឋេត្វា សិវេ កត្វាន អញ្ជលី
 សោមនស្សំ បវេទេត្វា ឯវំ ចិន្តេសិ តាវទេ ។
 យទិ ពុទ្ធោ អមិតកុណា អសមប្បដិប្បកុលោ
 ទស្សេតុ ចាជិហំ មេ ពោធិ ឱកាសតុ អយំ ។
 សហ អាវដ្ឋិតេ មហ្មំ ពោធិ បដ្ឋលិ តាវទេ
 សព្វសោវណ្ណមយា អាសិ ទិសា សព្វា វិរោចតិ ។
 សត្តរតិទ្ធិំ តត្ថ ពោធិម្បលេ ធិសីទហំ
 សត្តមេ ទិវសេ បត្តេ ធិបប្បជំ អកាសហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បញ្ចទីបទាយិកាបើរិយាបទាន ទី ៥

(១៥) ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាស្រីអ្នកដំណើរ នៅក្នុងនគរ
 ហង្សវតី ខ្ញុំជាស្រីត្រូវការដោយកុសល តែងដើរទៅរក
 អាពម ទៅរកវិហារ ។ ខ្ញុំបានឃើញដើមពោធិព្រឹក្សដ៏ទុក្ខម
 ក្នុងថ្ងៃកាឡប័ក្ខ ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាចំពោះពោធិព្រឹក្ស
 នោះ ក៏អង្គុយនៅក្បែរគល់នៃពោធិព្រឹក្ស ។ ខ្ញុំតម្កល់ចិត្ត
 គោរព ធ្វើនូវអញ្ញាលើសិរ្សៈ ហើយរងនូវសោមនស្ស ក៏
 គិតយ៉ាងនេះ ក្នុងខណៈនោះថា បើព្រះពុទ្ធមានគុណរាប់
 មិនបាន មិនមានបុគ្គលផ្ទឹមស្មើមែន សូមឲ្យពោធិព្រឹក្ស
 នេះ សម្តែងនូវបាដិហារ្យ ដល់អាត្មាអញ គឺសូមឲ្យពោធិ-
 ព្រឹក្សភ្លឺស្វាង ។ ដំណាលគ្នានឹងខ្ញុំកំពុងពិចារណា ពោធិព្រឹក្ស
 ក៏ភ្លឺស្វាង ក្លាយទៅជាពណ៌មាសទាំងអស់ ទិសទាំងពួងក៏
 រុងរឿង ក្នុងខណៈនោះ ។ ខ្ញុំអង្គុយក្បែរគល់ពោធិព្រឹក្ស
 នោះ អស់៧ថ្ងៃ៧យប់ ដល់ថ្ងៃទី៧ ខ្ញុំបានបូជាប្រទីប ។

បញ្ចម៍ បញ្ចវិបកយិកលើយាបកនំ

អាសនំ បរិវារត្វា	បញ្ច ទីតានិ បដ្ឋល្ហំ
យាវ ឧទេតិ សុរិយោ	ទីតា មេ បដ្ឋល្ហំ តនា ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីដិហិ ច
ជហិត្វា មាណសំ ទេហំ	តាវត្ថសំ អកញ្ញាហំ ។
តត្ថ មេ សុកតំ ព្យម្ពំ	បញ្ច ទីតានិ វុច្ឆតិ
សដ្ឋិយោជនមុព្វេនិ	តិសយោជនវត្ថុតំ ។
អសង្ខយ្យានិ ទីតានិ	បរិវារ ជលីសុ មេ
យាវតា ទេវភវនំ	ទីតាលោកេន ជាតតិ ។
ពុព្វមុខា(១) និសីទិត្វា	យទិ ឥន្ទាមិ បស្សិតុំ
ឧទ្ធិំ អនោ ច តិរិយំ	សព្វំ បស្សាមិ ចក្កុនា ។
យាវតា អភិកម្មាមិ	ទដ្ឋំ សុកតទុក្កដំ(២)
តត្ថ អាវរណំ(៣) នត្ថិ	វត្ថេសុ បព្វតេសុ វា ។

---

១ ម. បរិមុខា ។ ២ ឧ. សុកតទុក្កតេ ។ ម. សុកតទុក្កតេ ។ ៣ ឧ. មេ វិរណំ ។

បញ្ចូលបាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៥

ប្រទីបទាំង៥នោះ ក៏ភ្ជួររឿងឡើងព័ទ្ធអាសនៈ កាលនោះ
 ប្រទីបទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ភ្ជួររឿង ដរាបដល់ព្រះអាទិត្យរះ
 ឡើង ។ លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជារបស់មនុស្ស ក៏បានទៅ
 កើតក្នុងឋានតាវត្ថិន្យ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង
 ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង ។ ប្រាសាទរបស់ខ្ញុំ
 ដែលបុព្វកម្មធ្វើល្អហើយ ក្នុងឋានតាវត្ថិន្យនោះ លោក
 ហៅថា បញ្ចូលប្រាសាទ មានកំពស់ ៦០ យោជន៍ មាន
 ទំហំ ៣០ យោជន៍ ។ ប្រទីបទាំងឡាយ របស់ខ្ញុំ មាន
 ចំនួនរាប់មិនអស់ តែងភ្ជួររឿងជុំវិញ ភពទេវតា ក៏ភ្ជួរដោយ
 ពន្លឺប្រទីបនោះដែរ ។ ខ្ញុំអង្គុយបែរមុខទៅកាន់ទិសខាងកើត
 បើខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីមើល ខាងលើ ខាងក្រោម និងទិសទាំង
 ខ្ញុំក៏ឃើញនូវវត្ថុទាំងអស់ ដោយចក្ខុ ។ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីឃើញ
 នូវកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អធ្វើអាក្រក់ ដរាបណា គ្រឿងបិទបាំងក្នុង
 វត្ថុទាំងនោះ ពោះជាឈើឬក្តី ក៏មិនមាន ដរាបនោះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អប្បកថា

អសីតិទេវរាជ្យនំ	មហេសីត្ថមការយី
សតានំ ចក្កវត្ថិនំ	មហេសីត្ថមការយី ។
យំ យំ យោន្តបបដ្ឋាមិ	ទេវតំ អថ មាណសំ
ទីបសតសហស្សានិ	បរិវារេ ជលន្តិ មេ ។
ទេវលោកា ចរិត្វាន	ឱប្បជ្ជី មាតុកុច្ឆិយំ
មាតុ កុច្ឆិកតំ សន្តិ ^(១)	អត្ថិ មេ ន និម័លតិ ។
ទីបសតសហស្សានិ	បុញ្ញកម្មសមន្តិវោ ^(២)
ជលន្តិ សូតិកាកេហោ ^(៣)	បញ្ចទីទានិទំ ជលំ ។
បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ	មាណសំ វិនិវត្តយី ^(៤)
អជរាមរំ សីតិការំ	និព្វានំ បស្សយី អហំ ។
ជាតិយា សត្តវស្សាហំ	អរហន្តំ អចាប្បណី
ឱបសម្មាទយិ ពុទ្ធា	បញ្ចទីទានិទំ ជលំ ^(៥) ។
មណ្ឌបេ វុត្តម្បលេ វា	សុញ្ញាការេ វសន្តិយា
សទា បជ្ឈលតេ ទីបំ	បញ្ចទីទានិទំ ជលំ ។

១ ឱ. មាតុ កុច្ឆិកតា សន្តិ ។ ២ ឱ. បុញ្ញកម្មសមន្តិវោ ។ ៣ ម. សូតិកេ គេហោ ។

៤ ឱ. វិនិវត្តយី ។ ៥ ម. បុណមញ្ញាយ គោតមោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានជាមហេសីនៃទេវរាជ ៨០ ឆ្នាំ បានជាមហេសីនៃ
ស្តេចចក្រវត្តិ ១០០ ឆ្នាំ ។ ខ្ញុំទៅកាន់កំណើតណា ។ ជា
ទេវតាប្អូនស្រី ប្រទេសមានចំនួនមួយសែន ភ្លឺដុំវិញខ្ញុំ ។
លុះខ្ញុំច្បាតចាកទៅលោក មកកើតក្នុងផ្ទះមាតា កាលខ្ញុំនៅ
ក្នុងផ្ទះមាតា ក្មេករបស់ខ្ញុំមិនដែលឆ្កេចឡើយ ។ ប្រទេស
ចំនួនមួយសែន ដែលប្រកបដោយបុព្វាកម្ម រមែងភ្លឺក្នុងផ្ទះ
ជាទីប្រសូត នេះជាផលនៃប្រទេស ៥ ។ កាលភពជាទីបំផុត
ដល់ព្រះមហេសី ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ខ្ញុំឃើញព្រះ
និព្វាន មិនមានដរាបនឹងមរណៈ មានសេចក្តីត្រជាក់ ។ ខ្ញុំ
មានអាយុ ៧ ឆ្នាំ អំពីកំណើត ក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្ត
ព្រះពុទ្ធទ្រង់ឲ្យរួបសម្បទាដល់ខ្ញុំ នេះជាផលនៃប្រទេស ៥ ។
កាលខ្ញុំនៅក្នុងមណ្ឌបក្តី ជិតគល់ឈើក្តី ក្នុងផ្ទះស្វាតក្តី ប្រ-
ទេសតែងភ្លឺរឿង សព្វ ។ កាល នេះជាផលនៃប្រទេស ៥ ។

បញ្ចម៌ បញ្ចវិបកយកលើយាបកនំ

ទិព្វចក្ខុ^(១) វិសុទ្ធិ មេ សមាធិកុសលា អហំ
 អភិញ្ញាបារមីប្បត្តា បញ្ចទីបាទិទំ ដលំ ។
 សព្វវេសិតវេសាធា កតតិក្ខា អនាសវា
 បញ្ចទីបា មហាវីរ បាទេ វជ្ជាមិ^(២) ចក្ខុម ។
 សតសហស្សេ ឥតោ កក្កេ យំ ទានមទទី^(៣) តទា
 ទុក្ខតំ ធាតិជាធាមិ បញ្ចទីបាទិទំ ដលំ ។
 កិលេសា ឈាបិតា មហ្មំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 ធាតុវ ពន្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្មាគតំ វត មេ អាសិ មម ពុទ្ធស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្មិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធម្មកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

---

១ ឱ. ទិព្វ ចក្ខុ ។ ២ ឱ. ម. វជ្ជតិ ។ ៣ ម. វិបកវិ ។

បញ្ចប់ការយកចេញរបស់ ទី ៥

ទិព្វចក្ខុរបស់ខ្ញុំ ស្អាតវិសេស ខ្ញុំជាស្រីឈ្មោះសក្កីសមាធិ
 ដែលទូរអភិញ្ញាបារមី នេះជាផលនៃប្រទីប ៥ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ទ្រង់មានចក្ខុ ខ្ញុំមានការប្រព្រឹត្តិ
 ធម៌ចប់ស្រេចហើយ មានសោឡសកិច្ចធ្វើរួចហើយ មិនមាន
 អាសវៈ ជាស្រីមានប្រទីប ៥ សូមថ្វាយបង្គំទូរព្រះបាទទាំង
 គ្នា ។ ក្នុងកប្បទីមួយវិសេស អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានឲ្យទាន ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជា
 ផលនៃប្រទីប ៥ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ
 កត់ទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលអស់ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកនាំកាត់ផ្តាច់ទូរទ័ន្ធនឹង ។ ឡ!
 ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំ
 បានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា បញ្ចុដិបទាយិកា ភិក្ខុនី
ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បញ្ចុវិបទាយិកាបេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ នឡមាលិកាបេរិយាបទានំ

(១៦) ចន្ទភាតានទីតីវេ	អហោសី តិច្ឆវី តទា
អន្ទសំ វិរជំ ពុទ្ធិ	សយម្ពំ អបរាជិតំ ។
បសន្នចិត្តា សុមនា	វេទជាតា កតញ្ចលំ
នឡមាលំ កហេត្វាន	សយម្ពំ អភិប្បជយី ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីជីហិ ច
ជហិត្វា តិច្ឆវីទេហំ	តាវត្ថីសំ អកញ្ចហំ ។
ឆត្ថីសនេវរាជ្ជនំ	មហោសិត្តមការយី
មនសា បត្តិតំ មយ្ហំ	និព្វត្តិតិ យជិច្ឆិតំ ។
ទសន្នំ ចក្កវត្ថនំ	មហោសិត្តមការយី
ឌុចិតត្តាវ(១) ហុត្វាន	សំសរាមិ កវេសុហំ(២) ។

១ ឱ. សុចិត្តាវ ។ ២ ឱ. រាវេសុហំ ។ ម. រាវេសហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះបញ្ចវគ្គិយកាកិក្ខន្ធ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បញ្ចវគ្គិយកាកិក្ខន្ធហិយាបទាន ។

ឥឡូវមាលិកាបើរិយាបទាន ទី ៦

(១៦) កាលនោះឯង ខ្ញុំកើតជាកិក្ខន្ធហ្នី នៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងចន្ទ-
កាតា ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធជាព្រះសយម្ពូ ទ្រង់ប្រាសចាកធូលី
ទ្រង់ឈ្នះកិលេស ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយខ្លាំង
មានចិត្តត្រេកអរ ធ្វើនូវអញ្ញាលី ហើយកាន់យក នូវកម្រង
ផ្កាបបូរ ទៅបូជាចំពោះព្រះសយម្ពូ ។ ខ្ញុំលះបង់រាងកាយជា
កិក្ខន្ធហ្នី បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្ថីន្ស័យ ដោយកុសលកម្មដែល
ខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង ។ ខ្ញុំ
បានជាមហេសី នៃទេវរាជ ៣៦ ផង សេចក្តីប្រាថ្នាដោយ
ចិត្តរបស់ខ្ញុំ រមែងកើតឡើង តាមសមគួរដល់សេចក្តីប្រាថ្នា ។
ខ្ញុំបានជាអគ្គមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិ ១០ ផង ព្រោះបាន
សន្សំក្នុងកុសល ខ្ញុំតែងអន្ទោលទៅ ក្នុងភពទាំងឡាយ ។

ឆ្លង់ សម្បទាល័កថេរិយាបទានំ

កុសលំ វិជ្ជតេ មហ្មំ បព្វជី អនការិយំ
 បូជារហា អហំ អដ្ឋ សក្យបុត្តស្ស សាសនេ ។
 ចតុន្ទវតេ ឥតោ កក្កប្ប យំ ពុទ្ធមភិបូជយី
 ទុក្ខតិ នាភិជាតាមិ នឿមាលាយិទំ ដលំ ។
 វិសុទ្ធមនសា អដ្ឋ អបេតមនថាបិកា
 សព្វាសវបរិក្ខណា នត្ថិនាទិ បុនព្ពរោ ។
 កិលេសា ឈាបិតា មហ្មំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 នាភីវ ពន្ធនំ នេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតិ សុទិ អាយស្មា នឿមាលិកា ភិក្ខុនិ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

ឆ្លង់ សម្បទាល័កថេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

ឧប្បមាណិកាថេរិយាបទាន ទី ៦

កុសលរបស់ខ្ញុំ រមែងមាន ខ្ញុំបានចូលទៅកាន់ផ្ទះ ថ្ងៃនេះ
 ខ្ញុំជាស្រីគួរដល់ការបូជា ក្នុងសាសនា នៃព្រះសក្យបុត្ត ។
 ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជា
 ព្រះពុទ្ធ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុត្តិ នេះជាផល
 នៃកម្រងផ្កាបុរៈ ។ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានចិត្តស្អាត ប្រាសចាក
 ចិត្តលាមក មានអាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភព
 ថ្មីមិនមានទៀតឡើយ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំបានផុត
 បំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិន
 មានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្កាចំនូវ
 ទន្ធិង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រ-
 សើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនឿមាលិកាកិត្តន្តី មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧប្បមាណិកាថេរិយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តមី មហាបដិបតិគោតមីប្រិយាបទានំ

[១៧] ឯកទា លោកបដ្ឋោតោ វេសាលិយំ មហាវនេ

ត្វដាតាវេសុ សាលាយ វសេតេ នវសាវនិ ។

តទា ជិនស្ស មាតុន្ទា មហាតោតមិ ភិក្ខុនិ

តហិយេវ បុរេ រម្មេ វសិ ភិក្ខុនុបស្សយេ ។

ភិក្ខុនិហិ វិមុត្តាហិ សតេហិ សហ បញ្ចហិ

រហោគតាយ តស្សេវំ ចិត្តស្សា ចិ វិតត្តិតំ ។

ពុទ្ធស្ស បរិនិព្វានិ សាវកក្កយុកស្ស វា

វាហុលានន្ទនន្ទានំ នាហំ លន្ទាមិ(១) បស្សិតុំ។

បដិកក្កាយុស្ស ផ្ទុំវំ ឌីសដ្ឋិត្វាន និព្វត្ថំ

កន្ទេយ្យំ លោកនាថេន អនុញ្ញាតា មហេសិទា ។

តថា បញ្ចសតានិចិ ភិក្ខុនិ នំ វិតត្តិតំ

អាសិ ខេមាទិកានម្បិ ឯតនេវ វិតត្តិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

មហាបជាបតិគោតមីប្រែហោបទាន ទី ៧

(១៧) ភ្នំសម័យមួយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាប្រជីបនៃលោក
 ព្រះអង្គជាសារថី ទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មាន ទ្រង់គង់នៅ
 ភ្នំក្នុងតាវសាលា ភ្នំមហាវន្ត ទៀបក្រុងវេសាលី ។
 កាលនោះ ភិក្ខុនីឈ្មោះមហាបជាបតិគោតមី ជាព្រះមាតុច្ចា
 នៃព្រះជិនស្រី នៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ដិតបុរីជាទីរីករាយនោះ
 ឯង ។ ព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនី នៅក្នុងទីស្ងាត់
 ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តរួចស្រឡះចាកកិលេស
 ចំនួន ៥០០ រូប ព្រះនាងមានចិត្តត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញ
 (បើរស់នៅ) មិនបានទាន់ការបរិនិព្វាន នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ នៃ
 គូសាវ័ក នៃរាហុល មានន្ទនិងនន្ទទេ នឹងសុំអនុញ្ញាតព្រះ
 លោកនាថជាមហេហី លះបង់នូវអាយុសង្ខារ ទៅកាន់ព្រះ
 និព្វានភ្លាម ។ ។ សេចក្តីត្រិះរិះរបស់នាងភិក្ខុនី ៥០០
 រូបក្តី សេចក្តីត្រិះរិះរបស់នាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ មាននាង
 ភិក្ខុនីឈ្មោះខេមាជាដើមនេះក្តី ក៏ដូចព្រះនាងគោតមីដែរ ។

សព្វម្ពំ មហាបដិបត្តិកោតមីវេរិយាបទានំ

ភ្លមិចាលោ តនា អាសិ ជាទិតា ទេវទុន្ទិក
 ឧបស្សយា ជីវត្តាយោ ទេវតា សោកប័ជ្ឈិតា ។
 វិលបន្តា សករុណំ តត្ថស្សនិ បវត្តយំ
 សញ្ញា^(១) ភិក្ខុនិយោ តាហិ ឧបកម្មាន កោតមី ។
 និបច្ច សិរសា ចានេ ឥទ្ធិ វេទនមព្រំ
 តត្ថ តោលយវសិត្តា^(២) មយមយ្យ រហោគតា ។
 សាចលា ចលិតា ភ្លមិ ជាទិតា ទេវទុន្ទិក
 បរិទេវា ច សុយ្យន្តេ តិមត្ថំ ទ្វន កោតមី ។
 តនា អរោច សា សត្វំ យថាបរិវត្តិតំ
 តតោចិ^(៣) សញ្ញា អាហំសុ^(៤) យថាបរិវត្តិតំ ។
 យទិ តេ រុចិតំ អយ្យ និព្វានំ បរមំ សិរិ
 និព្វាយិស្សាម សញ្ញាចិ ពុទ្ធានុញ្ញាតបុព្វតោ^(៥) ។

១ ម. មិត្តា ។ ២ ឱ. តោលយវសិត្តា ។ ៣ ឱ. ម. តាយោបិ ។ ៤ ម. អហំសុ ។

៥ ឱ. ម. ពុទ្ធានុញ្ញាយសុព្វតោ ។

មហាបដាបតិគោតមិថេរិយាបទាន ទី ៧

គ្រានោះ មានការកកើតឡើង ទាំងផ្គុំកំលាន់ពួកឡើង
 ទៅតាមទាំងឡាយ ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនី ក៏
 ត្រូវសេចក្តីសោកបៀតបៀន ។ (ទៅតាមទាំងនោះ) យំទួញ
 ញ៉ាំងទឹកភ្នែកនិងសេចក្តីករុណាឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីនោះ ភិក្ខុ-
 នីទាំងអស់ ចូលទៅជិតនាងគោតមីភិក្ខុនី ជាមួយនឹងទៅតា
 មាំងនោះ ហើយក្រាបចុះដោយសិរ្សទៀបបាទា ពោលនូវ
 ពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនៅ
 ក្នុងទីស្ងាត់ ត្រូវដំណាក់ទឹកស្រោចស្រប់ហើយ ក្នុងទីនោះ ។
 បពិត្រព្រះនាងគោតមីជាម្ចាស់ ផែនដីនោះ កកើតញាប់ញាវ
 ទាំងផ្គុំកំលាន់ពួកឡើង ទាំងសេចក្តីខ្សឹកខ្សួល ពួកយើងក៏
 បានឮដែរ តើមានហេតុដូចម្តេច ។ គ្រានោះ ព្រះនាង
 ក៏ប្រាប់នូវហេតុទាំងអស់ ដែលនាងត្រិះរិះ ។ លំដាប់នោះ
 ភិក្ខុនីទាំងអស់ បានប្រាប់នូវហេតុដែលខ្លួនត្រិះរិះហើយដែរ
 ថា បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ ព្រះនិព្វានជាទីក្សេមយ៉ាងក្រៃ-
 លែង បើព្រះនាងពេញចិត្តហើយ បពិត្រព្រះនាងដែលបាន
 ព្រះពុទ្ធអនុញ្ញាតហើយ យើងទាំងអស់គ្នានឹងនិព្វានដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

មយំ សហាវំ និក្ខត្តា យរាបិច ភវាបិច

សហាយេវ កមិស្សាមិ និព្វានំ បុរមុត្តមំ ។

និព្វានាយ វជន្តិនំ(១) កី វត្តាមិតិ សា វនំ(២)

សហ សព្វាហិ និក្ខត្តា ភិក្ខុនីលយនា តទា ។

ឧបស្សយេ យាធិវត្តា ទេវតា តា ខមន្តុ មេ

ភិក្ខុនីលយនស្មេនំ បន្តិមំ ទស្សនំ មម ។

ន ជរា មច្ចុ វា យត្ថ អប្បយេហិ សមាគមោ

បិយេហិ ន វិយោកោត្តិ តំ វជ្ជយំ(៣) អសង្ខតំ ។

អវតរតា តំ សុត្វា វចនំ សុកតោរសា

សោកដ្ឋា បរិទេវីសុ អហោ នោ អប្បបុត្តាតា ។

១ ប. វិទន្តិនំ ។ ២ ឧ. វិទិ ។ ៣ ឧ. ប. វិជ្ជិស្សំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

យើងទាំងឡាយនឹងចេញចាកផ្ទះចាកក្តី ជាមួយនឹងព្រះនាង
 ដែរ យើងនឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ជាបុរីដ៏ឧត្តម ជាមួយនឹង
 ព្រះនាងទៀត ។ កាលភក្តីនឹងទាំងឡាយ ពេលដើម្បីនិព្វាន
 គ្រានោះ ព្រះនាងក៏ពោលថា ខ្ញុំនឹងថាអ្វី ហើយក៏ចេញ
 ទៅចាកលំនៅភក្តីនឹង ជាមួយនឹងភក្តីនឹងទាំងអស់ រួចពោលថា
 ទេវតាណាដែលអាស្រ័យនៅ ក្នុងសំណាក់ភក្តីនឹង ទេវតាទាំង
 នោះ សូមអត់ទោសដល់ខ្ញុំ ការឃើញលំនៅនាងភក្តីនឹងនេះ
 ជាការឃើញទីបំផុតរបស់ខ្ញុំ ។ ជរាភក្តី មច្ចុភក្តី មិនមានក្នុងទី
 ណា ការជួបប្រទះដោយសត្វនិងសត្វរា មិនជាទីស្រឡាញ់ក្តី
 ការព្រាត់ប្រាសចាកសត្វនិងសត្វរាជាទីស្រឡាញ់ក្តី មិនមាន
 ក្នុងទីណា ទីនោះ ហៅថាអសង្ខតៈ ។ ពួកភក្តីនឹងជាឧរស
 របស់ព្រះសុគត ដែលមិនទាន់ប្រាសចាករាគៈ បានស្តាប់
 នូវពាក្យនោះហើយ ត្រូវសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់ ក៏ខ្សឹក
 ខ្សួលថា ឧហ្ម៎ា ! យើងទាំងឡាយ ជាបុគ្គលឥតបុណ្យ ។

សត្តមំ មហាបដិបត្តិពោតមីថេរិយាបទានំ

ភិក្ខុនីនិលយោ សុញ្ញោ ភូតោ តាហិ វិនា អយំ

បភាតេ វិយ តារាយោ ន ទិស្សន្តំ ជីវោរសា ។

និព្វានំ តោតមី យាតិ សតេហិ សហ បញ្ចហិ

នទីសតេហិវ សហា កង្កា បញ្ចហិ សាករំ ។

រថិយាយ វជន្តំ តំ(១) ទិស្វា សត្វា ឧបាសិកា

យរា និក្ខម្ភ ចានេសុ និបច្ច ឥន្ទមព្រាជី ។

បស័ទស្ស មហាកោតេ អនាថាយោ វិហាយ នោ

តយា ន យុត្តំ និព្វានំ ឥន្ទដ្ឋា វិលប័សុ តា ។

តាសំ សោកបហានុតំ អរោច មជ្ជរំ គិរំ

វុទិតេន អលំ បុត្តា ហាសកាលោយមជ្ជ វោ ។

១ ឱ. វជន្តំ ។ ម. វជន្តិយោ ។

បញ្ចប់ជាបតីគោតមីថេរិយាបទាន ទី ៧

ទីលំនៅភិក្ខុនីនេះ បើវៀរចាកពួកភិក្ខុនីទាំងនោះហើយ ក៏នឹង
សូន្យឈឹង ពួកនាងភិក្ខុនី ជាឧបសគ្គស្រី ក៏លែង
ប្រាកដ ដូចជាផ្កាយ ដែលមិនប្រាកដក្នុងពេលភ្លឺច្បាស់ ។ ព្រះ
នាងគោតមី នឹងទៅកាន់និព្វាន ជាមួយភិក្ខុនី ៥០០ រូប ដូច
ទេវតាគ្រឿង ហូរទៅកាន់សាគរជាមួយស្វីន ៥០០ ដូច្នោះ ។ ពួក
ឧបាសិកា ដែលមានសទ្ធា ចេញអំពីផ្ទះ ដើរទៅតាមច្រក បាន
ឃើញព្រះនាងគោតមីនោះ ក៏ក្រាបទៀបបាទា ហើយពោល
នូវពាក្យនេះថា ព្រះនាងម្ចាស់ ចូរជ្រះថ្លាក្នុងភោគៈដ៏ច្រើនចុះ
ព្រះនាងមិនគួរលះបង់ នូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយ ឲ្យនៅឥតទីពឹង
ហើយនិព្វានទេ ឧបាសិកាទាំងនោះ ត្រូវសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់
ហើយក៏យំរៀបរាប់ (យ៉ាងនេះ) ។ ព្រះនាងគោតមីបាន
ពោលវាចាដ៏ពិរោះ ដើម្បីបន្ទាបនឹងនូវសេចក្តីសោក របស់ស្រី
ទាំងនោះថា ម្ចាស់កូនទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយមិនគួរយំស្រែក
ទេ ថ្ងៃនេះ ជាកាលគួរនាងទាំងឡាយសេចសប្បាយ ទេតី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បរិពារាតំ មយា ទុក្ខំ ទុក្ខហេតុ វិវដ្តិតោ

និរោធា មេ សច្ចិកតោ មត្តោ ចាបិ សុភារិតោ ។

បឋមំ ភាណវិំ ។

បរិចិណ្ណោ មយា សត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ

ឌីហិតោ កុកោ ភារោ ភវនេត្តិ សម្មហតា ។

យស្សត្ថាយ^(១) បព្វជិតា អតារស្មា អនតារិយំ

សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ សព្វសំយោជនក្ខយោ ។

ពុទ្ធា ឧស្ស ច សទ្ធិម្មោ អន្ធមោ យាវ តិដ្ឋតិ

និព្វានំ តាវ កាលោ មេ មា មំ សោចថ បុត្តិកា ។

១ ឧ. យស្សវិញយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រោះសេចក្តីទុក្ខ ខ្ញុំបានកំណត់ដឹងហើយ ហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខ
ខ្ញុំរៀនសូត្រហើយ ព្រះនិព្វានជាទីរលត់ទុក្ខ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងមគ្គទៀត ខ្ញុំក៏បានអប់រំល្អហើយ ។

ចប់ រាណវារៈ ទី ១ ។

ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបរិភោគហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបានដាក់ប៉ះហើយ តណ្ហាជាធម្ម-
ជាតិនាំសត្វទៅក្នុងភព ខ្ញុំក៏បានដកចោលហើយ ។ ស្រី
ទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បី
ប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍ជាទីអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំង
ពួងនោះ ខ្ញុំក៏បានដល់ហើយ ។ ព្រះពុទ្ធក្តី ព្រះសទ្ធម្ម
របស់ព្រះពុទ្ធនោះក្តី បិតនៅមិនខ្វះខាត ដរាបណា កាលនេះ
ជាកាលគួរដើម្បីខ្ញុំនឹងនិព្វាន ដរាបនោះ ម្ចាស់កូនស្រី
ទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយ កុំសោកស្តាយខ្ញុំឡើយ ។

សត្វម្ត មហេសីបតិពោកមីថេរិយាបទានំ

កោណ្ឌញ្ញានន្ទនន្ទានិ   តិដ្ឋតិ រាហុលោ ជីវោ
 សុខិតោ សហិតោ សង្ឃោ ហតទប្បវា(១) តិវុយា ។
 ឌុក្កាករិសស្ស យសោ   ឌុស្សិតោ ហរមន្ទុលោ
 នន្ទ សម្បត្តិកាលោ មេ   និព្វានត្ថាយ បុត្តិកា ។
 ចិវប្បក្ខតិ យំ មយ្ហំ   បត្តិតំ អដ្ឋ សិដ្ឋតេ
 វានន្ទករិកាលោយំ   កី វោ អស្សហិ បុត្តិកា ។
 សចេ មយំ ធម្មា អត្ថំ   យទិ ចត្តិ កតញ្ញា
 សទ្ធម្មជិតិយា សញ្ញា   ករោថ វិរិយំ ធន្ទំ ។
 ដំនំ អនាសិ បព្វដំ   សម្ពុត្តោ យាចិតោ មយា
 តស្មា យថាហំ នន្ទិស្សំ(២)   តថា តំ អនុតិដ្ឋថ ។

---

១ ម. ហតតញ្ញា ច ។ ២ ឌ. តស្មា យថាហមុទ្ធិស្ស ។

មហាបទិបតិកោតមីថេរិយាបទា៨ ទី ៧

ព្រះកោណ្ឌញ្ញ ព្រះអានន្ទ ព្រះនន្ទ ព្រះរាហុល ព្រះជិនស្រី
 ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ ចូរបិតនៅជាសុខចុះ ទាំងពួកតិរិយដែល
 មានសេចក្តីល្ងង់ខ្សោសាបសូន្យហើយ ក៏បិតនៅជាសុខចុះ ។
 យសនៃវង្សរបស់ស្តេចឥន្ទ្រវរ្ម័ន ចម្រើនឡើងហើយញាញ់នូវមាន
 ម្ចាស់កូនស្រីទាំងឡាយ ក្រែង (កាលនេះ) ជាសម្បត្តិកាល
 ដើម្បីឱ្យខ្ញុំនិព្វានហើយឬ ។ ចាប់តាំងអំពីយូរយារមកហើយ
 សេចក្តីប្រាថ្នាណា ដែលខ្ញុំតម្កល់ទុក (សេចក្តីប្រាថ្នានោះ)
 នឹងសម្រេចក្នុងថ្ងៃនេះ កាលនេះ ជាកាលគួរទូលកេរ្តិ៍ គឺសេចក្តី
 ត្រេកអរក្នុងធម៌ ម្ចាស់កូនស្រីទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយ មាន
 ប្រយោជន៍អ្វី នឹងសម្រក់ទឹកភ្នែក ។ បើនាងទាំងឡាយមាន
 សេចក្តីអាណិតខ្ញុំ ឬក៏ជាអ្នកកតញ្ញានឹងខ្ញុំ នាងទាំងអស់គ្នា ចូរ
 ធ្វើព្យាយាមឱ្យមាំ ដើម្បីញ៉ាំងព្រះសង្ឃម្នាក់ ឱ្យតាំងនៅមាំចុះ ។
 ព្រះសង្ឃដែលខ្ញុំអង្វរសុំហើយ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រទាននូវផ្លូវ
 ដល់ស្រីទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំនឹងត្រេកអរ យ៉ាងណា
 នាងទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តតាមដំណើរនោះ យ៉ាងនោះចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តា ឯវមនុស្សា សិក្ខា	ភិក្ខុនីហិ បុរក្ខតា
ឧបេច្ច ពុទ្ធិ វុទ្ធិត្វា	ឥទំ វចនមព្រា ។
អហំ សុកត តេ មាតា	តុរិ(១) ធីរ បិតា មម
សទ្ធម្មសុខោ ធាន	តយា ជាតម្ហិ កោតម ។
សំវុទ្ធិតោយំ សុកត	រូបកាយោ មយា តវ
អានន្ទិយោ ធម្មកាយោ(២)	មម សំវុទ្ធិតោ តយា ។
មុហុត្ថំ តណ្ហាសមនំ	ជីវំ ភិក្ខុ ចាយិតោ មយា
តយាហំ សន្តមច្ចន្តំ	ធម្មជីវម្បិ(៣) ចាយិតា ។
ពាទ្ធជារក្ខនេ(៤) មយំ	អនណោ ភិក្ខុ មហាមុនេ
បុត្តកាមិត្តិយោ យាចំ	លកន្តិ(៥) តាទិសំ សុតំ ។

១ ឧ. ភិក្ខុ ។ ២ ឧ. អនិទ្ទិយោ ធម្មតនុ - ម. អនិទ្ទិហោ ធម្មតនុ ។ ៣ ឧ. ធម្មជីវម្បិ ។

៤ ឧ. វុទ្ធជារក្ខនេ ។ ៥ ឧ. បុត្តកាមា បិយោ ការ លកនំ ឥតិ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ព្រះនាងគោតមី បានប្រៀនប្រដៅនូវពួកៗ បាសិកាទាំងនោះ
 យ៉ាងនេះហើយ ពួកភិក្ខុនីក៏ហែហម ហើយចូលទៅថ្វាបង្គំ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ បានពោលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះសុគត ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គ ជាព្រះមាតារបស់ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មាន
 ប្រាជ្ញា តែព្រះអង្គជាព្រះបិតានៃខ្ញុំព្រះអង្គ បពិត្រព្រះនរោណ
 នាថ ព្រោះព្រះអង្គទ្រង់ប្រទាននូវព្រះសទ្ធម្មនិងសេចក្តីសុខ
 បពិត្រព្រះគោតម ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះថា កើតអំពីព្រះអង្គ ។
 បពិត្រព្រះសុគត រូបកាយនៃព្រះអង្គនេះ ខ្ញុំឲ្យចម្អិនហើយ
 ធម្មកាយជាទីត្រេកអររបស់ខ្ញុំ ព្រះអង្គឲ្យចម្អិនហើយ ។
 ខ្ញុំម្ចាស់ឲ្យព្រះអង្គបោកទឹកក្រីវ ដែលរម្ងាប់នូវសេចក្តីស្រេក
 យូនមួយរំពេច ព្រះអង្គឲ្យខ្ញុំបោកទឹកក្រីវគឺធម៌ មានសេចក្តី
 ស្ងប់រម្ងាប់ជាទីបំផុត បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គមិនមាន
 បំណុលដល់ខ្ញុំ ក្នុងការរក្សានូវចំណងទេ ស្រីទាំងឡាយចង់
 បានកូន កាលបន់ស្រន់ រមែងបានកូនប្រាកដដូចព្រះអង្គ ។

ស្បែកមី មហាបដិបត្តិពោធិបិដក

មន្ទាតាទិនិរ្ទានំ	យា មាតា សា ^(១) កវណ្ណេ
និមុត្តាហំ ភយា បុត្រ	តាវតា កវសាគរ ។
រញ្ជា មាតា មហេសីតិ	សុលភិ នាមមិត្តំ
តុទ្ធមាតាតិ យំ នាមំ	ឯតំ បរមទុល្លភំ ។
តព្វា លទ្ធិ មហាវីរ ^(២)	បណីនាមំ មមន្តយា
អនុតិ វា មហន្តំ វា	តំ សព្វំ បូរិតំ ភយា ^(៣) ។
បរិនិព្វានុមន្តាមិ	វិហាយេមំ កលេវរំ
អនុជាតាហិ មេ វីរ	ទុក្ខនុករ នាយក ។
ចក្កផ្កសធាតិល្លា	មាទេ កមលកោមលេ
បសារេហិ បណាមន្តេ	កវិស្សំ បុត្របេមហំ ^(៤) ។

---

១ ឱ. ៣ ។ ២ ឱ. មហា វីរ ។ ៣ ឱ. ម. មហេ ។ ៤ ឱ. បុត្របេមសា ។

មហាបដិសេធិកោតមីលើយាបទាន ទី ៧

បពិត្រព្រះអង្គជាឧរស មាតា ណា របស់ស្តេចជាធំជាងនរៈ
 មានស្តេចមន្តាតុជាដើម មាតានោះ គឺខ្ញុំព្រះអង្គដែលលិចចុះ
 ក្នុងសមុទ្រគឺកត បានព្រះអង្គចំឡើងហើយ ចាកសមុទ្រគឺកត ។
 ព្រះនាម ជាព្រះមាតា ជាព្រះមហេសីរបស់ស្តេច គឺស្រីទាំង
 ឡាយ តែងបានដោយនាយទេ ឯព្រះនាមថាព្រះពុទ្ធមាតានេះ
 គឺស្រីទាំងឡាយ សឹងបានដោយកម្រក្រៃពេក ។ បពិត្រព្រះ
 មហាវីរៈ ឯសេចក្តីប្រាថ្នាជាដំបូងនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានហើយ
 ដោយសារព្រះអង្គ សេចក្តីប្រាថ្នាទាំងអស់នោះ ទោះតូចក្តីធំក្តី
 ព្រះអង្គបានបំពេញឱ្យហើយ ។ ខ្ញុំម្ចាស់សូមលះបង់នូវសាកសព
 នេះ ប្រាថ្នានឹងបរិនិព្វាន បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមជានាយក
 ទ្រង់ធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ សូមព្រះអង្គអនុញ្ញាតដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។
 សូមព្រះអង្គសណ្ឋូក នូវព្រះបាទទាំងគូ ដ៏ទេវល្អង្គរបូជន៍យូក
 ដេរជាសង្គាយស្នាមចក្រ កង្វើរនឹងទង់ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ ចំពោះព្រះឧរស នឹងថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សុវណ្ណាវាសិសម្ពាសំ	សវីរី កុរុចាគកជំ
កត្វា ទេហំ សុទិដ្ឋន្តេ	សន្និ(១) កត្វាមិ នាយក ។
ទ្វិត្តសលក្ខណ្ឌបេតំ	សុប្បកាលផ្គតំ តន្តំ
សញ្ញាគ្បនាវ ពាលក្ខំ(២)	មាតុច្ឆំ ទស្សយិ ជីវោ ។
ដុល្លារវិទូសម្ពាសេ	តុរុណា ទិច្ចសប្បកេ
ចក្កង្គិតេ ចាទតលេ	តតោ(៣)សា សិរសា បតិ ។
បណាមាមិ នរទិច្ចំ	អាទិច្ចកុលកេតុនំ
បច្ឆិមេ សុវណំ(៤) មហ្មំ(៥)	ន តំ ទត្តាមហំ បុន(៦) ។
ឥត្ថិយោ នាម លោកត្ថ	សព្វនោសកក មតា
យទិ កោចត្ថិ នោសោ មេ	ខមស្ស កុរុណាករ ។

---

១ ឱ. ម. សន្និ ។ ២ ឱ. ម. សញ្ញាគ្បនាវ ពាលក្ខំ ។ ៣ ឱ. បាទេ ។ ៤ ឱ. ម. មណេ ។ ៥ ម. តុយ្យំ ។ ៦ ម. ឥត្តាមហំ បុនោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

សរីររបស់ព្រះអង្គ ប្រាកដស្មើដោយគំនរមាសដែលប្រាកដ
ក្នុងដែនកុរុ សូមព្រះអង្គធ្វើឲ្យជាវរណកាយ គឺខ្ញុំព្រះអង្គឃើញ
បានដោយងាយ បពិត្រព្រះនាយក ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទៅកាន់
ព្រះនិព្វាន ជាទីស្ងប់ម្ខាង ។ ព្រះជិនស្រី ទ្រង់សម្តែង
នូវវរណកាយ ប្រកបដោយលក្ខណៈ ៣២ ប្រដាប់ដោយពន្លឺ
ដ៏ល្អ ដូចព្រះអាទិត្យដ៏ស្រទន់នាអាកាស ក្នុងវេលាល្ងាច ។
លំដាប់នោះ ព្រះនាងគោតមីនោះ ក្រាបចុះដោយសិរ្សៈ
ទៀបព្រះបាទា ប្រាកដស្មើដោយផ្កាឈូករីក មានរស្មីដូច
ព្រះអាទិត្យទើបនឹងរះ ប្រដាប់ដោយចក្រ ហើយទូលថា
ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គជាព្រះអាទិត្យរបស់នរជន ជាទីក្នុង
អាទិចក្រកូល ព្រះអង្គជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំ ក្នុងកាលជាទីបំផុត
ខ្ញុំមិនបានឃើញព្រះអង្គទៀតទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាកំពូល
នៃលោក ធម្មតាស្រ្តីទាំងឡាយ ធ្វើនូវទោសទាំងពួងហើយ
ស្លាប់ទៅ បើទោសរបស់ខ្ញុំមានបន្តិចបន្តួច បពិត្រព្រះអង្គ
ទ្រង់ធ្វើសេចក្តីកុរុណា សូមព្រះអង្គអត់ទោសនោះដល់ខ្ញុំ ។

សត្តមំ មហាបដិបត្តិកោតមីវេរិយាបទានំ

ឥត្ថិកានញ្ច បព្វជំ យមហំ យាចំ បុនប្បុរិ

តត្ថ បេ អត្ថិ នាសោ មេ តំ ឧមស្សុ នវាសក ។

មយា ភិក្ខុនិយោ វីរ តវានុញ្ញាយ សាសិតា

តត្ថ បេ អត្ថិ ធុន្ទិកំ តំ ឧមស្សុ ឧមាជិតិ(១) ។

អក្ខន្ធោ នាម ខន្ធពំ កី កវេ កុណាភូសនេ

កិម្មត្ថវន្តេ វត្ថាមំ ជិញ្ញាយ វន្តិយា(២) ។

សុទ្ធេ អន្ធលេ មម ភិក្ខុសង្ឃេ

លោកា ឥតោ ជិស្សវិត្តំ ឧមន្តេ

បភាតកាលេ ព្យាសន្នតានំ(៣)

ជិស្វាន ជិយ្យតិ ហិ(៤) ចន្ទលេខា ។

---

១ ឧ. ខមាជិប ។ ប. ខមាបិពោ ។ ២ ឧ. ប. វិជ្ជិយា ។ ៣ ឧ. វិសន្តង្គហានំ ។

៤ ប. វិ ។

មហាបទពិព្រាតមីលោក ទី ៧

ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំសូមផ្ដល់ឱ្យ ។ ដើម្បីស្រីទាំងឡាយ បើខ្ញុំមាន
 ទោសក្នុងហេតុនោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ប្រសើរជាងនរណា សូមព្រះ
 អង្គអត់ នូវទោសនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម កិត្តិន៍
 ទាំងឡាយ ដែលខ្ញុំប្រៀនប្រដៅហើយ តាមសេចក្ដីអនុញ្ញាត
 របស់ព្រះអង្គ បើខ្ញុំទូន្មានមិនល្អក្នុងរឿងនោះទេ បពិត្រព្រះអង្គ
 ទ្រង់មានសេចក្ដីអត់ធ្ងន់នឹងមានព្យាយាម សូមព្រះអង្គអត់នូវទោស
 នោះដល់ខ្ញុំ ។

(ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់តបថា) តថាគតអត់ទោស ក្នុងហេតុដែល
 តថាគតមិនទាន់អត់ ប្រយោជន៍អ្វីក្នុងកត ដែលប្រដាប់ដោយគុណ
 តថាគតនឹងពោល នូវអ្វីដ៏លើសលុប ជាងនាងដែលពោលដើម្បី
 និព្វាន ។ កាលកិត្តសង្ឃរបស់តថាគត ស្អាតគ្រប់គ្រាន់ កិត្តសង្ឃ
 ក៏គួរដើម្បីរឿងនេះ ចេញចាកលោកនេះ ដូចកាលព្រះចន្ទនិង
 ផាយទាំងឡាយ ដល់នូវសេចក្ដីវិនាស ក្នុងកាលព្រះអាទិត្យរះ
 ឡើង ស្នាមព្រះចន្ទដែលគេឃើញច្បាស់ ក៏រលុបបាត់ទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទេតវា ភិក្ខុនិយោ ជិន្នកំ

តាវា ចន្ទានុកតា សុមេរុំ

បទិត្តិណំ កត្វ(១) និបច្ច ចានេ

បិតា មុខនស្ស មុទិត្តមាណ ។

ន តិត្តិបុព្វំ តវ ទស្សនេន

ចក្កំ ន សោតំ តវ ភាសិតេន

ចិត្តំ មម កេវលមេកមេវ

បប្បយ្យ(២) តំ ធម្មរសេន តិត្តំ ។

នទតោ បរិសាយន្ត វាទិទប្បបហារិវោ(៣)

យេ តេ ទិត្តន្តំ វទនំ ធម្មា តេ នវបុព្វំ ។

ដ៏យដ្ឋលិតម្តងទេ សុភេ អាយតបណ្ឌិតេ

យេ ចានេ បណមាយន្តិ(៤) តេបិ ធម្មា វណន្តក(៥) ។

---

១ ម. កព្វ ។ ២ ច. បុព្វយ្យ ។ ៣ ឧ. វាទិទប្បបហារិវោ ។ ៤ ឧ ម. បណមិស្សន្តំ ។
 ៥ ម. គុណន្តរ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ភិក្ខុនីដទៃ ក្រៅអំពីព្រះនាងមហាបជាបតិគោតមីនោះ
ធ្វើប្រទេក្យណព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ដូចជាផ្កាយប្រព្រឹត្ត
ទៅតាមព្រះចន្ទ ដើរប្រទេក្យណក្នុងសិនេរុ ហើយក្រាប
ចុះទៀបព្រះបាទា រួចឈររមលមើល នូវព្រះភក្ត្រនៃ
ព្រះសាស្តាៈនោះ ។ ព្រះនាងបជាបតិគោតមីក្រាបទូល
ថា ភ្នែករបស់ខ្ញុំ មិនធ្លាប់ឆ្អែត ដោយការឃើញនូវ
ព្រះអង្គ ត្រចៀករបស់ខ្ញុំ មិនធ្លាប់ឆ្អែត ដោយភាសិត
របស់ព្រះអង្គ ។ ចិត្តរបស់ខ្ញុំតែមួយប៉ុណ្ណោះ ដល់នូវ
សេចក្តីឆ្អែត ដោយរសនៃធម៌ដ៏ពេញលេញ ។

កាលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់បន្ធិឡើង ក្នុងកណ្តាលបរិស័ទ
ទ្រង់ប្រហារនូវសេចក្តីរឹងត្អឹង របស់ជនអ្នកមានវារៈ ពួកជនណា
បានឃើញព្រះធុស្ថ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងនរៈ ជនទាំងឡាយ
នោះ ឈ្មោះថាមានបុណ្យ ។ ជនទាំងឡាយណា ថ្វាយបង្គំ
នូវព្រះបាទា មានព្រះអង្គលឺវែង មានព្រះនាមក្រហម មាន
ព្រះបញ្ចាវែងល្អ បពិត្រព្រះអង្គ ទ្រង់ដល់នូវទីបំផុតនៃសេចក្តី
សៅហ្មង ជនទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាមានបុណ្យ ។

សត្វម៌ មហាបដិបត្តិកោតមីបេរិយាបទានំ

មធុរាជំ បហដ្ឋាជំ ទោសយាជំ ហិតានិ ច^(១)

យេ តេ វាក្យានិ សុណាន្តិ^(២) តេហិ ធម្មា នុត្តម ។

ធម្មាបាល្លេ មហាវីរ បាទប្បជនតប្បវា^(៣)

តិណ្ហាសំសារកត្តាវា សុវាក្យេន សិរីមតោ^(៤) ។

តតោ សា អនុសាវេត្វា ភិក្ខុសង្ឃម៌^(៥) សុព្វតា

វាហុលានន្តនន្តេ ច វន្តិត្វា ឥនមត្រវី ។

អាសិវិសាលយសមេ រោតាវាសេ កលេវវេ

និព្វិណ្ឌា ទុក្ខសង្កេតេ^(៦) ជរាមរណកោចវេ ។

ធានាកុលាបមលាកិណ្ឌោ^(៧) បរាយត្ថេ និវ័ហកេ

តេន និព្វាតមិដ្ឋាមិ អនុមញ្ញេ បុត្តកា ។

១ ឧ. ទោសយាតី នហិតានិ ច ។ ម. ទោសត្ថ្យានិ ហិតានិ ច ។ ២ ឧ. សុស្សន្តិ ។ ម. សុយ្យន្តិ ។ ៣ ម. មាទប្បជនតប្បវា ។ ៤ ឧ. សុទ្ធម្មេន សិរីមតា ។ ៥ ម. អនុមាទេវា ភិក្ខុសង្ឃម៌ ។ ៦ ឧ. ទុក្ខបង្កេ តេ ។ ម. ទុក្ខសង្ខរដេ ។ ៧ ឧ. ឆាតាវលលមាភិណ្ឌោ ។ ម. ឆាតាកឡមលាភិណ្ឌោ ។

មហាបដិបត្តិពោធិវិយាបទាន ទី ៣

ជនទាំងឡាយណា ស្តាប់នូវពាក្យទាំងឡាយដ៏ពិរោះ ជាទី
រីករាយចិត្ត ជាគ្រឿងដុតចោលនូវទោស ជាទីនាំមកនូវ
ប្រយោជន៍ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរជាងនរៈ ជនទាំងឡាយ
នោះ ឈ្មោះថាមានបុណ្យ ។ បពិត្រព្រះមហាវិរៈ ខ្ញុំជា
ស្រីមានបុណ្យ ជាអ្នកយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការបូជានូវព្រះ
បាទារបស់ព្រះអង្គ ជាស្រីធ្ងន់ចាកផ្លូវលំបាកគឺសង្សារ តាម
ព្រះពុទ្ធដ៏កា របស់ព្រះអង្គមានសិរី ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
នាងគោតមី បានក្រាបទូលព្រះមានព្រះភាគ ជាស្រីមាន
វត្ថុល្អចំពោះភិក្ខុសង្ឃ រួចថ្វាយបង្គំព្រះរាហុល ព្រះអានន្ទ
និងព្រះនន្ទ ហើយពោលនូវពាក្យនេះថា ខ្ញុំមានសេចក្តី
នឿយណាយក្នុងសាកសព ជាលំនៅរបស់រោគ ស្មើដោយ
លំនៅ នៃសត្វមានពិស ជាគ្រឿងកំណត់នៃទុក្ខ ជាទីគោចរ
នៃផកនិងមរណៈ ។ ជារូបដេរជាសង្ខេបដោយមន្ទិល គឺសាក-
សពផ្សេងៗ ជាអាយត្ត(៧) នៃបុគ្គលដទៃ ជារូបប្រាសចាក
អំណាច ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីព្រះនិព្វាន បពិត្រ
កូនទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយ ចូរសំគាល់ចុះ ។

១ ដែលពឹងផ្អែកអ្នកដទៃ ដែលឥតអំណាចលើខ្លួន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នឡោ វាហុលកឡោ ច វីតសោកា និវាសវា

វិភាចណា ជិត្តំ វីរា^(១) ធម្មតមនុច្ឆន្តយ្ហំ ។

ជិវត្តុ សង្ខតំ លោកិ^(២) អសារំ កកទល្យបមំ

មាយោមរិចិសទិសំ ឥត្តរំ អនុជ្ជិតំ ។

យត្ត ឆាម ជិនស្សាយំ មាតុប្បា ពុទ្ធចោសិកា

កោតមី និធនំ យាតិ អនិច្ចំ សព្វសង្ខតំ ។

អានឡោ ច តទា សេត្តោ កនិដ្ឋោ ជិនវច្ឆលោ

តត្ថស្សនិ ករោឡោ^(៣) សោ កកុណំ បរិទេវតិ ។

ភាសន្តិ^(៤) កោតមី យាតិ ទ្ធន^(៥) ពុទ្ធាបិ និព្វតិ

ភិច្ឆតិ ន ចិវេនេវ អត្តំ វិយ និវិទូនោ ។

១ ឧ. ម. បិកាបលធីតិ ធីរា ។ ម. បិកាបលធីតិ បិរា ។ ២ ឧ. លោលំ ។ ៣ ឧ. ធរត្តោ ។

៤ ឧ. ហាសន្តិ ។ ម. ហាសន្តី ។ ៥ ឧ. ន្ទនំ ។ ម. នន្ទ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

ព្រះនន្ទ និងព្រះពហុលដ៏ចម្រើន ជាអ្នកមិនមានសេចក្តី
សោក មិនមានអាសវៈ មានចិត្តនឹងជឿន មិនមានកម្រើក
មានប្រាជ្ញា មានព្យាយាម គិតរំពឹងនូវធម៌ថា ថ្វីយៗ ! សង្ខត-
ធម៌ ជាវបស់វិនាស ជាវបស់មិនមានខ្លឹម មានទុបមាដូច
ដើមចេក ប្រាកដស្មើដោយកល់មាយា និងថ្លៃថ្នូរព្រឹក្សាន
ជាវបស់តិចតួច មិនបានតាំងនៅយ៉ិនយូរឡើយ ។ ព្រះនាង
គោតមីនេះ ជាព្រះមាតុប្បាវនៃព្រះជិនស្រី បានចិញ្ចឹមព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធ ដើរទៅកាន់សេចក្តីស្លាប់ ក្នុងទីណា (ទីនោះ) មិន
ទៀង ត្រូវមានបង្ខំយតាក្នុងតាំងអស់ ។ ចំណែកឯព្រះ
អានន្ទ នៅជាសេក្ខបុគ្គល ជាប្អូនជាទីស្រឡាញ់នៃព្រះជិន-
ស្រី ព្រះអានន្ទនោះ បង្ហូរទឹកភ្នែកក្នុងទីនោះ ធ្វើនូវសេចក្តី
ករុណា ទូញយំខ្សឹកខ្សួលថា ព្រះនាងគោតមី ពោលលាទៅ
កាន់ព្រះនិព្វានហើយ មិនយូរប៉ុន្មានទេ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធក៏គង់
ទៅកាន់ព្រះនិព្វានពុំខានដែរ ដូចក្លាំងមិនមានកំញាម ។

សត្វម៌ មហាបដិបត្តិគោតម៌ថេរីយាបទាម៌

ឯវំ វិលបមាទន្តំ

អាទន្តំ អាហា តោតម៌

សុត្តសាករកម្មំ

ពុទ្ធាបដ្ឋានតប្បវំ ។

ន យុត្តំ សោចិត្តំ បុត្ត

ហាសកាលេ ឧបដ្ឋិតេ

តស្សា(១) មេ មរណំ(២) បុត្ត និព្វាននុប្បាទតំ ។

តយា តាត សមជ្ឈិដ្ឋោ

បព្វជ្ឈំ អនុជានិ នោ

មា បុត្ត វិមនោ ហោហិ

សដលោ តេ បរិស្សមោ។

យំ ន ទិដ្ឋំ បុរាលោហិ

តិត្តិកាចរិយេហិ ច

តំ បទំ សុត្តុមារិហិ

សត្តវស្សាហិ វេទិតំ ។

ពុទ្ធសាសនចាលេតា

បន្ទមំ ទស្សនំ តវ

តត្ថ កង្ខាមហំ បុត្ត

កតោ(៣) យត្ថ ន ទិស្សតិ។

មហាបដិបត្តិពោធិមីថេរិយាបទាន ទី ៧

ព្រះនាងគោតមី បានមានព្រះសវនីយ៍ ទៅកាន់ព្រះអានន្ទ
 ដែលកំពុងតែយំរៀបរាប់យ៉ាងនេះ ជាអ្នកមានវេទដ៏ជ្រៅដូច
 សាគរ ជាអ្នកយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការបម្រើព្រះសម្តេចថា
 បពិត្រលោកកូន កាលបើកាលជាទីរីករាយ ប្រាកដហើយ
 លោកកូនមិនគួរសោយសោកទេ បពិត្រលោកកូន សេចក្តី
 ស្លាប់របស់ខ្ញុំនោះ ជាកិច្ចចូលទៅកាន់ព្រះនិព្វានជាទីបំផុត
 វិញតើ ។ បពិត្រលោកកូន ព្រះសាស្តាដែលលោកកូន
 បានទូលសុំហើយ ទ្រង់ក៏អនុញ្ញាតឱ្យផ្អែផ្អល់យើង បពិត្រ
 លោកកូន ចូរលោកកូនកុំភ័យចិត្តឡើយ ព្រោះសេចក្តីខ្វល់
 ខ្វាយរបស់លោកកូន ជាការមួយប្រកបដោយផល ។ បទ
 ណាដែលពួកគិតកាចារ្យជាន់ចាស់ មិនបានយល់ បទនោះ
 សូម្បីពួកកុមារដែលមានអាយុ ៧ឆ្នាំ ក៏យល់ច្បាស់ហើយ ។
 លោកកូនចូររក្សាព្រះពុទ្ធសាសនាចុះ ការឃើញលោកកូន
 (គ្រានេះ) ជាកិច្ចទីបំផុត (របស់ខ្ញុំ) បពិត្រលោកកូន បុគ្គល
 ទៅហើយមិនប្រាកដ ក្នុងទីណា ខ្ញុំនឹងទៅក្នុងទីនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបេកាមំ

កតាចំ ធម្មំ ទេសេនោ ឱចំ លោកក្កនាយតោ

តនាហំ អាសីសវាចំ អវោចំ អនុកម្មិតា ។

និវំ ជីវំ មហាវីរ តប្បំ តិដ្ឋ មហាមុនេ

សព្វលោកហិតត្ថាយ កវស្សំ អជរាមរោ ។

តំ តថាវាទិនី ពុទ្ធា មមំ សោ ឯតទព្រាវិ

នហោរំ វន្តិយា ពុទ្ធា យថា វន្តសំ តោតមំ ។

តថព្ភារហំ សព្វញ្ច វន្តិតញ្ច តថាតតា

តំ អវន្តិយា ពុទ្ធា តំ មេ អក្ខាហំ ពុច្ឆិតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនាយក ជាកំពូលនៃលោក ទ្រង់សម្តែងធម៌ផ្សាយទៅ
 ក្នុងកាលណា កាលនោះ ខ្ញុំជាស្រ្តីអនុគ្រោះ ខ្ញុំបានពោល
 នូវវាចាឲ្យឮថា បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សូមព្រះអង្គ
 គង់ព្រះជន្មនៅអស់កាលយូរ បពិត្រព្រះមហាមុនី សូមព្រះ
 អង្គគង់នៅអស់មួយកប្បចុះ សូមព្រះអង្គកុំមានជរានិមរណៈ
 ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់សត្វលោកទាំងអស់ ។ ព្រះពុទ្ធនោះ
 ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំ ដែលជាអ្នកក្រាបទូលដូច្នោះ នូវពាក្យ
 នេះថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងថ្វាយបង្គំយ៉ាងណា
 ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គេមិនដែលថ្វាយបង្គំ យ៉ាងនោះទេ ។

ព្រះគាថាគតទាំងឡាយ ជាសព្វញ្ញ បុគ្គលគប្បីថ្វាយ-
 បង្គំ ដោយប្រការដូចម្តេច ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ បុគ្គលមិន
 គប្បីថ្វាយបង្គំ តើដោយប្រការដូចម្តេច ព្រះអង្គដែលខ្ញុំសួរ
 ហើយ សូមប្រាប់នូវហេតុនោះឲ្យទាន ។

សត្តម៌ មហាបដិបត្តិកោតមីថេរិយាបទានំ

អារទ្ធីវីរិយេ បហិតតេ	និច្ចំ ទទ្សបរត្តមេ
សមគ្គេ សាវកេ បស្ស	ឯតំ ពុទ្ធាន វន្តនំ ។
តតោ ឧបស្សយំ កន្ធោ	ឯតិកាហំ វិចិត្តយំ
សមគ្គំ បរិសំ នាថោ	រោចេតិ ^(១) តិកវន្តតោ ។
ហន្តាហំ បរិនិព្វាយំ ^(២)	មា វិបត្តិ តមទ្ធីសំ ^(៣)
ឯវាហំ ចិត្តយិព្វាន	ទិស្វាន ឥសិសត្តមំ ។
បរិនិព្វានកាលំ មំ ^(៤)	អាមោចេមិ វិនាយកំ
តតោ សោ សមនុស្សាសំ	កាលំ ជាតាហិ តោតមិ ។
តិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាភីវ ពន្ធនំ វេត្ថា	វិហារមិ អនាសវា ។

---

១ ម. រោចេសិ ។ ២ ឧ. ម. បរិនិព្វិស្សំ ។ ៣ ឧ. ឧបទ្ធីសំ ។ ៤ ឧ. មេ ។

មហាបដិបត្តិពោធិបិដកបិដក ទី ៧

នាងចូរមើលនូវសាវ័កទាំងឡាយ ដែលមានព្យាយាម
តឹងតែង មានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានសេចក្តីប្រឹង
ប្រែងដ៏មាំជានិច្ច ជាអ្នកព្រមព្រៀងគ្នា នេះឈ្មោះថា ការ
ថ្វាយបង្គំនូវព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ។

លំដាប់នោះ ខ្ញុំទៅកាន់លំនៅក៏ក្នុងតែម្នាក់ឯង ក៏គិត
យ៉ាងនេះថា ព្រះលោកនាថ ទ្រង់ដល់នូវទីបំផុតនៃត្រៃកត
ទ្រង់ពេញព្រះហឫទ័យនឹងបរិស័ទ ដែលព្រមព្រៀងគ្នា ។
ឈ្លើយចុះ ខ្ញុំនឹងបរិព្វាន កុំឲ្យឃើញនូវវិបត្តិនោះ ខ្ញុំគិតយ៉ាង
នេះហើយ ក៏ឃើញនូវព្រះពុទ្ធ ជាឥសីទី ៧ ។ ខ្ញុំក្រាបទូល
នូវកាលបរិនិព្វានរបស់ខ្ញុំ ចំពោះព្រះនាយក លំដាប់នោះ
ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា បពិត្រព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងចូរ
ដឹងនូវកាលជាទីបរិនិព្វានចុះ ។ ក៏លេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំ-
ផ្លាញហើយ ភពទាំងពួងខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមាន
អាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចមេដឹកនាំផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្មិនា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សម្មិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
ដំនំ ធម្មាភិសមយេ	យេ ពាលា វិមត្ថី កតា
តេសំ ទិដ្ឋិបហានត្ថំ	ឥទ្ធិ ទស្សេហិ តោតមិ ។
តទា និបច្ច សមុទ្ធិ	ឧបត្ថាន អម្ពរំ
ឥទ្ធិ អនេកា ទស្សេសិ	ពុទ្ធានុញ្ញាយ តោតមិ ។
ឯតិកា ពហុជា អាសិ	ពហុកា បេតិកា តថា
អាវិភាវំ តិរោការំ	តិរោក្កុដ្ឋំ តិរោនកំ(១) ។
អសដ្ឋមាទា អកមា	ភូមិយម្បិ និម្មដ្ឋប
អភិជ្ជមាទេ ឧទកេ	អកញ្ចំ មហិយំ យថា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អប ៣៨

ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣
 ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមាគូ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិ-
 បត្តិហើយ ។

ពួកជនពាលណា ដល់នូវសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការត្រាស់ដឹង
 នូវធម៌ នៃស្រ្តីទាំងឡាយ បពិត្រព្រះនាងគោតមី ព្រះនាងចូរ
 សម្តែងនូវឫទ្ធិ ដើម្បីកំចាត់បង់នូវទិដ្ឋិនៃពួកជនពាលនោះ ។

គ្រានោះព្រះនាងគោតមី ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះសម្តែង
 ហើយហោះឡើងទៅ ឯអាគាស សម្តែងនូវឫទ្ធិដ៏ច្រើនជា-
 អនេក តាមពុទ្ធានុញ្ញាត គឺស្រ្តីតែម្នាក់ ធ្វើឲ្យទៅជាច្រើន
 អ្នកក៏បាន ស្រ្តីច្រើននាក់ ធ្វើឲ្យទៅជាម្នាក់ក៏បាន ទៅកាន់
 ទីវាល ជាទីខាងក្រៅ ខាងក្រៅជញ្ជាំង ខាងក្រៅភ្នំក៏បាន
 ដើរទៅមិនទើសទាក់ មុជចុះក្នុងផែនដីក៏បាន ដើរលើទឹក
 មិនបែកឆ្មាយទឹក ហាក់ដូចជាដើរលើផែនដី ក៏បាន ។

សង្គម មហាបដិបត្តិកោតមីថេរិយាបកាន់

សកុណី^១ យថា កាសេ បល្លង្កេន កម៌ តទា
 វសំ វត្ថុសិ កាយេន យាវ ព្រហ្មនិវេសនំ ។
 សិនេវុំ ទណ្ឌំ កត្វាន ឆត្តំ កត្វា មហាមហី
 សម្មលំ បរិវត្តត្វា ជារយំ ចង្កឹម នកេ ។
 ធម្មរោទយ កាលោវ^(១) លោកញ្ញា កាសិ វុច្ឆិកំ^(២)
 យុគន្ទេ វិយ តំ លោកំ^(៣) ជាលមាលាគុលំ អកា ។
 មុច្ឆលិន្ទំ មហាសេលំ មេវំ មជ្ឈានិដ្ឋានេ
 សាសថានិវ^(៤) សព្វានិ ឯកេន កុណ្ឌិ មុដ្ឋិនា ។
 អន្ទុលក្កេន ធានេសិ ភាគរំ សនិសាគរំ
 ចន្ទសុរិយសហស្សនិ^(៥) អាវេន្យមិវ ជារយំ ។
 ចតុសាគរតោយានិ ជារយំ ឯកថាលីនា
 យុគន្ទជលនាការំ^(៦) មហាវស្សំ អវស្សវ^(៧) ។
 ចក្កវត្តំ សបរិសំ មាថយិ សា នកត្តលេ
 កុវ្យំ ឱរទំ សីហំ វិនិទន្តញ្ច ទស្សយិ^(៨) ។

១ ម. អស្សរោទយកាលោវ ។ ២ ឱ. ធូមិកំ ។ ម. ធូមិកំ ។ ៣ ឱ. ម. យុគន្ទេ
 វិយ លោកំ សា ។ ៤ ឱ. ម. សាសថាវិ ។ ៥ ឱ. ម. ចន្ទសុរិយសហស្សនិ ។ ៦ ឱ. យុគន្ទ-
 ជលនាការ ។ ៧ ម. បរិស្សវ ។ ៨ ម. វិនិទន្តំ បរិស្សយិ ។

មហាបដិសេធមីលើយោបទាន ទី ៧

ទៅទាំងក្នុងលើអាកាស ដូចជាសត្វស្វាបក៏បាន ញ៉ាំងអំណាចកាយឲ្យអវលោកទៅ ដកបដល់លំនៅនៃព្រហ្ម ក៏បាន ។ យកភ្នំសិនេរុធ្វើជាដង្គត្រ យកផែនដីធ្វើជាដង្គត្រ បង្វិលដង្គត្រ បាំងដើរលើផ្ទៃអាកាស ។ ធ្វើនូវលោកឲ្យរុងរឿង ដូចជាព្រះអាទិត្យ ៦ រះឡើងផង ធ្វើនូវលោកនោះឲ្យជាកម្រងសំណាញ់ ដូចជានៅលើភ្នំយុគន្ទរផង ។ កាន់យកនូវវត្ថុទាំងពួង គឺ ដើមមុច្ចុលិន្ទ ឬធំ ភ្នំសិនេរុ ដើមមន្ទារនិងដើមទទ្ទុរទាំងឡាយ ដោយក្តាប់ដៃមួយ ដូចជាកាន់គ្រាប់ស្ពឺ ។ បិទបាំងព្រះអាទិត្យ ព្រះចន្ទ្រ ដោយចុងម្រាម ទ្រង់ព្រះចន្ទ្រ ព្រះអាទិត្យមួយពាន់ ដូចជាទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ក្បាល ទ្រង់ទឹកភ្នំសមុទ្រទាំង ៤ ដោយដៃម្ខាង ញ៉ាំងភ្លៀងធំមានអាការដូចជាទឹក ហូរអំពីភ្នំយុគន្ទរឲ្យបង្ហូរចុះ ។ ព្រះនាងគោតមីនោះ បាននិម្មិតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រមទាំងបរិស័ទ សម្តែងនូវអត្តភាពជាគ្រុឌផង ដំរីផង សីហៈផង បង្ខំនូវសម្រែក លើផ្ទៃនៃអាកាស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯកេកា អភិជិដ្ឋិត្វា	អប្បមេយ្យំ ភិក្ខុនិកណំ
បុន អន្តរទាហេត្វា	ឯកេកា មុនិមព្រាវិ ។
មាតុន្នា តេ មហាវីរ	តវ សាសនការិកា
អនុប្បត្តា សកំ អត្ថំ	ចានេ វន្ទាមិ ^(១) ចក្កមា ។
នស្សេត្វា វិវិជំ ឥន្ទ្រី ^(២)	ឌីរោហិត្វា នកត្តលា
វន្ទិត្វា លោកបជ្ជោតំ	ឯកមន្តំ និសីទិ សា ។
សា វីសវស្សសតិកា	ជាតិយាហំ មហាមុនិ
អលំ ឯត្តាវតា វីរ	និព្វាយិស្សាមិ នាយក ។
តទាតិវិម្មិតា ^(៣) សព្វា	បរិសា សា កតញ្ញលំ
អរោចយ្យ កតំ អាសិ	អតុលីន្ទិ បរក្កមេ ។
បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ	សព្វធម្មសុ ចក្កមា
ឥតោ សតសហស្សម្ហិ	កប្បេ ឧប្បជ្ឈ ^(៤) នាយកោ ។

---

១ ឧ. វិទ្យុតិ ។ ២ ឧ. វិវិជំ ឥន្ទ្រី ។ ៣ ឧ. ម. តទា ហិ វិម្មិតា ។ ៤ ឧ. ម. ឧប្បជ្ឈី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនាងតែម្នាក់ឯងនិម្មិតនូវពួកភិក្ខុនី ដ៏ច្រើនប្រមាណមិនបាន
 ហើយឲ្យបាត់ទៅវិញ នៅតែម្នាក់ឯង ទើបពោលនឹងព្រះមុនីថា
 បពិត្រព្រះមហាវីរៈ ខ្ញុំជាមាតុច្ឆារបស់ព្រះអង្គ ជាស្រ្តីអ្នកធ្វើតាម
 នូវសាសនា របស់ព្រះអង្គ បានសម្រេចប្រយោជន៍របស់ខ្លួន
 ហើយ បពិត្រព្រះអង្គមានចក្ខុ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទាទាំងគូ ។
 ព្រះនាងគោតមីនោះ លុះសម្តែងប្បវិទ្យាផ្សេងៗហើយ ក៏ចុះចាកផ្ទះ
 នៃអាកាស មកថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាពន្លឺនៃលោក ហើយ
 អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ រួចក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំ
 កើតមកបានអាយុ ១២០ ហើយ បពិត្រព្រះមហាវីរៈ ខ្ញុំល្មម
 ប៉ុណ្ណេះហើយ បពិត្រព្រះនាយក ខ្ញុំនឹងបរិនិព្វាន ។ គ្រានោះ
 បរិសទ្ធាទាំងពួងនោះ មានសេតីអស្ចារ្យក្រៃពេក ផ្គងអញ្ជើ
 ហើយពោលថា បពិត្រព្រះនាងមានប្បវិទ្យាដ៏ពុំបាន មានព្យា-
 យាម កិច្ចទាំងពួង ព្រះនាងបានធ្វើហើយ ។

ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមគ្គវៈ មានបញ្ជាចក្ខុក្នុងធម៌ទាំងពួង
 ជានាយក ទ្រង់ត្រាស់ឡើង ក្នុងកប្បទីមួយសែនអំពីកប្បនេះ ។

សត្តម៌ មហាបដិបត្តិគោតមីថេរិយបទដ៌

តនាហំ ហំសវតិយា	ជាតាមច្ចុក្កលេ អហុ
សត្វោបការសម្បន្នេ	ឥន្ទ្រ ដីតេ មហាទ្វនេ ។
តនាចិ បិតុនា សទ្ធិ	នាសីគណាបុរក្ខតា
មហតា បរិវរេន	តំ ឧបេច្ច នរសកំ ។
វាសរំ វិយ វស្សនំ	ធម្មមេយមនាសរំ ^(១)
សរនាទិច្ចសទិសំ	វិសិមាលាក្កលំ ជិនំ ^(២) ។
ទិស្វា ចិត្តំ បសាទេត្វា	សុត្វា តស្ស សុកាសិតំ
មាតុច្ឆំ ភិក្ខុនី អកេ	វេបេន្តំ នរនាយកំ ។
សុត្វា ទត្វា មហាទានំ	សត្តាហំ តស្ស តាទិណោ
សសង្ខស្ស នរកុស្ស	បច្ចយានិ ពហ្វនិ ច ។
និបច្ច តាទម្ភលម្ហិ	តំ ហំនំ អភិបត្តយី

---

១ ម. ធម្មមេយំ បរិស្សយំ ។ ២ ឱ. វសិដាលាកុលក្ខនំ ។ ម. វិសិដាលសុត្តលំ ។

មហាបដិបតិពោតមីថេរីយាបទាន ទី ៧

ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រកូលនៃអាមាត្យ ក្នុងនគរបាង្ស-
 វតី ជាគ្រកូលបរិបូណ៌ដោយទុបការៈទាំងពួង ដ៏ស្តុកស្តម្ភមាំ-
 មួន មានទ្រព្យច្រើន ។ ក្នុងកាលមួយ ខ្ញុំទៅជាមួយនឹងបិតា
 មានពពួកខ្ញុំស្រីចាមរោម មានបរិវារច្រើន ចូលទៅគាល់
 ព្រះសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ព្រះអង្គប្រសើរជាងនរៈ ។ ខ្ញុំបានឃើញ
 ព្រះជិនស្រី មិនមានអាសវៈ ប្រាកដស្មើដោយព្រះអាទិត្យ
 ក្នុងសវនកាល ដ៏ដេរដាសដោយកម្រងគឺរស្មី ទ្រង់បង្កើតចុះនូវ
 ភ្លឺងគឺធម៌ ដូចជាព្រះឥន្ទ្រ ។ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា បាន
 ស្តាប់សុភាសិត នៃព្រះពុទ្ធនោះ ព្រះអង្គជានាយកនៃនរៈ
 ទ្រង់តាំងនូវនាងភិក្ខុនី ជាព្រះមាតុប្តា ក្នុងទីដ៏ប្រសើរលើស ។
 លុះខ្ញុំស្តាប់ហើយ ក៏បានថ្វាយនូវមហាទានផង នូវបច្ច័យ
 ដ៏ច្រើនផង ដល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរជាងនរជនអង្គនោះ
 ទ្រង់ជាតាទិបុគ្គល ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ អស់ ៧ ថ្ងៃ រួចខ្ញុំ
 ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទា ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ មហាបរិសតិ អរោច ឥសិសត្តមោ ។
 យា សសង្ឃំ អកោដេសិ សត្តាហំ លោកនាយកំ
 តមហំ កិត្តយិស្សមិ សុណាថ មម ភាសតោ ។
 សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ ឪក្កាកក្កុលសម្ពុរោ
 តោតមោ នាម នាមេន សត្តា លោកេ ភវិស្សតិ។
 តស្ស ធម្មេសុ នាយាទា ឪរសា ធម្មនិម្មិតា
 តោតមី នាម នាមេន ហេស្សតិ សត្តសាវិកា ។
 តស្ស ពុទ្ធស្ស មាតុញ្ញា ជីវិតាចាលិកា^(១) អយំ
 រត្តញ្ញនញ្ញ អតតំ ភិក្ខុនីនំ លភិស្សតិ ។
 តំ សុត្តាហំ បមុទិតា យាវជីវំ តទា ជិនំ
 បន្ទយេហិ ឧបជ្ឈិតា តតោ កាលំ កតា អហំ។

១ ឧ. វិបិកាយិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

លំដាប់នោះ ព្រះពុទ្ធជាឥសីទី ៧ បានពោលក្នុងបរិស័ទ
 ច្រើនថា ស្រ្តីណា បានញ៉ាំងព្រះលោកនាយក ព្រមទាំង
 ព្រះសង្ឃឱ្យឆាន់ អស់៧ថ្ងៃ គឺថាគតនឹងសរសើរនូវស្រ្តីនោះ
 អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់ នូវពាក្យដែលតថាគត នឹងសម្តែង
 ដូចតទៅនេះ ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រះ
 សាស្តាព្រះនាមគោតម ទ្រង់សម្តែងក្នុងត្រកូលក្សត្រឥក្កាកៈ នឹង
 ត្រាស់ឡើងក្នុងលោក ។ ស្រ្តីនោះ នឹងបានជាឧវស ជាអ្នក
 ទទួលមតិក ក្នុងធម៌នៃព្រះពុទ្ធនោះ ជាធម្មនិម្មិត ឈ្មោះនាង
 គោតមី នឹងបានជាសាវិកា នៃព្រះសាស្តាអង្គនោះ ។ នាង
 គោតមីនេះជាព្រះមាតុបា ជាអ្នករក្សានូវជីវិតនៃព្រះពុទ្ធនោះ នឹង
 បាននូវទីជម្រកស្រស់ស្អាត ជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ជាអ្នកដឹងនូវ
 រាត្រីដ៏វែង (មានអាយុវែង) ។ គ្រានោះ ខ្ញុំស្តាប់នូវព្រះពុទ្ធដ៏កា
 រនោះ ក៏មានចិត្តរីករាយ បានបម្រើនូវព្រះជីនស្រី ដោយបង្ខំ
 ទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត តមក ខ្ញុំក៏ធ្វើមរណកាល ។

សត្តម៍ មហាបដិបត្តិកោតមិបិយាបកា

តាវត្ថុសេសុ ទេវេសុ	សព្វតាមសមិទ្ធិសុ
និព្វត្តា ទសហាដ្ឋហិ	អតោ អភិករី អហំ ។
រូបសន្ទេហិ កន្ទេហិ	រសេហិ ឥស្សនេហិ ច
អាយុនាបិច វណ្ណាន	សុខេន យសសាបិច ។
តថេវាជិបតេយ្យន	អនិកម្ម វិរោចហំ
អហោសី អមរិន្ទស្ស	មហោសី ធម៌តា តហី ។
សំសារេ សំសរន្ទិហិ (១)	កម្មវាយុសមេរិតា
កាសិករញោ វិសយេ	អជាយី ទាសតាមតេ ។
បញ្ចទាសសតាន្ទនា	និវេសន្ទិ តហី តទា
សព្វេសំ តត្ថ យោ ជេដ្ឋា តស្ស ជាយា អហោសហំ ។	
សយម្ពនោ បញ្ចសតា	តាមំ បិណ្ណាយ ទាវិសំ
តេ ទិស្វាន អហំ តុដ្ឋា	សហ សព្វហិ ញាតិភិ ។
កត្វា បញ្ចសតិ កុដិ (២)	ចាតុម្ពាសេ ឧបដ្ឋិយ (៣)
តិច័វានិ ទត្វាន	បសន្នម្ហ (៤) សសាមិកា ។

---

១ ឱ. ម. សំសរន្ទីហំ ។ ២ ឱ. បូតា ភវិកា សព្វា យោ ។ ម. បូតា ហុញវិ សព្វា យោ ។ ៣ ម. ឧបដ្ឋិហំ ។ ៤ ឱ. សំសរម្ហ ។ ម. សំសរម្ហ ។

មហាបណ្ឌិតពោធិ៍ចេរិយបទាន ទី ៧

ខ្ញុំបានទៅកើត ក្នុងពួកទេវតាជាន់តាវត្ថីង្ស សម្រេចនូវសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង បានគ្របសង្កត់ នូវទេវតាទាំងឡាយដទៃ ដោយអង្គ ១០ យ៉ាង គឺដោយរូប សំឡេង ក្លិន រស សម្ផស្ស អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ យស ។ មួយទៀត ខ្ញុំ ឈ្នះឈ្មានរុងរឿង ដោយអធិបតេយ្យ (ជាគំរប់ ១០) ខ្ញុំ បានជាមហេសី របស់ព្រះឥន្ទ្រ ក្នុងឋាននោះ ។ ខ្ញុំត្រូវ ខ្យល់គឺកម្មបក់ផាត់ទៅ អន្តាលទៅ ក្នុងសង្សារ បានទៅ កើតក្នុងស្រុកទាសត្រាម ក្នុងដែននៃស្តេចឈ្មោះកាសិកៈ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំប្រុស ៥០០ នាក់ ឥតខ្វះខាត នៅក្នុងស្រុក នោះ ជនណាជាធំជាងជនទាំងពួង ក្នុងស្រុកនោះ ខ្ញុំបាន ជាប្រពន្ធរបស់ជននោះ ។ កិត្តប្រាំរយអង្គ របស់ព្រះសយម្ភ បានចូលទៅកាន់ស្រុកនោះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ខ្ញុំព្រមទាំងញាតិ ទាំងអស់ ឃើញកិត្តទាំងនោះ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ ខ្ញុំព្រម ទាំងប្តី មានចិត្តជ្រះថ្លា បានធ្វើកុដិប្រាំរយខ្នង (ប្រគេន) ចូលទៅបម្រើ អស់ ៤ ខែ ហើយប្រគេននូវត្រៃបីវរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ឫតា សបតិកា(១) តាវត្ថីសំ កតា មយំ

បច្ឆិមេ ច ភវេនានិ ជាតា ទេវទហោ បុរេ ។

បិតា អញ្ចនសក្កោ មេ មាតា មម សុលក្ខណា

តតោ កបិលវត្ថុស្មី សុទ្ធាទិនយំ កតា ។

សព្វា(២) សក្យកុលេ ជាតា សក្យានំ(៣) យរមាធម្មំ

អហំ សេដ្ឋា ច(៤) សព្វាសំ ជិនស្សាទានិកា អហំ ។

ស មេ(៥) បុត្តានិក្ខត្តម្ម ពុទ្ធា អាសិ វិនាយកោ

បន្ទាហំ បព្វជិត្វាន សតេហិ សហ បព្វហិ ។

សាគិយានីហិ វិរាហិ សហ សន្តិសុខំ ដុស្តិ

យេ តទា បុព្វជាតិយា អស្មាកំ អាសុ សាមិនោ ។

---

១ ម. សព្វាបិកា ។ ២ ឧ. ម. សេសា ។ ៣ ឧ. តស្សេវី ។ ៤ ឧ. ម. វិសិដ្ឋា ។

៥ ឧ. ម. មម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំព្រមទាំងប្តី លុះច្បាប់ចាកអត្តភាពនោះ បានទៅកើតក្នុង
 ឋានតាវត្តីវ្យ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំកើតក្នុងប្តី ឈ្មោះទេវទេហៈក្នុង
 ភពជាទីបំផុត ។ ព្រះបិតារបស់ខ្ញុំជាសាក្យៈ ព្រះនាមអញ្ជ្រះ
 ព្រះមាតារបស់ខ្ញុំ ព្រះនាមសុលត្វណា លំដាប់នោះ ខ្ញុំបាន
 ទៅកាន់ដំណាក់ (អគ្គទេពី) នៃព្រះរាជា ព្រះនាមសុទ្ធោទនៈ
 ក្នុងក្រុងកបិលពស្ថ ។ ស្រ្តីទាំងអស់ កើតក្នុងសាក្យត្រកូល
 បានទៅកាន់ដំណាក់ (ស្រីស្នំ) របស់ព្រះបាទសុទ្ធោទនៈនោះ
 ខ្ញុំប្រសើរជាងស្រ្តីទាំងអស់ បានជាអ្នករក្សានូវព្រះជិនស្រី ។
 ព្រះសម្ពុទ្ធនោះ ជានាយក ជាបុគ្គលរបស់ខ្ញុំ ទ្រង់ចេញទៅបញ្ជូន
 លុះកាលជាខាងក្រោយ ខ្ញុំក៏ចេញទៅបួសជាមួយនឹងស្រ្តីប្រាំ-
 រយនាក់ ។ ខ្ញុំបានពាល់ត្រូវនូវសន្តិសុខ ជាមួយនឹងពួកនាង
 សាកិយានីទាំងឡាយ ជាស្រ្តីមានព្យាយាម ក្នុងកាលនោះ
 ជនទាំងឡាយណា ជាស្វាមីរបស់យើង ក្នុងជាតិមុន ។

សត្តម៌ មហាបដិបត្តិគោតមីថេរីយាបទានំ

សហ បុញ្ញស្ស កត្តារោ មហាសមយ ការកា

ដុស្សីសុ អរហត្តន្តេ សុគតេនា នុកម្មិតា ។

តទេតរា ភិក្ខុនីយោ អារូហីសុ នកត្តលំ

សង្កតា វិយ តារាយោ វិរោចីសុ មហិទ្ធិកា ។

ឥទ្ធិ អនេកា ទស្សេស្សំ ចិលន្ធវិកតី យថា

កម្មារោ កនកស្សេស្ស បុញ្ញកម្មេសុ សុសិក្ខិតា^(១) ។

ទស្សេត្វា បាដិហោរាជិ វិវិជានិ^(២) តហ្វជិ ច

តោសេត្វា វាទិទ្ធវិវិ^(៣) មុនី សបរិសំ តទា ។

ឡិរោហិត្វា នកត្តលា^(៤) វន្តិត្វា ឥសិ សត្តមំ

អនុញ្ញាតា នរក្កេន យថា ហ្មនេ និស្សិទិស្សំ ។

អហោនុកម្មិតាម្បិកាត្តិ^(៥) សព្វាសំ វិវ តោតមី

វាសិតា តាយ បុញ្ញេហិ បត្តា លោ អាសវត្តយំ ។

១ ឱ. កម្មញ្ញស្ស សុសិក្ខិតា ។ ម. កតាកម្មញ្ញស្ស សុសិក្ខិតា ។ ២ ឱ. ម. ចិក្ខានិប ។
 ៣ ឱ. ម. វាទិបរិ ។ ៤ ឱ. ម. នគតា ។ ៥ ឱ. ម. អហោនុកម្មិតា អម្ពំ ។

មហាបជាបតិពោតមីថេរីយាបទាន ទី ៣

ជនទាំងនោះ ជាអ្នកធ្វើបុណ្យ អ្នកធ្វើលទ្ធិដ៏ធំ ដែលព្រះ
សុគតអនុគ្រោះហើយ ក៏បាននូវព្រះអរហត្ត ។

ភិក្ខុនីទាំងឡាយដទៃ ក្រៅអំពីព្រះនាងមហាបជាបតិ-
គោតមីនោះ ហោះទៅកាន់ផ្នែកអាគាស មានបុព្វប្រិទ្ធ រុង
រឿង ដូចជាផ្កាយប្រជុំគ្នា សម្ដែងបុព្វជាអនេក ជាស្រ្តីសិក្សា
ក្នុងបុព្វកម្មទាំងឡាយ ដូចជាជាន់មាស ធ្វើនូវគ្រឿងប្រដាប់
ដ៏ថ្លៃកៗ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ សម្ដែងនូវបាដិហារៗ
ផ្សេងៗ ជាច្រើន ញ៉ាំងព្រះមុនីដ៏ប្រសើរដូចជាព្រះអាទិត្យ
ព្រមទាំងបរិសទ៍ទ្រព្យគ្រកអរ ។ ចុះអំពីផ្នែកអាគាស មកថ្វាយ
បង្គំព្រះពុទ្ធ ជាឥសីទី ៧ លុះព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរជាងនរៈ ទ្រង់
អនុញ្ញាតហើយ ក៏គង់ក្នុងទីដដែលវិញ រួចទូលថា បពិត្រ
ព្រះមហាវិរៈ ព្រះនាងគោតមី បានអនុគ្រោះឱ្យព្រះអង្គទាំង
អស់គ្នា ពួកឱ្យព្រះអង្គ បានព្រះនាងគោតមីនោះ អប់រំដោយ
បុណ្យទាំងឡាយ ក៏បានដល់នូវការអស់ទៅនៃអាសវៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តិលេសា ឈាបិតាម្នាក់ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពុទ្ធនំ ធម្មតា វិហារម អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត ធា អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា គតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធម្មភិញ្ញា សន្និកតា គតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

ឥន្ទ្រិយញ្ច វសី ហោម ទិញ្ចាយ សោតនាតុយា

ចេតោបរិញ្ញាណស្ស វសី ហោម មហាមុនិ ។

បុព្វធិវាសំ ជាធាម ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ

សព្វាសវបរិក្ខំណា ធន្តិនានំ បុណ្ណរោ ។

អត្ថេ ធម្មេ ច នេរុត្ថេ បដិភាណោ ច វិជ្ជតិ

ញាណំ អម្ពំ មហាវីរ ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កិលេសទាំងឡាយ ពួកខ្ញុំម្ចាស់ដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំង
 ពួង ពួកខ្ញុំម្ចាស់ដកចោលហើយ ពួកខ្ញុំ ជាអ្នកមិនមាន
 អាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់
 នូវទន្លេនឹង ។ ឧ! ពួកខ្ញុំម្ចាស់មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃ
 ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ពួកខ្ញុំម្ចាស់បានដល់ហើយ សា-
 សនា របស់ព្រះពុទ្ធ ពួកខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិ-
 ទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ពួកខ្ញុំម្ចាស់បានធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ពួកខ្ញុំ
 ព្រះអង្គក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ពួកខ្ញុំ
 ម្ចាស់ជាអ្នកស្គាត់ក្នុងប្លន្ទផង ស្គាត់ក្នុងទិព្វសោតនាគុ និង
 ចេតោបរិយញ្ញាណផង ។ ពួកខ្ញុំម្ចាស់ ដឹងនូវបុរាណនិវាសៈ
 ជម្រះនូវទិព្វចក្ខុ អស់អាសវៈទាំងពួងហើយ ឥឡូវនេះភព
 ថ្មីទៀត មិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះមហាវិរៈ ញ្ញាណរបស់
 ខ្ញុំម្ចាស់ កើតឡើង ក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ រមែងមានក្នុង
 អត្ថផង ក្នុងធម៌ផង ក្នុងនិរុត្តិផង ក្នុងបដិភាណផង ។

សត្វម្តំ មហាបដិបត្តិគោតមីវេរិយាបទានំ

អស្មាហិ^(១) បរិចិណ្ណាសិ មេត្តនិត្តាហិ នាយក

អនុជាតាហិ សត្វាយោ ធិញ្ញនាយ មហាមុនេ ។

ធិញ្ញយិស្សាម ឥន្ទ្រំ កី វត្តាមិ វទន្តិយោ

យស្សនាធិច វេ កាលំ មញ្ញាជាតិ ជិនោ ព្រាជី ។

តោតមិអាទិកា តាយោ តនា ភិក្ខុនិយោ ជិនំ

វទ្ធិត្វា អាសនា តម្លា វុជ្ជាយ អគមីស្ស តា ។

មហតា ជនកាយេន សហ លោកក្កនាយកោ

អនុសំសាវយិ^(២) ជីវេ មាតុន្តំ យាវ កោដ្ឋតំ ។

តនា ធិបតិ មាទេស្ស តោតមី លោកតន្ត្រនោ

សហេតវាហិ^(៣) សត្វាហិ បន្ទិមំ ចានវន្តនំ ។

---

១ ម. អស្មាហិ ។ ២ ឱ. អនុសំយាយិ សោ ។ ៣ ម. សហេវ ពាហិ ។

មហេសីបតីតោតមីលើយាបទាន ទី ៧

បពិត្រព្រះនាយក ពួកខ្ញុំព្រះអង្គមានមេត្តាចិត្ត បានបម្រើព្រះ
អង្គហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី សូមព្រះអង្គអនុញ្ញាតពួកខ្ញុំ
ព្រះអង្គទាំងអស់ ដើម្បីបរិនិព្វាន ។ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ត្រាស់
ថា តថាគតនឹងពេលដូចម្តេច ចំពោះនាងទាំងឡាយ ដែល
ចេះតែទទួលបាននិយាយយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ សុំបរិ-
និព្វានឥឡូវនេះ (កាលបើយ៉ាងនេះ) នាងទាំងឡាយ ចូរ
សំគាល់នូវកាលគួរដើម្បីនិព្វានចុះ ។ កាលនោះ ភិក្ខុនី
ទាំងឡាយនោះ មានព្រះនាងគោតមីជាដើម ថ្វាយបង្គំព្រះ
ជិនស្រី ក្រោកចាកអាសនៈ ហើយដើរទៅ ។ ព្រះលោក-
នាយក ជាកំពូលនៃលោក ជាអ្នកប្រាជ្ញ មួយអង្វើដោយ
ពួកជនដ៏ច្រើន បានស្តាប់ទៅតាមព្រះមាតុច្ចា ដកបដល់
បន្ទប់ ។ គ្រានោះឯង ព្រះនាងគោតមី ក្រាបចុះទៀបព្រះ
បាទាទាំងគូ នៃព្រះលោកពន្ធ ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុនីទាំងអស់
⁺
នេះ ឈ្មោះថាការថ្វាយបង្គំនូវព្រះបាទជាទីបំផុត ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥទំ បច្ឆិមកំ មយ្ហំ	លោកនាមស្ស ទស្សនំ
ន បុរោ អមតាការំ	បស្សីស្សាមិ មុទំ តវ ។
ន ច មេ វន្តនំ វីរ	តាវ ចាទេ សុកោមលេ
សម្មសិស្សតិ លោកក	អដ្ឋ កថាមិ និព្វតិ ។
រូបេន តិន្តវានេន	ទិដ្ឋេ ធម្មេ យថាតថេ
សត្វំ សង្ខតមេវេតិ	អនស្សា សិកមិត្តំ ។
សា សហ តាហិ កថាន	ភិក្ខុន្ទបស្សយំ សកំ
អឡបល្លង្គមាកុដ្ឋ	និសីទិ បរមាសនេ ។
តទា ឧចាសីកា តត្ថ	ពុទ្ធសាសនវច្ឆលា
តស្សា បវេតិ សុត្វាន	ឧបេស្សំ ចាទេវន្តិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ការឃើញព្រះលោកនាថនៃខ្ញុំនេះ ជាការឃើញទីបំផុត
 ខ្ញុំនឹងមិនបានឃើញ នូវព្រះកត្តាបស់ព្រះអង្គ ដែលមាន
 អាការមិនស្លាប់ទៀតឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម
 ការថ្វាយបង្គំរបស់ខ្ញុំ ចំពោះព្រះបាទារបស់ព្រះអង្គដ៏ទន់ល្ងន់
 នឹងមិនមានទៀតឡើយ បពិត្រព្រះអង្គជាកំពូលនៃលោក ខ្ញុំ
 នឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ក្នុងថ្ងៃនេះ ។ (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធគ្រាស់
 តបថា) ព្រះនាងនឹងមានប្រយោជន៍អ្វីដោយរូប ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 នេះ ព្រោះរូបទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែមានបច្ច័យតាកតែង ជា
 របស់មិនមាំមួន ជារបស់ស្លូតស្តើង ។ ព្រះនាងគោតមី
 នោះ ទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនី មួយអន្លើដោយភិក្ខុនីទាំងនោះ
 អង្គុយបត់ជើង លើអាសនៈប្រសើរ ។ គ្រានោះ ឧបាសិកា
 ទាំងឡាយ ក្នុងទីនោះ ជាអ្នកស្រឡាញ់ព្រះពុទ្ធសាសនា
 បានឮដំណឹងព្រះនាងគោតមី ក៏ទៅថ្វាយបង្គំព្រះបាទ ។

សក្កមំ មហាបដិបតិកោតមិថេរិយបទំ

ករេហិ ឌុរំ បហន្តា	និទ្ទម្បលា យថា លតា
រុទន្តា ករុណំ វារំ	សោកត្តា ភូមិចាតិកា(១)។
មា នោ សរណនេ នាថេ	វិហាយាគមិ និត្តំ
និបតិក្ខាន យាចាម	សញ្ញាយោ សិរសា មយំ ។
យា បដានំ កមា តាសំ	សទ្ធា បញ្ញា ឌុចាសិកា
តស្សា សីសំ បមជ្ឈន្តិ(២)	ឥទំ វចនមព្រិ ។
អលំ បុត្តា វិលាបេន(៣)	មារចាសាឌុវត្តិចា
អនិក្ខំ សង្ខតំ សព្វំ	វិយោកន្តំ ចលាចលំ ។
តតោ សា តា វិសជ្ជិត្វា	បវេមជ្ឈានមុត្តមំ
ឌុតិយញ្ច តតិយញ្ច	សមាបដ្ឋិ ចតុត្ថកំ ។
អាតោសាយតនញ្ចេវ	វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ តថា
អាតិញ្ចំ នេវសញ្ញញ្ច	សមាបដ្ឋិ យថា ក្កមំ ។

---

១ ឧ. វរិបាតិកា ។ ប. សុវរិបាតិកា ។ ២ ឧ. ប. បមជ្ឈន្តិ ។ ៣ ឧ. ប. វិសាទេន។

មហាបដិបត្តិគោតមីថេរិយាបទាន ទី ៧

យកដៃគក់ទ្រូង យំស្រែក គួរអាណិត សោយសោកផ្អែម
 ខ្លួនលើផែនដី ដូចជាវល្លិដែលគេកាត់ពូជគល់ ពោលដូច្នេះ
 វា បពិត្រព្រះនាងជាទីពឹងទីរលឹក ព្រះនាងកុំលះបង់នូវ
 យើងទាំងឡាយ ទៅកាន់ព្រះនិព្វានឡើយ យើងទាំងអស់គ្នា
 ក្រាបចុះដោយសិរ្សៈ សូមអង្វរឃាត់ ។ ឧបាសិកាណា
 មានសព្វមានបញ្ញា ជាប្រធាននៃស្រីទាំងនោះ ព្រះនាង
 គោតមីបានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងឧបាសិកានោះ ដែល
 កំពុងប្រថាប់ព្រះសិររបស់ព្រះនាងថា នៃកូនស្រី កុំពិលាប
 ឡើយ ព្រោះការយំសោក ជាហេតុនាំឲ្យប្រព្រឹត្តទៅតាម
 នូវអន្ទាក់នៃមារទេ រូបទាំងអស់ ដែលមានបច្ច័យប្រជុំតាក់
 តែងហើយ សុទ្ធតែមិនទៀង មានការព្រាត់ប្រាសជាទីបំផុត
 ជាប់របស់នាំឲ្យចលាចល ។ លំដាប់នោះ ព្រះនាងលះបង់
 នូវពួកឧបាសិកាទាំងនោះ ចូលកាន់បឋមជ្ឈានដ៏ឧត្តម ទុតិ-
 យជ្ឈាន តតិយជ្ឈាន ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ចូលកាន់អាកាសា-
 នញ្ញាយតនជ្ឈាន វិញ្ញាណញ្ញាយតនជ្ឈាន អាកាសញ្ញាយត-
 នជ្ឈាន នៅសញ្ញានាសញ្ញាយតនជ្ឈាន តាមលំដាប់ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិលោមេន ឈានានិ សមាបជ្ជេ(១) កោតមី
 យាវតា បវេមំ ឈានំ តតោ យាវ ចតុត្ថកំ ។
 តតោ វុជ្ជាយ និព្វាយិ ទីបច្ឆវ និរាសវា(២)
 ភូមិចាលោ មហា អាសិ នកសា វិជ្ជតា បតិ ។
 បនាទិតា(៣) ទុន្ទកិយោ បរិទេវីសុ ទេវតា
 បុប្ផដ្ឋិ ច កកនា អភិវស្សេ មេទនី ។
 កម្មិតោ មេវុរាជាបិ វត្ថុមជ្ឈេ យថា នដា
 សោកេន វាតិទីនោ ច វិរវោ អាសិ សាគរោ ។
 ទេវា នាតាសុរា ព្រហ្មា សិវិត្តាហិសុ តំខណោ(៤)
 អនិច្ចា វត សង្ខារ យថាយំ វិលយំ កតា ។
 យា ចេមំ បរិវាវីសុ សត្តសាសនការិកា
 តាយោបិ អនុបាទានា ទីបសិខា វិយ(៥) និព្វតា ។

១ ប. សមាបជ្ជិត្ត ។ ២ ឧ. ប. និរាសតា ។ ៣ ឧ. បាទាទិតា ។ ៤ ឧ. ពារិវេ ។
 ៥ ឧ. ប. វិបត្តិ វិយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនាងគោតមី ចូលកាន់ឈានទាំងឡាយ ជាបដិលោម
 តាំងពីចតុត្ថជ្ឈាន មកដល់បឋមជ្ឈាន ។ ព្រះនាងគោតមី
 មិនមានអាសវៈ ចេញពីចតុត្ថជ្ឈាននោះហើយ ក៏និព្វាន ដូច
 ជាប្រទីបអស់ប្រឆេះ ការកម្រើកផែនដីដ៏ធំ ក៏កើតមានឡើង
 ផ្ទុកបន្ទោរ ក៏ធ្វើលទ្ធាតុធ្លាក់ចុះពីអាកាស ។ ទាំងផ្គុំក៏
 លាន់ពួគគ្រឹកគគ្រេង ទេវតាទាំងឡាយក៏យំឡើងឡូល ធ្វើ
 ផ្គុំធ្លាក់ចុះពីអាកាស មកកាន់ផែនដី ។ ស្តេចភ្នំឈ្មោះ
 សិនេរុ ក៏កក្រើកញាប់ញ័រ ដូចអ្នកបាញ់កាំភ្លើង លឿណ
 រង្គ ទាំងសាគរក៏ស្រែក ហាក់ដូចជាមានសេចក្តីសោកគ្រប
 សង្កត់ ។ ទេវតា នាគ អសុរ ព្រហ្ម មានសេចក្តីសង្វេគ
 បានពោលក្នុងខណៈនោះថា ឧហ្ម៍សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀង
 ទេ ដូចយ៉ាងព្រះនាងគោតមីនេះ គង់ដល់នូវការរលាយបាត់
 ទៅ ។ ស្រីទាំងឡាយណា ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនានៃព្រះ
 សាស្តា ចោមរោមព្រះនាងគោតមីនេះ ស្រីទាំងនោះមិនមាន
 ឧបាទាន និព្វានហើយ ដូចជាអណ្តាតប្រទីបដែលរលត់ ។

សន្តម៍ មហាបដិបត្តិកោតមិថេរិយាបទ្ធ ខំ

ហា យោតា វិប្បយោគន្តា ហា និច្ចំ សព្វសង្ខតំ
 ហា ជីវិតំ វិនាសន្តំ ឥន្ទ្រាសិ បរិទេវនា ។
 តតោ ទេវំ ច ព្រហ្មា ច លោកធម្មាធុវត្ថុនំ
 កាលាធុរុបំ ក្បព្វនំ ឧបេត្វា ឥសិសន្តមំ ។
 តទា អាមន្តយិ សត្តា អាធន្តំ សុតិសាករំ
 កង្ខាធន្តំ និវេទេហំ ភិក្ខុនំ មាតុ និព្វតំ ។
 តទានន្តោ និរាធន្តោ អស្សុនា បុណ្ណាលោចនោ
 កក្ករេន សរេនាហា សមាគង្ខន្តំ ភិក្ខុវេ ។
 បុព្វទក្ខិណាបជ្ជាសុ ឧត្តរាយ វសន្តំ យេ^(១)
 មយ្ហំ សា ភិក្ខុនំ មាតា^(២) ភិក្ខុវេ សុកតោរសា ។
 យា វទ្ធិយិ^(៣) បយត្តេន សរីរំ បដ្ឋមំ មុនេ
 សា កោតមី កតា សន្តំ តាវាវ សុរិយោធម្មយេ ។

---

១ ម. ឧត្តរាយ ឬ សន្តិកេ ។ ២ ឧ. សុណន្តំ កាសិកម្មយ្ហំ ។ ម. សុណន្តំ កាសិកំ មយ្ហំ ។
 ៣ ឧ. ម. វិទ្ធិយិ ។

មហេសីបតិពោតមិច្ឆិយាបទាន

ហី! ការប្រកប មានសេចក្តីព្រាត់ប្រាសជាទីបំផុត ហី! រូបទាំង-
 ពួងដែលបច្ច័យតាក់តែងហើយ សុទ្ធតែមិនទៀង ហី! ជីវិតមាន
 សេចក្តីវិនាសជាទីបំផុត មានសេចក្តីខ្សឹកខ្សួលដូច្នេះឯង ។ លំ-
 ដាប់នោះ ទេវតា ព្រហ្ម ចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធជាឥសីទី ៧
 ធ្វើនូវការប្រព្រឹត្តទៅតាមធម្មតាលោក ដ៏សមគួរតាមកាល ។
 គ្រានោះ ព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទ ដែលមាន
 វេទដ៏ជ្រៅដូចសាគរថា ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកចូរទៅប្រាប់នូវ
 បរិនិព្វាន របស់ព្រះមាតាដល់កិត្យុទាំងឡាយចុះ ។ គ្រានោះ
 ព្រះអានន្ទមានសេចក្តីទុក្ខ មានភ្នែកពេញដោយទឹកភ្នែក មាន
 សំឡេងរអាក់រអួល ពោលថា កិត្យុទាំងឡាយ ណានៅក្នុងទិស
 ខាងកើត ខាងត្បូង ខាងលិច ខាងជើង កិត្យុទាំងឡាយនោះ
 ចូរប្រជុំគ្នា ម្ចាស់កិត្យុទាំងឡាយ នាងកិត្យុនីនោះ ជាព្រះមាតា
 របស់ខ្ញុំ ជាឧរសរបស់ព្រះសុគត ។ ព្រះនាងគោតមីណា
 ថ្វាយបង្គំព្រះសរីរៈរបស់ព្រះមុនី ជាទីបំផុតដោយការផ្គិតផ្គង់
 ព្រះនាងគោតមីនោះ ទៅហើយកាន់ទីស្ងប់ម្ខាងគឺព្រះនិព្វាន
 ដូចជាផ្កាយបាត់ទៅ ក្នុងកាលជាទីរះឡើងនៃព្រះអាទិត្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ពុទ្ធមាតាតិ សញ្ញត្តិ^(១)   វេបយិត្វា កតា សម្មិ^(២)
 ឯ យត្ថ បញ្ចនេត្តាបិ   តត្ថ^(៣) ទិក្ខុតិ នាយកោ ។
 យស្សត្ថិ សុកតេ សទ្ធា យោ វា សិស្សោ^(៤) មហាមុនេ
 ពុទ្ធស្ស មាតុ សក្ការិ   ករោតុ សុកតោរសោ ។
 សុទ្ធរដ្ឋាបិ តំ សុត្វា   សីយមាគជ្ជ^(៥) ភិក្ខុវេ
 កេចិ ពុទ្ធានុភាវេន   កេចិ ឥទ្ធិសុ កោវិទា ។
 គ្រូជាតារវេ រម្មេ   សព្វសោណ្ឌមយេ សុកេ
 មញ្ញតំ សមរោបេស្មិ^(៦)   យត្ថ សុត្តាសិ^(៧) កោតមី ។
 ចត្តារោ លោកហាលា យេ^(៨)   អិសេហិ សមធារយុំ
 សេសា សក្កាទិកា ទេវា គ្រូជាតារេ សមគុហំ ។
 គ្រូជាតារាវេ សព្វានិ   អាស្មិ បញ្ចសតានិ ហិ
 សរទាទិច្ឆវណ្ណានិ   វិសុកម្មកតានិ^(៩) ហិ ។

---

១ ឧ. បញ្ញត្តិ ។ ម. បញ្ញត្តិ ។ ២ ឧ. សយំ ។ ៣ ឧ. គតំ ។ ម. គតិ ។
 ៤ ប. យោ ច បិយោ ។ ៥ ឧ. សីយមាគញ ។ ម. សង្ឃមាគញ ។ ៦ ម. សហរោបេស្មិ ។
 ៧ ឧ. សុត្តាបិ ម. វុដ្ឋាសិ ។ ៨ ឧ. ម. តេ ។ ៩ ឧ. វិស្សកម្មកតានិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះលោកនាយក សូម្បីមានព្រះនេត្រ ៥ មិនឃើញ (នូវគតិ
 របស់ព្រះនាងបជាបតីគោតមី) ទីស្ងប់រម្ងាប់ណា ព្រះនាង
 បជាបតីគោតមីក៏ក្នុង តម្កល់ទុកនូវឈ្មោះថាពុទ្ធមាតា ទៅ
 ហើយកាន់ទីស្ងប់រម្ងាប់នោះ ។ បុគ្គលណា មានជំនឿចំពោះ
 ព្រះសុគត ម្យ៉ាងទៀត សិស្សណា របស់ព្រះមហាមុនី
 សិស្សនោះ ជាឧសារបស់ព្រះសុគត ចូរធ្វើសក្ការៈដល់ព្រះ
 ពុទ្ធមាតាចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីនៅក្នុងទីឆ្ងាយក្រៃពេក
 លុះឮដំណឹងនោះ ក៏មកដោយរហ័ស ភិក្ខុពួកខ្លះមកដោយ
 ពុទ្ធនុភាព ភិក្ខុពួកខ្លះជាអ្នកឈ្លាសក្នុងប្រព័ន្ធទាំងឡាយ ក៏មក
 ដោយប្រព័ន្ធ ។ ព្រះនាងគោតមី ផ្តល់គ្រឿង ដទៃទាំង
 ឡាយលើកនូវគ្រែនោះ ដាក់ក្នុងផ្ទះកំពូលដ៏ប្រសើរ ជាទី
 រីករាយ ដ៏ស្អាត ជាវិការៈនៃមាសទាំងអស់ ។ លោក-
 បាលទាំង៤ ក៏សែនដោយស្មោះទាំងឡាយ ទៅតាមសេស
 មានព្រះឥន្ទ្រជាដើម ក៏បានចាប់កាន់ផ្ទះកំពូល ។ ផ្ទះកំពូល
 ទាំងអស់មានចំនួន ៥០០ ខ្នង ដែលព្រះវិស្សកម្មទៅបុត្រ
 និម្មិតហើយ មានពណ៌ដូចជាព្រះអាទិត្យ ក្នុងសវគាល ។

សក្កម៌ មហាបដិបត្តិកោតមីវេរិយាបទានំ

សព្វា តហិ ^(១) ភិក្ខុនិយោ	អាស្សំ មោក្ខសុ សាយិតា ^(២)
ទេវានំ ខន្ធមារុយ្យ ^(៣)	និយ្យន្តិ អនុបុព្វសោ ។
សព្វសោ ធានិទំ អាសិ	វិតានេន នកត្តលំ
សតារា ចន្ទសុរា ច	លញ្ឆិតា ^(៤) កនកាមយា ។
បដាកា ឧស្សិតានេកា	ចិត្តកា ^(៥) បុប្ផកញ្ចកា
ឌុកត្តាកា សបទុមា ^(៦)	មហិយា បុប្ផមុក្ខតំ ។
និស្សន្តិ ចន្ទសុរិយា	វិជ្ជលន្តិ ^(៧) ច តារកា
មជ្ឈង្គតោបិចាទិច្ឆោ	ន តាបេសិ សសី យថា ។
ទេវា ទិព្វហិ កន្ធមហិ	មាលេហិ សុរាភិហិ ច
វាទិតេហិ ច នច្ចេហិ	សន្តីតិហិ ច បូជយំ ។
នាតាសុរា ច ព្រហ្មនោ	យថាសត្តិ យថាពលំ
បូជយេសុ វិនិយ្យន្តិ ^(៨)	និព្វតំ ពុទ្ធមាតរំ ។
សព្វាយោ បុរតោ នីតា	និព្វតា សុគតោរសា
កោតមី និយ្យតេ បច្ឆា	សក្កតា ពុទ្ធភោសិកា ^(៩) ។

---

១ ម. តាបិ ។ ២ ម. សាយិកា ។ ៣ ឧ. ម. ខន្ធមារុយ្យ ។ ៤ ម. លញ្ឆិតា ។ ៥ ឧ. វិតកា ។
 ៦ ឧ. ឧត្តតាកាសត្តមា ។ ម. ឧត្តតាកាសច្ចា ច ។ ៧ ម. បដិលន្តិ ។ ៨ ម. ច និយ្យន្តិ ។
 ៩ ឧ. ពុទ្ធបោសិកា ។

មហាបដិបតិគោតមីថេរិយោបទាន ទី ៣

ភិក្ខុនិទានំអស្មំ សិន្ននោវេលីក្រិតក្នុងទីនោះ ទេវតាទាំងឡាយ
 សែនក្រៃលីស្នា នាំចេញទៅតាមលំដាប់ ។ ផ្ទៃអាកាសបិទ
 បាំង ដោយពិសានទាំងអស់ ព្រះចន្ទ្រព្រះអាទិត្យនិងផ្កាយ
 សឹងមានស្នាមស្មុគ្រស្មាញទាំងអស់ ។ ទង់ទាំងឡាយ ជា
 អនេក ដ៏វិចិត្រ ដូចជាអាវុធ ដែលគេលើកឡើងហើយ
 មានផ្កាឈូកធ្លាក់ចុះអំពីអាកាស ផ្កាផុសឡើងអំពីផែនដី ។
 ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យក៏ប្រាកដ ទាំងផ្កាយក៏រុញរៀង ព្រះ
 អាទិត្យត្រង់ជាក់តែមិនក្តៅដូចព្រះចន្ទ្រ ។ ទេវតាទាំងឡាយ
 ក៏បូជាដោយគ្រឿងក្រអូប កម្រងផ្កាជាទិព្វ មានក្លិនឈ្ងុយ
 ឈ្ងប់ផង ដោយគ្រឿងប្រគំផង ដោយការរំប្រៀងផង ។
 នាគ អសុរ ព្រហ្ម ក៏បូជាសមគួរតាមសេចក្តីអង្គអាច សម
 គួរតាមកម្លាំង នាំចេញទៅទូទាំងទ្វីបនិព្វានហើយ ។
 ភិក្ខុនិទានំអស្មំ ជាឧរសព្រះសុគតដែលនិព្វានហើយ ជនទាំង-
 ឡាយ នាំទៅខាងមុខ ឯព្រះនាងគោតមី ដែលចិញ្ចឹមព្រះ
 ពុទ្ធ ទេវតាធ្វើទូរសក្ការៈ ហើយនាំចេញទៅខាងក្រោយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បុរោ ទេវមនុស្សា	សនាតាស្សប្រាប្បកា
បច្ឆា សសារកោ ពុទ្ធា	បូជនំ យាតិ មាតុយា ។
ពុទ្ធស្ស បរិនិព្វានំ	នេទិសំ អាសិ យាទិសំ
តោតមីបរិនិព្វានំ	អតិអច្ឆរិយំ ^(១) អហុ ។
ន ពុទ្ធា ពុទ្ធនិព្វានេ ^(២)	សារីបុត្តាទិ ភិក្ខុវេ ^(៣)
ពុទ្ធា តោតមីនិព្វានេ	សារីបុត្តាទិកា យថា ។
និគកានិ កកិត្វាន	សព្វកន្ធមយានិ ច ^(៤)
កន្ធចុណ្ហវិគីណ្ណានិ ^(៥)	យាបយីសុ ច តា តហី ។
សេសភាតានិ ឧប្បាសុ	អដ្ឋិសេសានិ សព្វសោ
អានន្តោ ច តទាវោច	សំវេគជនតំ វចោ ។

១ ឧ.ម. អតីវច្ឆរិយំ ។ ២ ម. ពុទ្ធា ពុទ្ធស្ស និព្វានេ ។ ៣ ឧ. តោ បទិស្សតិ ភិក្ខុវេ ។
 ម. តោ បជ័យាទិ ភិក្ខុវេ ។ ៤ ឧ.ម. តេ ។ ៥ ឧ. គន្ធបុណ្ណាទិកិណ្ណានិ ។ ម. គន្ធបុណ្ណ-
 បកិណ្ណានិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អប្បទាន

ទេវតា មនុស្ស ព្រមទាំងនាគ អសុរ ព្រហ្ម ដើរខាងមុខ

ឯព្រះពុទ្ធព្រមទាំងសាវ័ក យាងទៅខាងក្រោយ ដើម្បីបូជាព្រះ

មាតា ។ បរិនិព្វានរបស់ព្រះនាងគោតមី ជាការណ៍អស្ចារ្យ

ក្រៃពេក យ៉ាងណា បរិនិព្វានរបស់ព្រះពុទ្ធ មិនដូច្នោះទេ ។

(ព្រោះថា) ក្នុងពុទ្ធបរិនិព្វាន មិនមានព្រះពុទ្ធនិងពួកភិក្ខុមាន

ព្រះសាវ័កត្រង់ជាដើម (ជាអធិបតីទេ) ក្នុងគោតមីបរិនិព្វាន មាន

ព្រះពុទ្ធនិងពួកភិក្ខុមានព្រះសាវ័កត្រង់ជាដើម (ជាអធិបតី) ទេវ-

តាទាំងឡាយ ធ្វើដើងថ្កូវទាំងឡាយជាវិការនៃគ្រឿងក្រអូប

ទាំងអស់ ដេរជាសង្ខេបលំអិតមានភ្លិនក្រអូប ហើយបូជាសព

ភិក្ខុនីទាំងឡាយក្នុងទីនោះ ។ ចំណែកនៃស៊ីវិកាវៈសេស

សល់ និងផ្គុំដែលសេសសល់ ក៏នេះសុសអស់ គ្រានោះ

ព្រះអានន្ទ បានពោលនូវវាចា ដែលញ៉ាំងសេចក្តីសង្ខេប

សត្តមំ មហាបដិគោតមីចេរិយបទានំ

កោតមី និធនំ យាតា ទិញ្ចញ្ចស្សា^(១) សរីរកំ

សង្កេតំ ពុទ្ធនិព្វានំ ន ចិរេន កវិស្សតិ ។

តតោ កោតមីនាគូនិ តស្សា បត្តគតានិ សោ

ឧបនាមេសិ នាមស្ស អានន្តោ ពុទ្ធចោទិតោ ។

ចាណីនា តានិ បត្តយ អរោច ឥសិសត្តមោ

មហាតោ សារវន្តស្ស យថា វុត្តស្ស តិដ្ឋិតោ ។

យោ សោ មហាត្ថរោ ខន្ធភ បលុដ្ឋេយ្យ អនិច្ចតា

តថា ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស កោតមី បរិនិព្វតា ។

អានន្ត បស្ស ពុទ្ធស្ស^(២) និព្វតាយេ បិ មាតុយា

សរីរមត្តសេសាយ ន សោកបរិនេវនា^(៣) ។

១ ម. ទិញ្ចញ្ចស្ស ។ ២ ឧ. ម. អហោ អច្ឆរិយំ មង្គំ ។ ៣ ឧ. ម. នត្ថិ សោកបរិវិទ្ធុវេ ។

មហាបជាបតិគោតមីថេរិយាបទាន ទី ៧

ឲ្យកើតថា ព្រះនាងគោតមី ទៅកាន់សេចក្តីស្លាប់ ទាំងស្រុង៖
 របស់ព្រះនាង ក៏ឆេះស្កសអស់ មិនយូរក្តីនាន ព្រះពុទ្ធនឹង
 បរិនិព្វាន ជាប្រាកដដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទនោះ
 ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់ដាស់តឿន ក៏បង្កើននូវព្រះធាតុ របស់ព្រះ
 នាងគោតមី ដែលតម្កល់ទុកក្នុងបាត្ររបស់ព្រះនាង មកវ្យាយ
 ព្រះលោកនាថ ។ ព្រះពុទ្ធជាឥសីទី៧ ទ្រង់ទទួលនូវព្រះធាតុ
 ទាំងឡាយនោះ ដោយព្រះហស្ត ហើយទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា
 ដើមឈើធំមានក្លិន កាលនៅវាស់ ទាំងទំហំដើមក៏ធំ គប្បី
 បាក់ទៅ ព្រោះសភាវៈមិនទៀង យ៉ាងណា ព្រះនាងគោតមី
 ជាប្រធាននៃកិក្ខុនីសង្ឃ បរិនិព្វានហើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកចូរមើលចុះ ព្រះពុទ្ធមាតាដែលបរិនិព្វាន
 ហើយ សល់តែស្រីទេ អ្នកកុំសោកខ្សឹកខ្សួលឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ន សោចិយា បវេសំ សា	តិណ្ណាសំ សារសាករា
បរិវេជិតសន្តាថា	សីតិក្ខតា សុនិព្វតា ។
បណ្ឌិតាសិ មហាបញ្ញា	បុដ្ឋបញ្ញា តថេវ ច
រត្តញ្ញា ភិក្ខុនីនំ សា	ឃំ វិញ្ញាជ(១) ភិក្ខុវេ ។
ឥន្ទ្រិយា ច វសី អាសិ	ទិញាយ សោតជានុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណសង្ឃ	វសី អាសិ ច តោតមី ។
បុព្វេនិវាសមញ្ញាសិ	ទិព្វចក្ខុ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវា បរិក្ខណា	នត្តិនានិ(២) បុនព្ពវេ ។
អត្ថជម្មនិរុត្តិសុ	បដិកាណោ តថេវ ច
បរិសុទ្ធិំ អហុ ញ្ញាណំ	តស្មា សោចនិយា ន សា ។
អយោយនហតស្សេវ	ជលតោ ជាតវេទសោ
អនុបុព្វបសន្តសង្ឃ	យថា ន ញ្ញាយតេ កតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះនាងគោតមីនោះ ឆ្លងចាកសាគរគឺសង្សារហើយ វៀរ
ចាកសេចក្តីក្តៅក្រហាយ មានសេចក្តីត្រជាក់ មានទុក្ខរលត់
ហើយ មិនមែនព្រោះតែសេចក្តីសោក របស់ពួកជនដទៃ
ឡើយ ។ ព្រះនាងគោតមីក៏ក្នុងនោះ ជាបណ្ឌិត មាន
បញ្ញាច្រើន មានប្រាជ្ញាគ្រាន់ មួយទៀត ព្រះនាងជាអ្នកដឹង
នូវវាត្រីវេន គឺអាយុវេន ជាងក៏ក្នុងទាំងឡាយ ម្ចាស់ក៏ក្នុង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ ។ ព្រះនាងគោតមី
ស្មាត់ក្នុងប្ញទ្ធិផង ស្មាត់ក្នុងទិព្វសោតនាតុ និងចេតាបរិ-
យញ្ញាណផង ដឹងបុព្វទិវាសៈ ដម្រះទិព្វចក្ខុ មានអាសវៈ
ទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីមិនមានទៀតឡើយ ។
ញាណក្នុងអត្តផង ក្នុងធម៌ផង ក្នុងនិរុត្តិផង ក្នុងបដិកាណ
ផង ដ៏បរិសុទ្ធ ព្រោះហេតុនោះ អ្នកមិនគួរសោកស្តាយ
ព្រះនាងគោតមីនោះឡើយ ។ គតិរបស់បុគ្គលដែលមានចិត្ត
ស្ងប់រម្ងាប់ តាមលំដាប់ វេទនាមិនប្រាកដ ដូចដុំដែកដែល
បុគ្គលដឹងហើយ ក៏ក្បែររឿង ដោយសារភ្លើង យ៉ាងណា ។

អង្គម៍ ខេមាប៊ែរិយាបទានំ

ឯវំ សម្មាវិមុត្តានំ កាមតទ្ធាយតារិទំ
 បញ្ញាចាតំ^(១) ភតិ នត្តិ បត្តានំ អចលំ បទំ^(២) ។
 អត្តទីតា តតោ ហោជ ភតិប្បដ្ឋានតោចរា
 កាវេត្វា សត្តពោជ្ឈង្គំ^(៣) ទុក្ខសន្តិ ករិស្សជាតិ ។
 ឥត្តំ សុទ្ធំ អាយស្មា មហាបជាបតិគោតមី ភិក្ខុនិ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មហាបជាបតិគោតមីខេមាបទានំ សមត្ថំ ។

អង្គម៍ ខេមាប៊ែរិយាបទានំ

[១៨] បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ សព្វធម្មេសុ ចក្កុមា
 ឥតោ សតសហស្សម្ពំ កក្កេប្ប ឧប្បជ្ជំ នាយកោ ។
 តនាហំ^(៤) ហំសវតិយំ ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហុ^(៥)
 នាណវតនបដ្ឋោតេ មហាសុខសមប្បតា ។

---

១. ឧ. ម. បញ្ញាបេត្តំ ។ ២. ឧ. ម. សុទ្ធំ ។ ៣. ឧ. ម. សត្តពោជ្ឈង្គំ ។ ៤. ឧ. នគរេ ។
 ៥. ឧ. អហំ ។

ខេមាប៊ែរិយាបទាន ទី ៤

គតិរបស់បុគ្គល មានចិត្តផុតចាកកិលេសហើយ ដោយ
ប្រពៃ ធ្វើចាកចំណងគឺកាមនិងធុរៈ ដល់នូវអចលបទគឺព្រះ
និព្វានហើយ ក៏មិនប្រាកដយ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយ
ចូរមានខ្លួនជាទីពឹងចុះ មានសតិប្បដ្ឋានជាអារម្មណ៍ចុះ ចូរ
ចម្រើននូវសត្តពោជ្ឈង្គៈចុះ ចូរធ្វើនូវទីបំផុតនៃកងទុក្ខចុះ ។
បានឮថា ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយបការដូច្នេះ ។

ចប់ មហាបជាបតិគោតមីប៊ែរិយាបទាន ។

ខេមាប៊ែរិយាបទាន ទី ៨

(១៨) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ មានបញ្ញាចក្ខុ,
ចំពោះធម៌ទាំងពួង ជាលោកនាយក ទ្រង់កើតឡើង ក្នុង
កប្បទីមួយសែន អំពីកទ្ទកប្បនេះ ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុង
គ្រូកូលសេដ្ឋី ក្នុងនគរហង្សវតី ដែលរុងរឿងដោយរតនៈ
ផ្សេងៗ ខ្ញុំត្រួតស្តាប់ស្តាប់ហើយ ដោយសេចក្តីសុខច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបេននំ

ឧបេត្វា តំ មហារីរំ អស្មោសី ធម្មទេសនំ
 តតោ ជាតប្បសាទាហំ ឧបេសី សរណំ ជិនំ ។
 មាតរំ បិតរញ្ចាហំ អាយាចិត្វា វិនាយតំ
 ជិមន្តយិត្វា សត្តាហំ គោជយី សហ សាវតំ ។
 អតិក្កន្តេ ច សត្តាហេ មហាបញ្ញាធម្មតមំ
 ភិក្ខុនី ឯតទក្ខត្តិ វេបេសី នរសារថិ ។
 តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា បុន តស្ស មហេសិនោ
 ការំ កត្វាន តំ ហំ បនិបច្ច បណិទហី ។
 តតោ មំ ស^(១) ជិនោ អាហា^(២) សិដ្ឋតំ បណិទិ តវ
 សសង្ឃេ មេ កតំ ការំ អប្បមេយ្យដលំ តយោ ^(៣)
 សតសហស្សេ តតោ កថេ ឌីក្កាកក្កុលសម្ពោ
 តោតមោ នាម នាមេន សត្វា លោកេ ភវិស្សតិ ។
 តស្ស ធម្មេសុ នាយាទា ឌីរសា ធម្មនិម្មិតា
 ឯតទក្ខមនុប្បត្តា ខេហា នាម ភវិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំចូលទៅគាល់ព្រះមហាវិរាស ហើយបានស្តាប់ធម្មទេសនា
 លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីជ្រះថ្លាកើតឡើង ហើយដល់នូវព្រះ
 ជិនស្រីជាទីពឹង ។ ខ្ញុំសូមអង្វរមាតាបិតា ហើយនិមន្តព្រះពុទ្ធ
 ជានាយក ព្រមទាំងព្រះសាវ័កមកឆាន់ អស់ ៧ ថ្ងៃ ។ លុះ
 កន្លង ៧ ថ្ងៃផុតទៅ ព្រះពុទ្ធជានរសារបី ទ្រង់តាំងភិក្ខុនី ដែល
 ទុក្ខជាងពួកភិក្ខុនី មានបញ្ញាច្រើន ក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ។ ខ្ញុំព្រះ
 ពុទ្ធរំពោះនោះហើយ ក៏រករាយ បានធ្វើសក្ការៈ ចំពោះព្រះពុទ្ធ
 ជាបរហស្ថនោះទៀត ក្រាបចុះហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ។

លំដាប់នោះ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ត្រាស់ចំពោះខ្ញុំថា សេចក្តី
 ប្រាថ្នារបស់នាង សម្រេចហើយ សក្ការៈដែលនាងធ្វើហើយ
 ចំពោះតថាគត ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ ជាសក្ការៈមានផលរាប់មិន
 បាន ។ ក្នុងកិច្ចទីមួយសែន អំពីកិច្ចនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះ
 នាមគោតម ទ្រង់សម្តែងក្នុងត្រកូលក្ស័ត្រឧក្កាភៈ នឹងឧប្បត្តិឡើង
 ក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាភិក្ខុនីឈ្មោះវេមា ជាធម្មទាយាទ
 ជាឧរស ជាធម្មនិម្មិតនៃព្រះសាស្តាៗនោះ ដល់នូវទីជាឯតទគ្គៈ ។

អង្គម៍ ខេមរាយបទដ៏

តេន កម្មេន សុកតេន   ចេតនាបណ៌ដ៏ហំ ច
 ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ   តាវត្តិស្វបតា អហំ ។
 តតោ ចុតា យាមមកំ   តតោហំ តុស័តំ កតា
 តតោ ច និម្មានតំ   វសវត្តិប្បំ កតា ។
 យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ   តស្ស កម្មស្ស វាហសា
 តត្ថ តត្ថេវ រាជ្ជំ   មហេសិវត្ថមការយី ។
 តតោ ចុតា មនុស្សតេ   រាជ្ជំ ចក្កវត្តំ
 មណ្ឌលំ ឆក្ក រាជ្ជំ   មហេសិវត្ថមការយី ។
 សម្បត្តិ អនុភោត្វាន   ទេវេសុ មនុស្សេសុ ច(១)
 សព្វត្ថ សុខិតា ហិត្វា   អនេកកប្បេសុ សំសរី ។
 ឯកនុតេ តតោ កប្បេ   វិបស្សី លោកនាយកោ
 ឧប្បជ្ជិ ចារុទស្សនោ(២)   សព្វធម្មេ វិបស្សកោ ។

ខេមបូឌីយាបទាន ទី ៨

ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជាវរបស់មនុស្ស ហើយចូលទៅកើត
ក្នុងឋានតាវត្តិវ្យ ដោយបុញ្ញកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយ
ការតម្កល់នូវចេតនាផង ។ លុះខ្ញុំច្បាតចាកឋានតាវត្តិវ្យនោះ
ហើយ ទើបទៅកើតក្នុងឋានយាមៈ លុះច្បាតចាកឋានយាមៈ
នោះហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងតុស័ត លុះច្បាតចាកឋានតុស័ត
នោះហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងឋាននិម្មានរតី ទៅកើតក្នុងឋាន
បរិនិម្មិតវសវត្ថុបុរី ។ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលណា ។ ខ្ញុំបានធ្វើ
ភាពជាមហេសីនៃពួកស្ដេចក្នុងត្រកូលនោះ ។ ព្រោះអាទិ-
សង្ស័នៃបុញ្ញកម្មនោះ ។ លុះច្បាតចាកអត្តភាពនោះហើយ
បានធ្វើជាមហេសីនៃពួកស្ដេចចក្រពត្តិផង នៃពួកស្ដេចមាន
មណ្ឌលផង ក្នុងអត្តភាពជាវរបស់មនុស្ស ។ ខ្ញុំបានទទួល
សម្បត្តិក្នុងទេវលោកទាំងឡាយផង ក្នុងមនុស្សលោកទាំង-
ឡាយផង ដល់នូវសេចក្ដីសុខក្នុងទីទាំងពួង ហើយអន្តោល
ទៅក្នុងកប្បទាំងឡាយដ៏ច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្ប
នេះ ព្រះពុទ្ធវិបស្សី ជាលោកនាយក មានព្រះនេត្រដ៏ធ្មេញ-
រឿង ឃើញនូវពួកធម៌ទាំងអស់ ទ្រង់កើតឡើងហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តមហំ លោកនាយកំ	ឧបេត្វា(១) នរសារធិ
ធម្មំ បណ្ឌិតំ(២) សុត្វាន	បព្វជ្ជី អនការិយំ ។
នសវស្សសហស្សនិ(៣)	តស្ស វិរស្ស សាសនេ
ព្រហ្មចរិយំ ចរិត្វាន	យុត្តយោគា ពហុស្សតា ។
បច្ចយា ការកុសលា	ចតុស្សត្វវិសារទា
និបុណ្ណា ចិត្តកម្មិកា	សត្តសាសនការិកា ។
តតោ បុតាហំ តុសិតំ	ឧបបន្នា យសស្សីជំ
អភិកោសី(៤) តហិ អញ្ញោ	ព្រហ្មចរិយនលេនហំ ។
យត្ថ យត្ថោបបន្នាហំ	មហាកោតាមហាទ្ធជា
មេធាវិជំ រូបវត្ថំ(៥)	វិជិតបរិសាមិច ។
ភវាមិ តេន កម្មេន	យោគេន ជិនសាសនេ
សព្វា សម្បត្តិយោ មយ្ហំ	សុលភា មនសា ចិយា ។

---

១ ឧ. ឧបេមិ ។ ២ ម. វណ្ណិតំ ។ ៣ ម. អសីតវិស្សសហស្សនិ ។ ៤ ម. អភិកោមិ ។

៥ ម. សីលវត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំចូលទៅគាល់ព្រះលោកនាយកនោះ ព្រះអង្គជានិរសារថី
បានស្តាប់ធម៌ដ៏ប្រសើរ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ។ ខ្ញុំបាន
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសាសនានៃព្រះពុទ្ធជាវិបុលនោះ
ប្រកបព្យាយាម ជាពហុសូត្រ អស់មួយម៉ឺនឆ្នាំ ។ ខ្ញុំជាអ្នក
ឈ្លាសវៃ ក្នុងធម៌ជាបច្ចយាការ ភ្ញៀវភ្នាក់ងារចតុរិយសច្ច
មានបញ្ញាដ៏ល្អិត ជាធម្មកថិកាដ៏វិចិត្រ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនា
របស់ព្រះសាស្តា ។ លុះខ្ញុំច្បាស់ចាកអត្តភាពនោះហើយ ក៏
បានទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ជាទេវតាមានយស គ្របសង្កត់
ពួកទេវតាដទៃ ក្នុងឋានតុសិតនោះ ដោយផលនៃព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ ។ ខ្ញុំទៅកើតក្នុងទីណា ។ ជាស្រីមានកោតៈច្រើន
មានទ្រព្យច្រើន មានប្រាជ្ញា មានរូបល្អ ទាំងបរិសទីក៏មាន
សណ្តាប់ធ្នាប់ ។ ខ្ញុំតែងកើតទានសាសនា នៃព្រះជិនស្រី
ដោយបុញ្ញកម្មនិសេចក្តីព្យាយាមនោះ សម្បត្តិទាំងអស់ ខ្ញុំ
រកបានដោយងាយ ទាំងជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តរបស់ខ្ញុំ ។

អង្គម៍ ទេវតាវិយាបទានំ

យោបិ មេ កវតេ កត្តា	យត្ថ យត្ថ កតាយិ បិ
វិមាណេតិ ន មំ កោច	បដិបត្តិដលេន តេ ។
ឥមម្ហិ កន្ទុកេ កប្ប	ព្រហ្មតន្តិ មហាយសោ
នាមេន កោនាកមនោ	ឧប្បជ្ជិ វនតំ វរោ ។
តទា ហិ ពារាណសិយំ	សុសមិទ្ធិកុលប្បជា
ធនញ្ញានំ សុមេនា ច	អហិបិច តយោ ជនា ។
សង្ឃារមំ អនាសិម្ហ	នេកេ សហស្សិកេ មុនេ ^(១)
សសង្ឃស្ស វិហារំ ហិ ^(២)	ឧទ្ធិស្ស ការិកា ^(៣) មយំ ។
តតោ តុតា មយំ សព្វា	តាវត្ថស្វបតា អហំ
យសសា អក្កតំ បត្តា	មនុស្សេសុ តថេវ ច ។
ឥមស្មីយេវ កប្បម្ហិ	ព្រហ្មតន្តិ មហាយសោ
កស្សបោ នាម នាមេន	ឧប្បជ្ជិ វនតំ វរោ ។

---

១ ឧ. ទានំ សហស្សិកំ មុនេ ។ ម. ទានសហស្សិកា បុរេ ។ ២ ម. សង្ឃស្ស ច វិហារម្យ ។
 ៣ ឧ ពាយិកា ។

ទេមថេរិយាបទាន ទី ៨

សូម្បីបុរសណា ជាភក្ត្ររបស់ខ្ញុំ ដែលខ្ញុំដើរទៅក្នុងទីណា ។
 ភក្ត្រនោះ ។ មិនដែលមើលឆ្ងាយខ្ញុំឡើយ ព្រោះផលនៃការ
 ប្រតិបត្តិរបស់ខ្ញុំ ។ ក្នុងកិច្ចកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកោនា-
 គមនៈ ទ្រង់មានដៅពង្សប្រសើរ មានយសច្រើន ប្រសើរជាង
 ពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់កើតឡើង ។ កាលនោះ ជន ៣ នាក់ គឺ
 នាងធនញ្ញានី ១ សុមេធា ១ ខ្លួនខ្ញុំ ១ កើតក្នុងត្រកូលដ៏ស្តុក-
 ស្តម្ភ ក្នុងនគរពារាណសី ។ យើងទាំងឡាយ ជាអ្នកកសាង
 វិហារ ហើយទទួលថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រមទាំងព្រះសង្ឃ
 បានវេរថ្វាយសង្ឃរាមនិងទាន រាប់ដោយពាន់ដ៏ច្រើន ចំពោះ
 ព្រះមុនី ។ លុះយើងទាំងឡាយគ្រប់គ្នា ចូរតបាកអត្តភាពនោះ
 ហើយ បានទៅកើតឯឋានតាវត្តិន្យ ដល់នូវភាពជាបុគ្គល
 ប្រសើរដោយយ ប ទាំងក្នុងមនុស្សលោកក៏ដូចគ្នា ។ ក្នុងកប្ប
 នេះដែល ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ មានដៅពង្សប្រសើរ
 មានយសធំ ប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់កើតឡើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧបដ្ឋាកោ មហេសីស្ស តទា អាសិ នវិស្សរោ
 កាសិ រាជា កិក្កិ ឆាម ពារាណសីបុរ្តមេ ។
 តស្សាសី ជេដ្ឋកា ជីតា សមណី ឥតិ វិស្សតា
 ធម្មំ សុត្វា ជិនកុស្ស បព្វជ្ជំ សមរោចយី ។
 អនុជាធិនំ នោ តាតោ អតារវេ តទា មយំ
 វិសវស្សសហស្សានិ វិចរិម្ហ អកន្ទិតា ។
 កោមារព្រហ្មចរិយំ^(១) រាជកញ្ញា សុខេ បិតា
 ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា មុទិតា សត្ត ជីតរោ ។
 សមណី សមណាកុត្តា ច ភិក្ខុនី ភិក្ខុនាសិកា^(២)
 ធម្មា ចេវេ សុធម្មា ច សត្តមី សង្ឃនាសិកា^(៣) ។
 អហំ ឧប្បលវណ្ណា ច បដាចារា ច កុណ្ឌលា
 កិសាតោតមី ធម្មទិន្នា វិសាខា ហោតិ សត្តមី ។

១ ឧ. កោមារព្រហ្មចរិយំ ។ ២ ឧ. ភិក្ខុនាយិកា ។ ម. ភិក្ខុនាយិកា ។ ៣ ឧ. ម,
 សង្ឃនាយិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

គ្រានោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសី ព្រះនាមកឹកី ជាធំលើប្រ-
 ជាជន ក្នុងនគរពារាណសី ជាបុរីដ៏ឧត្តម ជាទុបដ្ឋាករបស់
 ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ។ ខ្ញុំត្រូវជាធីតាច្បង របស់ព្រះរាជាអង្គ
 នោះ ដែលគេឮប្រាកដថាឈ្មោះសមណី ខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះ
 ធម៌របស់ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជា ។
 ព្រះវររាជបិតា ទ្រង់ពុំអនុញ្ញាតដល់យើង គ្រានោះ យើង
 ជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូសទេ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈសម្រាប់កុមារី
 អស់ ២០ ពាន់ឆ្នាំក្នុងផ្ទះ ជាព្រះរាជកញ្ញា បិតានៅក្នុងសេចក្តី
 សុខ គ្រេកអររីករាយក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ ជាព្រះរាជធីតា
 ៧ អង្គ គឺ នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទា-
 សិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគំរប់ប្រាំពីរ ។
 (ក្នុងពុទ្ធប្បទព្រះសមណគោតមនេះ ធីតាទាំង ៧ នោះ)
 គឺ ខ្លួនខ្ញុំ ១ ទុប្បលវណ្ណា ១ បដាបារា ១ កុណ្ឌលកេសី ១
 ភិសាគោតមី ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជាគំរប់ប្រាំពីរ ។

អង្គម៍ ខេត្តចេរិយាប្រាសាទ

កន្លែង ៤ សោ ៤ រាជធានី ឆ្នាំ ៤ ទេសេតិ អត្ថាត្ថ
 មហាជនានុស្សត្ថន៍ សុត្ថា តំ បរិយាប្បណី ។
 តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ ចេតនាបណ្ឌិតិ ច
 ជហិត្វា មាណសំ ទេហិ តាវត្ថីសំ អតញ្ញាហំ ។
 បច្ឆមេ ច កវេនាជិ សាកលាយំ បុរតមេ
 រកោ មទ្ធស្ស ដ៏តាសី មនាថា ធម៌តា បិយា ។
 សហ មេ ជាតមតម្ភិ ខេមំ តម្ភិ បុរេ អហ្ម
 តតោ ខេមាតិ ជាមំ មេ កុណតោ^(១) ឧបបដ្ឋេ ។
 យនាហំ យោត្ថនំ បត្តា រូបវណ្ណវិភាសិតា
 តនា អនាសិ មំ តាតោ ពិភ្ចិសារស្ស រាជីនោ ។
 តស្សាហំ សុបិយា អាសី រូបកេលាយនេ រតា
 រូបា នំ ទោសវាជិតិ នេ ឧបេមិ មហាធម៌ ។

---

 ១ ឧ. គុណិតំ ។

ទេវតាបិដក ទី ៨

ក្នុងកាលមួយ ព្រះអង្គជាអាទិច្ចវង្សរបស់ជន កំពុងសម្តែងធម៌
 ខ្ញុំបានស្តាប់មហានិទានសូត្រ ដែលជាសូត្រមិនទាន់ដែលកើត
 មាន ហើយក៏រៀនយកនូវសូត្រនោះ ។ ខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយ
 ជារបស់មនុស្សហើយ ក៏ទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិវ្យ ដោយអំពើ
 ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង ។
 លុះដល់មកក្នុងបច្ចមភព ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានជាធិតា ជាទីពេញចិត្ត
 ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីប្រាសប្រាណ របស់ស្តេចព្រះនាមមន្ទៈ
 ក្នុងបុរីជ័ទត្តម ឈ្មោះសាកលា ។ ការក្សេមក្សាន្ត កើតមាន
 ឡើងក្នុងបុរីនោះ ដំណាលគ្នានឹងការដែលខ្ញុំកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុនោះ ពាក្យថា នាងខេមា ជាឈ្មោះរបស់ខ្ញុំ កើតឡើង
 ដោយគុណ ។ កាលណា ខ្ញុំដល់នូវវ័យដ៏ចម្រើន ស្ម័គ្រ
 ស្មាញរូបនិងពណ៌ ក្នុងកាលនោះ ព្រះវររាជបិតាបានប្រទាន
 ខ្លួនខ្ញុំទៅព្រះបាទពិម្ពិសារ ។ ខ្លួនខ្ញុំជាទីស្រឡាញ់ដ៏ក្រៃលែង
 របស់ព្រះរាជាអង្គនោះ ជាស្រីត្រេកអរក្នុងការប្រកាន់រូប ខ្ញុំមិន
 ដែលបានចូលទៅកាលព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គមានសេចក្តីអាណិតធំ
 ដោយខ្ញុំគិតឃើញថា ព្រះពុទ្ធជាអ្នកពោលទោស ចំពោះរូប ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

តិម្ពិសារោ តទា រាជា មហានុគ្គហតុទ្ធិយា

វណ្ណាយិត្វា វេទ្យវនំ កាយកេ កាបយំ មមំ ។

វម្មំ វេទ្យវនំ យេន ន ទិដ្ឋំ សុគតាលយំ

ន ភេន នន្ទនំ ទិដ្ឋំ ឥតិ មពាមសេ មយំ ។

យេន វេទ្យវនំ ទិដ្ឋំ នវនន្ទននន្ទនំ

សុទិដ្ឋំ នន្ទនំ ភេន អមវិន្ទុសុនន្ទនំ ។

វិហាយ នន្ទនំ ទេវា ឌីតវិត្វា មហ័តលេ

វម្មំ វេទ្យវនំ ទិស្វា ន តច្បន្តិ សុវិម្ពិតា ។

រាជបុព្វេន និព្វតំ ពុទ្ធបុព្វេន ភូសិតំ

កោ វត្តា តស្ស និស្សសំ វនស្ស កុណាសញ្ចយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារ ទ្រង់ញ៉ាំងអ្នកច្រៀងឲ្យច្រៀង
 សរសើរវត្តវេទ្យនៃឲ្យខ្ញុំស្តាប់ ដោយឧបាយក្នុងការអនុគ្រោះ
 ចំពោះខ្លួនខ្ញុំ ដូច្នេះថា ពួកយើងសំគាល់ថា បុគ្គលណាមិន
 ឃើញ នូវវត្តវេទ្យនៃ ជាទីរីករាយ ជាលំនៅនៃព្រះសុគតទេ
 នន្ទនឧទ្យាន ក៏ឈ្មោះថាបុគ្គលនោះមិនឃើញដែរ ។ វត្តវេទ្យ-
 នៃ ជាទីរីករាយដ៏ក្រៃលែង របស់ប្រជាជន បុគ្គលណាបាន
 ឃើញហើយ ឧទ្យានឈ្មោះនន្ទនៈ ជាទីរីករាយដ៏ក្រៃលែង
 របស់សម្តេចអមរិន្ទ្រាធិរាជ ក៏ឈ្មោះថាបុគ្គលនោះ ឃើញ
 ហើយដែរ ។ ពួកទេវតាលះបង់នន្ទនឧទ្យាន ចុះមកលើផ្ទៃ
 ផែនដី បានឃើញវត្តវេទ្យនៃជាទីរីករាយហើយ ក៏អស្ចារ្យ
 ចំឡែក មិនផ្អែកក្នុងការមើល ។ វត្តវេទ្យនៃនេះ កើតឡើង
 ដោយបុណ្យព្រះរាជា ដែលស្អិតស្អាងហើយ ដោយបុណ្យ
 របស់ព្រះពុទ្ធ នរណាឡើយអាចពោល នូវការសន្សំគុណ
 របស់វត្តវេទ្យនៃ ដោយសព្វគ្រប់បាន ។

អង្គម៍ ខេមបេរីយាបពានំ

តំ សុត្តា វនិសមិដ្ឋំ	មម សោតមនោហរំ
ទដ្ឋកាយា តមុយ្យានំ	រញ្ញោ អាហេចយី តនា ។
មហតា បរិវារេន	តនា មិ ^(១) សោ មហាបតិ
សម្បេសេសិ ^(២) តមុយ្យានំ	ទស្សនាយ សមុស្សុកំ ។
កច្ច បស្ស មហាកោគេ	វនំ នេត្តរសាយនំ
យំ សនា ភាតិ សិរិយា	សុគតា ភាណុរញ្ញំ ។
យនា ច បិណ្ណាយ មុនិ	ភិរិព្វជញ្ញុតមិ
បរិដ្ឋោហំ តនាយេវ	វនំ ទដ្ឋមុចាគមី ។
តនា តំ សម្មល្លវនំ ^(៣)	នាណាគមរក្កដ្ឋំ
កោ កិណ ក៏តសហិតំ	មយ្យេកណ នច្ចតំ ។
អប្បសន្តម នាកិណំ	នាណាច្ឆមក្ខសិតំ
កុដិមណ្ឌ បសង្កណំ	យោ ភិវិវិរាជិតំ ^(៤) ។

១ ម. ប ។ ២ ឧ. សម្មាបេសិ ។ ម. មំបេសេសិ ។ ៣ ឧ. ផុល្លវនំ ។ ម. ផុល្លវិបិនំ ។

៤ ឧ. ម. យេតិវិរាជិតំ ។

១១ ថេរីយ បទាន ទី ៨

គ្រានោះ ខ្ញុំឮនូវសមិទ្ធិនៃវត្តវេទ្យនៃ ជារឿងនាំមកដល់
 ត្រចៀកនិងចិត្តរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំមានប្រាថ្នាចង់ទៅមើលទីទួលនោះ
 ទើបក្រាបទូលព្រះរាជា ។ គ្រានោះ ព្រះរាជាម្ចាស់ផែនដី
 អង្គនោះ ទ្រង់បញ្ជូនខ្ញុំដែលកំពុងខ្វល់ខ្វាយ ដើម្បីទៅមើល
 ទីទួលដោយបរិវារច្រើន ដោយព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់នាងមាន
 ភោគៈច្រើន ព្រៃណាដែលគេត្រេកអរហើយ ដោយពន្លឺ
 ព្រះសុគត រមែងភ្លឺដោយសិរីគ្រប់កាលទាំងពួង ចូរនាងទៅ
 ចុះ ចូរនាងមើលព្រៃនោះ ដែលជាទីត្រេកអរនៃភ្នែក ។
 ព្រះមុនីសម្ពុទ្ធ ស្តេចទៅកាន់បុរីដ៏ឧត្តម ឈ្មោះគិរិពូជៈ ដើម្បី
 បិណ្ឌបាត ក្នុងកាលណា ខ្ញុំក៏ចូលទៅមើលវត្តវេទ្យនៃ ក្នុង
 កាលនោះ ។ គ្រានោះ វត្តវេទ្យនៃនោះ មានដើមឈើរីក
 ផ្កាស្កុះស្កាយ ដែលទ្រហឹងដោយកមរជាតិផ្សេងៗ ប្រកប
 ដោយចម្រៀងនៃសត្វតាវ៉ៅ ដែលពួកភ្លោកកំពុងពងពេន ។
 វត្តវេទ្យនៃ ជាវត្តមានសំឡេងតិច មិនកុះករដោយមនុស្ស
 ស្អិតស្អាងដោយទីចម្រើនផ្សេងៗ មានកុដិន័យមណ្ឌបរៀបជា
 ដួររៀងរាយ ដែលយោគីវិបុរសគួរត្រេកអរដ៏រីសេស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបចន្ត

វិចារន្តី អមញ្ញាស្សំ	សងលំ នយនំ មមំ(១)
តទាបិ(២) តុរុណំ ភិក្ខុំ	យុត្តំ ទិស្វា វិចិន្តយី ។
ត្រៀងិសេបិ វេនេ(៣) រុទ្ធ	វិរោយំ នវយោព្វនេ
វសន្តមិវ កន្តេន	រូបេន សុសមន្និតោ ។
និសិដ្ឋោ រុក្ខមូលមិ	មុណ្ណោ សង្ឃាដិចារុតោ
ឈាយតេ វតយំ ភិក្ខុ	ហិត្វា វិសយនំ វតី ។
ននុ ឆាម កហដ្ឋេន	កាមំ កុត្វា យថាសុខំ
បច្ឆា ជណ្ណេន ឆន្ទោយំ	ចរិតញោ សុភទ្ធកោ ។
សុញ្ញកន្តំ វិទិត្វាន	កន្ធកេហំ វិបាលយំ
ឧបេត្វា ជិនមទត្ថី	ឧទយន្តំវ ភាគរំ ។
ឯកកំ សុខមាសំនំ	វីជមាណំ វិវត្តិយា
ទិស្វានេវំ វិចិន្តសី	ឆាយំ លូទោ នវាសកោ ។

---

១ ឧ. ម. មម ។ ២ ឧ. ម. តត្ថាបិ ។ ៣ ឧ. បរិនេ ។ ម. វិបិនេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

កាលខ្ញុំដើរទៅ បានសំគាល់ឃើញថា ភិក្ខុរបស់ខ្ញុំ ប្រកប
 ដោយផល ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុកំឡោះមួយរូបជា
 អ្នកព្យាយាម ខ្ញុំគិតថា ភិក្ខុនេះបិតនៅក្នុងព្រៃគួររីករាយបែប
 នេះ ប្រកបដោយរូបជាទីត្រេកអរ ហាក់ដូចជារូបកាលនៅក្នុង
 វ័យក្មេង ។ យី ! ភិក្ខុគ្រងាលនេះ ឃុំសង្ឃដ៏អង្គុយពិនិត្យ
 ទៀបគល់ឈើ លះបង់នូវតម្រកដែលកើតអំពីអារម្មណ៍ ។
 ធម៌នេះ ជាធម៌ដ៏ល្អ ក្រែងគ្រហស្ថចាស់ទុំ បរិភោគកាមសុខ
 តាមសប្បាយ គប្បីប្រព្រឹត្តក្នុងកាលខាងក្រោយទេឬ ។ ខ្ញុំ
 ដឹងច្បាស់ថា ព្រៃនេះស្ងាត់ ហើយចូលទៅកាន់គន្លងដ៏ជា
 លំនៅព្រះជិនស្រី បានឃើញព្រះជិនស្រី ដូចជាព្រះអាទិត្យ
 កំពុងរះឡើង ។ ខ្ញុំបានឃើញព្រះអង្គ គង់ជាសុខតែមួយ
 ព្រះអង្គ ដែលស្រីដ៏ប្រសើរកំពុងបក់ថ្វាយ ហើយគិតយ៉ាងនេះ
 ថា ព្រះជិនស្រីនេះ ជាបុគ្គលប្រសើរជាងជន មិនសៅហ្មងទេ ។

អង្គម៍ ទេវតាបិណ្ឌបទ

សា កញ្ញា កនកាភាសា បទុបាទននេនា

ពិស្វាដិ កុន្ធទស្សនា មនោនេត្តរសាយនា ។

ហេមនេលា សុវរិទនា កមលាការសុត្ថន្តិ^(១)

វេទិមជ្ឈា វសោណី រម្មោ^(២) ចារុក្ខសនា ។

វត្ថុសកុបសម្ព័ន្ធនា^(៣) ដីលមជ្ឈនិវាសនា

អត្ថវ្យនេយ្យបេន សព្វាករណម ភិក្ខុ^(៤) ។

ទិស្វា តមេរិ ចិន្តសី អហោយមត្តបិដិ

ន មយានេន ធម្មេន ទិដ្ឋបុញ្ញ កុដានំ ។

តតោ ជនភិក្ខុតា សា វិវុណ្ណា វិកតាននា

និទ្ទទន្តា^(៥) សេតសិវា សលាលា វរិទនាសុចិ ។

១ ឧ. វសវិទា កលសាការសុត្ថន្តី ។ ម. វសវិទា កលិកាការសុត្ថន្តី ។ ២ ម. វេទិមជ្ឈា វសុសោណី រម្មោ ។ ៣ ឧ. វត្ថុសកសុសំរិទា ។ ៤ ឧ. ម. ហាសកវិសមន្តិកា ។ ៥ ឧ. សីនទន្តា ។ ម. វិទ្យុទន្តា ។

ទេសបរិយាបកាន ទី ៨

នាងកញ្ញានោះ មានស្និដ្ឋចមាស មានមាត់និងភ្នែក ដូច
គ្របកង្កែប មានបបូរមាត់ក្រហម មានមុខស្រស់បស់
ជាទីត្រេកអរនៃចិត្តនិងភ្នែក ។ មានដង្កូនល្អ មាសម្បុរដូច
មាស មានមាត់ល្អ មានស្តួនល្អ មានភាគរដូចផ្កាឈូក
មានពាក់កណ្តាលដង្កូនមូលក្នុង មានទ្រូតាកល្អ មានភ្លៅ
គួរជាទីត្រេកអរ មានគ្រឿងស្អាតស្អាតល្អ ។ មានសំពត់
បង្កើនស្នាមពណ៌ក្រហម មានសំពត់សម្បុរសាច់ម្តងទៀត
មានពណ៌ខៀវ ជាភក្តីប្រដាប់ដោយភាគរណៈគ្រប់បែប
ដោយសភាពគួរមើលមិនចេះផ្អែក ។ លុះខ្ញុំឃើញយ៉ាងនេះ
ហើយ ទើបគិតថា ឧហ្មា ស្រីនេះមានរូបល្អណាស់ តាំង
ពីកាលណាមក អញមិនដែលឃើញ ដោយភ្នែកនេះទេ ។
លំដាប់នោះ ស្រីនោះត្រូវជាក្របសង្កត់ ទៅជាមានសម្បុរ
ថ្លៃថ្នូរ មានមាត់វៀច មានធ្មេញបាក់ មានក្បាលស្អាតព្រោង
មានមាត់កខ្វក់ ប្រកបដោយទឹកមាត់ ហៀរកក្កាត់ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សង្ខត្តកក្កណ្ណា សេតក្ខត្តិ	លម្អាសុភបយោជនា
វលីវិតតសព្វង្គី(១)	សិរវិតតទេហិនី ។
នតង្គី(២) ទណ្ឌទុតិយា	ឧបណ្ណបណ្ណកា កក្កសា(៣)
បវេជមាណា បតិកា	និស្សសង្គី មហំ មហំ(៤)។
តតោ មេ អាសិ សំវេតោ	អព្ភតោ លោមហិសនោ
ជិវត្ត រូបំ អសុចិ	រមន្តេ យត្ត ពាលិសា(៥)។
តទា មហាការុណិកោ	និស្វា សំវិត្តមាទសំ
ឧទក្កចិត្តោ សុមនោ(៦)	ឥមា តាថា អកាសថ ។
អាតុរំ អសុចិ បូតិ	បស្ស ខេមេ សមុស្សយំ
ឧក្សរង្គំ បក្សរង្គំ	ពាលានំ អភិន្និតំ ។
អសុកាយ ធិត្តំ កាវេហិ	ឯកក្កំ សុសមាហិតំ
សតិ កាយកតា ត្យត្ត	និព្វិទាតហុលា ភវ ។

---

១ ម. វិលីវិតវិសព្វង្គី ។ ២ ម. នតង្គា ។ ៣ ឧ. ឧប្បាសុឡិកតា កក្កសា ។ ម. ឧប្បាសុលិកា កក្កសា ។ ៤ ម. មុហំ មុហំ ។ ៥ ម. ពាលិយា ។ ៦ ម. សុត្តពោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

មានស្លឹកត្រចៀកខ្លះ មានភ្នែកសណ្តែក មានស្ពានមិនល្អស្លឹកយុវ-
 យាវ មានអវយវៈទាំងអស់ជ្រួញជ្រីវ មានសាច់ទុះ មានរាង
 កាយរវាមដោយសរសៃ ។ មានខ្នងកោង មានឈើច្រត់ជាគំរប់
 ពីរ មានសម្បុរលឿង ស្លេកស្លាំង ស្តាំងស្អម ញាប់ញ័រ
 ចំប្រប់ ដួលដេកស្រតឹក ដកដង្ហើមផ្អិតៗ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំ
 មានសេចក្តីសង្វេគដ៏ចំឡែក ជាគ្រឿងព្រឺព្រួចរោមថា ថ្វីយត្បូង
 ជនពាលតែងរីករាយចំពោះរូបណា រូបនោះជាបស់មិនស្អាត ។
 ក្នុងកាលនោះឯង ព្រះបរមសាស្តា ប្រកបដោយមហាករុណា
 ឃើញខ្ញុំមានចិត្តសង្វេគ ព្រះអង្គក៏មានព្រះហឫទ័យរីករាយត្រេក
 អរ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះថា ម្ចាស់នាងខេមា ចូរនាង
 មើលគ្រោងកាយ ជាបស់ក្តៅ ជាបស់មិនស្អាត ជាបស់ស្អុយ
 រលួយ ដែលហូរខ្ទុះចុះខ្ទុះចេញ ដែលមានតែត្បូងជនពាលទេ
 ត្រេកត្រអាល ។ នាងចូរអប់រំចិត្ត ដោយអសុកសញ្ញា ឲ្យជា
 ចិត្តមានអារម្មណ៍មូលតែមួយ ឲ្យជាសមាធិចិត្តដ៏ល្អ ចូរនាងមាន
 កាយគតាសតិចុះ ចូរនាងច្រើនដោយនិព្វិទានុបស្សនាចុះ ។

អង្គម៍ ទេហលើយបទានំ

យថា ឥទ្ធំ តថា ឯតំ   យថា ឯតំ តថា ឥទ្ធំ

អដ្ឋត្ថញ្ច តហិទ្ធា ច   កាយេ នង្គំ វិរាជយ ។

អនិមិត្តញ្ច កាវេហិ   មាណុសយ បដ្ឋហ(១)

តតោ មាណសមយា   ឧបសន្តា ចរិស្សសិ ។

យេ រាគរត្តាធិបតីន្តំ សោតំ

សយំ កតំ មក្កដកោវ ជាលំ

ឯតម្បិ នេត្វាន បរិព្វជន្តំ

អនបេត្តិនោ កាមសុខំ បហាយ ។

តតោ កល្លិកចិត្តំ មំ   ព្រាត្វាន នរសារថិ

មហានិទានំ ទេសេសិ   សុត្តន្តំ វិនយាយ មេ ។

ទេមាថេរិយាបទាន ទី ៨

រូបនេះ យ៉ាងណា សរីរៈនៃនាង⁺នុ៎ះ ក៏យ៉ាងនោះ សរីរៈនៃ
 នាង⁺នុ៎ះ យ៉ាងណា រូបនេះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ នាងចូរបន្យាត់
 នូវសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងកាយទាំងខាងក្នុងនិងខាងក្រៅចេញ ។
 មួយទៀត ចូរនាងអប់រំនូវអនិមិត្តសមាធិ លះបង់ចោល
 នូវមាណុស័យ តពីរោះ នាងនឹងបានជាបុគ្គលស្ងប់ ព្រោះ
 យល់ច្បាស់នូវមាណុស័យ ។

ពួកជនណា ដែលត្រេកអរដោយពត៌ៈ រមែងធ្លាក់
 ទៅកាន់វិទ្យុគីតណ្ហា ដូចជាសត្វពឹងពាងដែលជាប់នឹង
 បណ្តាញ ដែលខ្លួនឯងធ្វើ លុះវត្តពួកជនទាំងនោះ ជា
 អ្នកមិនមានអាល័យ កាត់នូវវិទ្យុគីតណ្ហា⁺នុ៎ះ លះបង់នូវ
 កាមសុខហើយ ទើបចេញបួសបាន ។

លំដាប់នោះ ព្រះមានព្រះភាគ ជានរសារថី ជ្រាប
 ច្បាស់នូវខ្ញុំថា ជាអ្នកមានចិត្តស្រួល ក៏ទ្រង់សម្តែងនូវមហា-
 និពានសូត្រ ដើម្បីបន្ទាបង់ (នូវកិលេស) របស់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សុត្តា សុត្តន្តសេដ្ឋនំ	វុទ្ធសញ្ញាមនុស្សរឹ
តត្ថដ៏តាវហំ សុត្តំ	នម្មចក្កំ វិសោធយំ ។
និបតិក្ខា មហេសិស្ស	ចាទម្បលម្មំ តាវទេ
អន្ទយំ ទេសនត្ថាយ	ឥមំ វចនមាត្រវី ។
នមោ តេ សព្វទិស្សវិ	នមោ តេ កុរុណាលយ ^(១)
នមោ តេ តិណ្ណសំសារ	នមោ តេ អមតប្បុទ្ធ ^(២) ។
ទិដ្ឋិភហនបក្ខត្តា ^(៣)	កាមរាគវិមោហិតា
តយា សម្មា ឧបាយេន	វិនិតា វិនយេ រតា ។
អទិស្សនេន វិហិតា ^(៤)	តាទិសានំ មហេសិទំ
អនុកោនំ មហាទិក្ខំ	សត្តា សំសារសាគរេ ។

---

១ ឧ. កុរុណាលយ ។ ម. កុរុណាករ ។ ២ ឧ. អមតប្បុទ្ធ ។ ៣ ឧ. ទិដ្ឋិភហនបក្ខត្តា ។
 ម. ទិដ្ឋិភហនបក្ខត្តា ។ ៤ ឧ. វិហិតា ។ ម. វិយោគា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះខ្ញុំបានស្តាប់នូវព្រះសូត្រ ដ៏ប្រសើរនោះហើយ ក៏រំលឹក
 ឃើញនូវសញ្ញាក្នុងកាលមុន ខ្ញុំបិតនៅក្នុងទីនោះ បានជម្រះ
 នូវធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិផល ជាគុណដ៏ស្ងប់ ។ ខ្ញុំក្រាបចុះ
 ទៀបបាទមូលនៃព្រះសម្ពុទ្ធជាមហេសី ក្នុងឧណៈនោះភ្លាម
 បានពោលពាក្យនេះ ដើម្បីសម្តែងទោសថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ទ្រង់ឃើញនូវហេតុទាំងឡាយ (ខ្ញុំម្ចាស់) សូមនមស្ការចំពោះ
 ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មានករុណាជាលំនៅ (ខ្ញុំម្ចាស់)
 សូមនមស្ការចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គទ្រង់មានសង្សារឆ្លង
 ហើយ (ខ្ញុំម្ចាស់) សូមនមស្ការចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គ
 ទ្រង់ឲ្យនូវអមតធម៌ (ខ្ញុំម្ចាស់) សូមនមស្ការចំពោះព្រះអង្គ ។
 ពួកជនដែលស្ទុះទៅកាន់ព្រៃស្បាត គឺទិដ្ឋិ ដែលវង្វេងល្ងាប់
 ក្នុងកាមពគ ព្រះអង្គបានទូន្មានឲ្យគ្រេកអរក្នុងវិន័យ ដោយ
 ទុបាយដ៏ប្រពៃ ។ ពួកសត្វដែលឃ្លាន ចាកប្រយោជន៍
 ព្រោះមិនបានដួចប្រទះ នូវព្រះមហេសី ដែលប្រាកដដូចជា
 ព្រះអង្គទេ រមែងរងសេចក្តីទុក្ខ ក្នុងសាគរគឺសង្សារ ។

អង្គបំ ខេមរាយបក្ស

យនាហំ លោកសរណំ អរណំ មរណន្តកំ(១)

នាទ្ធសាមិ មជ្ជរតំ(២) ទេសេស្សាមិ(៣) តមច្ចយំ ។

មហាហិតំ វរទ្ធនំ(៤) អហិតាតិ វិសង្កតា

នោបេសី រូបនិរតា ទេសេស្សាមិ តមច្ចយំ ។

តនា មជ្ជរនិក្ខេបសោ មហាការុណិកោ ជីនោ

អរោច តិដ្ឋ ខេមេតិ សិញ្ញោ អមតេន មំ ។

តនា បណាម្ម សិរសា កត្វា ច នំ បទក្ខណំ

កត្វា ទិស្វា នរបតី ឥមំ វចនមព្រឹ ។

អហោ សម្មា ឧបាយោ តេ ចិន្តិតោយមវិទូម

វចនស្សនកាមាយ ទិដ្ឋោ ទិព្វនថា(៥) មុនិ ។

---

១ ប. អរណន្តកំ ។ ២ ឱ. មជ្ជរតំ ។ ប. អន្ធរតំ ។ ៣ ឱ. ទេសយាមិ ។ ៤ ឱ. មហាហិតំ ។ ៥ ឱ. មហាហិតំ វិវាទំ ។ ៦ ប. និព្វានតោ ។

ខេមាថេរិយាបកាធិ ទី ៨

ក្នុងកាលណា ខ្ញុំមិនបានឃើញព្រះពុទ្ធជាទីពឹងរបស់សត្វលោក
 ព្រះអង្គមិនមានកងកិលេស ដល់នូវទីបំផុតនៃមរណៈ ខ្ញុំនឹង
 សម្តែងទោសនោះ មានអត្ថជីវិតពោះ ក្នុងកាលនោះ ។ ខ្ញុំព្រះ
 អង្គឥតមានរង្សៀស ចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គមានប្រយោជន៍ធំ
 ឲ្យនូវគុណដ៏ប្រសើរថា ព្រះអង្គឥតប្រយោជន៍ ដូច្នេះឡើយ
 ខ្ញុំជាអ្នកត្រេកអរក្នុងរូប ទើបមិនបានចូលមកគាល់ព្រះអង្គ ខ្ញុំនឹង
 សូមសម្តែង នូវទោសនោះ ។ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដិនស្រី
 មានសម្លេងពីរោះ ប្រកបដោយមហាករុណា ស្រោចខ្ញុំដោយ
 ទឹកគឺអម្រឹត ហើយបានត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងខេមា ចូរនាង
 ឈប់សិន ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមានប្រណម្យដោយភ្លៀង ធ្វើ
 ប្រទក្សិណចំពោះព្រះអង្គហើយ ទើបដើរចេញទៅ លុះខ្ញុំឃើញ
 ព្រះនរោត្តមហើយ ខ្ញុំពោលពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គទូន្មាននូវ
 សត្រូវ ឧហ្ម៎ា⁺ ។ ទុបាយនេះ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះចិន្តាហើយ ដោយ
 ប្រពៃ បពិត្រព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ ការរំលត់ (កិលេស) ដែលខ្ញុំ
 ម្ចាស់ ប្រាថ្នាដើម្បីមើលនូវវត្ថុវេទន៍ ក៏បានឃើញហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យទិ តេ វុត្តតេ វាជាំ   សាសនេ តស្ស តាទិទោ
បព្វជិស្សាមិ វូបេហំ   និព្វិន្ទា មុនិ ភាណិទា(១)។

ទុតិយំ ភាណវិរំ ។

អញ្ចលី បក្កហេត្វាន   តទាហ ស មហីបតិ
អនុជាធាមិ តេ ភន្តេ   បព្វជ្ជា តវ សិជ្ឈតុ ។
បព្វជ្ជិត្វា តទា ហហំ   សត្តមាសេ ឧបដ្ឋិតេ
ទីទោទយញ្ច ភេទញ្ច   ទិស្វា សំវិក្កមាទសា ។
និព្វិន្ទា សព្វសង្ខារេ   បច្ចយា ការកោវិទា
ចតុរោយេ អតិក្កម្ម   អវហន្តំ អទាបុណំ ។
ឥន្ទ្រិយា(២) ច វសី អាសី   ទិញាយ សោតទាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស   វសី ជាបិ កវាមហំ ។

១ ម. និព្វិត្វា មុនិ ហទិទា ។ ២ ម. ឥន្ទ្រិយុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះរាជា បើព្រះអង្គទ្រង់សព្វព្រះរាជហឫទ័យ ចំពោះ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលនឹងធីននោះ បពិត្រព្រះអង្គ
 ជាអ្នកប្រាជ្ញ ខ្ញុំម្ចាស់ជាអ្នកនឿយណាយក្នុងរូប ដោយព្រះ
 វាចា នឹងសូមបួសក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។

ចប រាណវរ្មៈ ទី ២ ។

កាលនោះ ព្រះរាជា ជាម្ចាស់ផែនដី ផ្គងអញ្ញាលីត្រាស់ថា
 ម្ចាស់នាងដ៏ចម្រើន ខ្ញុំអនុញ្ញាតឲ្យនាង សូមបព្វជ្ជារបស់
 នាងសម្រេចចុះ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបួសរួចហើយ លុះ
 ដល់ថ្ងៃ ៧ ប្រាកដហើយ ខ្ញុំបានឃើញនូវការកើតឡើង
 និងការបែកធ្លាយនៃប្រទេស ហើយក៏មានចិត្តគក់ស្ងួតរន្ធត់ ។
 ខ្ញុំជាអ្នកនឿយណាយ ក្នុងសង្គ្រាមទាំងពួង ធ្វើវិទ្យាសក្តិ
 បច្ចុយាការ កន្លងផុតនូវឈ្នះទាំង ៤ ហើយបាននូវកាត
 នៃខ្លួនជាព្រះអរហន្ត ។ ខ្ញុំជាស្រីស្អាតក្នុងបូជីផង ក្នុងទិព្វ-
 សោតធាតុផង ជាអ្នកស្អាតក្នុងចេតាបរិយញ្ញាណផង ។

អង្គម៍ ទេវតាបិយាបទានំ

បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	និព្វេនក្កំ វិសោធិតំ
សព្វាសវា បរិក្ខណា	នត្តិនាទិ បុណ្យោ ។
អត្ថធម្មនិរុត្តិសុ	បដិកាលោ តថេវ ច
បរិសុទ្ធិំ មមិ ញ្ញាណំ	ឧប្បន្នំ ពុទ្ធសាសនេ ។
កុសលាហំ វិសុទ្ធិសុ	កថាវត្ថុវិសារទា
អភិធម្មនយញ្ញ ច	វសិប្បត្តាម្មំ សាសនេ ។
តតោ តោរណាវត្ថុស្មី	រញ្ញោ កោសលសាមីនា
បុច្ឆិត្វា និបុណោ បញ្ញោ	ព្យាករេន្តី យថាកង្ខំ(១) ។
តទាស រាជា សុគតំ	ឧបសង្កម្ម បុច្ឆថ
តថេវ ពុទ្ធា ព្យាកាសិ	យថា តេ ព្យាកតា មយា ។
ដិនោ តស្មី កុណោ តុដ្ឋោ	ឯតទេក្ខ វេបេសិ មំ
មហាបញ្ញានមក្កតិ	ភិក្ខុនីនំ នរុត្តមោ ។

ខេមបូឌីយាបទាន ទី ៨

ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិវាសៈ ទាំងទិព្វចក្ខុខ្ញុំបានជម្រះហើយ អាសវៈ
 ទាំងអស់របស់ខ្ញុំ អស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីទៀត
 មិនមានទេ ញាណរបស់ខ្ញុំ ដ៏បរិសុទ្ធ ក្នុងអត្ត ធម៌ និងត្ថិ
 និងបដិការណ កើតឡើងហើយក្នុងពុទ្ធសាសនា ។ ខ្ញុំជាស្រី
 រាងវែកវែងវិសុទ្ធិទាំងឡាយផង ភ្លៀវភ្លាភ្លាមក្នុងកថាវត្ថុទាំងឡាយ
 ផង ស្គាល់ន័យក្នុងអភិធម្មផង ដល់នូវការស្ទាត់ក្នុងសាសនា
 ផង ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំដែលព្រះរាជាម្ចាស់ដែនកាសល
 ទ្រង់សាកសួរទៀបទីក្វាងទ្វារ ក៏ដោះនូវប្រស្នាទាំងឡាយ
 ដ៏ល្អិត តាមសេចក្តីពិត ។ គ្រានោះ ព្រះរាជានោះ ទ្រង់
 ចូលទៅគាល់ព្រះសុគតហើយទូលសួរ ឯព្រះពុទ្ធ ក៏ទ្រង់
 ដោះស្រាយ ដូចខ្ញុំបានដោះស្រាយប្រស្នាទាំងនោះដែរ ។
 ព្រះជិនស្រី ព្រះអង្គជាបុគ្គលទុក្ខមជ្ឈិមជន ត្រេកអរចំពោះ
 គុណនោះ ហើយតាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯកទគ្គៈថា ខេមាក្ខន្ធនេះ
 ប្រសើរផុតជាងក្ខន្ធទាំងឡាយ ដែលមានប្រាជ្ញាច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តិលេសា ឈាបិតា មហ្មំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 ធាតីវ ពុទ្ធនំ ធម្មា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពុទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទ្ធិ អាយស្មា ខេមា ភិក្ខុនី ឥមា កាថា-
 យោ អភាសិតាតិ ។

ខេមាបើរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

នវិមំ ឧប្បលវណ្ណាបើរិយាបទានំ

(១៧) ភិក្ខុនី ឧប្បលវណ្ណា ឥទ្ធិយា ចារមី គតា
 វន្តិតា សត្តនោ ចារេ ឥមំ វចនមព្រា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំ
 គាស់រំលើងចោលហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឥ ! ខ្ញុំ
 មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា
 ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះ
 ពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះខេមាកិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ
 ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ខេមាថេរិយាបទាន ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី ៩

(១៩) ឧប្បលវណ្ណាកិក្ខនី ដល់នូវគ្រឿងនៃបូជ្ជៈ បាន
 ថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះសាស្តា ហើយពោលនូវពាក្យនេះថា

នវម៌ ឧប្បល្លាស្តោចេវិយាបទានំ

និគ្គិល្លា ជាតិសំសារំ បត្តាហំ អចលំ បទំ

សព្វទុក្ខំ មយា ឡំណំ អាភោចេមិ មហាមុនិ ។

យាវតា បរិសា អត្ថំ បសដ្ឋា ជិនសាសនេ

យេសញ្ច(១) មេបរាជោត្តំ ឧមន្ត ជិនសម្មា ។

សំសារេ សំសរន្តា មេ ខល្លតំ មេ សងេ កវេ

អាភោចេមិ មហាវីរ អបរាជំ ឧមស្ស មេ(២) ។

ឥន្ទិញ្ចាបិ និទស្សហិ មម សាសនកាវិកេ

ចតស្សា បរិសា អជ្ជំ កង្ខំ ធិប្បាហំ យាវតា ។

ជិតា តុយំ មហាវីរ បញ្ចវន្ត ជុតិវរ

ពហុញ្ច ទុក្ខំ កង្ខំ កតំ មេ អតិទុក្ខំ ។

ឧប្បល្លាស្តវិយាបទាន ទី ៩

បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំម្ចាស់ឆ្លងផុត នូវជាតិសង្សារហើយ
 ដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទីមិនកម្រើក ខ្ញុំម្ចាស់សូមក្រាបទូលនូវ
 ទុក្ខទាំងឆ្លង របស់ខ្ញុំម្ចាស់ដែលអស់ហើយ ។ ពួកបរិស័ទទាំង
 ប៉ុន្មាន ជ្រះថ្លាក្នុងសាសនានៃព្រះជិនស្រី កំហុសរបស់ខ្ញុំ
 ម្ចាស់ មានចំពោះពួកជនណា សូមពួកជននោះ អត់ទោស
 ក្នុងទីចំពោះព្រះក្រុងនៃព្រះជិនស្រីឲ្យទាន ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 ជាមហាវីរបុរស ខ្ញុំម្ចាស់កំពុងអន្ទាលទៅក្នុងសង្សារ បើខ្ញុំ
 ម្ចាស់មានសេចក្តីភ្លាត់ភ្លាំង ខ្ញុំម្ចាស់សូមអង្វរ សូមព្រះអង្គ
 អត់ទោសចំពោះកំហុសនៃខ្ញុំម្ចាស់នោះ ។ ម្នាលនាងអ្នកធ្វើ
 តាមសាសនារបស់តថាគត បើដូច្នោះ ចូរនាងសម្តែងនូវបូជិ
 ចុះ ចូរនាងញ៉ាំងបរិស័ទទាំង ៤ ឲ្យកាត់នូវសេចក្តីសង្ស័យ
 ទាំងប៉ុន្មាន ក្នុងថ្ងៃនេះចុះ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាមហាវីរបុរស
 ទ្រង់មានបញ្ញា ទ្រង់នូវសេចក្តីរុងរឿង ខ្ញុំម្ចាស់ជាជីតា
 របស់ព្រះអង្គ ចំណែកខាងអំពើដ៏ច្រើន ដែលគេកម្រធ្វើ
 បាន ខ្ញុំព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យជាអំពើ រឹតតែកម្រក្រៃលែង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧប្បលស្មេវេ មេ វាល្លោ ឆាមេនុប្បលនាមិកា
 .សា ដីតា តេ មហាវីរ ចានេ វជ្ជាមិ ចត្តមា ។
 រាហុលោ ច អហត្ថោ- នេកដាតិសតេ ពហុ
 ឯកស្មី សម្ពេ ជាតា សមាធន្តចតសា ។
 ធិព្វត្ថំ ឯកតោ ហោតិ ជាតិយា នាបិ ឯកតោ
 បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ ឧកយោ(១) នាមសម្ពា ។
 បុត្តោ ច រាហុលោ នាម ដីតា ឧប្បលស្មេយា
 បស្មេ វីរ មម ឥទ្ធិ ពលំ ទស្សេមិ សត្តនោ។
 មហាសមុទ្ទេ ចតុរោ បត្តិចិ ហត្ថចាណិយំ(២)
 តេលំ ហត្ថគតញ្ចោ(៣) ឡិខ្លា(៤) កោមារកោ យថា។
 ឧព្វត្ថយិត្វា បមី បត្តិចិ ហត្ថចាណិយំ(២)
 ចិត្តមុញ្ញំ(៥) យថា នាម លុញ្ញំ កោមារកោ យុវា។

១ ឧ. ទកោបិ ។ ២ ម. ហត្ថបាតិយំ ។ ៣ ឧ. វិគ្គិតញ្ចោ ។ ៤ ឧ. វេន្តោ ។ ៥ ឧ. ចិត្តបុញ្ញំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះអង្គជាមហាវីរបុរស ទ្រង់មានបញ្ជាចង្អុល សម្បូរ
 របស់ខ្ញុំម្ចាស់ដូចជាសម្បូរនៃផ្កាឧប្បាល ខ្ញុំម្ចាស់មានឈ្មោះថា
 ឧប្បាលវណ្ណា ជាធិតារបស់ព្រះអង្គ សូមថ្វាយបង្គំព្រះបាទ ។
 ព្រះរាហុលត្រូវនឹងខ្ញុំម្ចាស់ ធ្លាប់កើតក្នុងកតតៃមួយ អស់រយ
 នៃជាតិជាច្រើន ជាអ្នកមានចិត្តនឹងឆន្ទៈស្មើគ្នា ។ ការកើត
 ឡើងក្នុងទីជាមួយគ្នាក៏មាន ក្នុងជាតិជាមួយគ្នាក៏មាន លុះដល់
 បច្ច័មកតា ជនទាំងពីរនាក់កើតដោយឈ្មោះ (ផ្សេងគ្នា) ។
 ព្រះរាជបុត្រ បានមកជាកុមារឈ្មោះរាហុល ខ្ញុំម្ចាស់បានមក
 ជាធិតាឈ្មោះឧប្បាលវណ្ណា បពិត្រព្រះអង្គជាវីរបុរស សូម
 ព្រះអង្គទតឫទ្ធិនៃខ្ញុំម្ចាស់ចុះ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងសម្តែងកម្លាំងថ្វាយ
 ព្រះសាស្តា ។ នាងឧប្បាលវណ្ណា ជាកុមារាសមុទ្រទាំង៤
 លើផ្ទៃបាតដៃ ហាក់ដូចកូនក្មេងលេងប្រេង ដែលតាំង
 នៅលើបាតដៃ ។ នាងឧប្បាលវណ្ណា ក្លិនផែនដីជាក់លើ
 ផ្ទៃបាតដៃ ដូចជាក្មេងជំនង់ ដកនូវស្បែកឬនឹងដីវិចិត្រ ។

នវម៌ ឧប្បលវណ្ណបើយាបទានំ

ចក្កវង្សសមំ ចាណី	ធនយិត្វាន មត្តកេ
វស្សាបេត្វាន ដុសិតំ	នាធាវណ្ណំ បុណ្យនំ ។
ភូមិ ឧទុក្ខលំ កត្វា	ធាញ្ញំ កត្វាន សក្ខំ
សំនេរុំ មុសលំ កត្វា	មន្ទិ កោមារិកា ^(១) យថា ។
ដីតាហំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស	នាមេនុប្បលស្ស័យា
អភិញ្ញា ឬ វសីក្ខតា	តវ សាសនការិកា ។
នាធាវិក្យព្វនំ កត្វា	នស្សត្វា លោកនាយកំ
នាមកោតំ បកាសេត្វា ^(២)	ចានេ វណ្ណមិ ចក្កមា ។
ឥន្ទ្រយា ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្ខុំ វិសោធិតំ
សព្វាសវា បរិក្ខណា	នត្តិនាទិ បុណ្យតោ ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី ៩

នាងឧប្បលវណ្ណា ប៉ាន់នូវបាតដែល្មើចក្រវង់ឡ លើក្បាល
 ហើយញ៉ាំងគ្រាប់ភ្លៀង មានពណ៌ផ្សេងៗ ឲ្យធ្លាក់ចុះ ។
 នាងធ្វើវីដនដីជាត្បាល ធ្វើគ្រួសជាស្រូវ ធ្វើភ្នំសំនេរជាអវ្រៃ
 ដូចក្នុងស្រីបុកស្រូវ ។ ខ្ញុំម្ចាស់ឈ្មោះឧប្បលវណ្ណា ជាធីតា
 របស់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកស្មាត់ក្នុងអភិញ្ញាទាំងឡាយ ជា
 អ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធអង្គ ។ បពិត្រព្រះអង្គមាន
 បញ្ជាចក្ខុ ខ្ញុំម្ចាស់សូមធ្វើនូវវិក្កព្វនបូជិផ្សេងៗ សម្រែងថ្វាយ
 ព្រះលោកនាយក ហើយប្រកាសនូវនាមនិងគោត្រ ទើប
 ថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំម្ចាស់
 ជាអ្នកស្មាត់ក្នុងបូជិផ្សេង ក្នុងទិព្វសោតធាតុបូជិផ្សេង ជាអ្នក
 ស្មាត់ក្នុងចេតាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំម្ចាស់ដឹងនូវបុព្វេនិវាសៈ
 ទាំងទិព្វចក្ខុក៏ខ្ញុំម្ចាស់ដ៏ជ្រះហើយ គាសវៈទាំងអស់ ក៏អស់
 រលីងហើយ ឥឡូវនេះ ភពប្ញំទៀត មិនមានទៀតទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អត្ថជម្ពុនិវត្តសុ

បដិភាណោ តថេវ ច

ញាណំ មេវិបុលំ សុទ្ធំ

សភាវេន(១) មហេសិនោ ។

បុរិមានំ ជិនត្តានំ

សង្កមន្តេន ទស្សិតំ(២)

អធិការំ ពហុ មហ្មំ

តុហត្ថាយ មហាមុនិ ។

យំ មយា បុរិមំ កម្មំ

តុសលំ សរ មេ(៣) មុនិ

តវត្ថាយ មហាវីរ

បុញ្ញំ ឧបចិតំ មយា ។

អភព្វជ្ជានេ វជ្ជេត្វា

បរិចាចេន្តោ(៤) អនាចារំ

តវត្ថាយ មហាវីរ

ចត្តំ មេ(៥) ជីវិតុត្តមំ ។

ទសគោជិសហស្សានិ

អនាសិ មម ជីវិតំ

បរិចត្តា ច មេ ហោមិ

តវត្ថាយ មហាមុនិ ។

---

១ ឱ. បរាវេន ។ ២ ឱ. សង្កមន្តេ និទស្សិតំ ។ ម. សង្កមន្តេន ទស្សិតំ ។ ៣ ឱ. សំសរេ ។

៤ ម. វិរយ្យុត្តំ ។ ៥ ឱ. វត្តម្មេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ញាណរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ដ៏ទូលាយស្អាតក្នុងអត្ត ធម៌ និរុត្តិ និង
 បដិកាណ តាមសភាពរបស់ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ។ បពិត្រព្រះ
 មហាមុនី ព្រះអង្គធ្លាប់សម្តែងនូវសង្គ្រាម ចំពោះព្រះជិនស្រីដ៏
 ប្រសើរទាំងឡាយក្នុងកាលមុន កិច្ចការដ៏ក្រៃលែងច្រើនយ៉ាង
 របស់ខ្ញុំម្ចាស់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ព្រះអង្គ ។
 បពិត្រព្រះមហាមុនី អំពើណាមានក្នុងកាលមុន ដែលខ្ញុំម្ចាស់ធ្វើ
 ហើយ សូមព្រះអង្គ រលឹកនូវអំពើជាកុសលរបស់ខ្ញុំម្ចាស់នោះ
 បពិត្រព្រះមហាវិបុល បុណ្យដែលខ្ញុំម្ចាស់ សន្សំទុកហើយ
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាមហាវិបុល
 ខ្ញុំម្ចាស់វៀរ (នូវអំពើ) ក្នុងទីមិនគួរ ហើយបានទាត់ចោលនូវ
 អាណាចារ ជីវិតដ៏ឧត្តម ដែលខ្ញុំម្ចាស់លះបង់ហើយ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គបាន
 ប្រទានជីវិតដល់ខ្ញុំម្ចាស់ អស់ ១០ ពាន់កោដិ ទាំងខ្លួនខ្ញុំម្ចាស់
 ដែលខ្ញុំម្ចាស់បានលះបង់ហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។

នវម៌ ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទានំ

តនាតិវិម្ពិតា សញ្ញា	សិរសាវ កតត្បាលំ
អរោធមយ្យ កតំ ^(១) អាសិ	អតុលិទ្ធិ បរក្កមា ។
សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ	នាគកញ្ញា អហំ តនា
វិមលា នាម នាមេន	កញ្ញាជំ សាដុស្មតា ។
មហោរតោ មហានតោ	បសន្នោ ជិនសាសនេ
បទុមុត្តរំ មហានេជំ	និមន្តេសិ សសាវកំ ។
រតនមយញ្ច មណ្ឌបំ	បល្លង្គំ រតនាមយំ
រតនវាលុកា កិណ្ឌំ	ឧបកោកំ រតនាមយំ ។
មក្កញ្ច បដិយានេសិ ^(២)	រតនជជក្ខសិតំ
បច្ចុក្កនាន សម្ពុទ្ធិំ	វជ្ជន្តោ តុរិយេហិ សោ ។
បរិសាហិ ច ចត្វហិ	ដរតេ ^(៣) លោកនាយតោ
មហោរតស្ស កវនេ	និសីទិ បរមាសនេ ។

---

១ ម. កបំ ។ ២ ឧ. បដិបាទេសិ ។ ៣ ឧ. បរិសាហិ ច ចត្វហិ បរេតោ ។ ម. បរិសាហិ ចតស្សហិ បរិពោ ។

របៀបវិញ្ញាបនបត្រ ទី ១

គ្រានោះ បរិស័ទទាំងអស់ ស្របស្រួចក្រែកលែង ធ្វើអញ្ជូល
ដោយត្បូងពោលថា បពិត្រនាងម្ចាស់ សេចក្តីព្យាយាម
មានប្ញទ្ធិប្ញដឹងមិនបាន ដែលនាងធ្វើហើយ តើដូចម្តេច ។

ក្នុងកប្បទិមួយសែន អំពីកប្បនេះ កាលនោះខ្ញុំកើត
ជាកញ្ញានៃនាគ ឈ្មោះនាងវិមលា ដែលគេសន្មតហៅថា
ស្រីល្អ ជាងនាគកញ្ញាទាំងឡាយ ។ ពស់ធំឈ្មោះមហា-
នាគ ជ្រះថ្លាក្នុងសាសនានៃព្រះដ៏នស្រី បាននិមន្តព្រះពុទ្ធ
ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់មានគេជះច្រើន ព្រមទាំងសាវ័ក ។
មហានាគនោះ បានរៀបចំនូវមណ្ឌប ជាវិការៈនៃកែវផង
នូវបល្ល័ង្កជាវិការៈនៃកែវផង នូវគ្រឿងទុបភោគជាវិការៈនៃ
កែវ ដែលលាយដោយខ្យល់ជាវិការៈនៃកែវផង នូវផ្លូវ
ដែលស្អិតស្អាងដោយទង់ជ័យ ជាវិការៈនៃកែវផង ហើយ
ប្រគំដោយតូរ្យតន្ត្រី ទទួលព្រះសម្ពុទ្ធ ។ ចំណែកខាងព្រះ
លោកនាយក ដែលបរិស័ទទាំង ៤ បានហែហមហើយ
ទ្រង់គង់លើអាសនៈដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំនៅនៃមហានាគ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អន្ទបាទំ ខាននិយំ កោជនញ្ច^(១) មហារហំ
 វំ វញ្ច បាទាសិ ឆាគរជា មហាយសំ^(២) ។
 កុញ្ញត្ថាន សសម្ភុទ្ធោ បត្ត^(៣) ជោវិត្ថា យោនិសោ
 អនុមោទនិយំ កាសិ ឆាគកញ្ញា មហិទ្ធិកា ។
 សព្វញ្ញំ ដុល្លិតំ ទិស្វា ឆាគកញ្ញា មហាយសំ
 បសន្នំ សត្តោ ចិត្តំ សុនិវត្តញ្ច^(៤) មាទសំ ។
 មមញ្ច ចិត្តមញ្ញាយ ជលជ្ជតមជាមកោ
 តស្មី ខណោ មហារិកោ ភិក្ខុនី ទស្សយិទ្ធិយា ។
 ឥទ្ធិ អនេកា ទស្សសិ ភិក្ខុនី សា វិសារទា
 បមោទិតា វេទជាតា សត្តារំ ឯតទព្រី ។
 អន្ទសាហំ ឥមា ឥទ្ធិ^(៥) សុមិតា ឥតរាយបិ
 កបំ អហោសិ សា ជីវ ឥទ្ធិយា សុវិសារទា ។

១ ឱ. កោជនីយំ ។ ២ ឱ. មហាយសោ ។ ៣ ម. បត្តំ ។ ៤ ឱ. ម. សុនិវត្តញ្ច ។

៥ ឱ. ម. ឥមំ ឥទ្ធិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សេចនាគបានថ្វាយនូវបាយទឹកផង នូវកោដនដែលគួរបរិ-
 ភោគមានថ្លៃច្រើនផង នូវពាវដ៏ប្រសើរផង ចំពោះព្រះពុទ្ធច្រង់
 មានយសធំ ។ លុះព្រះសម្ពុទ្ធនោះទ្រង់សោយហើយ ទ្រង់
 លាងបាត្រ ហើយធ្វើអនុមោទនា ដោយឧបាយនៃប្រាជ្ញាថា
 ចូរនាងនាគកញ្ញា មានបុទ្ធិច្រើនចុះ ។ នាងនាគកញ្ញាបាន
 ឃើញព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដែលទ្រង់ស្រស់បស់ មានយសច្រើន
 ចិត្តក៏ជ្រះថ្លាចំពោះព្រះសាស្តាផង ចិត្តក៏ប្រជឿព្រះព្រះ
 សាស្តាផង ។ ក្នុងខណៈនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធ ជាមហាវីរបុរស
 ព្រះនាមបទុមគ្គរៈ ប្រាបច្បាស់នូវចិត្តរបស់ខ្ញុំ ទ្រង់បង្ហាញនូវ
 ភិក្ខុនីដោយបុទ្ធិ ។ ភិក្ខុនីនោះ ភ្ញៀវភ្លា សម្តែងនូវបុទ្ធិច្រើន
 ប្រការ ខ្ញុំក៏រីករាយ គ្រេកអរ បានពោលពាក្យនេះ ចំពោះ
 ព្រះសាស្តាថា បពិត្រព្រះអង្គជាអ្នកប្រាជ្ញ ខ្ញុំម្ចាស់បានឃើញ
 បុទ្ធិទាំងនេះ ដែលរាប់ថាគ្រែលែងជាងបុទ្ធិឯទៀត ភិក្ខុនីនោះ
 ភ្ញៀវភ្លាដោយបុទ្ធិទាំងម៉្លេះ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។

ឆរឹម ឧប្បល្លាស្តោបេរិយាបទាមំ

ឡើយសា មុខតោ ជាតា	ជីតា មម មហិទ្ធិកា
មមាទុសាសនីកាក	ឥទ្ធិយា សុរិសារទា ។
ពុទ្ធស្ស វចនំ សុត្វា	តុដ្ឋា ឃរំ អរោចហំ ^(១)
អហំបិ តាទិសា ហោមិ	ឥទ្ធិយា សុរិសារទា ។
បរោទិតាហំ សុមនា	បត្តឡត្តមមាទសា
អនាគតម្ហំ អន្តរេ	ន្និទិសា ហោមិ នាយកា។
មណីមយញ្ច បល្លង្គំ	មណ្ឌបញ្ច បកស្សរំ
អន្ធានេន ^(២) តប្បត្វា	សសង្ឃំ លោកនាយកំ
នាកានំ បរិ បុប្ផំ	អរុណំ នាម ឧប្បលំ
វណ្ណំ មេ ន្និទិសំ ហោតុ	បូជេសី លោកនាយកំ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណិជ្ជិហិ ច
ជហិត្វា មាទុសំ ទេហំ	តាវត្ថុសំ អកញ្ចហំ ។

១ ឧ. គុដ្ឋា ឃរំ បក្កេសហំ ។ ម. ឃរំ មហោសហំ តតា ។ ២ ឧ. ម. មហាជីនេន ។

ឧប្បវណ្ណបិយោបទាន ទី ៩

កិក្ខុនីនេះ ជាធីតា ជាឧវសកេតិអំពីមាតរបស់គាត់
ទើបជាភិក្ខុនីមានប្ញទ្ធិច្រើន ជាអ្នកធ្វើតាមអនុសាសនរបស់
គាត់ បានជាមានសេចក្តីភ្ញៀវភ្ញាតក្រែកលែងដោយប្ញទ្ធិ ។

លុះខ្ញុំស្តាប់ព្រះវាចានៃព្រះពុទ្ធហើយ ក៏ត្រេកអរពោល
នូវពាក្យយ៉ាងនេះថា សូមឲ្យខ្ញុំម្ចាស់ជាស្រ្តីភ្ញៀវភ្ញាតក្រែកលែង
ដោយប្ញទ្ធិ ប្រាកដដូចជាភិក្ខុនីនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គជា
នាយក ខ្ញុំម្ចាស់មានចិត្តអរសប្បាយ រីករាយ មានចិត្តខ្ពង់
ខ្ពស់ សូមឲ្យបានដូចភិក្ខុនីនេះ ក្នុងកាលអនាគត ពុំខាន ។
(ខ្ញុំបានថ្វាយ) នូវបល្ល័ង្កជាវិការៈនៃភិក្ខុមណីផង នូវមណ្ឌប
ដ៏ភ្លឺផ្អែកផង ហើយញ៉ាំងព្រះពុទ្ធជាសោកនាយក ព្រមទាំង
ព្រះសង្ឃឲ្យឆាន់ឆ្អែតស្តាប់ស្តាប់ ដោយបាយនិងទឹក ។ ខ្ញុំ
បូជាផ្កាឫស្សីលឿងអរុណ ជាផ្កាដ៏ប្រសើរ របស់ពួកនាគ
ចំពោះព្រះពុទ្ធ ជាសោកនាយក ហើយសូមឲ្យពណ៌សម្បុរ
របស់ខ្ញុំដូចផ្កានេះ ។ ដោយអំពើ ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង
ដោយការតម្កល់ទុក នូវចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ
ជាប់សម្បទស្បហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តីឡ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ចុតាហំ មនុស្សេ	ឧបបដ្ឋា សយម្ពុតោ
ឧប្បលេហិ បដិច្ចន្នំ	បិណ្ឌាចាតមទាសហំ ។
ឯកនុតេ ឥតោ កក្សេ	វិបស្សី នាម នាយកោ
ឧប្បជ្ជិ ចារុនយនោ(១)	សព្វធម្មេសុ ចក្កមា ។
សេដ្ឋីដីតា តទា ហុត្វា	ពារាណសិប្បត្ថមេ
និមន្តត្វាន សម្ពុទ្ធិំ	សសង្ឃំ លោកនាយកំ ។
មហានាមំ ននិគ្វាន	ឧប្បលេហិ វិនាយកំ
បូជយិត្វា ច តថេហេវ(២)	វណ្ណសោកំ អបត្តយី ។
ឥមម្ហំ កន្ថកេ កក្សេ	ព្រហ្មតន្តំ មហាយសោ
កស្សោចា នាម នាមេន	ឧប្បជ្ជិ វនតំ វរោ ។
ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស	តទា អាសិ នវិស្សរោ
កាសិរាជំ កក្កំ នាម	ពារាណសិប្បត្ថមេ ។

---

១ ម. ធារុស្សត ។ ២ ម. បេតសាវី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះខ្ញុំច្បាស់ចាកឋានតាវត្ថីន្ស័យនោះហើយ ក៏មកកើតក្នុងឋាន
 មនុស្ស បានថ្វាយបំណុល បានដែលបិទបាំងដោយផ្កាឧប្បល
 ទាំងឡាយ ចំពោះព្រះពុទ្ធជាសយម្ហូ ។ ក្នុងកប្បទី៩១ អំពី
 កប្បនេះ ព្រះពុទ្ធជា នាយកព្រះនាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដ៏
 ភ្លឺថ្លា មានបញ្ញាចក្ខុក្នុងធម៌ទាំងពួង ទ្រង់កើតឡើង ។ ក្នុង
 កាលនោះ ខ្ញុំបានកើតជាសេដ្ឋីធិតា ក្នុងបុរីដ៏ឧត្តមឈ្មោះពា-
 រណសី បាននិមន្តព្រះសម្ពុទ្ធជា លោកនាយក ព្រមទាំងព្រះ
 សង្ឃ ខ្ញុំថ្វាយមហាទាន បូជាព្រះពុទ្ធជា នាយក ដោយផ្កា
 ឧប្បលទាំងឡាយ ហើយប្រាថ្នាឲ្យមានពណ៌សម្បុរល្អដូចផ្កា
 ឧប្បលទាំងនោះ ។ ក្នុងកទ្ធកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្រះនាម
 កស្សបៈ មានដៅពង្សីដ៏ប្រសើរ មានយសច្រើន ប្រសើរ
 ជាងពួកជនអ្នកពោល ទ្រង់កើតឡើង ។ គ្រានោះ ព្រះរាជា
 ដែនកាសី ព្រះនាមកិកី ជាឥស្សរៈល្បីប្រជាជន ក្នុងពារាណ-
 សីបុរីដ៏ប្រសើរ បានជាឧបជ្ជាកនៃព្រះពុទ្ធជាមហេសី ។

ឆរឹម ឧប្បលវណ្ណចេរិយបទនំ

តស្សីសី ទុតិយា ជីតា សមណីកុត្តស្សីយា(១)

ធម្មំ សុត្វា ជិនត្តស្សី បព្វជំ សមរោចយី ។

អនុជានិ ន ឆោតាតោ អតារវេ តទា មយំ

វិសំ វស្សសហស្សនិ វិចរិម្ហ អតទ្ធិតា ។

កោមារិត្រហ្មចរិយំ រាជកញ្ញា សុខេជ្ជិតា

ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា មុទិតា សត្វ ជីតរោ ។

សមណី សមណកុត្តា ច ភិក្ខុជំ ភិក្ខុនាសិកា(២)

ធម្មា ចេវេ សុធម្មា ច សត្វមី សង្ឃនាសិកា(៣)។

អហំ ខេមា ច សប្បញ្ញា បដាចារា ច កុណ្ឌលា

កិសរោតមី ធម្មទិដ្ឋា វិសាខា ហោតិ សត្វមី។

តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ ចេតនាបណិជ្ជហិ ច

ជហិត្វា មាទុសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អគញ្ញាហំ ។

១ ឱ. ម. សមគុត្តស្សីយា ។ ២ ឱ. ភិក្ខុទាយិកា ។ ម. ភិក្ខុទាយិកា ។ ៣ ឱ. ម. សង្ឃ-
ទាយិកា ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាទ ទី ៩

ខ្ញុំជាធីតាទីពីរ របស់ព្រះរាជាអង្គនោះ ឈ្មោះនាងសមណី-
 គុត្តា បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះពុទ្ធជិនស្រី ជាបុគ្គលប្រសើរ
 ហើយពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជា ។ ក្នុងគ្រានោះ ព្រះវិវរាជបិតា
 របស់យើងទ្រង់មិនអនុញ្ញាត យើងក៏មិនខ្ជិលច្រអូសប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយៈសម្រាប់កុមារី អស់ ២០ ឆ្នាំឆ្នាំ នៅក្នុងផ្ទះ ជា
 ព្រះរាជកញ្ញាបិតនៅក្នុងសេចក្តីសុខ ត្រេកអររីករាយក្នុងការ
 បម្រើព្រះពុទ្ធ ជាព្រះរាជធីតា ៧ អង្គ គឺ នាងសមណី ១
 សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១
 សង្ឃទាសិកា ជាគំរប់ប្រាំពីរ ។ (ក្នុងពុទ្ធប្បទព្រះសមណ-
 គោតមនេះ ធីតាទាំងនោះ បានមកជា) ខ្លួនខ្ញុំ ១ នាងខេមា
 មានប្រាជ្ញា ១ បងាចារ្យ ១ កុណ្ឌលកេសី ១ ភិសានគោតមី
 ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខាជាគំរប់ប្រាំពីរ ។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំ
 ធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាង
 កាយជាប់របស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតារាវត្តិន្យ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ចុតា មនុស្សេសុ	ឧបបន្នា មហាកុលេ
បីតមជ្ជវំ ទុស្សំ	អនំ អរហតោ អហំ ។
តតោ ចុតា អវិជ្ជបុរេ	ជាតា វិប្បកុលេ អហំ
ជីតា ភិវិជ្ជវច្ឆស្សំ ^(១)	ឧម្មាទន្តំ មនោហរា ។
តតោ ចុតា ជនបទេ	កុលេ អព្ភាតរេ អហំ
បសុតា នាតិជិតម្ហិ	សាលី តោបេមហន្តនា ។
ទិស្វា បច្ចេកសម្ពុទ្ធំ	បញ្ចុលាជសតានហំ
ទត្វា បទុមនន្នានិ	បញ្ចុ បុត្តសតានិបិ ^(២) ។
បត្តយី តេសុ បុត្តេសុ ^(៣)	មនុំ ទត្វា សយម្ពុនោ
តតោ ចុតា អរោហំ	អជាយី បទុមោទរេ ។
កាសិរោញោ មហេសីហំ	ហត្វា សក្កតប្បជីតា
អជនី រាជបុត្តានំ	អន្ធនេ សតបញ្ចកំ ។

១ ឧ. ភិវិជ្ជវច្ឆស្ស ។ ២ ឧ. បុត្តសតានិហំ ។ ម. បុត្តសតានិហំ ។ ៣ ឧ. តេសុ បុត្តេសុ ។ ម. តេបិ បុត្តេសុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះច្បាតចាកឋានតាវត្ថីនោះហើយ ក៏មកកើតក្នុងមនុស្ស
 ត្រកូលធំ បានថ្វាយនូវសំពត់សាច់មង្គ្គមានពណ៌លឿងដល់
 ព្រះអរហន្ត ។ លុះខ្ញុំច្បាតចាកអត្តភាពនោះហើយ មកកើត
 ក្នុងអវិជ្ជបុរី ក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ជាធីតានៃឥរិដិវច្ឆេស្គដ៏
 ឈ្មោះនាងឧម្មាទន្តី ជាទីពេញចិត្ត (របស់ជន) ។ លុះខ្ញុំ
 ច្បាតចាកអត្តភាពនោះហើយ មកកើតក្នុងជនបទ ក្នុងត្រកូល
 មួយ ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយ មិនជាអ្នកស្មុកស្មាញសំណាងទេ ។
 គ្រានោះ ខ្ញុំថែរក្សានូវស្រូវសាលី ខ្ញុំបានឃើញព្រះបច្ចេក-
 សម្ពុទ្ធ ហើយថ្វាយលាងប្រាំរយកន្ទោង ដែលគ្របដោយ
 ផ្កាយូក ហើយប្រាថ្នានូវកូនប្រាំរយរូប ខ្ញុំថ្វាយទឹកឃ្មុំ
 ដល់ព្រះពុទ្ធជាសយម្ពុ ព្រោះតែកូនទាំងនោះ លុះច្បាតចាក
 អត្តភាពនោះហើយ បានមកកើតក្នុងត្របកផ្កាយូក នៅ
 ក្នុងព្រៃ ។ ខ្ញុំបានជាមហេសីរបស់ស្តេចដែនកាសី ដែលគេ
 ធ្វើសក្ការបូជា បានបង្កើតព្រះរាជបុត្រចំនួនប្រាំរយឥតខ្ចោះ ។

នវម៌ ឧប្បលវណ្ណបើយោបទាន់

យនា តេ យោព្វនប្បត្តា កីឡន្តា ជលកីឡន្តំ

ទិស្វាន ឌីបត្ថមទុមំ អាស្មំ បច្ចេកនាយកោ ។

សាហំ តេហំ វិជាក្ខតា សុត្តវេហិ(១) សោ កិន្តំ

បុតា ឥសិគិលិបស្សេ តាមកម្មំ អជាយិហំ ។

យនា ពុទ្ធសុតមតិ សុតានំ អត្ថនោមិ ច

យាគុំ អាទាយ កច្ឆន្តំ អដ្ឋ បច្ចេកនាយកោ ។

ភិក្ខាយ តាមំ កច្ឆន្តេ ទិស្វា បុតេ អនុស្សវំ

ជីវនាវា វិនិក្ខត្តំ តទា មេ បុត្តមេមសា ។

តតោ តេសំ អនំ យាគុំ បស្សា សេហិ ចាណិភិ

តតោ បុតាហំ តិទសំ នន្ទនំ ឧបបដ្ឋហំ ។

---

១ ឧ. សុត្តវេហិ ។ ម. សុត្តវិភាវិ ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី ៩

កាលណា ព្រះរាជបុត្រទាំងនោះ ដល់នូវវ័យចម្រើនឡើង
កំពុងលេងល្បែងក្នុងទឹក បានឃើញស្លឹកនិងផ្កាឈូកសំយុង
ចុះ (មានចិត្តនឿយណាយក្នុងសន្ធឹក ក៏ចេញបួស) បានជា
ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ជានាយក ក្នុងកាលនោះ ។ ខ្ញុំនោះជាអ្នក
ព្រាត់ប្រាសចាករាជបុត្រដ៏ប្រសើរទាំងនោះ ក៏មានសេចក្តី
សោកស្តាយ លុះច្បាត (ចាកអគ្គភាពនោះហើយ) បានមក
កើតក្នុងស្រុកតូចមួយ ទៀបក្នុងសិគិលី ។ កាលណាខ្ញុំមាន
ចិត្តភក់នឹកដល់កូន ដែលជាព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ក៏នាំយកបបរ
ដើរទៅដើម្បីកូនទាំងឡាយផង ដើម្បីខ្លួនផង ខ្ញុំបានឃើញ
ព្រះបច្ចេកពុទ្ធជានាយក ៨ ព្រះអង្គ ដែលកំពុងដើរទៅកាន់
ស្រុក ដើម្បីភិក្ខុ ក៏នឹករលឹកកូនទាំងឡាយ កាលនោះ ទេ
នៃទឹកដោះរបស់ខ្ញុំក៏ខ្ពស់ចេញ ព្រោះសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះ
កូន ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំជ្រះថ្លាបានប្រគេនបបរដល់ព្រះបច្ចេក-
ពុទ្ធទាំងនោះ ដោយវែងរបស់ខ្លួន លុះច្បាតចាកអគ្គភាពនោះ
ក៏បានទៅកើតឯឧទ្យាន ឈ្មោះនទ្ទនៈ ក្នុងឋានក្រៃត្រីង្ស ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អនុកោត្តា សុខទុក្ខំ	សំសរិត្តា កវាកវេ
ភវត្តាយ មហាវីរ	បរិច្ចត្តញ្ច ជីវិតំ ។
ឃំ ពហុវិធំ ទុក្ខំ	សម្បត្តំ ច ពហុវិទា(១)
បច្ឆិមេ ភវសម្បត្តេ	ជាតា សាវត្ថយំ បុរេ ។
មហាទ្ធនេ សេដ្ឋិកុលេ	សុខិតេ សដ្ឋិតេ តថា
នាណវត្ថនបដ្ឋោតេ	សព្វកាមសមិទ្ធនេ ។
សក្កតប្បជិតា ចេវ	មាណសាបចិតា តថា
រូបសីរី អនុប្បត្តា	កុលសុ អតិសក្កតា ។
អតីរ បត្តិតា ចាសី	រូបកោកសីរីហិ ច
បត្តិតា សេដ្ឋិបុត្តេហិ	អនេកេហិ សតេហិ ច ។
អតារិ បជហិតាន	បព្វជី អនតារិយំ
អឡ្ហមាសេ អសម្បត្តេ	ចតុស្ស័ទ្ធំ អបាបុណី ។
ឥទ្ធិយា អភិទិដ្ឋិតា	ចតុស្ស័ រមំ អហំ
ពុទ្ធស្ស ចានេ អវន្តិ(២)	លោកនាថសីរិមតោ(៣) ។

---

១ ម. សម្បត្តិញ្ច ពហុវិធំ ។ ២ ឧ. វិន្ទិស្សំ ។ ៣ ម. លោកនាថស្ស តាទិសោ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះអង្គ ជាមហាវិរបុរស ខ្ញុំម្ចាស់បានទទួលសុខទុក្ខ
អន្តរាលទៅក្នុងភពតូចភពធំ ទាំងដ៏វិតក៏ខ្ញុំលះបង់ ដើម្បីប្រ-
យោជន៍នៃព្រះអង្គ ។ សេចក្តីទុក្ខផ្សេងៗ ជាច្រើនយ៉ាងក្តី
សម្បត្តិផ្សេងៗ ជាច្រើនក្តី (របស់ខ្ញុំ) រមែងមានយ៉ាងនេះឯង
លុះដល់បច្ច័យក្នុង ខ្ញុំមកកើតក្នុងសាវត្ថុប្តី ។ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូល
នៃសេដ្ឋីមានទ្រព្យច្រើន ដល់នូវសេចក្តីសុខ ជាត្រកូលចាត់
ចែងល្អហើយ រុងរឿងដោយរតនវត្ថុផ្សេងៗ សម្រេចសេចក្តី
ប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ។ ខ្ញុំត្រូវគេធ្វើសក្ការបូជាផង រាប់អានកោត
ក្រែងដូច្នោះផង ដល់នូវរូបសិរី ត្រូវគេធ្វើសក្ការៈក្រៃលែង
ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ។ ខ្ញុំជាស្រ្តីដែលពួកជនអ្នកមានសិរី
ដោយរូបនិងកាតៈប្រាថ្នាលើសលុបផង ដែលពួកកូនសេដ្ឋី
ជាច្រើនរយនាក់ប្រាថ្នាហើយផង ។ ខ្ញុំលះបង់នូវផ្ទះហើយ
ចូលទៅកាន់ផ្ទះ កាលមិនទាន់ដល់កន្លះខែនៅឡើយ ក៏
បានលុះនូវសច្ចៈ ៤ ។ ខ្ញុំនិម្មិតនូវរថមានជ្រុង ៤ ដោយប្ញទ្ធ
ហើយថ្វាយបង្គំ នូវព្រះបាទនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គជាទីពឹងដ៏
មានសិរី របស់សត្វលោក ។

នវមំ ឧប្បលវណ្ណាថេរិយបទំ

សុប្បវ្មតកំ ឧបកម្ម ចានិបំ(១)

ឯកា តុរិ តិដ្ឋសិ សាលមូលេ

ន ចាថ តុយំ ធុតិយត្ថិ កោចិ(២)

ពាលេ ន ត្វំ កាយសិ ជុត្តកានំ ។

សតំ សហស្សនិបិ ជុត្តកានំ(៣)

ឥន្ទាគតា ឯទិសកា(៤) កវេយ្យំ

លោមំ ន ឥញ្ចេ នបិ សម្បវេជេ(៥)

កី មេ តុរិ មារ កវិស្សសេកោ(៦) ។

ឯសា អន្តរាយាមិ កុច្ឆិ វា បរិសាមិ តេ

កម្មកុច្ឆិកាយម្បិ តិដ្ឋន្តិ មំ ន ធុត្វសិ ។

ចិត្តមិ វសិក្ខតាហំ(៧) ឥទ្ធិចាទា សុវិភាវិតា

សព្វតានុនមត្តាមិ ន តំ កាយាមិ អាវុសោ ។

១ ឧ. ម. ភិក្ខុនី ។ ២ ឧ. ម. ន បត្តិកេ ទុតិយេ វណ្ណធាតុ ។ ៣ ឧ. សតំ សហស្សនម្បិ
 ធុត្តកានំ ។ ម. សតំ សហស្សនិបិ ធុត្តកានិ ។ ៤ ម. កាវិសកា ។ ៥ ឧ. ម. លោមំ ន ឥញ្ចមិ
 ន សន្តសាមិ ។ ៦ ឧ. មារំ ន កាយាមិ តំ ឯកាសំ ។ ម. ន មារំ កាយាមិ តមេកិកាបិ ។
 ៧ ឧ. ចិត្តស្មី វិសិក្ខតស្មី ។ ម. ចិត្តស្មី វិសិក្ខតាម្មិ ។

ឧប្បលវណ្ណចេរិយាបទាន ទី ៩

(មារពោលថា) នាងអាស្រ័យនូវដើមរោងដែល

មានចុងក្បាលស្កុះស្កាយ បិតានៅទៀបគល់រាំងតែម្នាក់

ឯង ទាំងអ្នកណាមួយ ជាគំរប់ពីរនឹងនាង ក៏មិនមាន

តើនាងមិនខ្លាចពួកជនពាល ឬពួកអ្នកលេងទេឬ ។

(ខ្ញុំឆ្លើយថា) ពួកជនអ្នកលេង ចំនួនមួយរយក្តី មួយ

ពាន់ក្តី ដែលប្រាកដដូច្នោះ មកក្នុងទីនេះ យើងក៏

ឥតព្រឺរោម ឥតញាប់ញ័រ ម្ចាស់មារ អ្នកជាបុគ្គល

ម្នាក់ឯង តើនឹងធ្វើម្តេចដល់យើង ។

យើងនេះ អាចបំបាត់ខ្លួនក៏បាន ចូលទៅក្នុងពោះអ្នកឯងក៏

បាន កាលយើងបិតានៅត្រង់ប្រជុំចិញ្ចឹម ក៏អ្នកមើលមិន

ឃើញ ។ យើងជាស្រីស្អាតក្នុងផ្ទះចិត្ត ទាំងឥទ្ធិបាទទាំង

ឡាយ យើងក៏បានចម្រើនល្អហើយ យើងជាស្រីរូបចាកចំ-

ណាងទាំងអស់ហើយ នៃអារុសោ យើងមិនខ្លាចអ្នកទេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តិស្វល្លបមា កាមា ខន្ធបិ(១) អធិកុណ្ឌាវ(២)

យត្ថ(៣) កាមរតី ព្រាសិ អរតិទានិ សា មម ។

សព្វត្ថ វិហតា នន្ទិ តមោក្ខន្ធា បទាលិតា

ឃុំ ជាធាហិ ចាបិម និហតោ ត្រមសិ អន្តក ។

ជិនោ តស្មី(៤) កុណោ តុដ្ឋោ ឯតទក្កេ វេបេសិ មិ

សេដ្ឋា(៥) ឥន្ទ្រមត៌នន្ទិ បរិសាស្ស វិជាយតោ ។

បរិចិណ្ណោ មយា សត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ

ឌុំហិតោ កុកោ ភារោ កវិនេត្តិ សម្មហតា ។

យស្សត្ថាយ បព្វជិតា អការស្មា អនការិយំ

សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ សព្វសំយោជនត្ថយោ ។

---

១ ម. ខន្ធបិ ។ ២ ឧ. ម. អធិកុណ្ឌិវា ។ ៣ ឧ. ម. យំត្ថំ ។ ៤ ឧ. ម. តស្មី ។ ៥ ម. អន្តា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបចាន

អ្នកពោលនូវសេចក្តីត្រេកអរក្នុងកាម ចំពោះគំនរកាមណា
 គំនរកាមនោះ ឧបមាដូចមុខលំដែង ដ៏មុតក្រវែលនៃ ឥឡូវ
 នេះ យើងមិនមានសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងកាមនោះទៀតទេ ។
 សេចក្តីរីករាយ ក្នុងការម្ស្នាក់ទាំងអស់ យើងបានកំចាត់បង់
 ហើយ ទាំងគំនរនៃសេចក្តីឆ្ងល់ យើងក៏ទំលាយចេញហើយ
 ម្ចាស់មានចិត្តបាប អ្នកចូរជ័យយ៉ាងនេះចុះ ខ្លួនអ្នកត្រូវ
 យើងកំចាត់បានហើយ ។ ព្រះជិនស្រីជានាយក ត្រេកអរ
 ចំពោះគុណនោះ តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ក្នុងបរិស័ទទាំង-
 ឡាយថា នាងឧប្បលវណ្ណា ជាស្រីប្រសើរបំផុតជាងកិត្តិនី
 ដែលមានប្អូនទាំងឡាយ ។ ព្រះសាស្តាខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាម
 ហើយ ទាំងសាសនរបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ការៈ
 ដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំក៏ទំលាក់ចេញហើយ គណ្ណាជាគ្រឿងនាំសត្វទៅ
 កាន់ភព ខ្ញុំបានគាត់រំលើងចេញហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ
 ចូលទៅកាន់ជួស ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់គុណវិសេសណា
 ប្រយោជន៍ គឺគុណវិសេសនោះឯង ជាគ្រឿងអស់ទៅនៃ
 សំយោជនៈទាំងអស់ ខ្ញុំបានក៏ដល់ជាលំដាប់ហើយ ។

នរិម៌ ឧប្បលវណ្ណចេរិយាបទានំ

ចីវរំ បិណ្ឌាចាតញ្ច បញ្ចយំ សយនាសនំ

ខណ្ឌន ឧបនាមេន្តិ សហស្សានំ សមន្តតោ ។

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពន្ធនំ នេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

នន្ទភិញ្ញា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ឧប្បលវណ្ណ ភិក្ខុនី ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧប្បលវណ្ណចេរិយាបទានំ សមន្តំ ។

ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ទី ១

ចំនួនពាន់នៃពួកជនដោយជីវិត្យ រមែងបង្កើនមកនូវបច្ច័យ

គឺចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ដោយកាលភូមិ ។ ។

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កតទាំងអស់ ខ្ញុំ

គាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់

ចំណង ដូចជាមេដឹកនាំផ្តាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ

ហើយក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន

ដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ

ឱ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន

ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧប្បលវណ្ណកិត្តន៍ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា

ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទេសមំ បដិចារាប្រិយាបទានំ

[២០] បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ
 ឥតោ សតសហស្សម្ភិ កក្កេ ឧប្បជ្ជី នាយកោ ។
 តនាហំ ហំសវតិយំ ជាតា សេដ្ឋីកុលេ អហុ
 នាណាតនបដ្ឋោត មហាសុខសមប្បីតា ។
 ឧបេត្វា តំ មហាវីរំ អស្សោសី ធម្មទេសនំ
 តតោ ជាតប្បសាទាហំ ឧបេសី សរណំ ជិនំ ។
 តតោ វិនយជារិនំ អក្កំ វណ្ណាសិ នាយកោ
 ភិក្ខុនី លជ្ជិនី តានី កក្កា កក្កវិសារនំ ។
 តនា មុទិតតិក្កាហំ តំ ហំនំ អភិក្កដ្ឋយី
 និមន្តត្វា នសពលំ សសង្ឃំ លោកនាយកំ ។
 កោជយិត្វាន សត្តាហំ នទិត្វា បត្តចីវរំ^(១)
 និបច្ចុ សិរសា ចានេ ឥមំ វចនមាត្រី ។

១ ឧ. ទទ្ទា ឬ តិចីវរំ ។ ម. ទទ្ទាវ តិចីវរំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

បដិច្ចារាបើរិយាបទាន ទី ១០

(២០) ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបុរុម្ភត្ថវៈ ព្រះអង្គដល់នូវគ្រើយ
នៃធម៌ទាំងពួង ជានាយក ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន
អំពីកប្បនេះ ។ ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ក្នុង
នគរហង្សវត្ត រុងរឿងដោយរតនៈផ្សេងៗ ជាស្រីឆ្អែតស្តាប់
ស្តាប់ដោយសេចក្តីសុខច្រើនយ៉ាង ។ ខ្ញុំបានចូលទៅគាល់
ព្រះអង្គ ជាមហាវីរបុរសនោះ បានស្តាប់ធម្មទេសនា លំ-
ដាប់នោះ ខ្ញុំកើតសេក្តីជ្រះថ្លា ហើយដល់នូវព្រះជិនស្រីជា
ទីពឹង ។ លំដាប់នោះ ព្រះពុទ្ធជានាយក ទ្រង់សរសើរ
កិត្តិនិរុទ្ទកអង្គខ្មាស មានចិត្តនឹងជំនុំ ភ្លៀវភ្នែកក្នុងហេតុគួរ
នឹងមិនគួរ ជាកិត្តិនឹងខ្ពង់ខ្ពស់ជាន់កិត្តិនិរុទ្ទកខ្លាំងឡើយ អ្នកទ្រទ្រង់
នូវវិន័យ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ ប៉ុនប៉ងចំពោះ
តំណែងនោះ ហើយនិមន្តព្រះទេសពល ជាលោកនាយក ព្រម
ទាំងព្រះសង្ឃ ឲ្យឆាន់អស់ ៧ ថ្ងៃ ហើយបានថ្វាយបាត្រនិង
ចំរើរ ក្រាបទៀបព្រះបាទាដោយត្បូង ហើយពោលពាក្យនេះថា

ទស្សន៍ បដិច្ចាប្បវិធីបទនំ

យា តយា វណ្ណិតា ជីវ ឥតោ អដ្ឋមកេ មុនិ(១)
 តាទិសាហំ កវិស្សាមិ យទិ សិដ្ឋនិ នាយក។
 តនា អរោច មំ សត្តា កន្ថេ មា ភាយិ អស្សស
 អនាគតម្ហិ អន្ធានេ លត្ថសេនំ មនោរមំ ។
 សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ ឡិក្កាកកុលសម្ពរោ
 កោតមោ នាម នាមេន សត្តា លាកេ កវិស្សនិ។
 តស្ស ធម្មេស្ស នាយាទា ឡិវសា ធម្មនិម្មិតា
 បដាចារតិ នាមេន ហេស្សនិ សត្តសាវិកា ។
 តនាហំ មុនិតា ហុត្វា យាវជីវំ តនា ជិនំ
 មេត្តចិត្តា បរិចរី សសដ្ឋំ លោកនាយកំ។
 តេន កម្មេន សុកតេន ចេតនាបណិដ្ឋហិ ច
 ជហិត្វា មាទុសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អកញ្ចហំ ។

បដិបាទបរិយាបទាន ទី ១០

បពិត្រព្រះមុនីជាធិវបុរស ភិក្ខុនីណា ដែលព្រះអង្គសរសើរ
 ហើយ បពិត្រព្រះអង្គជានាយក ខ្ញុំមានសូមឲ្យបានដូចភិក្ខុនី
 នោះ ក្នុងកប្បទី ៨ អំពីកប្បនេះ បើសេចក្តីប្រាថ្នា នឹង
 សម្រេច ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះសាស្តាបានត្រាស់នឹងខ្ញុំថា
 ម្ចាស់នាងដ៏ចម្រើន នាងកុំខ្លាច ចូរនាងត្រេកអរចុះ ក្នុង
 កាលអនាគត នាងនឹងបានតំណែងនិរុត្តិកប្បនេះ ។ ព្រះ
 សាស្តាព្រះនាមគាតម ទ្រង់សម្តែងក្នុងត្រកូលក្សត្រឡក្តាកៈ
 នឹងមានក្នុងលោក ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ។
 នាងនឹងបានជាដៅពង្សក្នុងធម៌ទាំងឡាយ នៃព្រះសាស្តាអង្គ
 នោះ ជាឧវសជាធម្មនិម្មិត មានឈ្មោះថា នាងបដាបាទ ជា
 សាវិការបស់ព្រះសាស្តា ។ ក្នុងគ្រានោះ ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ
 មានមេត្តាចិត្តបម្រើព្រះជិនស្រី ជាលោកនាយក ព្រមទាំង
 ព្រះសង្ឃ ដរាបអស់ជីវិត ។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ
 ផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាង
 កាយជារបស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តីវ្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥមម្ហំ កន្ទុកេ កប្បេ	ព្រហ្មតន្តំ មហាយសោ
កស្សថោ នាម នាមេន	ឧប្បជ្ឈំ វេទតំ វារោ ។
ឧបជ្ជាកោ មហេសីស្ស	តទា អាសិ នវិស្សរោ
កាសិរាជា កិក្កំ នាម	ពារាណសីបុរតមេ ។
តស្សាសី តតិយា ជីតា	ភិក្ខុនី ឥតិ វិស្សតា
ធម្មំ សុត្វា ជិនកុស្ស	បព្វជ្ឈំ សមរោចយី ។
អនុជាជិនំ ន នោ តាតោ	អតារវេ តទា មយំ
វិសំ វស្សសហស្សានិ	វិចរិម្ហ អតន្តិតា ^(១) ។
កោមារិព្រហ្មចរិយំ	រាជកញ្ញា សុខេជ្ឈិតា
តុទ្ធោបជ្ជាននិរតា	មុទិតា សត្តំ ជីតរោ ។
សមណី សមណកុត្តា ច	ភិក្ខុនី ភិក្ខុនាសិកា ^(២)
ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច	សត្តមី សង្ឃនាសិកា ^(៣) ។
អហំ ឧប្បលវណ្ណា ច	ខេមា កន្ទា ច ភិក្ខុនី
កិសាកោតមី ធម្មទិន្នា	វិសាខា ហោតិ សត្តមី ។

---

១ ម. អតន្តិកា ។ ២ ឧ. វិក្កុទាយិកា ។ ម. វិក្កុទាយិកា ។ ៣ ឧ. ម. សង្ឃុទាយិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ មានដាច់ឯងដ៏ប្រសើរ មានយស
 ធំ ប្រសើរជាងពួកជនអ្នកពោល ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកទ្ទកប្ប
 នេះ ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាស៍ព្រះនាមកក៏
 ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ជាឥស្សរៈលើប្រជាជន
 ក្នុងក្រុងពារាណសីបូរីដ៏ឧត្តម ។ ខ្ញុំបានជាធីតាទី៣នៃព្រះ
 បាទកក៏នោះ ដែលប្រាកដថាភិក្ខុនី បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះ
 ជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជា ។ តែក្នុងកាល
 នោះ ព្រះបិតារបស់យើងទ្រង់ពុំអនុញ្ញាត យើងក៏ជាស្រ្តីមិន
 ខ្ចីលប្រកួស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈសម្រាប់កុមារីអស់ ២០
 ពាន់ឆ្នាំ នៅក្នុងផ្ទះ ជាព្រះរាជកញ្ញាបិតានៅក្នុងសេចក្តីសុខ
 ត្រេកអររីករាយក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ ជាធីតា ៧ អង្គ គឺ នាង
 សមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា
 ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាតំរប់ប្រាំពីរ ។ (រាជកញ្ញា
 ទាំងនោះ លុះចេញវិលវិលមក ក្នុងពុទ្ធប្បទនេះ) បានមក
 ជា ខ្ញុំ ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ ខេមា ១ ភក្ខុភិក្ខុនី ១ កិសា-
 តោតមី ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជាតំរប់ប្រាំពីរ ។

សេដ្ឋកិច្ច បដិច្ចការវិស័យបទព័ន្ធ

តេហ៍ កម្មេហ៍ សុកតេហ៍ ចេតនាបណ្ឌិត៍ ច
 ដហ៍ត្វា មាណុសំ ទេហំ តាវត្តិសំ អកញ្ញហំ^(១) ។
 បដ្ឋមេ ច កវេនាទិ ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហំ
 សាវត្តិយំ បុរវេ ឥន្ទ្រ ដីតេ មហាទ្វិជេ ។
 យនា ច យោពូជុបេតា វិតក្កវសតា អហំ ។
 នរញ្ញានបទិ^(២) ទិស្វា តេន សុទ្ធិ អកញ្ញហំ ។
 ឯកបុត្រប្បសុតាហំ ទុតិយោ កុច្ឆិយា មម
 តនាហំ មាតាបិតរោ ឥក្ខាមីតិ^(៣) សុទិច្ឆតា ។
 នារោចេសី បតី មយ្ហំ តនា តម្ហំ បវសិតេ
 ឯកិកា ទិក្ខតា កេហា កន្តំ សាវត្តិមុតមំ ។
 តតោ មេ សាមិ អាគន្ធា សម្មាវេសិ បថេ មមំ
 តនា មេ កម្មជា វតា ឧប្បន្នា អតិទារុណា ។

១ ឧ. អកញ្ញស្រ ។ ឃ. អកញ្ញហំ ។ ២ ឃ. នរំ ជារបតី ។ ៣ ឧ. ឧក្ខមីតិ ។ ឃ. ឧក្ខមីតិ ។

បដិពាក្យថេរីយាបទាន ទី ១០

ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនា
 នោះផង លុះខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយ ជាប់សមនុស្សហើយ បាន
 ទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ។ ឥឡូវនេះ មកដល់បច្ច័យភព ខ្ញុំ
 កើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ជាប្អូនប្រុសស្រីមាំមួន
 ស្តុកស្តម្ភ មានធនធានច្រើន ។ ខ្ញុំកំពុងប្រកបដោយវ័យ
 ដ៏ចម្រើន លុះក្នុងអំណាចនៃវិតក្កៈ ខ្ញុំបានឃើញនូវបុរសអ្នក
 នៅក្នុងជនបទហើយ ក៏បានទៅនៅជាមួយនឹងបុរសនោះ ។
 ខ្ញុំមានបុត្រប្រុស ១ នាក់ ប្រសូតហើយ បុត្រទី ២ នៅ
 ក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកាត់ចិត្តថា អញត្រូវទៅរក
 ជួបមាតាបិតាវិញ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំមិនបានប្រាប់ស្វាមីរបស់ខ្ញុំទេ
 លុះស្វាមីនោះឃ្លាតចេញទៅ ខ្ញុំជាស្រ្តីតែម្នាក់ឯងរត់ចេញចាក
 ផ្ទះ ដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដ៏ឆ្ងាយ ។ លំដាប់នោះ ប្តីរបស់ខ្ញុំ
 មកតាមទាន់ក្នុងផ្ទះ បបួលខ្ញុំទៅវិញ ក្នុងគ្រានោះ ខ្យល់កម្មជវាត
 (ខ្យល់កើតអំពីកម្ម) ដ៏អាក្រក់ពន់ពេក កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទិសោ(១) មហាមេយោ បស្ចុតិសមយេ មម

ទព្វត្ថាយ តទា កត្វា សាមិ សម្បេន មារិតោ ។

តទា វិជានុក្កេន អនាថា កបណា អហំ

ក្បន្នធិ ប្បវតំ ទិស្វា ក្បន្នធិ សកុលាលយំ ។

ពាលំ អាទាយ ឌុតរី(២) ចារក្កលេ ច ឯកិកា

ចាយេត្វា(៣) ពាលកំ បុត្តំ ឥតរំ តារណាយហំ(៤) ។

និវត្តា ឧក្កសោ ហាសិ តុណំ វិលបន្តកំ

ឥតរញ្ច វហិ សោតោ សាហំ សោកសមប្បតា ។

សាវត្ថិនករំ កត្វា អស្សោសី សជនេ មតេ

តទា អរោច សោកដ្ឋា មហាសោកសមប្បតា ។

ឌុកោ បុត្តា កាលកតា វនេ(៥) មយ្ហំ បតិ មតោ

មាតា បិតា ច ភាតា ច ឯកចិត្តម្ហិ ឧយ្ហរេ ។

---

១ ម. ឧទ្ទិកោ ។ ២ ឧ. ម. អតរី ។ ៣ ម. បាតេត្វា ។ ៤ ម. តរណាយហំ ។ ៥ ឧ. ម. បន្តេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ស្រាប់តែភ្ញៀវធំតាំងឡើង ក្នុងសម័យជាទីប្រសូតិ នូវកូននៃខ្ញុំ
 គ្រានោះ ប្តី (របស់ខ្ញុំ) ទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ទុស ត្រូវពស់
 ចឹកស្លាប់ទៅ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំជាស្រីកំព្រាមិនមានទីពឹង ដោយ
 សេចក្តីទុក្ខ ព្រោះសម្រាលកូន ខ្ញុំដើរទៅកាន់លំនៅនៃត្រកូល
 របស់ខ្លួន ឃើញនូវស្នឹងតូច មានទឹកពេញព្រៀប ។ ខ្ញុំជា
 ស្រីម្នាក់ឯង នាំយកកូនតូច ឆ្លងទៅដាក់ក្នុងប្រាំងត្រើយនាយ
 ហើយញ៉ាំងកូនតូចឲ្យប្រៅ រួចត្រឡប់មកចម្លងកូនបង ។ មាន
 សត្វខ្វែងមួយឆាប់យកកូនតូចដែលកំពុងយំ ទាំងខ្សែទឹកក៏តូច
 យកកូនបងទៅទៀត ខ្ញុំជាស្រីចុកណែនដោយសេចក្តីសាក ។
 ខ្ញុំដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី បានឮថាពួកជនរបស់ខ្លួន គឺមាតា-
 បិតាត្រូវស្លាប់អស់ហើយ គ្រានោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីសាកគ្រប
 សង្កត់ ចុកណែនដោយសេចក្តីសាកដ៏ធំ ហើយបានពោលថា
 កូនទាំងពីរធ្វើមរណកាលហើយ ទាំងប្តីរបស់ខ្ញុំក៏ស្លាប់ក្នុងព្រៃ
 មាតាបិតាទាំងបងប្រុស ក៏ត្រូវគេដុតលើជើងថ្កូវជាមួយគ្នា ។

ទស្សន៍ បដិពាក្យវិយាបកាន់

តនា ក៏សា ច បណ្ណា ច   អនាថា ទិន្នមានសា

ឥតោ តតោ កង្ខណ្ឌំ(១)   អន្តរា ធរសារី ។

តតោ អរោច មំ សត្តា   បុត្តោ មា សោច អស្សស

អត្តាទំ តេ កវេស្សស្ស កី   ធិរត្តំ វិហារាសិ ។

ន សន្តិ បុត្តា តាណាយ   ន ញាតិ នបិ ពន្ធរា

អន្តរោ ធរាជបន្ទស្ស   នត្តិ ញាតិស្ស តាណាតា ។

តំ សុត្វា មុនិធនោ វាក្យំ   បឋមំ ជលមជ្ឈកំ

បព្វជិត្វាន ន ធិរំ   អរហន្តំ អចាបុណី ។

ឥន្ទ្រីស្ស ច វសី ហោមិ   ទិញាយ សោតនាតុយា

បរចិត្តានិ ជាធាមិ   សត្ត សាសនការីកា ។

បដិញ្ញាបថិយាបទាន ទី ១០

កាលនោះ ខ្ញុំជាស្រីស្គាំងស្គមផង កើតរោគល្បឿងផង ឥត
 មានទីពឹង មានចិត្តប្រកបដោយសេចក្តីទុក្ខ លំដាប់នោះ ខ្ញុំ
 ងើបចេញទៅអំពីទីនេះ បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គជាសាវថី
 របស់ប្រជាជន ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ចំ-
 ពោះខ្ញុំថា នាងចូរកុំសោកស្តាយចំពោះកូនទាំងឡាយឡើយ
 ចូរនាងស្រស់ស្រាយឡើង ចូរនាងស្វែងរកខ្លួនរបស់នាងវិញ
 នាងព្រួយឥតប្រយោជន៍សោះទេ ។ កូនទាំងឡាយពឹងពុំបាន
 ញាតិក៏ពឹងពុំបាន ទាំងនៅពងក្រីពឹងពុំបាន បុគ្គលដែលត្រូវ
 សេចក្តីស្លាប់គ្របសង្កត់ ទីពឹងចំពោះញាតិពុំបានឡើយ ។
 លុះខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះវាចានោះរបស់ព្រះមុនី ក៏បាននូវផលទី ១
 ខ្ញុំបួសមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ។ ខ្ញុំជា
 អ្នកស្មាត់កងប្លង់ផង កងសោតធាតុជាទិព្វផង ខ្ញុំជាអ្នកធ្វើតាម
 សាសនានៃព្រះសាស្តា រមែងជីវិតនូវចិត្តនៃបុគ្គលដ៏ទៃផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ   ទិព្វចក្ខុំ វិសោធនំ
 ខេមេត្វា អាសវេ សព្វេ   វិសុទ្ធាសី សុទិច្ចលា ។
 តតោហំ វិនយំ សព្វំ   សន្តិកេ សព្វទស្សនោ
 ឧក្កហំ សព្វវិត្តារំ   ព្យាហរំ ច យថាតមំ ។
 ជិនោ តស្មី គុណោ គុដ្ឋោ   ឯតទក្ខេ វេចេសិ មំ
 អក្ខំ វិនយធារំនំ   បដាចារាវ ឯកិកា ។
 បរិចិណ្ណោ មយា សត្តា   កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ
 ឌីហិតោ កុរុកោ ភារោ   កវនេត្តិ សម្មហតា ។
 យស្ស អត្តាយ បព្វជិតា   អការស្មា អនការយំ
 សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ   សព្វសំយោជនក្ខយោ ។
 កិលេសា ឈាបិតា មយំ   កវា សព្វេ សម្មហតា
 ធាក្កវ ពទ្ធនំ ធម្មតា   វិហារមិ អនាសវា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វនិវាសៈ ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះហើយ ខ្ញុំជា
 ភិក្ខុនីបរិសុទ្ធតែកមានមន្ទិល ព្រោះបានញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួង
 ឲ្យអស់ហើយ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានរៀនវិន័យទាំងអស់
 ក្នុងសំណាក់ របស់ព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គឃើញហេតុទាំងអស់ផង
 ខ្ញុំឆ្ងាយដោះស្រាយ នូវសេចក្តីពិស្តារគ្រប់យ៉ាងតាមពិតផង ។
 ព្រះជិនស្រីត្រេកអរ ចំពោះគុណនោះ ហើយតាំងខ្ញុំក្នុងទីជា
 ឯតទគ្គៈថា នាងបដាចារា ជាភិក្ខុនីឯក ប្រសើរជាងពួកភិក្ខុនី
 អ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាមហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ការៈដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបាន
 ដាក់ចេញហើយ គណ្តាជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំបាន
 តាស់រំលើងចេញហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណធម៌ណា ប្រយោជន៍ គឺគុណធម៌
 នោះរបស់ខ្ញុំ ជាទីអស់ទៅនៃសញ្ញាជនៈទាំងពួង ខ្ញុំក៏បាន
 សម្រេចហើយ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ
 ភពទាំងអស់ ខ្ញុំតាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ទឹង ។

ឧទ្ទាន្ត

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា បដាចារា ភិក្ខុនី ឥមា តាថា-
 យោ អភាសិតាតិ ។

បដាចារាថេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

ឧទ្ទាន្ត

ឯកុចោសថិកា ចេវ សលឡា ចាថ មោទកា(១)
 ឯកាសថា បញ្ចដីថា(២) នឡមាលី ច តោតមី ។
 ខេមា ឧប្បលវល្លា ច បដាចារា ច ភិក្ខុនី
 តាថាសតានិ បញ្ចេវ នវ ចាបិ តទុត្តរិ(៣) ។

ឯកុចោសថិកោ ទុតិយោ ។

---

១ ឧ. ម. សលឡា ច តិមោទកា ។ ម. សឡលា ច តិមោទកី ។ ២ ឧ. ម. ឯកាសសបទា
 ទីបា ។ ៣ ឧ. បញ្ចវិ នវុតី សត្តមេវិប ។

ឧទាហរណ៍

ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ
វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបដាចារាជកិត្តិនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំង
នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បដាចារាជវិយាបទាន ។

ឧទាហរណ៍

ឯកុរុបាសថិការថេរិយាបទាន ១ សឡូលបុប្ផិការថេរិយាបទាន
១ មោទកទាយិការថេរិយាបទាន ១ ឯកាសនទាយិការថេរិយាប-
ទាន ១ បញ្ចទីបទាយិការថេរិយាបទាន ១ នឡូមាលិការថេរិ-
យាបទាន ១ បដាបតិគោតមីថេរិយាបទាន ១ ខេមាថេរិ-
យាបទាន ១ ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទាន ១ បដាចារាជថេរិ-
យាបទាន ១ មានគាថា ៥០៧ គាថា ។

ចប់ ឯកុរុបាសថិការ ទី ២ ។

តតិយោ កុណ្ណលកេសវិត្តោ

បឋមំ កុណ្ណលកេសីបេរិយាបទានំ

[២០] បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ

តោ សតសហស្សម្ពំ កេច្ឆ ឧប្បជ្ជំ នាយកោ ។

តទាហំ ហំសវតិយំ ជាតា សេដ្ឋីកុលេ អហុ^(១)

នាធារតនបដ្ឋោតេ មហាសុខសមប្បតា ។

ឧបេត្វា តំ មហាវីរំ អស្សោសី ធម្មមុត្តមំ^(២)

តតោ ជាតប្បសាទាហំ ឧបេសី សរណំ ជិនំ ។

តទា មហាការុណីកោ បទុមុត្តរនាយកោ

ឱប្បាភិញ្ញានមគ្គន្តំ^(៣) វេបយិ^(៤) ភិក្ខុនី សុភំ ។

តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា នានំ នត្វា មហេសិវោ

និបត្ថុ សិរសា ចារេ តំ វានំ អភិបត្តយី ។

---

១ ឧ.ម. អហុ ។ ២ ឧ.ម. ធម្មទេសនំ ។ ៣ ឧ. វិប្បាភិញ្ញានមគ្គត្ថេ ។ ៤ ឧ. បិបេសី ។

កុណ្ឌាលកោសលវិគ្គ ទី ៣

កុណ្ឌាលកោសលីបើកយាបទាន ទី ១

(២១) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ព្រះអង្គដល់នូវ
ត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ជានាយក ទ្រង់កើតឡើង ក្នុងកប្បទិ
មួយសែន អំពីកទុកប្បនេះ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូល
នៃសេដ្ឋី ក្នុងក្រុងហង្សវតី ជាត្រកូលរុងរឿងដោយរតនវត្ថុ
ផ្សេង ។ ខ្ញុំជាស្រីស្តាប់ស្តាប់ដោយសេចក្តីសុខច្រើនប្រការ ។
ខ្ញុំចូលទៅរកព្រះពុទ្ធជាមហាវិរបុរសអង្គនោះ ហើយបានស្តាប់
ធម៌ដ៏ឧត្តម លំដាប់នោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីជ្រះថ្លាកើតឡើងហើយ
បានដល់ព្រះជិនស្រីជាទីពឹង ។ ក្នុងកាលនោះឯង ព្រះពុទ្ធជា
នាយក ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ប្រកបដោយមហាករុណា ទ្រង់តាំង
សុភាគិកុនី ថាជាគិកុនីប្រសើរជាងពួកគិកុនី ដែលត្រាស់ដឹង
ឆាប់ហ័ស ។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះពុទ្ធក៏ចាត់នោះហើយ ខ្ញុំមាន
សេចក្តីរីករាយ បានថ្វាយទានដល់ព្រះពុទ្ធជាមហាសី ហើយ
ក្រាបចុះទៀបព្រះបាទាដោយត្បូង ប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ។

បឋម កុណ្ឌលកេសីថេរិយាបទានំ

អនុមោទិ មហាវីរោ   កន្ថេ យន្តេភិបត្តិតំ

សមិជ្ឈិស្សតិ តំ សត្វំ   សុខិនំ ហោហិ និព្វតា ។

សតសហស្សេ ឥតោ កក្កេ ឌីក្កាកកុលសក្ករោ

តោតមោ ធាម ធាមេន សត្វា លោកេ ភវិស្សតិ។

តស្ស ធម្មេសុ ធាយាទា   ឌីរសា ធម្មនិម្មិតា

កក្កា កុណ្ឌលកេសាតិ   ហេស្សតិ សត្វសាវកា។

តេនកម្មេន សុកតេន   ចេតនាបណិជ្ជហិ ច

ជហិត្វា មាទុសំ ទេហំ   តាវត្ថីសំ អកញ្ចហំ ។

តតោ ចុតា យាមមកំ   តតោហំ តុសិតំ កតា

តតោ ច និម្មានតី   វសវត្ថុប្បំ កតា ។

កុណ្ឌលកេសីថេរិយោបទាន ទី ១

ព្រះពុទ្ធជាមហាវិរបុរស ទ្រង់អនុមោទនាថា ម្ចាស់នាងដ៏
 ចម្រើន តំណែងណា ដែលនាងប្រាថ្នាហើយ តំណែង
 ទាំងអស់នោះ នឹងសម្រេចពុំខាន ចូរនាងបានសេចក្តីសុខ
 រំលត់ទុក្ខចុះ ។ ក្នុងកប្បជ័យយសន អំពីកប្បនេះ ព្រះ
 សាស្តាព្រះនាមគោតម ទ្រង់សម្តែងក្នុងត្រកូលក្សត្រឈ្មោះ
 ឥក្កាកៈ នឹងកើតឡើងក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាញាតិ
 ក្នុងធម៌របស់ព្រះសាស្តាអង្គនោះ ជាឧវស ជាធម្មនិម្មិត ជា
 សាវិកានៃព្រះសាស្តា ឈ្មោះនាងកុណ្ឌលកេសីដ៏ចម្រើន ។

ដោយអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទុក
 នូវវេចនានានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាងកាយជាវរបស់មនុស្សហើយ
 បានទៅកើតក្នុងឋានភាវត្តិវិញ ។ លុះខ្ញុំច្បាតចាកឋានភាវត្តិវិញ
 នោះ ទៅកើតក្នុងឋានយាមៈ ច្បាតចាកឋានយាមៈនោះ បាន
 ទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ច្បាតចាកឋានតុសិតនោះ ក៏បានទៅ
 កើតក្នុងឋាននិម្មានតី រួចទៅកើតក្នុងបរនិម្មិតវសវត្តិប្បី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ	តស្ស កម្មស្ស វាហសា
តត្ថ តត្ថវ រាជ្ជនំ	មហេសីត្ថមការយី ។
តតោ ចុតា មនុស្សសុ	រាជ្ជនំ ចក្កវត្ថិនំ
មណ្ឌលំនព្វ រាជ្ជនំ	មហេសីត្ថមការយី ។
សម្មត្ថំ អនុកោត្វាន	ទេវេសុ មាណុសេសុ ច
សព្វត្ថ សុខិតា ហត្ថា	នេកកប្បេសុ សំសរី ។
ឥមម្ហំ ភទ្ទកេ កប្បេ	ព្រហ្មតន្តំ មហាយសោ
កស្សហោ នាម នាមេន	ឧប្បជ្ជំ វេទនំ វារោ ។
ឧបដ្ឋាកោ មហេសីស្ស	តទា អាសិ នវិស្សរោ
កាសិរាជា កិក្កំ នាម	ពារាណសីបុរត្ថមេ ។
តស្ស ដីតា ចតុត្ថាសី	ភិក្ខុទាសីតិ(១) វិស្សតា
ធម្មំ សុត្វា ជិនកុស្ស	បព្វជ្ជំ សមរោចយី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំកើតក្នុងទីណា ។ ខ្ញុំបាននូវភាពជាមហេសីរបស់ស្តេចទាំង
 ឡាយ ក្នុងទីនោះ ។ ព្រោះអាទិសង្ឃនៃបុព្វាកម្មនោះឯង ។
 ខ្ញុំច្យុតចាកអត្តភាពនោះ ហើយបានមកកើតក្នុងមនុស្សលោក
 បាននូវភាពជាមហេសី របស់ស្តេចចក្រពត្តិទាំងឡាយផង
 របស់ស្តេចក្នុងមណ្ឌលទាំងឡាយផង ។ ខ្ញុំបាននូវសម្បត្តិ
 ក្នុងទេវលោកផង ក្នុងមនុស្សលោកផង ហើយជាស្រីដល់
 នូវសេចក្តីសុខក្នុងទីទាំងពួង អន្តរាលទៅក្នុងកប្បដ៌ច្រើន ។
 ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកសូបៈ ព្រះអង្គមានវេទាង្ស្រ័យប្រសើរ មាន
 យសច្រើន ប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់កើតឡើងក្នុង
 កទ្ទកប្បនេះ ។ គ្រានោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសីព្រះនាម
 ភិក្ខុ ក្នុងពារាណសីបូរីដ៏ឧត្តម ជាឥស្សរៈលើប្រជាជន បាន
 ជាទុបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធជាមហេសី ។ ខ្ញុំជាធីតាទី២ របស់ព្រះ
 រាជាអង្គនោះ ដែលប្រាកដថាភិក្ខុទាសី បានស្តាប់ធម៌របស់
 ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយក៏ពេញចិត្តចំពោះបព្វជ្ជា ។

បឋមំ កុណ្ឌលកេសីថេរិយាបកាមំ

អនុជានិ ន លោ តាលោ អតារេវ តទា មយំ

វិសំ វស្សសហស្សានិ វិចរិម្ហ អតន្តិតា ។

កោមារិត្រហ្មចរិយំ រាជកញ្ញា សុខេដ្ឋិតា

ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា មុទិតា សត្ត ដ៏តរោ ។

សមណី សមណកុត្តា ច ភិក្ខុនី ភិក្ខុនាសិកា(១)

ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច សត្តមី សង្ឃនាសិកា(២)។

ខេមា ឧប្បលវណ្ណា ច បដាបារា អហន្តនា

កិសាកោតមី ធម្មទិន្នា វិសាខា ហោតិ សត្តមី ។

តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ ចេតនាបណីដិហិ ច

ជហិត្តា មាណុសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អកញ្ចហំ ។

បច្ឆមេ ច កវេទានិ គិរិព្វជម្ភុតមេ

ជាតា សេដ្ឋិកុលេ ដ៏តេ យទាហំ យោព្វនេ បិតា ។

---

១ ឱ. ភិក្ខុយិកា ។ ម. ភិក្ខុយិកា ។ ២ ឱ. ម. សង្ឃយិកា ។

កុណ្ឌលកេសីថេរិយាបទាន ទី ១

ព្រះបិតាយើងទ្រង់មិនអនុញ្ញាតឲ្យបួសទេ កាលនោះ យើង
 ជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយសម្រាប់កុមារ
 អស់ពីរម៉ឺនឆ្នាំក្នុងផ្ទះ ។ យើងជាព្រះរាជធិតា ៧ នាក់ ជា
 កញ្ញាបិតានៅក្នុងសេចក្តីសុខ ក្រេកអររីករាយ ក្នុងការបម្រើ
 ព្រះពុទ្ធ គឺ នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុ-
 ទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ នាងសង្ឃទាសិកា ជា
 គំរប់ប្រាំពីរ ។ កាលនោះ (ព្រះរាជធិតាទាំង ៧ នាក់នោះ
 ចេរវិលវិធីមក) បានជានាងខេមា ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ បដា-
 ចារា ១ ខ្ញុំ ១ ភិសាគោតមី ១ ធម្មទិន្នា ១ វិសាខា ជា
 គំរប់ប្រាំពីរ ។ ដោយអំពើដែលខ្ញុំបានធ្វើល្អនោះផង ដោយ
 ការតម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយជា
 របស់មនុស្សហើយ បានទៅកើតក្នុងឋានត្រីវិញ ។ ឥឡូវ
 នេះ ដល់មកបច្ច័យក្នុង ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋីដ៏ស្តុកស្តម្ភ
 ក្នុងបូរីដ៏ឧត្តម ឈ្មោះគិរិព្វជៈ បិតានៅក្នុងវ័យដ៏ចម្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាសំ

ចោរំ វេទត្ថំ និយ្យន្តំ   ទិស្វា រត្តា តហី អហំ
 បិតា មេ តំ សហស្សេន   មោចយិត្វា វេទា តតោ ។
 អនាសិ តស្ស មំ តាតោ   វិទិត្វាន មនំ មម
 តស្សាហមាសិ វិស្សជ្ជា   អតិវំ ទយិតា ហិតា ។
 សោ មេ ក្ខុសនលោកេន   ពលី បច្ឆាហរំ^(១) ទិសោ
 ចោរឫទាតំ នេត្វាន   បព្វតេ ចេតយិ វេទំ ។
 តទាហំ បណមិត្វាន   សត្តកំ សុកតញ្ជលី
 រត្តន្តំ អត្តនោ ចាលំ   ឥមំ វេទនមព្រាវី ។
 ឥទំ សុវណ្ណកាយុរំ^(២)   មុត្តា វេទ្យុរិយា ពហូ
 សត្វំ^(៣) ហរស្ស កន្ទនេ   មញ្ញា ធាសីតិ សាវយ ។
 ឌុរោបយស្ស កល្យាណិ   មា ពាឡំ បរិទេវសិ^(៤)
 ទ ចាហំ អភិដាជានិ   អហន្តា វេទមាគតំ^(៥) ។

១ ឱ. មាលបច្ឆាហតំ ។ ម. ពលីមជ្ឈិមសយោ ។ ២ ឱ. ម. សុវណ្ណកាយុរំ ។ ៣ ឱ. សត្វំ ។ ៤ ឱ. មា ពហុំ បរិទេវយិ ។ ៥ ឱ. ម. ធនមាគតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំឃើញនូវចោរដែលគេកំពុងបណ្តើរ យកទៅដើម្បីសម្លាប់ ហើយស្រឡាញ់ចំពោះចោរនោះ លំដាប់នោះ បិតារបស់ខ្ញុំ ដោះចោរនោះ ចេញអំពីទោសដែលត្រូវសម្លាប់ ដោយកហា-
បណៈមួយពាន់ ។ បិតាបានឱ្យខ្ញុំទៅចោរនោះ ព្រោះដឹង ច្បាស់នូវចិត្តខ្ញុំ ខ្លួនខ្ញុំជាស្រីឥតរង្សៀស ជាអ្នកអាណិតអនុ-
គ្រោះក្រៃពេក ចំពោះចោរនោះ ។ ឯចោរនោះ នាំមកនូវ គ្រឿងបូជា ហើយនាំខ្ញុំទៅកាន់ជ្រោះ សម្រាប់ទំលាក់ចោរ ហើយគិតសម្លាប់ខ្ញុំ លើក្នុង ដោយសេចក្តីចង់បាននូវគ្រឿង ប្រដាប់របស់ខ្ញុំ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំធ្វើអញ្ញាលីដ៏ល្អ ប្រណម្យ ចំពោះចោរ ឈ្មោះសត្តកៈ រក្សានូវជីវិតរបស់ខ្លួនទុកសិន ហើយពោលពាក្យនេះថា បពិត្រអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកចូរនាំ យកនូវសង្វាជារំការនៃមាស ព្រមទាំងកែវមុត្តា កែវពែទ្យ្យ ដ៏ច្រើន ទាំងអស់នេះទៅចុះ រួចសូមឱ្យអ្នកប្រាប់គេឱ្យដឹងថា ខ្ញុំជាទាសីចុះ ។ ម្ចាស់នាងកល្យាណី នាងចូរដាក់នូវគ្រឿង ប្រដាប់ មកឱ្យអញចុះ នាងកុំខ្សឹកខ្សួលខ្លាំងឡើយ អញមិន ដែលថាមិនសម្លាប់ នូវមនុស្សដែលមកក្នុងព្រៃសោះទេ ។

បឋមំ កុណ្ឌលកេសីថេរិយាបទានំ

យតោ សរាមិ អត្តានំ	យតោ បត្តោសិ វិញ្ញាតំ ^១
ន ចាហំ អភិជានាមិ	អញ្ញំ បិយតរំ តយា ។
ឯហិ តំ ឧបកុយ្ហិស្សំ ^(១)	កត្វាន តំ បទត្ថិណំ
តំ វជ្ជាមិ វុន នត្ថំ ^(២)	មម តុយ្ហញ្ច សន្តមោ ។
ន ហិ សព្វេសុ ឃានេសុ	បុរិសោ ហោតិ បណ្ឌិតោ
ឥត្ថបិ បណ្ឌិតោ ហោតិ	តត្ថ តត្ថ វិបក្ខណា ។
ន ហិ សព្វេសុ ឃានេសុ	បុរិសោ ហោតិ បណ្ឌិតោ
ឥត្ថបិ បណ្ឌិតោ ហោតិ	លហំ អត្ថំ វិចិត្តិតា ^(៣) ។
លក្សញ្ច វត ខិប្បញ្ច	នេកត្ថ សមចេតយិ
ចិត្តបណ្ឌាយតានេ ^(៤)	តទាហំ សត្តកំ វជី ។

---

១ ឧ. ម. ឧបក្ខមិស្សំ ។ ២ ឧ. ម. ន បទតិ បុតោអត្ថិ ។ ៣ ឧ. ម. អត្ថវិចិត្តិកា ។

៤ ឧ. មិច្ឆំ បុណ្ណាយ តេសេវី ។

កុណ្ឌលកេសីបើកបទាន ទី ១

អញនឹករកមើលនូវខ្លួនអញ ចាប់តាំងពីអញដល់នូវភាពជាអ្នក
 ជំងឺក្តីមក អញមិនដែលស្គាល់អ្នកដទៃឲ្យជាទីស្រឡាញ់ជាង
 នាងឡើយ ។ អ្នកចូរមកនេះ ខ្ញុំនឹងបានកៀកកើយអ្នកសិន
 ហើយសូមធ្វើប្រទក្សិណអ្នក ថ្វាយបង្គំអ្នក ព្រោះថាការរួបរួម
 គ្នារវាងខ្ញុំនឹងអ្នកមិនមានទៀតទេ ។ (ទេវតាពោលថា) ប្រស
 មិនមែនឈ្មោះថាបណ្ឌិត ក្នុងហេតុទាំងអស់ទេ សូម្បីស្រី
 សោះ តែជាអ្នកមានទុបាយរវាងវៃ ក្នុងហេតុនោះៗ ក៏ឈ្មោះ
 ថាបណ្ឌិតបាន ។ ប្រសមិនមែនឈ្មោះថាបណ្ឌិត ក្នុងហេតុ
 ទាំងអស់ទេ សូម្បីស្រីសោះ តែជាអ្នកគិតឃើញនូវប្រយោជន៍
 រហ័ស ក៏ឈ្មោះថាបណ្ឌិតដែរ ។ បុគ្គលណា ត្រិះរិះឃើញ
 នូវប្រយោជន៍ច្រើនដ៏រហ័សផង នាបំផង ដូចជាបុគ្គលកាល
 ឃើញតាមហេតុនៃសំបុត្រ ឬតម្រាងវិចិត្រ បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះបណ្ឌិត គ្រានោះ ខ្ញុំបានសម្លាប់នូវចោរឈ្មោះសត្វកៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យោ ច ឧប្បតិកំ អត្ថំ ន ឱប្បំ អនុពុជ្ឈតិ

សោ ហព្វានេ មន្ទមតិ ឆោរោវ គិរិកព្វរេ ។

យោ ច ឧប្បតិកំ អត្ថំ ឱប្បមេវ និពោធនិ

មុត្តនេ សត្តសម្ពាទា តទាហំ សត្តកា យថា។

តទាហំ ចាតយិត្វាន គិរិទុក្ខមិ សត្តកំ

សន្តិកំ សេតវត្ថានំ ឧបេតា បព្វជី អហំ ។

សណ្ឋាសេន ច កេសេ មេ លុព្វិត្វា សព្វសោ តទា

បព្វជិត្វាន សមយំ អាចិត្តិសុ និវន្តំ ។

តតោ តំ ខុទ្ទហេត្វាន និសីទិត្វាន ឯតិកា

សមយំ តំ វិចិទ្ខេសី សុវរោ ចានុសំ ករំ ។

ជំនំ កយ្ហ សមីបេ មេ ចាតយិត្វា អបក្កមិ

ទិស្វា និមិត្តំ អលកិ តិជ្ជនំ បុឡ្យកក្កលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

បុគ្គលណា មិនយល់ឆាប់នូវប្រយោជន៍ ដែលកើតឡើង
 ហើយ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមានគំនិតទន់ រមែងទុកព្រួយ
 ដូចជាចោរដែលធ្លាក់ចុះទៅក្នុងជ្រោះភ្នំ ។ បុគ្គលណា យល់
 ច្បាស់ឆាប់ នូវប្រយោជន៍ដែលកើតឡើងហើយ បុគ្គលនោះ
 រមែងរួចអំពីការចង្អៀតដោយសត្រូវ ដូចជាខ្លួនខ្ញុំរួចចាកបុរស
 ឈ្មោះសត្វកៈ ក្នុងកាលនោះឯង ។ ខ្ញុំបានបុរសឈ្មោះ
 សត្វកៈ ទៅក្នុងជ្រោះភ្នំ រួចហើយចូលទៅកាន់សំណាក់ពួក
 តាបស អ្នកស្ងៀកពាក់សំពត់សហើយបួស ។ ក្នុងកាលនោះ
 ខ្ញុំទុកសក់របស់ខ្ញុំដោយចន្ទាស ដោយប្រការទាំងពួងហើយ
 ទើបបួស ពួកតាបសក៏ប្រាប់នូវលទ្ធផលមានចន្លោះឡើយ ។
 លំដាប់នោះ ខ្ញុំរៀននូវលទ្ធិនោះ ហើយអង្គុយតែម្នាក់ឯង
 គិតនូវលទ្ធិនោះ (ឆាប់ច្រើន) ឆ្លែកតាំងយកដែរបស់មនុស្ស ។
 ឆ្លែកតាំងដែរបស់មនុស្ស ដែលដាច់មកទំលាក់ចោល ក្នុងទីជិតខ្ញុំ
 ហើយចៀសចេញទៅ ខ្ញុំបានឃើញហើយ ក៏បាននូវនិមិត្ត
 ចំពោះត្រកូលនៃជនដែលបិតនៅ (ក្នុងសាកសពនោះ) ។

បឋមំ កុណ្ឌលកេសីចេរិយបទានំ

តតោ ឧដ្ឋាយ សំរិតា អាប្បន្នំ សហជន្មកេ
 តេ អរោត្តំ វជានន្តិ តំ អត្ថំ សក្យភិក្ខុវោ ។
 សាហំ តមត្ថំ ប្បន្នស្សំ ឧបេត្វា ពុទ្ធសាវកេ
 តេ មហានាយ កង្ខសុ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ ។
 សោ មេ ធម្មមនេសេសិ ឧទ្ទាយតននតុយោ
 អសុភានិក្ខំ ទុក្ខាតិ អនត្ថាតិ ច នាយកោ ។
 តស្ស ធម្មំ សុណិត្វាហំ ធម្មចក្កំ វិសោធយី
 តតោ វិញ្ញាតសទ្ធម្មា បព្វជ្ជំ ឧបសម្បទំ ។
 អាយាចិតោ(១) តទា អាហ ឯហិ កន្ថេតិ នាយកោ
 តទាហំ ឧបសម្បជ្ជា បរិតំ តោយមទ្ធសំ ។
 បាទបក្កាលនេនាហំ ញត្វា សឧទយព្វយំ
 តថា សព្វេបិ សង្ខារា តតិ សំចិន្តយី(២) តទា ។

---

១ ឧ. អាយាចិតោ ។ ២ ឧ. តតិ សព្វន្តិយី ។ ម. ត្រិសំ ចិន្តយី ។

កុណ្ឌលកេសីថេរិយាបទាន ទី ១

លំដាប់នោះ ខ្ញុំតក់ស្លុត ហើយក្រោកទៅសួរពួកសហធម្មិក
ឯពួកសហធម្មិកទាំងនោះប្រាប់ថា ពួកភិក្ខុជាសក្យបុត្រ ទើប
ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីនោះបាន ។ ខ្ញុំនោះបានចូលទៅរកពួក
សាវ័ករបស់ព្រះពុទ្ធ ហើយសួរសេចក្តីនោះ ពួកសាវ័កទាំង
នោះ ក៏នាំខ្ញុំទៅក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ ។
ព្រះពុទ្ធជាឆាយកនោះ ទ្រង់សម្តែងនូវព្រះធម៌ ចំពោះខ្ញុំថា
ខន្ធ អាយតនៈ ធាតុ ជាធម្មជាតិមិនស្អាតផង មិនទៀងផង
ជាទុក្ខផង ជាអនត្តាផង ។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់នូវធម៌របស់ព្រះ
អង្គហើយ បានជម្រះធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិផល លំដាប់នោះ
ខ្ញុំបានដឹងច្បាស់នូវព្រះសន្តម្ភហើយ ក៏សូមនូវបព្វជានិងឧប្ប-
សម្បទា ។ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជាឆាយក ដែលខ្ញុំ
សូមហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់នាងដ៏ចម្រើន នាងចូរ
មកចុះ កាលនោះ ខ្ញុំក៏បានឧប្បសម្បទា ហើយបានឃើញ
ទឹកបន្តិច ។ ខ្ញុំដឹងនូវរូបប្រកបដោយការកើតឡើង និង
ការស្លាប់ទៅ ដោយគ្រាន់តែលាងជើង ហើយគិតក្នុងកាល
នោះថា សង្ខទាំងឡាយទាំងពួង មានសភាពដូចគ្នា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ធិតំ វិមុត្តិ មេ	អនុបាទាយ សព្វសោ
ឱប្បាភិញ្ញានមគ្គម្មេ	តនា បញ្ញាបយិ ជិនោ ។
ឥន្ទ្រីស្ម ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
បរចិត្តានិ ជាតាមិ	សត្តសាសនការិកា ^(១) ។
បុព្វេនិវាសំ ជាតាមិ ^(២)	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
ខេបេត្វា អាសវេ សព្វេ	វិសុទ្ធាសី សុនិម្មណា ។
បរិច្ឆេណា មយោ សត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ
ទំហិតោ កុកោ ភារោ	កវនេត្តិ សម្មហតា ។
យស្សត្ថាយ បព្វជិតា	អតារស្មា អនតារិយំ
សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ	សព្វសំយោជនក្ខយោ ។
អត្ថធម្មនិរុត្តិសុ	បដិភាណោ តថេវ ច
ញាណំ មេ វិបុលំ ^(៣) សុទ្ធិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វាហសា ។

១ ម. សត្តសាសនការិកាតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. បុព្វេនិវាសំ ជាតាមីតិ ឥមេ បាហា ន ទិស្សតិ ។ ៣ ឧ. ម. វិបុលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លំដាប់នោះ ចិត្តរបស់ខ្ញុំក៏រួចស្រឡះចាកអាសវៈ ព្រោះមិន
 ប្រកាន់ដោយប្រការទាំងពួង គ្រានោះ ព្រះដ៏នៃស្រីទ្រង់តាំង
 ខ្ញុំថា ប្រសើរលើសជាងពួកកុក្ខន៍ ដែលត្រាស់ដឹងឆាប់រហ័ស
 ខ្ញុំជាស្រីស្ងាត់ក្នុងបុព្វទាំងឡាយផង ក្នុងសោតនាគុជាទិព្វផង
 ខ្ញុំជាអ្នកធ្វើតាមសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គល
 ដទៃផង ។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិវាសៈ ទាំងទិព្វបក្ខខ្ញុំបានជំរះហើយ
 ខ្ញុំជាកុក្ខន៍បរិសុទ្ធមិនមានមន្ទិល ព្រោះញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួង
 ឲ្យអស់ហើយ ។ ព្រះសាស្តាខ្ញុំបានប្រព្រឹត្តតាមហើយ ទាំង
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំជាកំ
 ចេញហើយ គណ្តាជាគ្រឿងនាំទៅកាន់កេតិក្ខុ ខ្ញុំគាស់រំលើង
 ចេញហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រ
 យោជន៍ដល់គុណធម៌ណា ប្រយោជន៍គុណធម៌នោះរបស់ខ្ញុំ
 ជាទីអស់ទៅនៃសញ្ញាជនៈទាំងពួង ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ។
 ញាណរបស់ខ្ញុំ ដ៏ទូលាយស្អាត ក្នុងអត្ត ធម៌ និរុត្តិ និង
 បដិភាណក៏ដូចគ្នា ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ ។

ទុតិយំ កិសាគោតមីបើរិយាបទានំ

កិលេសា ឈាបិតា មហ្មំ ភវ សព្វេ សម្មហតា

នាភីវ ពុទ្ធនំ នេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

ធម្មកិញ្ញា សង្ខិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា ភទ្ឋា កុណ្ឌលកេសា ភិក្ខុនី

ឥមា តាថាយោ អភាសិត្ថាតិ ។

កុណ្ឌលកេសីបើរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ កិសាគោតមីបើរិយាបទានំ

[២២] បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ សព្វធម្មាន ចារត្ថ

ឥតោ សតសហស្សម្ពិ កប្បេ ឧប្បជ្ឈំ នាយកោ ។

កិសោធន៍បើរិយាបទាន ទី ២

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំ
 គាត់រំលើងចេញហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបាន
 កាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ដាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំ
 បានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ពុទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុណ្ឌលកេសិកក្ខន្ធ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កុណ្ឌលកេសិបើរិយាបទាន ។

កិសោធន៍បើរិយាបទាន ទី ២

(២២) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់
 នូវត្រ័យនៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើត
 ឡើង ក្នុងកប្បទីមួយសែន គិតអំពីកទ្ទកប្បនេះទៅ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទាហំ ហំសវតិយំ	ជាតា អញ្ចាតេ កុលេ
ឧបេត្វា តំ នវរំ	សរណំ សមុទាគមី ។
ធម្មញ្ញំ តស្ស អស្សោ សី	ធនុស្កប្បសញ្ញាតំ
មជ្ជិមំ បរមស្សា និ	ចិត្តសន្តិសុខាវហំ ។
តទាបិ(១) ភិក្ខុនី ជីវេ(២)	ល្អៗចីវរជារិកំ
វេបេន្តោ ឯតទគម្ពី	វណ្ណាយិ បុរិសុត្តមោ ។
ជនេត្វានប្បកំ បីតិ	សុត្វា ភិក្ខុនិយា កុណំ
កាវំ កត្វាន ពុទ្ធស្ស	យថាសត្តិ យថាពលំ ។
និបច្ចំ មុនិជីវនំ	តំ ហំនំ អភិបត្តយី
តទានុមោទិ សម្ពុទ្ធោ	ហំនលោកាយ នាយកោ ។
សតសហស្សេ ឥតោ កក្កេ	ឌីក្កាកកុលសម្ពុរោ
កោតមោ នាម នាមេន សត្វា	លោកេ ភវិស្សតិ ។

---

១ ឧ. កថា ។ ម. តថា ។ ២ ឧ. ម. វីរោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលមួយ នៅក្នុងក្រុងហង្សវ័ត្ត បាន
ចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ប្រសើរជាងនរ-
ដទៃនោះ ហើយយកព្រះអង្គជាទីពឹង ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ធម៌ដ៏
ពិរោះរបស់ព្រះអង្គ ជាធម៌ប្រកបដោយសច្ចៈ ៤ មានគានិ-
សង្ស័យក្រែលង់ នាំមកនូវសេចក្តីស្ងប់និងសេចក្តីសុខ ក្នុង
ចិត្ត ។ កាលនោះ ព្រះពុទ្ធជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាបុរសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
ទ្រង់សរសើរតាំងកិត្តិនី អ្នកទ្រទ្រង់ច័រវដ៏សៅហ្មង ក្នុងទីជា
ឯកទគ្គៈ ។ ខ្ញុំញ៉ាំងបីតិមានប្រមាណច្រើនឲ្យកើត ស្តាប់នូវ
គុណនៃកិត្តិនី ខ្ញុំធ្វើនូវគ្រឿងសក្ការៈដល់ព្រះពុទ្ធ តាមគួរ
ដល់សេចក្តីអង់អាច តាមគួរដល់កម្លាំង ។ ខ្ញុំបានក្រាបចុះ
ជិតព្រះអង្គ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានប្រាជ្ញាខ្លាចខ្លួននោះ ហើយ
ប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ កាលនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជានាយក
ទ្រង់អនុមោទនា ចំពោះការបាននូវតំណែងនោះថា ក្នុងកប្ប
ទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា ព្រះនាមគោតម
ទ្រង់កើតក្នុងឥក្កាកត្រកូល នឹងត្រាស់ឡើង ក្នុងលោក ។

ទុតិយំ កិសាភោតមីចេវិយាបទានំ

តស្ស ធម្មេសុ នាយាទា ឡីសា ធម្មនិម្មិតា
 កិសាភោតមិ នាម នាមេន ហេស្សតិ សុត្តសាវិកា ។
 តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា យាវជីវំ តទា ជិនំ
 មេត្តចិត្តា បរិចរី បច្ចុយេហិ វិនាយកំ ។
 តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ ចេតនាបណីដិហិ ច
 ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អកញ្ញហំ
 ឥមម្ហំ ភទ្ទកេ កប្ប ព្រហ្មពន្ធិ មហាយសោ
 កស្សនោ នាម នាមេន ឧប្បជ្ឈំ វទតំ វរោ ។
 ឧបដ្ឋាកោ មហេសិស្ស តទា អាសិ នវិស្សរោ
 កាសិរាជា កិត្តំ នាម ពារាណសិបុរតមេ ។
 បញ្ចមំ តស្ស ដីតាហំ^(១) ធម្មា នាមេន វិស្សតា
 ធម្មំ សុត្វា ជិនកុស្ស បព្វជ្ឈំ សមរោចយី ។

---

 ១ ឧ. ម. ជីវាសំ ។

កិសាគោតមីបរិយាបទាន ទី ២

នាងនេះនឹងបានជាព្រះញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃព្រះគោតម
 នោះ ជាឧរស ជាធម្មនិម្មិត បានជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា
 មានឈ្មោះថា កិសាគោតមី ។ កាលនោះ ខ្ញុំស្តាប់នូវពុទ្ធ-
 ព្យាករណ៍នោះ ក៏រីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បាន
 បម្រើព្រះជិនស្រីជានាយក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាប
 ដល់អស់ជីវិត ។ ដោយកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយ
 ការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជារបស់
 មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ។ ព្រះពុទ្ធ
 ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបៈ មានដៅពង្សដ៏ប្រសើរ មានយសធំ
 ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ភទ្ទកប្បនេះ ។ កាលនោះ ព្រះរាជាក្នុងដែនកាសី ទ្រង់ព្រះ
 នាមកក៏ ព្រះអង្គជាធំជាងនរា ក្នុងក្រុងពារាណសីដ៏ឧត្តម
 ទ្រង់ជាទុបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ។
 ខ្ញុំជាធីតាទី ៥ នៃព្រះរាជានោះ មានឈ្មោះប្រាកដថាធម្មា
 បានស្តាប់ធម៌ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងផល ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

អនុជានំ ន ធាតោតោ អតារេ តទា មយំ
 វិសវស្សសហស្សានិ វិចរិម្ហ អតន្តិតា^(១) ។
 កោមារិត្រហ្មចរិយំ រាជកញ្ញា សុខេដ្ឋតា
 ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា មុទិតា សត្ត ជីតរោ ។
 សមណំ សមណកុត្តា ច ភិក្ខុនី ភិក្ខុនាសិកា
 ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច សត្តមី សង្ឃនាសិកា ។
 ខេមា ឧប្បលវណ្ណា ច បដាចារា ច កុណ្ឌលា
 អហញ្ញ ធម្មទិន្នា ច វិសាខា ហោតិ សត្តមី ។
 តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ ចេតនាបណីជិហិ ច
 ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ តាវត្ថុសំ អកញ្ញហំ ។
 បច្ឆិមេ ច ភវេនានិ ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហំ
 ទុក្ខតេ អធនេ នីមេ ភតា ច សធនំ កុលំ ។
 បតិជ្ឈបេត្វាន^(២) សេសា មេ ទិស្សនិ អធនា ឥតិ
 យទា ច បសុតា អាសី សព្វេសំ ទយិតា តទា ។

---

 ១ ម. អតន្តិកា ។ ២ ខ. ម. ចតី បិបេត្តា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

ព្រះបិតាខែយើង មិនទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបួសទេ កាលនោះយើង
 ជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព័ន្ធត្រហូចរយធម៌ សម្រាប់កុមារ
 អស់ ២ ម៉ឺនឆ្នាំក្នុងផ្ទះ ។ យើងជាព្រះរាជធិតា ៧ នាក់ ជាកញ្ញា
 ខែស្តេច បិតានៅក្នុងសេចក្តីសុខ ត្រេកអរ រីករាយ ក្នុងការ
 បម្រើព្រះពុទ្ធ គឺ នាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១ ភិក្ខុនី ១
 ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា ជាគំរប់៧ ។
 (ព្រះរាជធិតា ៧ អង្គនោះ ចេរវិលវិន័យមកបានជា) នាងខេមា ១
 ឧប្បលវណ្ណា ១ បជាចារា ១ កុណ្ឌលា ១ ខ្ញុំ ១ ធម្មទិន្នា ១
 វិសាខា ជាគំរប់៧ ។ ដោយកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយ
 ការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជាវរបស់
 មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ។ ឥឡូវនេះ
 មកដល់បច្ច័យកត ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ដែលជាអ្នកធ្លាក់ខ្លួន
 កំសត់ឥតទ្រព្យ ជាត្រកូលទំន់ទាបវិញ តែខ្ញុំបានមានប្តីត្រកូល
 សម្បូណ៌ ដោយទ្រព្យសម្បត្តិ ។ ជនទាំងឡាយ ដ៏សេស
 វៀរលែងតែប្តីរបស់ខ្ញុំចេញ សុទ្ធតែជាអ្នកឥតទ្រព្យ ខ្ញុំប្រសូត
 កូនក្នុងកាលណា ជនទាំងពួងក៏អាណិតខ្ញុំ ក្នុងកាលនោះ ។

ទុតិយំ កំសាភោគមីថេរិយាបទានំ

យនា សោ តុរុណោ បុត្តោ កោមារកោ^(១) សុខេដ្ឋិតា

សចាណាមីវ កក្កោ មេ តនា យមវសំ តតោ ។

សោកក្កដា ជិនវននា អស្សុនេត្តា រុទ្ធមុខា

មតំ កុណាបមាទាយ វិលប្បន្នំ កមាមហំ ។

តនា ឯកេន សន្និដ្ឋា ឧបេត្វា ភិសក្កតមំ

អវេចំ ទេហិ កេសជ្ជំ បុត្តសញ្ញវន្នំ កោ ។

ន វិជ្ជន្តេ មតា យស្មី កេហេ សិទ្ធត្ថកំ តតោ

អាហារតិ ជិនោ អាហា វិនយោចាយកោវិនោ ។

តនា កមត្វា សាវត្ថំ ន លភី តាទិសំ យរំ

កុតោ សិទ្ធត្ថកំ តស្មា តតោ លទ្ធា សត្ថំ អហំ ។

១ ឱ. ភព្វោ កោមលង្កោ ។ ម. ភព្វោ កោមលកោ ។

កិសោធន៍មីឆើយាចទាន ទី ២

កាលណា កូនខ្ញុំរបស់ខ្ញុំនោះ ជាកុមារតូច បិតនៅក្នុង
 សេចក្តីសុខ ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំ ដូចជាជីវិតរបស់ខ្លួន
 កាលនោះ កូននោះ ក៏លុះអំណាចនៃសេចក្តីស្លាប់ទៅ ។
 ខ្ញុំមានសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់ មានមុខប្រកបដោយសេចក្តី
 ទុក្ខ មានភ្នែកពេញដោយទឹកភ្នែក មានមាត់យំ ពសាកសព
 ដែលស្លាប់នោះ ដើរយំក្នុងផ្លូវ ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានជួប
 បុរសម្នាក់ ក៏ចូលទៅរកព្រះពុទ្ធជាគ្រូពេទ្យដ៏ប្រសើរ ហើយ
 ពោលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គឲ្យប៉ុន្មានប្រាថ្នា
 ឲ្យរស់ ។ ព្រះជិនស្រីព្រះអង្គជាអ្នកឈ្លាសវៃ ក្នុងឧបាយនៃ
 ការទូន្មាន ទ្រង់ត្រាស់ថា ជនទាំងឡាយដែលស្លាប់ហើយ
 មិនមានកងផ្ទះណា ចូរនាងយកគ្រាប់ស្ពៃ អំពីផ្ទះនោះមក
 (ឲ្យគាត់) ។ កាលនោះ ខ្ញុំដើរទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី រក
 មិនបានផ្ទះប្រាកដដូច្នោះ ព្រោះហេតុនោះ នឹងរកគ្រាប់ស្ពៃ
 អំពីផ្ទះណាបាន លំដាប់នោះ ខ្ញុំក៏បាននូវស្មារតីឡើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កុណាចំ ធម្មយិត្វាន ឧបេសី លោកនាយកំ
 ទូរតោ ច មមំ ទិស្វា អរោច មទុរស្សរោ ។
 យោ ច វស្សសតំ ជីវេ អបស្សំ ឧទយព្វយំ
 ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យា បស្សតោ ឧទយព្វយំ ។

ន តាមធម្មោ និកមស្ស ធម្មោ

ន ចាបិយំ ឯកកុលស្ស ធម្មោ

សព្វស្ស លោកស្ស សនេវកស្ស

ឯសោវ(១) ធម្មោ យទិទំ អនិច្ចតា ។

សាហំ សុត្វានិមា តថា ធម្មចក្កំ វិសោធយី

តតោ វិញាតសទ្ធម្មា បព្វជី អនតារិយំ ។

តថាបិ បព្វជិតា សន្តិ យុញ្ញន្តិ ជីនសាសនេ

ន ចិវេនេវ កាលេន អរហន្តំ អមាប្បណី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំចោលនូវសាគសព ហើយចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ជា
 លោកនាយក ចំណែកខាងព្រះអង្គមានសម្លេងពីរោះ ទ្រង់
 ទតឃើញខ្ញុំអំពីចម្ងាយ ហើយត្រាស់ថា បុគ្គលណា កាលមិន
 បានឃើញនូវការកើតនិងការស្លាប់ទៅ (នៃបញ្ចក្ខន្ធ) ទេ
 ហើយរស់នៅមួយរយឆ្នាំក៏ដោយ ដ៏រឹតរបស់បុគ្គល អ្នកឃើញ
 នូវការកើតឡើង និងការស្លាប់ទៅ (នៃបញ្ចក្ខន្ធ) សូម្បីរស់
 នៅតែមួយថ្ងៃ ក៏ប្រសើរជាង ។

អនិច្ចតាធម៌នេះ នឹងថាជាធម៌សម្រាប់ស្រុកមួយ
 ក៏ទេ ជាធម៌សម្រាប់និគមមួយក៏ទេ ជាធម៌សម្រាប់
 ត្រកូលមួយក៏ទេ ធម៌⁺នេះឯងសម្រាប់លោក ព្រមទាំង
 ទេវលោកទាំងអស់ ។

ខ្ញុំនោះ បានស្តាប់នូវគាថាទាំងឡាយនេះ ហើយ
 ជម្រះនូវធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គ លំដាប់នោះ ខ្ញុំក៏ដឹង
 ច្បាស់នូវព្រះសង្គម ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះ ។ លុះខ្ញុំបួស
 រួចហើយ ក៏មានចិត្តស្ងប់ ប្រកបក្នុងសាសនាព្រះដ៏ស្រស់
 អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ខ្ញុំក៏បានសម្រេចនូវព្រះអរហត្ត ។

ទុតិយំ កំសាណោតមិថេរិយាបទានំ

ឥទ្ធិស្ស ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
បរិចត្តានិ ជាធាមិ	សត្តសាសនការិកា ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្ខុំ វិសោធិតំ
ខេបេត្វា អាសវេ សព្វេ	វិសុទ្ធាសី សុទិម្ពលា ។
បរិចិណ្ណោ មយា សត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ
ឌីហិតោ កុរុកោ ភារោ	កវនេត្តិ សម្មហតា ។
យស្សត្ថាយ បព្វជិតា	អតារស្មា អនតារិយំ
សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ	សព្វសំយោជនត្ថយោ ។
អត្ថធម្មនិវត្តិសុ	បដិភាលោ តថេវ ច
ញានំ មេ វិបុលំ សុទ្ធិំ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វាហសា ។
សង្ការកុជា អាហរិត្វា	សុសាធា រជិយាបិ ច
តតោ សង្ឃាដិកំ កត្វា	ល្អំ ធារេមិ ធីរំ ។
ជិវោ តស្មី កុណោ តុដ្ឋោ	ល្អៗចីវរធារលោ
វេបេសិ ឯតនក្ខម្ហិ	បរិសាសុ វិធាយកោ ។

កិសោធព័រិយាបទាន ទី ២

ខ្ញុំជាអ្នកធ្វើនូវសាសនានៃព្រះសាស្តា ស្អាតក្នុងប្លង់ទាំងឡាយ
 ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ដោយសោតឆាតុដ៏ជាទិព្វ ។ ខ្ញុំដឹង
 នូវបុព្វេនិវាសញ្ញាណ ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំក៏បានជម្រះហើយ ខ្ញុំបាន
 ញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ទៅ ជាអ្នកបរិសុទ្ធស្អាត មិន
 មានមន្ទិលសោះឡើយ ។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបានបម្រើហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបាន
 ដាក់ចុះហើយ គណ្តាដែលជាគ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់កតា ខ្ញុំ
 គាស់រំលើងចោលហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់
 ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ គឺកិរិយាអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈទាំងពួងនោះ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ។ ញាន
 របស់ខ្ញុំ ដ៏ធំទូលាយស្អាត ក្នុងអត្ថ ធម៌ និរុត្តិ និងវជិកាណ
 ព្រោះអំណាចនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ ខ្ញុំនាំសំពត់អំពីគំនរ
 សម្រាមផង អំពីព្រៃសួសានផង អំពីច្រកផង ហើយធ្វើ
 ជាសង្ឃដ៏ ទ្រទ្រង់នូវចីវរដ៏សៅហ្មង ។ ព្រះជិនស្រី ជា
 នាយក ទ្រង់ត្រេកអរក្នុងគុណរបស់ខ្ញុំ គឺការទ្រទ្រង់នូវចីវរដ៏
 សៅហ្មងនោះ បានតាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯកទគ្គៈ ក្នុងពួកបរិស័ទ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា
 នាគីវ ពុទ្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ចា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា កិសាគោតមី កិត្តន្តំ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កិសាគោតមីបើរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

តតិយំ ធម្មទិដ្ឋាបើរិយាបទានំ

[២៣] បទុមុត្តរោ នាម ជិវោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ
 ឥតោ សតសហស្សម្ពំ កប្បេ ឧប្បជ្ជំ នាយកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំ
 ដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរីដ៏ប្រសើរ កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធិង ។ ឧ! ខ្ញុំមក
 ល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ព័ត្ត ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកិសាគោតមីភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កំណតោតមីថេរិយាបទាន ។

ធម្មទិន្នាប្រិយាបទាន ទី ៣

(២៣) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់
 ដល់នូវត្រើយនៃធម៌ទាំងពួង ជាអ្នកដឹកនាំសត្វលោក
 ទ្រង់កើតឡើងក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ។

គតិយំ ធម្មទិន្នាលើយាបទានំ

តទាហំ ហំសវតិយា	ត្បុលេ អត្តាតរេ អហុ
បរកម្មំ ករី អាសី	និបកា សីលសំរុតា ។
បទុមត្រស្ស ពុទ្ធស្ស	សុជាតោ អក្កសាវតោ
វិហារា អភិជិត្តម្ម	បិណ្ឌាចាតាយ(១) កច្ចតិ ។
យដំ កហេត្វា កច្ចន្តិ	តទា ឧទកហារិកា
តំ ទិស្វា អនន្តិ ប្បវិ(២)	បសន្នា សេហិ ចាណិភិ។
បដិក្កហេត្វា តត្រូវ	និសំដ្ឋោ បរិកុញ្ញំ សោ
តតោ នេត្វា តំ កេហំ	អនាសី តស្ស កោជនំ ។
តតោ មេ អយ្យកោ តុដ្ឋោ អកាសិ(៣)	សុណិសំ សតំ
សស្សយា សហ កណ្ឌន	សម្ពុទ្ធំ អភិវាទយី ។
តទា សោ ធម្មកដិកំ	ភិក្ខុនី បរិកត្តយំ
វេបេសិ ឯតទកម្មំ	តំ សុត្វា មុទិតា អហំ ។
និមន្តយិត្វា សុកតំ	សសង្ឃំ លោកនាយកំ
មហាទានំ ទទិត្វាន	តំ ហំនិ អភិបត្តយី ។

១ ម. បត្តមាទាយ ។ ២ ឧ. ស្ងប់ ។ ម. ច្របំ ។ ៣ ឧ. អភិវិ ។ ម. អភិវី ។

ធម្មទិន្នាថេរិយាបទាន ទី ៣

កាលនោះ ខ្ញុំភ័ក្ត្រក្នុងត្រកូលមួយ ក្នុងក្រុងហង្សវ្រតី ជាអ្នកធ្វើ
 នូវការងារនៃជនដទៃ ខ្ញុំមានប្រាជ្ញាចាស់ សង្រួមកងសីល ។
 ព្រះថេរិយ្យោសុជាត ជាអគ្គសាវ័ក នៃព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុមត្ថវៈ
 ចេញអំពីវត្តទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ កាលនោះ ខ្ញុំចេញទៅដងទឹក
 កាន់ក្អមដើរទៅ បានឃើញព្រះថេរៈនោះ ក៏មានសេចក្តីជ្រះថ្លា
 បានប្រគល់នំ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។ ព្រះថេរៈនោះ ទទួលនំ
 ហើយ ក៏គង់ឆាន់ក្នុងទីនោះ លំដាប់នោះ ម្ចាស់របស់ខ្ញុំមាន
 ចិត្តត្រេកអរនឹងខ្ញុំ បានយកខ្ញុំធ្វើជាកូនប្រសាវរបស់ខ្លួន ខ្ញុំទៅ
 ជាមួយនឹងម្តាយភ្នែក ថ្វាយបង្គំព្រះសម្តេច ។ គ្រានោះ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់តាំងភិក្ខុនីមួយរូប ជាធម្មកថិកា អ្នកសម្តែងធម៌ដល់បរិស័ទ
 ក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធតម្រាស់នោះហើយ ក៏មានចិត្ត
 រីករាយខ្លាំង ។ ខ្ញុំនិមន្តព្រះសុគត ជាលោកនាយក ព្រមទាំង
 ភិក្ខុសង្ឃ ថ្វាយមហាទាន ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ មំ សុកតោ អាហា យននិដ្ឋានសុស្សរោ(១)

មម្មបដ្ឋាននិរតា សសង្ឃបរិវេសិកា ។

សទ្ធិម្មសវនេ យុត្តា កុណាខ្លឹតមាទសា

កន្ថេ កវស្ស មុទិតា លច្ឆសេនំ(២) បណិដិដលំ។

សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ ឌីក្កាកកុលសម្ពរោ

តោតមោ ធាម ធាមេន សត្តា លោកេ កវិស្សតិ។

តស្ស ធម្មេសុ ធាយាធា ឌីរសា ធម្មនិម្មិតា

ធម្មនិដ្ឋាតិ ធាមេន ហេស្សតិ សត្តុ សាវិកា។

នំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា យាវជីវំ មហាមុនី

មេត្តចិត្តា បរិចរី បច្ឆយេហិ វិធាយកំ ។

តេន កម្មេន សុកតេន ចេតនាបណិដិហិ ច

ជហិត្វា មាទុសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អតញ្ញាហំ ។

---

១ ឱ. យននិដ្ឋានសុស្សរោ ។ ម. យននិដ្ឋានសុស្សរោ ។ ២ ឱ. ម. លច្ឆសេ ឥតិ
ទិស្សតិយេវ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លំដាប់នោះ ព្រះសុត្ត ព្រះអង្គមានសម្លេងវិណ្ឌនរំពងពីរោះ
 ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា នាងជាស្រីត្រេកអរ ក្នុងការបម្រើតថាគត ជា
 អ្នកអង្គាសតថាគត ព្រមទាំងកិក្ខុសង្ឃ ។ នាងជាអ្នកប្រកបក្នុង
 ការស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ មានចិត្តចម្រើនដោយគុណ ម្ចាស់នាង
 ដ៏ចម្រើន នាងចូររីករាយចុះ នាងនឹងបានផលដែលនាងតាំង
 ប្រាថ្នា⁺នេះ ។ ក្នុងកប្បទិមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តាព្រះ
 នាមគោតម កើតក្នុងត្រកូលក្សត្រឧត្តក្កាភៈ នឹងត្រាស់ឡើង
 ក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាញាតិ ក្នុងធម៌នៃព្រះពុទ្ធអង្គនោះ
 ជាឧរុស ជាធម្មនិម្មិត បានជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះ
 ថាធម្មទិន្នា ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្យាករនោះ ក៏រីករាយ មានចិត្តប្រកប
 ដោយមេត្តា បម្រើព្រះមហាមុនី ជានាយក ដោយបច្ច័យ
 ទាំងឡាយ ដ៏រាបដល់អស់ជីវិត ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ
 នោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាង
 កាយជាវបសមនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្ថីន្ស ។

គតិយំ ធម្មទីត្តាបើយោបទានំ

ឥមម្ហិ កន្ថុកេ កប្បេ ព្រហ្មតន្ត មហាយសោ

កស្សហោ នាម នាមេន ឧបជ្ឈិ វេទតំ វេរោ ។

ឧបជ្ឈាកោ មហោសិស្ស តទា អាសិ នវិស្សរោ

កាសិរាជា តិកតំ នាម ពារាណសិប្បតមេ ។

ធម្មា តស្ស អហំ ជីតា សុធម្មា ឥតិ វិស្សតា

ធម្មំ សុត្វា ជិនក្កស្ស បព្វជ្ឈិ សមរោចយំ ។

អនុជានំ ន នោ តាតោ^(១) អតារេវ តទា មយំ

វីសំ វស្សសហស្សនិ វិចរិម្ហា^(២) អតន្តិតា ។

គតិយំ រាណារិ ។

---

១ ម. ឆានុ ជាតាសិ មំ តាតោ ឥតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. វិចរិម្ហា ។

ធម្មទិន្នាបើយោបទាន ទី ៣

ព្រះពុទ្ធមាននៅឯន្ទ្រជ័យប្រសើរ មានយសធំ ព្រះអង្គប្រសើរ
 ជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ព្រះនាមកស្សបៈ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងកទ្ធកប្បនេះ ។ កាលនោះ ព្រះរាជាភ័ក្ត្រវរ្ម័នទី១ ព្រះ
 នាមកក៏ ជាឥស្សរៈនៃនរៈ ក្នុងក្រុងពោធិ៍សាត់ជិតត្បូង ជា
 ឧបដ្ឋាកនៃព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ស្វែងរកគុណដ៏ធំ ។ ខ្ញុំជាធីតាទី៦
 នៃព្រះរាជាអង្គនោះ មានឈ្មោះប្រាកដថាមានសុធម្មា បាន
 ស្តាប់ធម៌នៃព្រះជិនស្រីជ័យប្រសើរ ហើយពេញចិត្តនឹងផ្នួស ។
 ព្រះបិតារបស់យើងទ្រង់មិនអនុញ្ញាត កាលនោះ យើងជា
 អ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស បានប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌សម្រាប់កុមារ
 អស់ ២ ម៉ឺនឆ្នាំ ក្នុងផ្ទះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាគំ

កោមារិព្រហ្មចរិយំ	រាជកញ្ញា សុខេដ្ឋិតា
ពុទ្ធាបដ្ឋាននិរតា	មុទិតា សត្ត ជីតរោ ។
សមណំ សមណកុត្តា ច	ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនាសិកា
ធម្មា ចេវ សុធម្មា ច	សត្តមំ សង្ឃនាសិកា ។
ខេមា ឧប្បលវណ្ណា ច	បដាចារា ច កុណ្ឌលា
កោតមំ ច អហំ ចេវ	វិសាខា ហោតិ សត្តមំ ។
តេហិ កម្មេហិ សុកតេហិ	ចេតនាបណីដិហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ	តាវត្ថីសំ អកញ្ញាហំ ។
បន្ទិមេ ច ភវេនានិ	ភិវិត្វជប្បត្តមេ
ជាតា សេដ្ឋិកុលេ ដីតេ	សព្វកាមសមិទ្ធនេ ។
យនា រូបកុណ្ឌបេតា	បវេមេ យោព្វនេ វិតា
តនា បរកុលំ កន្ធា	វសី សុខសមប្បិតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ធីតា ៧ អង្គ ជាកញ្ញានៃស្តេច តាំងនៅក្នុងសេចក្តីសុខ ត្រេកអរ
 រីករាយ ក្នុងការបម្រើព្រះពុទ្ធ គឺនាងសមណី ១ សមណគុត្តា ១
 ភិក្ខុនី ១ ភិក្ខុទាសិកា ១ ធម្មា ១ សុធម្មា ១ សង្ឃទាសិកា
 ជាតំរប់ ៧ ។ (ធីតា ៧ អង្គនោះ ចេរវិលវឹងមកបានជា) នាង
 ខេមា ១ ឧប្បលវណ្ណា ១ បដាចារា ១ កុណ្ឌលា ១ គោតមី ១
 ខន្ធ្នំ ១ វិសាខា ជាតំរប់ ៧ ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ
 នោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាង
 កាយជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិវ័រ្យ ។
 ឥឡូវនេះ មកដល់បច្ច័យកត ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ដ៏ស្តុក
 ស្តម្ភ ក្នុងក្រុងគិរិវុជៈ ដ៏ឧត្តម អាចសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង
 បាន ។ កាលណា ខ្ញុំប្រកបដោយគុណគឺរូបសម្បត្តិ តាំងនៅ
 ក្នុងបឋមវ័យហើយ កាលនោះឯង ខ្ញុំបានទៅកាន់ត្រកូលនៃ
 បុរសដទៃ (មានប្តី) ហើយនៅស្តាប់ស្តាប់ដោយសេចក្តីសុខ ។

តតិយំ ធម្មទិន្នាថេរិយាបទានំ

ឧបេត្វា លោកសរណំ សុណត្វា ធម្មទេសនំ
 អនាតាមិដលំ បត្តោ សាមិកោ មេ សុត្តន្ធិមា ។
 តនា តំ(១) អនុជានេត្វា បព្វជី អនតារិយំ
 ន ចិវេនេវ កាលេន អរហន្តំ អថាបុណី ។
 តនា ឧបាសកោ សោ មំ ឧបកត្វា អប្បន្នេ
 កម្មីវេ និបុណោ បញ្ចោ តេ សព្វេ ព្យាករី អហំ ។
 ជីវោ តស្មី កុណោ តុដ្ឋោ ឯតទក្ខេ វេបេសិ មំ
 ភិក្ខុនី ធម្មកម្មិកំ ឆានំ បស្សាមិ ឯទិសំ ។
 ធម្មទិន្នា យថា ជីវា ឯវំ ជានេវេ ភិក្ខុវេ
 ឯវាហំ បណ្ឌិតា នាម នាយកេនានុកម្មិតា ។
 បរិចិណ្ណោ មយា សត្តោ កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ
 ឌីហិតោ កុកោ ភារោ កវនេត្តិ សម្មហតា ។

ធម្មទិន្នាថេរិយាបទាន ទី ៣

ឯស្វាមីរបស់ខ្ញុំនោះមានប្រាជ្ញាល្អ បានចូលទៅកាលព្រះពុទ្ធ
 ជាទីពឹងនៃសត្វលោក ស្តាប់ធម៌ទេសនាហើយ ក៏បានដល់
 នូវអនាគាតមិផល ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានញ៉ាំងស្វាមីនោះ ឲ្យ
 អនុញ្ញាតហើយ ចូលទៅកាន់ផ្ទះ អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន
 ក៏បានដល់ព្រះអរហត្ត ។ កាលនោះ ឧបាសកនោះ ចូល
 មករកខ្ញុំហើយ សួរនូវប្រស្នាទាំងឡាយដ៏ជ្រាលជ្រៅ ខ្ញុំក៏
 បានព្យាករប្រស្នាទាំងអស់នោះ ។ ព្រះជិនស្រីត្រេកអរក្នុង
 គុណនោះហើយ បានតាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈថា តថាគតមិន
 ឃើញភិក្ខុនីជាធម្មកថិកាដទៃ ប្រាកដដូចភិក្ខុនីនេះឡើយ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាំទុកយ៉ាងនេះថា
 នាងធម្មទិន្នា ជាអ្នកប្រាជ្ញ ។

ខ្ញុំឈ្មោះថាជាស្រីបណ្ឌិត ដែលព្រះលោកនាយកអនុ-
 គ្រោះ ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។ ព្រះសាស្តា ខ្ញុំបាន
 បម្រើដោយគោរពហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ ខ្ញុំបានដាក់ចុះហើយ តណ្ហាជា
 គ្រឿងនាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំបានរំលើងចោលហើយ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាម

យស្សត្ថាយ បព្វជិតា អតារស្មា អនការិយំ

សោ មេ អត្តោ អនុប្បត្តោ សព្វសំយោជនក្ខយោ ។

ឥន្ទ្រស្ម ច វសី ហោមិ ទិព្វាយ សោតនាតុយា

បរចិត្តានិ ជាធាមិ ពុទ្ធសាសនការិកា(១) ។

បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ

ខេមេត្វា អាសវេ សព្វេ វិសុទ្ធាសី សុនិម្មលា ។

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពុទ្ធនំ នេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាកតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពុទ្ធា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សន្និកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

---

១ ឧ. ម. សុត្តសាសនការិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្ទះ ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រ-
 យោជន៍នោះ គឺការអស់ទៅនៃសំយោនៈដ៏ទាំងពួង ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ ។ ខ្ញុំជាអ្នកស្ទាត់ក្នុងបុព្វទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើ
 តាមពុទ្ធសាសនា ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ដោយសោតធាតុ
 ដ៏ជាទិព្វ ។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វនិវេសញ្ញាណ ទិព្វចក្ខុខ្ញុំបានជម្រះ
 ហើយ ខ្ញុំញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ហើយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធ
 ស្អាត មិនមានមន្ទិលសោះឡើយ ។ កិលេសទាំងឡាយ
 ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត់ទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងចោលអស់
 ហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូច
 ជាមេដឹកកងផ្កាចំបូរទន្ធន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់
 នៃព្រះពុទ្ធជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ
 សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ព័ន្ធ ៤
 វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

ចតុត្ថំ សកុណបើរិយាបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ធម្មទិន្នា ភិក្ខុជំ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

ធម្មទិន្នាបើរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

ចតុត្ថំ សកុណបើរិយាបទានំ

(២២) បទុត្ថតោ នាម ជីវោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ

ឥតោ សតសហស្សម្ភិ កប្បេ ឧប្បជ្ឈំ នាយកោ ។

ហិតាយ សព្វសត្តានំ សុខាយ វេទនំ វារោ

អត្តាយ បុរិសាជញ្ញោ បដិបន្នោ សនេវកោ ។

យសក្កប្បត្តោ សិរិមា កិត្តវណ្ណកតោ ជីវោ

ប្បជីតោ សព្វលោកស្ស ទិសា សព្វា សុវិស្សតា ។

ឧត្តិណ្ឌវិចិត្តិច្ឆោ សោ វិវិវត្តកម៌កថោ

សម្ពុណ្ណមនស្ថប្បោ បត្តោ សម្ពោជិត្តមំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អនុប្បន្នស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទេតា នរុត្តមោ
 អនក្ខាតញ្ច អក្ខាសិ អសញ្ញាតញ្ច សញ្ញនំ ។
 មគ្គញ្ច ច មគ្គនិទ្ទ មគ្គក្ខាយី នរាសកោ
 មគ្គស្ស កុសលោ សត្តា សារដ៏នំ វរុត្តមោ ។
 មហាគារុណិកោ នាថា(១) ធម្មំ ទេសេតិ នាយកោ
 និម្មុត្តេ កាមបដ្ឋមិ សមុទ្ធវតិ ចាណិនោ ។
 តទាហំ ហំសវតិយំ ជាតា ខតិយនន្ទនា
 សុវតា សធនា ចាថ ទយិតា ច សិរីមតី ។
 អនន្ទស្ស មហារញ្ចេ ជីតា បរមសោភនា
 វេមាតា ភកិដ្ឋំ ចាថ បទុមុត្តរនាមិនោ ។
 រាជកញ្ចាហិ សហិតា សញ្ញាករណក្ខសិតា
 ឧបកម្ម(២) មហាវិរំ អស្សោសី ធម្មទេសនំ ។

---

 ១ ឱ. ម សត្តា ។ ២ ម. ឧបាសម្ព ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធប្រសើរជាងនរា ទ្រង់ញ៉ាំងមគ្គ ដែលមិនទាន់កើត
 ឲ្យកើតឡើងផង សម្តែងនូវមគ្គដែលមិនទាន់សម្តែងផង បណ្តុះ
 នូវមគ្គដែលមិនទាន់បណ្តុះផង ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាអ្នកអង្គអាច
 ជាងនរា ព្រះអង្គប្រាបនូវមគ្គ ត្រាស់ដឹងនូវមគ្គ ប្រាប់នូវមគ្គ
 ជាគ្រូប្រៀនប្រដៅដ៏ឧត្តម ប្រសើរជាងសារថីទាំងឡាយ ។ ព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រកបដោយព្រះទ័យករុណាដ៏ធំ ជាទីពឹងនៃសត្វ-
 លោក ជាអ្នកដឹកនាំសត្វលោក ទ្រង់សម្តែងធម៌ ស្រោច
 ស្រង់នូវសត្វទាំងឡាយ ដែលមុជចុះក្នុងកក់គឺកាម ។ កាល
 នោះ ខ្ញុំកើតក្នុងក្រុងហង្សវ្រឹក ឈ្មោះខត្តិយនន្ទា ជាស្រីមានរូប
 ល្អ ប្រកបដោយទ្រព្យ មានចិត្តអាណិតអាសូរចំពោះអ្នកដទៃ
 ជាស្រីមានសិរី ។ ខ្ញុំជាធីតានៃមហាវរាជព្រះនាមអានន្ទ ជាស្រី
 មានលំអដ៏ប្រសើរ ជាប្អូនស្រីមានមាតាផ្សេងគ្នា នៃព្រះពុទ្ធ
 ព្រះនាមបទេម្ពត្តរៈ ។ ខ្ញុំស្មិតស្មាន ដោយគ្រឿងអាករណៈ
 ទាំងពួង ជាមួយនឹងព្រះរាជកញ្ញាទាំងឡាយ ហើយចូលទៅ
 គាល់ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់មានព្យាយាមធំ ហើយស្តាប់ធម៌ទេសនា ។

បុគ្គលំ សកុលាបិយាបទាមំ

តនា ហិ សោ លោកិវិទូ(១)   ភិក្ខុនី ទិព្វចក្ខុកំ
 ចតុបរិសាយ(២) មជ្ឈេ   អក្កដានេ វេបេសិ តំ ។
 សុណិត្វា តមហំ ហដ្ឋា   នានំ ទត្វាន(៣) សត្តនោ
 បូជេត្វាន ច សម្មទំ   ទិព្វចក្ខុ អបត្តយី ។
 តតោ អរោច មំ សត្តា   នន្ទេ លច្ឆសិ បដិគំ
 បទីបធម្មនាធានំ   ជលមេតំ សុនិច្ឆិតំ ។
 សតសហស្សេ ឥតោ កម្មេ   ឱក្កាកកុលសម្ពរោ
 តោតមោ នាម នាមេន   សត្តា លោកេ ភវិស្សតិ។
 តស្ស ធម្មេសុ នាយាទា   ឱវសា ធម្មនិម្មិតា
 សកុលាតិ ច(៤) នាមេន   ហោស្សតិ សត្តសាវិកា។
 តេន កម្មេន សុកតេន   ចេតនាបណីដិហិ ច
 ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ   តាវត្ថសំ អកញ្ញាហំ ។

---

១ ឱ លោកុរុ ។ ម. លោករុ ។ ២ ឱ. កិក្ខុយី បរិសា ។ ម. កិក្ខុយំ បរិសា ។
 ៣ ម វិនិច្ឆ័យាន ។ ៤ ឱ. ម. សកុលា នាម ។

សកុលាថេរិយាបកាស ទី ៤

ត្រាវនោះ ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវលោក ទ្រង់តាំងកិត្តិនោះ
 ដែលមានចក្ខុដូចជាទិព្វ ក្នុងឋានៈដ៏ប្រសើរ ក្នុងកណ្តាលនៃ
 បរិស័ទ៤ ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្យាករណ៍នោះហើយ ក៏មានចិត្ត
 រីករាយ ថ្វាយទានដល់ព្រះសាស្តា ឬជាព្រះសម្ពុទ្ធ ហើយ
 ប្រាថ្នានូវទិព្វចក្ខុ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្តាបានត្រាស់នឹង
 ខ្ញុំថា ម្ចាស់នាងនន្ទា នាងនឹងបានតំណែងដែលនាងប្រាថ្នា
 ឋានៈដែលនាងប្រាថ្នាដោយប្រពៃនេះ ជាផលនៃធម្មទានដូច
 ជាប្រទីប ។ ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តា
 ព្រះនាមគោតម កើតក្នុងឧក្កាកត្រតូល នឹងត្រាស់ដឹងឡើង
 ក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាព្រះញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃ
 ព្រះសាស្តានោះ ជាឧរស ជាធម្មនិម្មិត ជាសាវិកាព្រះសាស្តា
 មានឈ្មោះថាសកុលា ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ
 ផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ
 ជាប់សមនុស្សរម័យ ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្ថិន្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥមម្ហី កន្ត្តកេ កប្បេ	ព្រហ្មតន្តំ មហាយសោ
កស្សោ ឆាម ឆាមេន	ឧប្បជ្ឈី វនតំ វរោ ។
បរិព្វាជិតិនំ អាសី	តទាហំ ឯកទារិនំ
ភិក្ខាយ វិចរិត្វាន	អលភី តេលមត្តកំ ។
តេន ធិបំ បដិបេត្វា	ឧបជ្ឈី សព្វសំវរំ
ចេតិយំ ធិបទក្កស្ស	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណិជ្ជហិ ច
ជហិត្វា មាណសំ ទេហំ	តាវត្ថីសំ អកញ្ញាហំ ។
យត្ថ យត្ថបបជ្ជាមិ	តស្ស កម្មស្ស វាហសា
សញ្ញាលន្តិ ^(១) មហាធិនា	តត្ថ តត្ថ ^(២) កតាយ មេ ។
តិរោក្កុឡំ តិរោសេលំ	សមតិក្កយ បព្វតំ
បស្សាមហំ យទិដ្ឋាមិ	ធិបទានស្សីទំ ដលំ ។
វិសុទ្ធនយនា ហោមិ	យសសា បជ្ឈលាមហំ
សទ្ធា បព្វាវតំ ចេវ	ធិបទានស្សីទំ ដលំ ។

---

១ ឧ. សញ្ញាត្ថិ ។ ឃ. សំជរហត្ថិ ។ ២ ឧ. យត្ថ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ព្រះពុទ្ធព្រះនាមកស្សបៈ ព្រះអង្គមានរាជ្យព័ន្ធដ៏ប្រសើរ មាន
យសធំ ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើងក្នុង
កុទ្ទកប្បវេនៈ ។ កាលនោះ ខ្ញុំបួសជានាងបរិព្វាជិកា ប្រព្រឹត្ត
ម្នាក់ឯង ត្រាច់ទៅដើម្បីកិក្ខុ ហើយបាននូវវត្ថុត្រឹមតែប្រេង
ប៉ុណ្ណោះ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានអុជប្រទីបដោយប្រេង
នោះ បម្រើព្រះចេតិយប្រសើរសមរម្យជាងចេតិយទាំងពួង
នៃព្រះពុទ្ធប្រសើរជាងសត្វមានជីវិត ។ ដោយកុសលកម្ម
ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំ
លះបង់រាងកាយ ជាប់សមុទ្រហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុង
ឋានតាវត្ថីន្ទ្រ ។ ដោយផលនៃកម្មនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងទីណា ។
ប្រទីបដ៏ធំទាំងឡាយ បំភ្លឺដល់ខ្ញុំដែលនៅក្នុងទីនោះ ។ ។ ខ្ញុំ
ប្រាថ្នារបស់ណា ខ្ញុំឃើញ (របស់នោះ) ភ្លុះរហូតខាង
ក្រៅជញ្ជាំង ភ្លុះរហូតខាងក្រៅនៃភ្នំថ្ម នេះជាផលនៃការ
ឲ្យប្រទីប ។ ខ្ញុំជាអ្នកមានភ្នែកស្អាត រុំរឿងដោយយស
មានសុទ្ធ មានប្រាជ្ញា នេះជាផលនៃការឲ្យប្រទីប ។

ចក្កត្ថំ សកុណបេរិយាបាធិ

បង្ខំមេ ច ភវេនានិ	ជាតា វិប្បត្តុលេ អហំ
បហូតធនធាញ្ញមិ	មុទិតេ រាជបូជិតេ ។
អហំ សព្វដ៏សម្បជ្ជា	សព្វាភរណក្ខតិ
បុរេប្បវេសេ សុគតំ	វាតចានេ វិតា អហំ ។
ទិស្វា ជលន្តំ យសសា	នេវេមនុស្សសក្កតំ
អនុព្យញ្ញនសម្បជ្ជំ	លត្តុណោហិ វិក្ខតិ ។
ឧទក្ខតត្ថា សុមនា	បព្វជ្ជំ សមរោចយី
ន ចិរេនេវ កាលេន	អរហន្តំ អចាប្បណី ។
ឥទ្ធិស្ម ច វសី ហោមិ	ទិញាយ សោតនាតុយា
បរចិត្តានិ ជាធាមិ	សត្តសាសនការិកា ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្ខុំ វិសោធិតំ
ខេបេត្វា អាស វ សព្វេ	វិស្សន្ទាសី សុទ្ធិម្ពណ ។

សកុណធម៌យាបទាន ទី ៤

ឥឡូវនេះ មកដល់បច្ច័យក្នុង ខ្ញុំក៏គិតត្រួតត្រាលម្អិតហ្នឹង
 មានទ្រព្យនិងស្រូវច្រើន ជាត្រកូលរីករាយ ដែលស្តេចរាប់
 អានបូជាហើយ ។ ខ្ញុំបរិបូណ៌ដោយអរិយៈគ្រប់យ៉ាង ស្អិត
 ស្អាងដោយអាករណៈទាំងពួង ខ្ញុំឈរនៅត្រង់បង្អួច ឃើញ
 ព្រះសុគត ត្រង់ប្រទេសជាទីចូលទៅកាន់បូរី ។ ខ្ញុំឃើញ
 ព្រះពុទ្ធរឿងដោយយស ដែលទៅតានិងមនុស្សធ្វើសក្ការៈ
 ហើយ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយអនុព្យញ្ញនៈ ស្អិតស្អាងដោយ
 លក្ខណៈទាំងឡាយ ។ ខ្ញុំមានចិត្តអវលោកឡើង មានចិត្តល្អ
 ពេញចិត្តនឹងផ្លូវ អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានដល់ព្រះអរ-
 ហត្ត ។ ខ្ញុំជាអ្នកស្អាតជំនាញ ក្នុងបូជ្ជៈទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើ
 តាមសាសនានៃព្រះសាស្តា ដឹងនូវចិត្តនៃបុគ្គលដទៃ ដោយ
 សោតឆាកុងដ៏ជាទិព្វ ។ ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វេនិព្វានញាណ ទិព្វចក្ខុ
 ខ្ញុំបានជម្រះហើយ ខ្ញុំបានញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួង ឲ្យអស់
 ហើយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធស្អាត មិនមានមន្ទិលឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បរិច្ឆេណោ មយោ សត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ

ឌីហិកោ កុកោ ភារោ កវនេត្តិ សម្មហតា ។

យស្សត្ថាយ បព្វជិតា អតារស្មា អនតារិយំ

សោ មេ អតោ អនុប្បត្តោ សព្វសំយោជនក្ខយោ ។

តតោ មហាការុណីកោ ឯតទេក្ខ វេបេសិ មំ

ទិព្វចក្ខុកាធំ អត្តា សកុលាតិ នុត្តមោ ។

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពន្ធនំ ជេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះសាស្តាខ្ញុំបានបម្រើហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ការដ៏ធ្ងន់ខ្ញុំបានដាក់ចុះហើយ តណ្ហាជាគ្រឿង
 នាំសត្វទៅកាន់ភព ខ្ញុំបានដកចោលហើយ ។ ខ្ញុំចេញចាក
 ផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ណា ប្រយោជន៍នោះ
 គឺការអស់ទៅនៃសំយោជនៈទាំងពួង ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះពុទ្ធប្រសើរជាងនរជន ព្រះអង្គប្រកបដោយ
 មហាករុណា ទ្រង់តាំងខ្ញុំជាឯកទគ្គៈ ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា
 នាងសកុលាបេរី ជាភិក្ខុនីប្រសើរផុត ជាងបេរីទាំងឡាយ
 ដែលមានទិព្វចក្ខុ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុតបំផ្លាញហើយ
 ភពទាំងអស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធិន ។ ឧ ។ ខ្ញុំ
 មកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ពា
 ខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បញ្ចម៍ នត្តាបរិយាបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្ស័យ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

ធន្យភិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនង្គិ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សកុលា ភិក្ខុនី ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សកុលាបរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

បញ្ចម៍ នត្តាបរិយាបទានំ

(២៥) បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ

ឥតោ សតសហស្សម្ហិ កប្បេ ឧប្បជ្ជិ នាយកោ។

ឌុវនកោ វិញ្ញាបកោ តារកោ សព្វចាណិនំ

នេសនាកុសលោ ពុទ្ធា តារេសំ ជននំ តហំ ។

អនុកម្មកោ ការុណីកោ ហិតេសំ សព្វចាណិនំ

សម្បត្តេ តិត្ថិយេ សព្វេ បញ្ចស័លេ បតិដ្ឋហិ ។

ឧត្តាថេរិយាបទាន ទី ៥

បានឮថា ព្រះសកុលាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាមទាំង

នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សកុលាថេរិយាបទាន ។

ឧត្តាថេរិយាបទាន ទី ៥

(២៥) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវ
 ត្រើយ នៃធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើតឡើង
 ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ទូន្មាន
 សត្វលោក ញ៉ាំងសត្វលោកឲ្យដឹងច្បាស់ ចម្លងសត្វទាំងពួង
 ឈ្លាសវៃក្នុងទេសនា ទ្រង់ញ៉ាំងប្រជុំជន ជាច្រើន ឲ្យច្នៃ
 ហើយ ។ ព្រះអង្គជាអ្នកអនុគ្រោះ ប្រកបដោយករុណា
 ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ ដល់សត្វទាំងពួង ទ្រង់ញ៉ាំងតិរិយ
 ទាំងពួង ដែលមកដល់ហើយ ឲ្យតាំងនៅក្នុងសីល ៥ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯវំ និរត្តុលំ អាសិ	សុញ្ញំ តិច្ឆិយេហិ ច
វិចិត្តំ អរហន្តេហិ	វសីភូតេហិ តាធិភិ ។
រតនានុដ្ឋបញ្ញាសំ	ឧត្តតោ សោ មហាមុនិ
បញ្ចនឡិយសង្កាសោ	ទ្ធិត្ថសវរលក្ខណោ ។
វស្សសតសហស្សានិ	អាយុ វិជ្ជតិ ^(១) តាវនេ
តាវតា តិដ្ឋមាដោ សោ	តារេសិ ជនតំ ពហំ ។
តទាហំ ហំសវតិយំ	ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហុ
នាធារតនបដ្ឋោតេ	មហាសុខសមប្បិតា ។
ឧបេត្វា តំ មហាវិរិ	អស្សោសី ធម្មទេសនំ
អមតំ បរមស្សនំ	បរមត្ថំ និវេទកំ ។
តទា និមន្តយិត្វាន	សសង្ឃំ លោកនាយកំ ^(២)
ទត្វា តស្ស មហានានំ	បសុញ្ញា សេហិ ចាណិភិ។

---

១ ឧ. តិដ្ឋតិ ។ ២ ឧ. តិវរុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សីល ៥ ជាវរបស់មិនវិកវេយ្យាននេះ ជាវរបស់សូន្យពួកតិរិយ
 ជាវរបស់ដែលព្រះអរហន្តទាំងឡាយ អ្នកមានសេចក្តីស្ងាត់
 ជំនាញ ប្រកបដោយតាទិគុណវិចិត្រហើយ ។ ព្រះពុទ្ធព្រះ
 នាមបុគ្គលនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញធំ មានកំពស់ ៥៨ ហត្ថ មាន
 ទ្រង់ព្រាយដូចចេតិយមាស មានលក្ខណៈ ៣២ ដ៏ប្រសើរ ។
 ព្រះអង្គមានព្រះជន្មមួយសែនឆ្នាំជាកំណត់ ទ្រង់បិតនៅអស់
 កាលប៉ុណ្ណោះ ទ្រង់ញ៉ាំងប្រជុំជនជាច្រើនឲ្យឆ្លងហើយ ។
 កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ជាត្រកូលរុងរឿងដោយ
 កែវផ្សេងៗ ជាអ្នកស្តាប់ស្តាប់ដោយសេចក្តីសុខដ៏ធំ នៅក្នុង
 ក្រុងហង្សវតី ។ ខ្ញុំបានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ ព្រះអង្គ
 មានព្យាយាមធំ ខ្ញុំបានស្តាប់នូវធម៌ទេសនា គឺអមតនិព្វាន
 ជាធម៌មានអានិសង្សក្រៃលែង មានប្រយោជន៍យ៉ាងល្អិតល្អន់
 ជាធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំមានចិត្ត
 ជ្រះថ្លាខ្លាំង បាននិមន្តព្រះលោកនាយក ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ
 ហើយថ្វាយមហាទានដល់ព្រះអង្គ ដោយវិធីរបស់ខ្លួន ។

បញ្ចប់ នគរវិយាបាទ

ឈាយជំនំ កិត្តជំនំ   អក្ខរជំនំ អបត្តយ៍
 និបច្ច សិរសា វិរិ   សសង្ឃំ លោកនាយកំ ។
 តទា អនិទន្តមកោ   តិលោកសរលោ បក្ខ
 ព្យាកាសិ នរស្មុទ្ធកេ(១)   លច្ឆសេតំ សុបត្តិតំ ។
 សតសហស្សេ ឥតោ កប្ប   ឡីក្កាកក្កលសម្ពរោ
 តោតមោ នាម នាមេន   សត្តា លោកេ ភវិស្សតិ ។
 តស្ស ធម្មេសុ នាយាទា   ឱរសា ធម្មនិម្មតា
 នន្ទាតិ នាម នាមេន   ហេស្សតិ សត្តសាវិកា ។
 តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា   យាវជីវំ តទា ជំនំ
 មេត្តចិត្តា បរិចរី   បច្ចយេហិ វិនាយកំ ។
 តេន កម្មេន សុកតេន   ចេតនាបណីដិហិ ច
 ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ   តាវត្ថីសំ អកញ្ចហំ ។

---

 ១ ឧ. នរស្មុទ្ធកេ ។ ឃ. នរសាវិ ។

ឧត្តាថេរិយាប័ទាន ទី ៥

ខ្ញុំក្រាបជិតព្រះលោកនាយក ព្រះអង្គមានព្យាយាម ព្រម
 ទាំងព្រះសង្ឃដោយត្បូង ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងដ៏ប្រសើរ
 ជាងពួកភិក្ខុនីដែលមានឈាន ។ កាលនោះ ព្រះអង្គទូន្មាន
 សត្វដែលមិនទាន់ទូន្មានហើយ ជាទីពឹងនៃលោកទាំង៣ មាន
 រស្មី ព្រះអង្គជានាយសារថីរបស់ពួកនរជន ទ្រង់ព្យាករណ៍ថា
 នាងនឹងបាននូវតំណែង ដែលនាងប្រាថ្នាហើយដោយប្រពៃ
 ៥
 នេះ ។ ក្នុងមួយសែនកប្ប អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តាព្រះនាម
 គោតម សម្ពុតក្នុងឥន្ទកាក្រកូល នឹងត្រាស់ឡើងក្នុងលោក ។
 នាងនឹងបានជាញាតិក្នុងធម៌ទាំងឡាយ របស់ព្រះសាស្តាអង្គ
 នោះ ជាឧរសជាធម្មនិម្មិត ជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មាន
 ឈ្មោះថានាងនន្ទា ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធព្យាករណ៍
 នោះហើយ ក៏មានចិត្តរីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា
 បម្រើព្រះជិនស្រី ព្រះអង្គជានាយក ដោយបង្ខំទាំងឡាយ
 ដរាបដល់អស់ជីវិត ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះ
 ផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ
 ជារបស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្ថីវ្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ ចុតា យាមមកំ	តតោ ហំ តុសិតំ កតា ^(១)
តតោ ច និម្មានតី	វសវត្ថុប្បំ កតា ។
យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ	តស្ស កម្មស្ស វាហសា
តត្ថ តត្ថវ វជ្ជនំ	មហេសីត្ថមការយី ។
តតោ ចុតា មនុស្សតេ	វជ្ជនំ ចក្កវត្ថនំ
មណ្ឌលំ ឆញ្ច វជ្ជនំ	មហេសីត្ថមការយី ។
សម្បត្តិ អនុកោត្វាន	ទេវេសុ មនុជេសុ ច
សព្វត្ថ សុខិតា ហត្ថា	នេកកប្បេសុ សំសរី ។
បច្ឆិមេ ភវសម្បត្តេ	បុរស្មី ^(២) កបិល្បយេ
រញ្ជោ សុទ្ធោទនស្សាហំ	ជិតា អាសី អនិច្ចតា ។
វិសិរិវ ^(៣) រូបនី ទិស្វា	និច្ចតំ អាសិ តំ តុលំ
តេន នន្ទាតិ មេ ធាមំ	សុទ្ធកា បវរា អហំ ^(៤) ។

១ ឧ. ម. អតំ ។ ២ ឧ. ម. សុរម្មេ ។ ៣ ឧ. ម. សិរិយា ។ ៤ ឧ. សុន្តរំ បរិវ អទុំ ។

ម. សុន្តរំ បរិវ អហុ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះខ្ញុំច្បុតចាកឋានតាវត្ថីនោះ បានទៅកើតឯឋានយាមៈ
 ច្បុតចាកឋានយាមៈនោះ បានទៅកាន់ឋានតុសិត ច្បុតចាក
 ឋានតុសិតនោះ បានទៅកាន់និម្មានវតី ច្បុតចាកនិម្មានវតី
 នោះហើយ បានទៅកាន់បរិនិម្មិតវសវត្ថុបុរី ។ ដោយផលនៃ
 កុសលកម្មនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងទីណា ។ តែងបានជាមហេសីនៃ
 ស្តេចទាំងឡាយក្នុងទីនោះៗ ។ ខ្ញុំច្បុតចាកទីនោះហើយ កើត
 ជាមនុស្ស បានជាមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិទាំងឡាយផង
 នៃស្តេចមានមណ្ឌលទាំងឡាយផង ។ ខ្ញុំសោយនូវសម្បត្តិ
 ក្នុងទេវតានិងមនុស្ស ហើយដល់នូវសេចក្តីសុខក្នុងទីទាំងពួង
 អន្តរាលទៅអស់កប្បច្រើន ។ លុះដល់មកក្នុងបច្ច័យកតា ខ្ញុំ
 កើតជាជីតា នៃព្រះបាទសុទ្ធោទនៈ មិនមានអ្នកណាមួយគិត-
 ជឿលបាន ក្នុងបុរីឈ្មោះកបិលពស្ត ។ ត្រកូលនោះក៏ដល់
 នូវសេចក្តីត្រេកអរ ព្រោះបានឃើញខ្ញុំជាស្រីមានវស្ស ព្រោះ
 ហេតុនោះ ឈ្មោះរបស់ខ្ញុំថា នាងនន្ទា ខ្ញុំជាស្រីល្អប្រសើរ ។

បញ្ចម៌ នគ្គបរិយាបកនំ

យុវតីនញ្ច សញ្ញាសំ   កល្យាណីតិ ច វិស្សតា
 តស្មីបំ នករេ រម្មេ   វេចេត្វា តំ យសោធនំ ។
 ជេដ្ឋា ភាតា តិលោកតោ បន្ទិមោ អរហា តថា
 ឯកតីនំ កហដ្ឋាហំ   មាតុយា បរិចោទិតា ។
 សាគិយម្មិ កុលេ ជាតា បុត្តេ ពុទ្ធានុជា តុរិ
 នន្ទេនបិ វិជា ភូតា   អកាវេ កី ន លច្ឆសិ ។
 ជរាវសានំ យោព្វញ្ចំ   រូបំ អសុចិសម្មតំ
 រោគន្តមបិចារោក្យំ   ជីវិតំ មរណាន្តិកំ ។
 ឥទិបិ តេ សុភំ រូបំ   សសិកន្តំ^(១) មនោហរំ
 ភូសនានំ អលង្ការំ   សិរិសង្កេតសង្ខិកំ^(២) ។
 បូជិតំ លោកសារិរំ   នយនានំ រសាយនំ
 បុញ្ញានំ កិត្តិជនំ   ឌីក្កាកកុលនន្តំ ។

១ ឱ. បស្សកន្តំ ។ ២ ឱ. សិរិសង្កេតសង្ខិកំ ។ ម. សិរិសង្កាដិសង្ខិកំ ។

ឥត្តាបេរិយាបទាន ទី ៥

មួយទៀត ខ្ញុំប្រាកដជាស្រីមានលំអ ជាងស្រីក្រមុំទាំងអស់
 វៀរលែងតែព្រះនាងយសោធរា ក្នុងនគរជាទីរីករាយនោះ
 ចេញ ។ បងប្រុសច្បង (របស់ខ្ញុំ) បានជាកំពូលនៃលោក
 ទាំង ៣ បងប្រុសបន្ទាប់ខាងក្រោយ ជាព្រះអរហន្តដូចគ្នា ខ្ញុំ
 នៅជាគ្រហស្ថតែម្នាក់ឯង ដែលមានមាតាតែងដាស់តឿនថា
 នាងជាព្រះអនុជាវនៃព្រះពុទ្ធ កើតក្នុងត្រកូលសក្យបុត្រ នាង
 បើវៀរចាកសេចក្តីត្រេកអរក្នុងធម៌ហើយ តើនឹងបាននូវអ្វីក្នុង
 ផ្ទះ ។ សេចក្តីចម្រើនមានជរាជាទីបំផុត រូបជាប់របស់ដែល
 សន្មតថាមិនស្អាត ការមិនមានរោគ មានរោគជាទីបំផុត ជីវិត
 មានសេចក្តីស្លាប់ជាទីបំផុត ។ រូបរបស់នាងនេះល្អ គួររមែល
 មើល គួររីករាយ ជាគ្រឿងប្រដាប់របស់អ្នកស្អិតស្អាងទាំង
 ឡាយ ដូចជាទីលំនៅដែលមានសិរី ។ (រូបរបស់នាង) ដែល
 គេបូជាហើយ ដូចជាវត្ថុមានខ្លឹមក្នុងលោក ជាទីនាំមកនូវវេស
 ដល់ភ្នែកទាំងឡាយ ជាទីញ៉ាំងកិត្តិស័ព្ទ ឱ្យកើតដល់ជនអ្នក
 មានបុណ្យទាំងឡាយ ជាទីញ៉ាំងឧត្តកត្រកូលឱ្យត្រេកអរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ន ចិន្ទោនេវ កាលេន	ជរា សមគិកោស្សតិ(១)
បយាយ(២) កេហំ ការយ្ហំ(៣)	ចរ(៤) ធម្មមទិន្ទិតេ ។
សុត្វាហំ មាតុ វេចនំ	បព្វជី អនការិយំ
នេហេន ន តុ ចិត្តេន	រូបយោព្វនលោលិតា ។
មហតា ច បយត្តេន	ឈានជ្ឈេន សវំ មមំ(៥)
កាតុញ្ច វទិតេ មាតា	ន បាហំ តត្ថ ឧស្សុកា ។
តតោ មហាការុណិកោ	ទិស្វា មំ កមណានំ(៦)
ទិព្វិន្ទនត្ថំ រូបស្មី	មម ចក្កបថេ ជិនោ ។
សតេន អាទុកាវេន	ឥត្ថំ មាបេសិ សោភនំ
ទស្សនីយំ សុរុចិរំ	មមតោច សុរុចីនី ។
តមហំ វិម្មិតា ទិស្វា	អតិវិម្មិតទេហិនី(៧)
ចិន្ទយី សដលំ មេតិ	នេត្តលាភញ្ច មាទុសំ ។

---

១ ឧ. សមធិហេស្សតិ ។ ម. សមធិសេស្សតិ ។ ២ ឧ. ម. វិហាយ ។ ៣ ឧ. ការុញ្ច ។
 ម. ការុញ្ច ចរ ។ ៤ ឧ. វរ ។ ៥ ម. បរំ មម ។ ៦ ឧ. ម. កាមណាលសំ ។ ៧ ឧ.
 អវិនិច្ឆ័តទេហិនី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ជរានីត្របសង្កត់ (និរុប្បរបស់នាង)
 មិនខាន នាងគួរលះបង់ផ្ទះ ដែលអ្នកប្រាជ្ញគប្បីតិះដៀល ហើយ
 ប្រព្រឹត្តធម៌ ដែលអ្នកប្រាជ្ញមិនតិះដៀលវិញ ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ពាក្យ
 របស់មាតា ជាអ្នកមានចិត្តមិនរលោភលំ ដោយរាងកាយ និង
 រូបនិងវ័យ ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះ ។ មាតារបស់ខ្ញុំ ពោល
 ដើម្បីធ្វើឲ្យសេចក្តីព្រួយ ដោយការរៀនឈានដ៏ធំ ជាធម្មជាតិ
 ស្អាត តែខ្ញុំមិនបានខ្វល់ខ្វាយ ក្នុងការរៀនឈាននោះទេ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះជិនស្រី ប្រកបដោយមហាករុណា ឃើញខ្ញុំ
 មានមុខដូចផ្កាយក្រូច ទ្រង់និម្មិតស្រីល្អគួររមិលរមើល រុងរឿងក្រៃ-
 ពេក មានរូបល្អជាងខ្ញុំ ក្នុងរង្វង់ចក្ខុរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីឲ្យខ្ញុំនឿយ
 ណាយក្នុងរូប ដោយអាទិត្យភាពនៃព្រះអង្គ ។ ខ្ញុំឃើញស្រីនោះ
 មានរាងកាយអស្ចារ្យក្រៃពេក ក៏ស្ទើរចិត្តថា ភ្នែករបស់អញប្រ-
 កបដោយផល ព្រោះរូបជាប់របស់មនុស្សនេះ ជាលាភនៃភ្នែក ។

បញ្ចម៌ ឧត្តាបេរិយាបកាម៌

តមហំ ឯហិ សុកលោ(១) យេនត្ថោ នំ វេទេហិ មេ

កុលន្តេ នាមតោត្តញ្ច វេទ មេ យទិ តេ បិយំ ។

ន បញ្ញាគាលោ(២) សុកលោ ឧត្តន្តេ មំ និវេសយ(៣)

សីទន្តិ(៤) មមង្គានិ បសុប្បយ(៥) មុហុត្តកំ ។

តតោ សីសំ មមង្គេ(៦) សា កត្វា សយិ សុសោកណា(៧)

តស្ស លលាតេ(៨) បតិតា លុទ្ធា(៩) បរមទារុណា ។

សហ តស្ស និចាតេន បិដ្ឋកា ឧបបជ្ជថ

បក្សវីសុ បកិដ្ឋា ច កុលាចា បុព្វលោហិតា។

សង្កិន្ធំ(១០) វេទនញ្ចាបិ កុលាបប្បតិកន្ធិកំ

ឧទ្ធមាតំ វិនិលញ្ចា សព្វញ្ចាបិ(១១) សវីរកំ ។

១ ឧ. ម. សុរាគេ ។ ២ ម. ន វិញ្ញាណលោ ។ ៣ ម. និវាសយ ។ ៤ ឧ. និសីទន្តី ។
 ៥ ឧ. បស្សជិស្សំ ។ ៦ ម មមង្គេ ។ ៧ ឧ. ម. សុលោបថា ។ ៨ ឧ. ម. នលាដេ ។
 ៩ ឧ. លុទ្ធា ។ ១០ ម. បកិខ្មំ ។ ១១ ម. បុព្វញ្ចាបិ ។

ឥត្តាថេរិយាបទាន ទី ៥

ខ្ញុំនិយាយនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ស្រីល្អៗ នាងចូរមក នាង
 មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយវត្ថុណា នាងចូរប្រាប់វត្ថុនោះដល់
 ខ្ញុំ បើ (ពាក្យរបស់ខ្ញុំ) ជាទីស្រឡាញ់នៃនាង ចូរនាងប្រាប់ខ្ញុំ
 នូវត្រកូល នាម និងគោត្ររបស់នាង ។ ម្ចាស់ស្រីល្អ (កាល
 នេះ) មិនមែនជាកាលគួរដោះស្រាយប្រស្នាទេ នាងចូរឲ្យខ្ញុំ
 បិតានៅលើភ្នំ អរិយវៈទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំស្រុតចុះ នាងចូរ
 ឲ្យខ្ញុំដកមួយរំពេច ។ លំដាប់នោះ ស្រីដែលព្រះពុទ្ធនិមិត្ត
 ដ៏ល្អនោះ ដេកកើយក្បាលលើភ្នំនៃខ្ញុំ ខ្ញុំជាស្រីអាគ្រក់
 យ៉ាងក្រៃលែង ក៏ដួលទៅលើថ្នាសស្រីនោះ ។ ពាក្យកើត
 ឡើងដល់ស្រីនោះ ដំណាលគ្នានឹងការដួលចុះ ខ្លះនិងឈាម
 ទាំងឡាយ ហូរចេញចាកសាកសព ដែលបែកឆ្ងាយហើយ
 ផង មាត់មានភ្លិនស្អុយ ដូចសាកសពបែកឆ្ងាយហើយផង
 សរីរៈទាំងមូល ហើមប៉ោងឡើង មានសម្បុរខៀវផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សា បវេទិតសព្វដ៏ ធិស្សសន្តិ មហំ មហំ
 វេទយន្តិ សកំ ទុក្ខំ កក្កណំ បរិទេវយិ ។
 ទុក្ខេន ទុក្ខតា ហោមិ ដុសយន្តិ ច វេទនា
 មហាទុក្ខេ ធិម្ពុកម្មំ សរណំ ហោមិ^(១) មេ សទិ ។
 កុហំ វេទនសោកន្តេ កុហន្តេ តុដ្ឋនាសិកា
 តម្កតិម្កតិវេទនន្តេ វេទនន្តេ កុហំ កតំ ។
 កុហំ សសិនិកំ វណ្ណំ^(២) កម្ពុកិវា កុហំ កតា
 នាមាមាលញ្ច^(៣) តេ កណ្ណំ វេវណ្ណំ សមុចាភតំ ។
 មកុលបទុមាការា^(៤) កលសាវ បយោជរា
 បភិជ្ជា ប្បតិកុណាថា ទុដ្ឋកន្ធជមាភតា^(៥) ។
 វេទិមជ្ឈា បុដ្ឋស្សោណំ^(៦) សុណាវ នីតតិព្វិសា
 ជាតា អមជ្ឈករិតា^(៧) អហោ រូបំ អស្សសតំ ។

---

១ ឧ. ម. ហោហិ ។ ២ ឧ. សសី និកំ វិគ្គំ ។ ៣ ឧ. ទោលាលោហា ប ។ ម. ទោលាលុល្លាវិ ។
 ៤ ឧ. ម. មកុញ្ញាវារាភារា ។ ៥ ឧ. ទុដ្ឋកន្ធិត្ថមាភតា ។ ។ ម. ទុដ្ឋកន្ធិត្ថមាភតា ។ ៦
 ម. វេទិមជ្ឈាវិ សុស្សោណំ ។ ៧ ឧ. អរេន្តរិកា ។ ម. អមេជ្ឈរិកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ស្រីនោះ មានអាយុវៈទាំងពួងញាវរន្តត៍ ដកដង្ហើមចេញម្តូប ។
 ទទួលរងទុក្ខរបស់ខ្លួន ឡើយខ្សួល (ព្រោះអាស្រ័យ) នូវសេចក្តី
 ករុណាថា អាត្មាអញលំបាក ដោយសេចក្តីទុក្ខ ប៉ះពាល់
 នូវវេទនា ជ្រមុជប៉ះក្នុងទុក្ខធំ អាត្មាអញមានសំឡាញ់ជា
 ទីពឹងនៃអាត្មាអញ ។ ឧ! លំអមុខរបស់នាង បាត់ទៅឯណា
 ទៅ ច្រមុះកោងរបស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ បច្ចុរមាត់ដ៏
 ប្រសើរដូចជាផ្លែបាសុទ្ធិរបស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ មាត់
 របស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ ។ សម្បុររបស់នាងប្រហែល
 ដោយព្រះចន្ទ្រ បាត់ទៅឯណាទៅ កង់ប្រដាប់ដោយមាស
 របស់នាង បាត់ទៅឯណាទៅ ចង្កៀមផ្កានិងកម្រងផ្កានិង
 ត្រចៀករបស់នាង ប្រកបដោយសម្បុរខុសគ្នា ។ ដោះ
 របស់នាងក្ប់ មានអាការដូចផ្កាឈូកក្តោប សាកសពមាន
 ភ្លិនស្អុយបែកធ្លាយហើយ មានភ្លិនអាក្រក់ក្រៃពេក ។ នាង
 មានចង្កេះរល មានទ្រតាកធំ មានខ្នងអាក្រក់ក្រៃលែង ដូច
 ជ្រញ់ ពេញដោយវត្ថុមិនស្អាត ឧហ្ម! រូបមិនទៀងទេត៍ ។

បញ្ចម៌ ឥន្ទ្របរិយាបទានំ

សត្វំ សរីរសញ្ញានំ បូតិកន្ធិ ភយានតំ

សុសានមិវ ជេតុន្ធិ(១) រមន្តេ យត្ត ពាលិយា(២)។

តទា មហាការុណិកោ ភាតា មេ លោកនាយកោ

ទិស្វា សិរីភិក្ខុនំ មំ ឥមា តាថា អភាសថ ។

អាតុរំ កុណបំ បូតិ បស្សនន្ធិ សមុស្សយំ

អនុភាយ ចិត្តំ ភាវេហិ ឯកក្កំ សុសមាហិតំ ។

យថា ឥទំ តថា ឯតំ យថា ឯតំ. តថា ឥទំ

ទុក្ខន្ធិ បូតិកំ វាតិ ពាលានំ អភិនិច្ឆិតំ ។

ឯវមេតំ អវេក្ខន្ធិតំ រត្តិន្ទ្រមតន្ធិតា

តតោ សកាយ បញ្ចាយ អភិនិច្ឆ័យ ទុក្ខសិ ។

ឧត្តាថេរិយាបទាន ទី ៥

ពួកពាលតែងត្រេកអរក្នុងរូបណា រូបទាំងអស់នោះ ដែលកើត
 ហើយ ជាសរីរៈមានក្លិនស្អុយ គួរខ្លាច ជាទីខ្លើមរអើម ដូចជា
 ព្រៃស្នូសាន ។ កាលនោះ ព្រះសាស្តាជាបងរបស់ខ្ញុំ ប្រកប
 ដោយមហាករុណា ជានាយកនៃសត្វលោក ទ្រង់ឃើញខ្ញុំមាន
 ចិត្តភក់ស្អុត ទ្រង់បានត្រាស់នូវគាថាទាំងនេះថា ម្ចាស់នាងនន្ទា
 នាងចូរមើលនូវសាកសព ដែលឈឺជាទិច្ច មានក្លិនស្អុយ មាន
 ផ្លឹង ៣០០ កំណត់លើកឡើងហើយ នាងចូរចំរើនចិត្ត ដោយ
 អស្មុកកម្មជាន់ ឲ្យជាចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ តាំងនៅមាំដោយ
 ប្រពៃចុះ ។ រូបរបស់នាងនេះ យ៉ាងណា រូបរបស់ស្រីនុ៎ះ ក៏
 យ៉ាងនោះដែរ រូបរបស់ស្រីនុ៎ះយ៉ាងណា រូបរបស់នាងនេះ ក៏
 យ៉ាងនោះដែរ រូបនេះមានក្លិនអាក្រក់ ស្អុយ ផ្សាយទៅ តែពួក
 ពាលប្រាថ្នាក្រៃពេក ។ ដទៃទាំងឡាយ ដែលមិនខ្ជិលទាំងយប់
 ទាំងថ្ងៃ រមែងពិចារណាឃើញរូបនុ៎ះ យ៉ាងនេះឯង នាងនឿយ-
 ណាយចាករូបនោះ ហើយឃើញដោយប្រាជ្ញារបស់ខ្លួនចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោហំ អាសិ សំវិក្កា^(១) សុត្វា តាថា សុភាសិតា
 តត្រដ្ឋិតាវហំ សន្តិ អរហន្តំ អបាប្បណី ។
 យត្ថ យត្ថ និសិដ្ឋាហំ តទា^(២) ឈានបរាយនា
 ជីវោ តស្មី តុណោ តុដ្ឋោ ឯតទេក្កេ វេបេសិ មំ ។
 កិលេសា ឈាមិតា មហ្មំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 នាគីវ ពន្ធនំ ធម្មា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ចា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា នន្ទា ភិក្ខុនិ ជនបទ
 កល្យាណី ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

នគ្គាបេរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

---

១ ម. អតិសំវិក្កា ។ ២ ម. សពា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

លំដាប់នោះ ខ្ញុំបានស្តាប់នូវគាថាជាសុភាសិត ក៏មានចិត្ត
 ភក់ស្អុត ខ្ញុំបិតនៅក្នុងទីនោះ មានចិត្តស្ងប់ បានដល់នូវព្រះ
 អរហត្ត ។ កាលនោះ ខ្ញុំអង្គុយក្នុងទីណា ។ ក៏មានឈាន
 ជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ ព្រះដ៏នស្រី ត្រេកអរក្នុងគុណនោះ
 ហើយ ទ្រង់តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯតទគ្គៈ ។ កិលេសទាំងឡាយ
 ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជា
 ស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចមេដំរីកាត់ផ្តាច់
 នូវទន្ធន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជា
 បុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមាគ្គ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនន្ទាក៏កូនីដនបទកល្យាណី មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ នត្តាថេរីយាបទាន ។

ឆ្ល័យ សោណាប្រើយាបទានំ

[២៦] បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ សព្វធម្មាន ចារុត្ថ

ឥតោ សតសហស្សម្ពិ កក្កេ ឧប្បជ្ឈិ នាយកោ ។

តនា សេដ្ឋកុលេ ជាតា សុខិតា សដ្ឋិតា^(១) បិយា

ឧបេត្វា តំ មុនិវំ អស្សេសី មជ្ជំ វចំ ។

អារទ្ធវិរិយានុកំ វណ្ណេតិ ភិក្ខុនី ជីវោ^(២)

តំ សុត្វា មុទិតា ហត្វា ការំ កត្វាន សត្តនោ ។

អភិវាទិយ សម្ពុទ្ធំ តំ វាជំ បត្តយី តនា

អនុមោទិ មហាវិរោ សិដ្ឋនំ បណិដ្ឋិតវំ ។

សតសហស្សេ ឥតោ កក្កេ ឌីក្កាកកុលសម្ពរោ

តោតមោ នាម នាមេន សត្វា លោកេ ភវិស្សតិ ។

តស្ស ធម្មេសុ នាយាទា ឌីរសា ធម្មនិម្មិតា

សោណាតិ នាម នាមេន ហេស្សតិ សត្តសាវិកា ។

១ ម. បូជិតា ។ ២ ឧ. ម. វណ្ណេនំ ភិក្ខុនី ជីវំ ។

សោណាប៊ែរិយាបទាន ទី ៦

(២៦) ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃ
 ធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយក ទ្រង់កើតឡើងហើយក្នុងកប្ប
 ទីមួយសែនអំពីកប្បនេះ ។ កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី
 ដល់នូវសេចក្តីសុខ ជាស្រីមានគេជាប់ចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ (នៃ
 ជនដទៃ) ខ្ញុំបានចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញដ៏
 ប្រសើរ បានស្តាប់តម្រាស់ដ៏ពីរោះ ។ ព្រះជិនស្រីទ្រង់សរសើរ
 ភិក្ខុនី អ្នកមានព្យាយាមលើសលុប ជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយអ្នកមាន
 ព្យាយាមប្រាកដ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះពុទ្ធតម្រាស់នោះ ក៏មានចិត្ត
 រីករាយ ហើយធ្វើនូវសក្ការៈចំពោះព្រះសាស្តា ។ កាលនោះ
 ខ្ញុំថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ហើយប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ ព្រះមហាវិរ-
 បុរស ទ្រង់អនុមោទនាថា សេចក្តីប្រាថ្នានៃនាងនឹងសម្រេច ។
 ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តាព្រះនាមគោតម
 កើតក្នុងឧត្តកត្រកូល នឹងត្រាស់ដឹងឡើងក្នុងលោក ។ នាងនឹង
 បានជាញាតិ ក្នុងធម៌ទាំងឡាយនៃព្រះសាស្តានោះ ជាឧបាស
 ជាធម្មនិម្មិត ជាសាវិកានៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថាសោណា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

តំ សុត្វា មុទិតា ហុត្វា យាវជីវំ តទា ជិនំ

មេត្តចិត្តា បរិចរំ បច្ឆយេហំ វិនាយកំ ។

តេន កក្កោន សុកតេន ចេតនាបណ៌ដិហំ ច

ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ តាវត្ថុសំ អកញ្ចហំ ។

បច្ឆិមេ ច កវេនានិ ជាតា សេដ្ឋិកុលេ អហំ

សាវត្ថុយំ បុរវេ ឥន្ទេ ដីតេ មហាទ្វនេ ។

យទា ច យោព្វនំ បត្តា កត្វា បតិកុលំ អហំ

ទសបុត្តានិ អជនំ សុរ្ភានិ វិសេសតោ ។

សុខេ វិតា ច តេ សុព្វេ ជននេត្ថមនោហរា

អមិត្តានម្បិ រុចិតា មម បកេវ តេ បិយា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធាចារ្យករណ៍នោះហើយ ក៏មានចិត្ត
រីករាយ មានចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បម្រើព្រះដ៏នស្រី ជា
នាយកនៃសត្វលោក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាបដល់
អស់ជីវិត ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អហើយនោះផង
ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជា
របស់មនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្ថិន្ទ្រ ។
ឥឡូវនេះ ដល់មកក្នុងបច្ច័មកត ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រូកូលនៃសេដ្ឋី
ជាគ្រូកូលស្តុកស្តម្ភ ធំទូលាយ មានទ្រព្យច្រើន ក្នុងក្រុង
សាវត្ថី ជាបុរីដ៏ប្រសើរ ។ កាលណា ខ្ញុំដល់នូវវ័យ ទៅ
គ្រូកូលថ្មី បានបង្កើតកូន ១០ នាក់ មានរូបល្អវៃឫកៗ គ្នា ។
កូនទាំងអស់នោះ បិតានៅក្នុងសេចក្តីសុខ ជាទីគាប់ក្នុងកន្លែង
ចិត្តនៃជន សូម្បីសត្រូវទាំងឡាយក៏គង់គាប់ចិត្តដែរ នឹងបាច់
និយាយទៅថ្មី ដល់កូនទាំងនោះដែលជាទីស្រឡាញ់នៃខ្ញុំ ។

ធម្មំ សោណកថេរិយបទានំ

តតោ មយ្ហំ អកាមាយ	ទសបុត្តបុត្តត្ថតោ
បព្វជិត្ត ស មេ កត្តា	ទេវទេវស្ស សាសនេ ។
តទេកកិកា វិចិត្តសី	ជីវិតេនាលមត្ត មេ
ជិនាយ បតិបុត្តេហិ	ពុទ្ធាយចិ(១) វរកិយា ។
អហំបិ តត្ថ កង្ខស្សំ	សម្មត្ថោ យត្ថ មេ បតិ
ឯវាហំ ចិន្តយិត្វាន	បព្វជី អនការិយំ ។
តតោ មមំ(២) ភិក្ខុនិយោ	ឯកំ ភិក្ខុនុបស្សយេ
វិហាយ កត្តាមោវាទំ	តាបេហិ ឧទកំ ឥតិ ។
តទា ឧទកមាទេត្វា	ឌីកិវិត្វាន កុម្មិយា
ចុល្លេ វេបេត្វា អាសិនា	តតោ ចិត្តំ សមាទហី ។
ខន្ធេ អនិច្ចតោ ទិស្វា	ទុក្ខតោ ច អនត្តតោ
ខេបេត្វា អាសវេ សព្វេ	អវហត្ថំ អចាបុណី ។
តទាកន្ធិ ភិក្ខុនិយោ	ឧល្លោទកមមបុច្ឆស្សំ
តេជោនាតុំ អនិជ្ជាយ	ទិប្បំ សន្តាបយី ជលំ ។

សោណកថេរិយបទាន ទី ៦

លំដាប់នោះ ប្តីរបស់ខ្ញុំនោះ មានកូន ១០ នាក់ចោមរោម
 ទៅបួសក្នុងសាសនាព្រះពុទ្ធ ជាទេវតាកូនទេវតា ដោយ
 ខុសបំណងរបស់ខ្ញុំ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំតែម្នាក់ឯង បានគិតថា
 ជីវិតមិនគួរដល់អញ ដែលជាស្រីចាស់កំព្រាព្រាត់ប្រាស់ចាក
 ប្តីនិងកូនទាំងឡាយឡើយ ដូច្នេះ ប្តីរបស់អញនៅក្នុងទីណា
 អញនឹងទៅក្នុងទីនោះ លុះខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះហើយ ក៏ចូលទៅ
 កាន់ផ្ទះ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយលះបង់ខ្ញុំម្នាក់ឯង
 ក្នុងលំនៅនៃភិក្ខុនី ហើយក៏ទៅឲ្យឧវាទថា នាងចូរដាំទឹក ។
 គ្រានោះ ខ្ញុំនាំទឹកមកហើយចាក់អំពីក្អម តម្កល់ទុកក្នុងភាជន៍
 តូចហើយអង្គុយ តម្កល់ចិត្តមាំ ក្នុងឧណៈនោះ ។ ខ្ញុំឃើញ
 នូវខន្ធទាំងឡាយ ថាមិនទៀងផង ជាទុក្ខផង ជាអនត្តាផង
 បានញ៉ាំងអាសវៈទាំងពួងឲ្យអស់ ហើយដល់ព្រះអរហត្ត ។
 គ្រានោះ មានភិក្ខុនីទាំងឡាយ មកសួររកទឹកក្តៅ ខ្ញុំក៏បាន
 អធិដ្ឋានតេជោធាតុ ហើយញ៉ាំងទឹកឲ្យក្តៅយ៉ាងរហ័ស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

វិម្មតា តា ជិនវរំ	ឯតមត្ថមសាវយុំ
តំ សុត្វា មុទិតោ នាថោ	ឥមំ កាដំ អភាសនំ ។
យោ ច វស្សសតំ ជីវេ	កុសីតោ ហំនវីរយោ
ឯកាហំ ជីវិតំ សេយ្យោ	វីរិយារកតោ ទទ្ធិញ្ចំ ។
អារាជិតោ មហាវីរោ	មយា(១) សុប្បជិបត្តិយា
អារទ្ធុវីរិយានុតំ	មមាហា ស មហាមុនិ ។
តិលេសា ឈាបិតា មញ្ញំ	កវា សព្វេ សម្វហតា
នាគីវ ពុទ្ធនំ នេត្វា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាភតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ភិក្ខុនីទាំងនោះស្ទើរ ហើយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះ
 ជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ព្រះពុទ្ធជាទីពឹងនៃសត្វលោក ទ្រង់ព្រះ
 សណ្តាប់សេចក្តីនោះហើយ ក៏រីករាយ ត្រាស់តាថានេះថា
 បុគ្គលណាមួយ ជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស មានព្យាយាមថែកថយ
 គប្បីរស់នៅអស់មួយរយឆ្នាំ ដ៏រីករស់បុគ្គលដែលមានព្យា-
 យាមប្រាជ្ញា រស់នៅតែមួយថ្ងៃ ប្រសើរជាង ។ ព្រះ
 មហាមុនី មានព្យាយាមធំ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យរីករាយហើយ ដោយ
 សេចក្តីប្រតិបត្តិដ៏ប្រពៃ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ខ្ញុំជាស្រីប្រសើរ
 ផុត ជាងភិក្ខុនីទាំងឡាយ អ្នកមានព្យាយាមប្រាជ្ញាហើយ ។
 កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុតបំផ្លាញហើយ កត់ទាំងអស់ ខ្ញុំ
 តាសរំលើងចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបាន
 កាត់ចំណង ដូចជាមេដឹកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំ
 បានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

សត្វមំ ភទ្ទកបិណ្ឌដីបើរិយាបទានំ

បដិសម្ពិទ្ធា ធនស្បោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធន្នកិញ្ញា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា សោណា កិត្តន្តិ ឥមា កាថា-
 យោ អភាសិតាតិ ។

សោណាបើរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

សត្វមំ ភទ្ទកបិណ្ឌដីបើរិយាបទានំ

(២៧) បទុមុត្តរោ នាម ជីវោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ(១)
 ឥតោ សតសហស្សម្ហិ កប្បេ ឧប្បជ្ឈិ នាយកោ។
 តនា ហិ(២) ហំសវតិយំ វិទេហោ នាម នាមកោ
 សេដ្ឋី បហូតរតនោ តស្ស ជាយា អហោសហំ។
 កនាចិ សោ នរទិដ្ឋំ ឧបេច្ច សបរិជ្ឈនោ
 ធម្មំ អស្បោសិ ពុទ្ធស្ស សព្វទុក្ខក្ខយាវហំ ។

---

១ ឧ. ម. សព្វធម្មេស្ស បក្ខមា ។ ២ ឧ. ម. តទហុ ។

ភទ្ទកាបិណ្ឌីបេរិយាបទាន ទី ៧

បដិសម្ពុទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨ នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសោណាកិត្តន៍ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំង
នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សោណាបេរិយាបទាន ។

ភទ្ទកាបិណ្ឌីបេរិយាបទាន ទី ៨

(២៧) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃ
ធម៌ទាំងពួង ព្រះអង្គជានាយកនៃសត្វលោក ទ្រង់កើតឡើង
ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ ។ កាលនោះ សេដ្ឋីឈ្មោះ
វិទេហៈ មានកែវជ័យច្រើន នៅក្នុងក្រុងហង្សវតី ខ្ញុំជាប្រពន្ធនៃ
សេដ្ឋីនោះ ។ ក្នុងកាលមួយ សេដ្ឋីនោះ ព្រមទាំងជនជាបរិស័ទ
ចូលទៅគាល់ព្រះពុទ្ធ ជាព្រះអាទិត្យរបស់នរោជន ហើយស្តាប់
ធម៌របស់ព្រះពុទ្ធ ជាទីនាំមកនូវការអស់ទៅ នៃទុក្ខទាំងពួង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សាវ័កំ ធុតវាទានំ អក្កំ កិត្តេសិ ឆាយកោ
 សុត្វា សត្វាហិកំ ទានំ ទត្វា ពុទ្ធស្ស តាទិណោ ។
 និបច្ច សិរសា ចារទេ តំ ហំ នំ អភិបត្តយី
 ស ហាសយន្តោ បរិសំ តទា ហិ(១) នវប្បដ្ឋកោ ។
 សេដ្ឋិនោ អនុកម្មាយ ឥមា តាថា អកាសថ
 លច្ឆសេ បត្តិតំ ហំ នំ និព្វតោ ហោហិ បុត្តក ។
 សត្វសហស្សេ ឥតោ កប្បេ ឌីក្កាកកុលសម្ពកោ
 កោតមោ នាម នាមេន សត្វា លោកេ ភវិស្សតិ ។
 តស្ស ធម្មេស្ស ទាយាទា ឌីរសា ធម្មនិម្មិតា
 កស្សចោ នាម នាមេន ហេស្សតិ សត្វសាវកោ ។
 តំ សុត្វា មុទិតោ ហុត្វា យាវជីវំ តទា ជីនំ
 មេត្តចិត្តោ បរិច្ចរិ បច្ចយេហិ វិនាយកំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

ព្រះពុទ្ធជានាយក ទ្រង់សរសើរនូវសារីក ថាជាអ្នកប្រសើរ
 ជាងគេក្នុងទាំងឡាយ អ្នកពោលពាក្យជាគ្រឿងកំចាត់បង់ នូវ
 កិលេស ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ហើយ ថ្វាយទានដល់ព្រះពុទ្ធជាតាទិ-
 បុគ្គល អស់ ៧ ថ្ងៃ ។ ខ្ញុំក្រាបទៀបព្រះបាទាដោយសិរ្សៈ
 ប្រាថ្នាតំណែងនោះ គ្រានោះ ព្រះអង្គជាអ្នកឆ្លើមជាងនរៈ
 ទ្រង់ញ៉ាំងបរិស័ទឲ្យរីករាយ ហើយទ្រង់ត្រាស់គាថាទាំងនេះ
 ដើម្បីអនុគ្រោះសេដ្ឋីថា ម្ចាស់កូន អ្នកនឹងបានតំណែងដែល
 អ្នកប្រាថ្នាហើយ អ្នកចូរបានរំលត់ទុកចុះ ។ ក្នុងកប្បទីមួយ
 សែនអំពីកប្បនេះ ព្រះសាស្តាព្រះនាមគោតម កើតក្នុងគុក្កាក-
 ត្រកូល នឹងត្រាស់ឡើងក្នុងលោក ។ សេដ្ឋីនោះ នឹងបានជា
 ញាតិក្នុងធម៌ទាំងឡាយ នៃព្រះសាស្តានោះ ជាឧរស ជា
 ធម្មនិម្មិត ជាសារីកនៃព្រះសាស្តា មានឈ្មោះថាកស្សប ។
 កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្យាករណ៍នោះហើយ ក៏រីករាយមាន
 ចិត្តប្រកបដោយមេត្តា បម្រើព្រះជិនស្រី ព្រះអង្គជានាយកនៃ
 សត្វលោក ដោយបច្ច័យទាំងឡាយ ដរាបដល់អស់ជីវិត ។

សត្តមំ រក្ខតាបិណ្ឌីវេយាបទានំ

សាសនំ ជោតយិត្វាន	សោ មទ្ធិត្វា កុត្តិត្តិយេ
វេនេយ្យំ វិនយិត្វាន ^(១)	និព្វតោ សោ សសាវកោ ។
និព្វតោ តម្មិ លោកកេត្ត	បូជនត្ថាយ សត្តនោ
ញាតិមិត្ត សមាទេត្វា	សហ តេហិ អការយិ ។
សត្តយោជនិកំ ប្ចបំ	ឧព្វេធំ រតនាមយំ
ជលន្តំ សតវស្សី	សាលរាជីវ ដុល្លិតំ ។
សត្តសតសហស្សានិ	ចាតិយោ ^(២) សត្ត ការយី
នឡិក្ខំ វិយ ជោតន្ត	រតនេហេវ សត្តហិ ។
កន្ធតេលេហិ បូរេត្វា	និបាទុដ្ឋលយី តហិ
បូជនត្ថាយ មហេសិស្ស	សព្វសត្តានុកម្មនោ ។
សត្តសតសហស្សានិ	បុណ្ណកុម្មានិ ការយី
រតនេហេវ បុណ្ណានិ	បូជនត្ថាយ មហេសិនោ ។
មជ្ឈេ អដ្ឋដក្ខម្ពំ	ឧស្សិតា កក្កានុក្ខិយោ
អតិរោចន្តំ វណ្ណាន	សារនេវ ទិវកករោ ។

---

១ ឧ. វេនេយ្យំ វិនយិត្វា សោ ប ។ ម. វេនេយ្យំ វិនយិត្វា ប ។ ២ ឧ. ម. បាតិយោ ។

កទ្ធកាបិលានីថេរិយាបកាធិ ទី ៧

ព្រះពុទ្ធរង់នោះ ញ៉ាំងសាសនាឲ្យរុងរឿង ញ៉ាំងញីនូវតិរិយ
 អាក្រក់ទាំងឡាយ ឲ្យនានាឲ្យរំលាយសត្វ ព្រះអង្គព្រមទាំង
 សាវ័កបរិនិព្វានហើយ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ ជាកំពូល
 នៃសត្វលោកនោះនិព្វានហើយ មហាជនបានប្រជុំញាតិនិង
 មិត្ត មួយអន្លើដោយសាវ័កទាំងឡាយនោះ បានញ៉ាំងជនឲ្យ
 ធ្វើព្រះស្តូបជាវិការៈនៃកែវ កម្ពស់ ៧ យោជន៍ ដ៏រុងរឿង
 ដូចព្រះអាទិត្យ ឬដូចស្តេចឈើមានផ្ការីក ដើម្បីបូជាព្រះ
 សាស្តា ។ ខ្ញុំបានឲ្យគេសាងកាជន៍ ៧ អស់ទ្រព្យ ៧ វិសេន
 កាជន៍ទាំងនោះ រុងរឿងដោយកែវ ៧ ដូចភ្លើងឆេះបបូរ ។
 ខ្ញុំញ៉ាំងប្រទីបទាំងនោះឲ្យពេញដោយប្រេងក្រអូប ហើយអុជ
 បំភ្លឺក្នុងទីនោះ ដើម្បីបូជាព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ស្វែងរកគុណធំ ទ្រង់
 អនុគ្រោះដល់សត្វទាំងពួង ។ ខ្ញុំសាងក្នុងដ៏ពេញចំនួន ៧
 វិសេន ដ៏ពេញដោយកែវ ៧ ដើម្បីបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់
 ស្វែងរកគុណដ៏ធំ ។ គ្រឿងបូជាជាវិការៈនៃមាស ដែល
 បុគ្គលលើកឡើងហើយ ក្នុងកណ្តាលនៃក្រុមប្រាំបី ។ ដ៏រុង
 រឿងដោយសម្បុរ ដូចជាព្រះអាទិត្យ ក្នុងសរទេសមួយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចតុទ្វារេសុ សោកន្តិ   តោរណា រតនាមយា
 ឧស្ស័តា ជលកា រម្មា   សោកន្តិ រតនាមយា ។
 វិរោចន្តិ បរិក្ខាយោ(១)   អវជ្ជិសា សុនិម្មតា
 ឧស្ស័តានិ បដាកានិ   រតនានិ វិរោចនេ ។
 សុរុតំ សុកតញ្ចេតិ   ចេតិយំ រតនាមយំ
 អតិរោចតិ វិស្ណោន   សសជ្ឈាវ ទិវាការោ ។
 ជូបស្ស មេ ទិសា តិស្សោ   ហរិតាលេន បូរយី
 ឯកា មនោសិលាយេកា   អញ្ញនេន ច ឯកិកា ។
 បូជំ ឯតាទិសំ រម្មំ   ការេត្វា វរវាទិនោ
 អនាសី ទានំ សង្ឃស្ស   យាវជីវំ យថាពលំ ។
 សហាហំ(២) សេដ្ឋិនា តេន   តាទិ បុញ្ញានិ សព្វសោ
 យាវជីវំ ករិត្វាន   សហាវ សុគតី គតា(៣) ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ភោជន៍ទារជាវិការៈនៃកែវល្អក្នុងទារទាំង ៤ ដែលក្តារជាវិការៈនៃ
 កែវជាទីរករាយ ដែលបុគ្គលលើកឡើងហើយក៏ល្អ ។ របង
 ទាំងឡាយមានកំពូល ដែលបុគ្គលតាក់តែងល្អរុងរឿង ទង់ទាំង-
 ឡាយជាវិការៈនៃកែវ ដែលបុគ្គលលើកឡើងហើយក៏រុងរឿង ។
 ចេតិយនេះ ជាវិការៈនៃកែវ មានសម្បុរក្រហមល្អ ដែលបុគ្គល
 ធ្វើហើយដោយប្រពៃ រុងរឿងដោយសម្បុរ ដូចជាព្រះអាទិត្យ
 ក្នុងវេលាថ្ងៃល្ងាច ។ ខ្ញុំបានញ៉ាំងទិសទាំង ៣ នៃព្រះស្តុប
 របស់ខ្ញុំ ឲ្យពេញ គឺទិសមួយ ពេញដោយថ្មហិរិយាល ទិស
 មួយ ពេញដោយថ្មមនោសិលា ទិសមួយ ពេញដោយថ្មមាន
 ពណ៌ខៀវ ។ ខ្ញុំបានញ៉ាំងជនឲ្យធ្វើនូវការបូជា ជាទីរករាយ
 ប្រាកដដូចនេះ ដល់ព្រះពុទ្ធមានវង្សប្រសើរ ហើយឲ្យទាន
 ដល់ព្រះសង្ឃ តាមសមគួរដល់កម្លាំង ដរាបដល់អស់ជីវិត ។
 ខ្ញុំធ្វើបុណ្យទាំងនោះ ដោយសព្វគ្រប់ ជាមួយនឹងសេដ្ឋីនោះ
 ដរាបដល់អស់ជីវិត ហើយក៏បានទៅកាន់សុគតិ ជាមួយគ្នា ។

សត្តមំ ពុទ្ធការបិណ្ឌនិមេយបទានំ

សម្មត្តិយោនុកុត្តាន^(១)   ទេវតោ អដ មាណុស
 ឆាយា វិយ សរីរេន   សហ តេនេវ សំសរី ។
 ឯកនុតោ ឥតោ កប្បេ វិបស្សី ឆាម ឆាយកោ
 ឧប្បជ្ជិ ចារុនយោ   សព្វធម្មវិបស្សកោ ។
 តទា ហិ ពន្ធមតិយា   ព្រាហ្មណោ សាធុសម្មតោ
 អន្តោ សន្តោ កុណោនាសិ ធនេន ច សុទ្ធកុតោ ។
 តទាបិ^(២) តស្សាហំ អាសី   ព្រាហ្មណី សមចេតសា
 កទាចិ សោ ទិជវរោ   សង្កមេសិ មហាមុនី ។
 ទិសិន្នំ ជនកាយម្ហិ   ទេសេន្តំ អមតំ បទំ
 សុត្វា ធម្មំ បមុទិតោ   អនាសិ ឯកសាដកំ ។
 យរំ ឯកេន វត្ថេន   កត្វានេតំ មមព្រា^(៣)
 អនុមោទ មហាបុព្វោ   ទិន្នំ ពុទ្ធស្ស សាដកំ ។

---

១ ឧ. ម. សម្មត្តិយោនុកោត្តាន ។ ២ ឧ. តទា ហិ ។ ៣ ម. ស មព្រា ។

ពន្យាបាលនីតិវិធីបទ ទី ៧

ខ្ញុំបានសោយសម្បត្តិទាំងឡាយ ក្នុងអត្តភាពជាទេវតា និង
មនុស្ស អន្ទាលទៅជាមួយនឹងសេដ្ឋីនោះ ដូចជាស្រមោល
អន្ទាលទៅតាមសិរៈ ។ ក្នុងកប្បទី៩១អំពីកប្បនេះ ព្រះ
ពុទ្ធជាឆាយក ទ្រង់ព្រះនាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដូចមាស
ពិចារណាឃើញច្បាស់នូវធម៌ទាំងពួង ទ្រង់កើតឡើង ។ គ្រា
នោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ក្នុងក្រុងពន្ធមតី គេសន្មតថាជា
សប្បុរស ជាអ្នកមាំមួន ស្ងប់ស្ងាត់ដោយគុណ តែជាអ្នកខ្សត់
ទ្រព្យក្រៃពេក ។ កាលនោះ ខ្ញុំជាព្រាហ្មណ៍របស់ព្រាហ្មណ៍
នោះ មានចិត្តស្មើគ្នា ជួនកាលព្រាហ្មណ៍ ប្រសើរនោះបាន
គប់ក្រពះមហាមុនី ដែលគង់សម្តែងអមតនិព្វានក្នុងពួកជន
គាត់បានស្តាប់ធម៌ ក៏មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយសំពត់សាដក
មួយ ហើយទៅកាន់ផ្ទះដោយសំពត់មួយ ហើយពោលពាក្យ
នេះនឹងខ្ញុំថា ម្ចាស់នាងមានបុណ្យធំ នាងចូររីករាយចំពោះ
សំពត់សាដក ដែលបងបានថ្វាយ ដល់ព្រះពុទ្ធចុះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទាហំ អញ្ញាសី កក្កា អនុមោទី សុវិទិតា(១)

សុទិន្នោ សាដកោ សាមី ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស តាទិនោ ។

សុខិតោ សុដ្ឋិតោ ហុត្វា សំសរណោ កក្កកវេ

ពារាណសីបុរេ រម្មេ រាជា អាសិ មហាបតិ ។

តទា តស្ស មហេសីហំ ឥត្ថំ កុមស្ស ឧត្តមា

តស្ស បិ ទុតិយិកា អាសី បុព្វសិនេហោ ន ឧត្តរិ(២) ។

បិណ្ឌាយ វិចារន្តេ សោ អដ្ឋ បច្ចេកនាយកេ

ទិស្វា បមុទិតោ ហុត្វា ទត្វា បិណ្ឌំ មហារហំ ។

ពុទ្ធ(៣) និមន្តយិត្វាន កក្កា រតនមណ្ឌបំ

កម្មារហំ កតមជ្ឈំ(៤) សោវណ្ណំ សតហត្ថកំ(៥) ។

---

១ ឧ. ម. សុបិណ្ឌិតា ។ ២ ឧ. បុព្វស្នេហោន ឧត្តរិ ។ ម. បុព្វស្នេហោន ពុត្តរិ ។ ៣ ឧ. បុព្វោ ។ ម. បុន ។ ៤ ឧ. ម. កតំ បត្តំ ។ ៥ ឧ. ម. វិត តត្ថិកំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាទ

កាលនោះ ខ្ញុំជីវច្បាស់ បានធ្វើអញ្ញាលីអនុមោទនាថា បពិត្រ
 ស្វាមី ខ្ញុំសូមអនុមោទនាសាដកដែលអ្នកថ្វាយហើយដោយប្រ-
 ពៃដល់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។
 ប៉ុន្តែខ្ញុំនោះ ដល់ហើយនូវសេចក្តីសុខ ត្រូវបុញ្ញកម្មចាត់ចែង
 កាលអន្តរាលទៅ ក្នុងភពតូច និងភពធំ បានកើតជាស្តេចម្ចាស់
 ដែនដីក្នុងក្រុងពារាណសី ជាទីរីករាយ ។ កាលនោះ ខ្ញុំជា
 មហេសីនៃស្តេចនោះ ជាអ្នកខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកស្រី ហើយជាអគ្គ-
 មហេសី ដ៏ប្រសើរក្រៃលែងជាងសេចក្តីស្រឡាញ់នៃស្តេចនោះ
 ដែលមានក្នុងភពមុន ។ ស្តេចនោះ ឃើញព្រះបរមេស្វរ្ត ៨
 អង្គ និងន្តទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ក៏មានចិត្តរីករាយ ប្រគេនចង្ក្រង់
 បិណ្ឌបាតមានថ្លៃច្រើន ។ ស្តេចនោះ និងន្តព្រះបរមេស្វរ្ត
 ទាំងឡាយ ហើយធ្វើបារាំងកែវជារីការៈនៃមាស មានប្រមាណ
 ១០០ ហត្ថ មានសណ្ឋានរលីង ដែលពួកជាងធ្វើហើយ ។

សត្តមំ ក្នុងកបិលានីមេយោបកនំ

សមាធនត្វាន តេ សព្វេ	តេសំ ទានមទានសំ សោ
សេនាសនេ(១) បរិដ្ឋានំ	បសន្នោ សេហិ ចាណិកិ
តំបិ ទានំ សហាទានី	កាសិរាជេនបាណូនា
បុនាហំ(២) ពារាណសិយំ	ជាតា កាសិកតាមកេ(៣)
កុដ្ឋម្ពិកកុលេ ដីតេ	សុខិតោ សោ សភាតុកោ
ដេដ្ឋស្ស ភាតុនោ ជាយា	អហោសី សុបតិព្វតា ។
បច្ឆេកពុទ្ធិំ ទិស្វាន	មម ភត្តកនិយតោ(៤)
ភាតុ ភត្តំ(៥) តស្ស ទត្វា(៦)	អាគតេ តម្អិ ចារិទិ(៧) ។
នាភិនន្ទិតុ សោ ទានំ	តតោ តស្ស អទាសហំ
ពុទ្ធានាទិយ(៨) តំ អន្ទំ	បុនោ តស្សេវ សោ អទា ។
តំ ទានំ(៩) ធម្មយិត្វាន	ទុដ្ឋា ពុទ្ធស្សហំ តទា
បត្តំ កលលបុណ្ណានំ	អទាសី តស្ស តាទិនោ ។

---

១ ឧ. សោវណ្ណសនេ ។ ម. សោណ្ណសនេ ។ ២ ឧ. បុតោបិ ។ ៣ ឧ. អនិយំ ទ្វារ-
 គាមកេ ។ ម. រាជាបិ ទ្វារគាមកេ ។ ៤ ឧ. ភាតុកនិយសោ ។ ម. ភត្តុកាទនិយសោ ។ ៥
 ឧ. ភាតំ តំ ។ ម. ភាគានំ ។ ៦ ឧ. ទព្វាហំ ។ ម. ទព្វាន ។ ៧ ឧ. ម. ពារិទី ។ ៨ ម.
 ទាហានិយ ។ ៩ ឧ. ម. តទន្ទំ ។

រក្ខតាបិណ្ឌនីវេយាបទាន ទី ៧

ព្រះរាជាទានោះ ទ្រង់រាប់អានព្រះបរម្មតត្ថុទាំងអស់នោះ មាន
សេចក្តីជ្រះថ្លា ហើយបានថ្វាយទាន ដល់ព្រះបរម្មតត្ថុទាំង
នោះ ដែលចូលទៅកាន់ទីសេនាសនៈ ដោយព្រហស្តនៃ
ព្រះអង្គ ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានឲ្យទាននោះ ជាមួយនឹងស្តេច
កងដែនកាសី ខ្ញុំកើតកងកាសិកគ្រាម ជិតក្រុងពារាណសី
ម្តងទៀត ។ ស្តេចនោះ កើតកងត្រកូលកុដ្តម្នាក់ដ៏ធំទូលាយ
ដល់នូវសេចក្តីសុខ ព្រមទាំងបងប្អូន ខ្ញុំជាប្រពន្ធនៃបងច្បង
ជាស្រីមានវត្តដល់ថ្មីដោយប្រពៃ ។ ប្អូនរបស់ខ្ញុំ បានឃើញ
ព្រះបរម្មតត្ថុហើយ ប្រគេនភត្តរបស់បងដល់ព្រះបរម្មតត្ថុ
នោះ កាលបើបងនោះត្រឡប់មក ខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់សព្វ
គ្រប់ ។ បងនោះ មិនត្រេកអរចំពោះទាន លំដាប់នោះ ខ្ញុំ
បានឲ្យកត្តដល់ថ្មីនោះ ថ្មីនោះ នាំថ្វាយនោះ ហើយថ្វាយ
ដល់ព្រះពុទ្ធនោះទៀត ។ កាលនោះ ខ្ញុំចាញ់នូវទាននោះ
ហើយ ប្រទុស្តចំពោះព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានឲ្យបាត្រដ៏ពេញដោយ
ភក់ដល់ព្រះពុទ្ធនោះ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នាទេ ច កហលោ ចេវ	អបថេ បទុសេ បិច
សមចិត្តមុខំ ទិស្វា	តទាហំ សំវិជី ^(១) កុសំ ។
បុរោ បត្តំ កហេត្វាន	សោធយិត្វា សុកន្ធិនា
បសន្នចិត្តា បូរេត្វា	សយតំ សក្ករំ អទំ ។
យត្ថ យត្ថបបដ្ឋាមិ	សុរុទា ហោមិ នានតោ
ពុទ្ធស្ស អបការេន	ទុក្ខន្វា មទនេន ^(២) ច ។
បុរោ កស្សបជីវស្ស	និដ្ឋាបិត្ថម្មិ ^(៣) ចេតិយេ
សោវណ្ណំ ឥដ្ឋកំ វិ ^(៤)	អទាសី មុទិតា អហំ ។
ចតុជ្ជាតេន កន្លេន	តេមយិត្វា ^(៥) តមិដ្ឋកំ
មុតា ទុក្ខន្ធនោសម្មា	សព្វផ្កសុសមាគតា ។
សត្តចាតិសហស្សនិ	រតនេហិ ច ^(៦) សត្តហិ
ការេត្វា យតប្បរាជិ	វដ្តិនិ ច សហស្សសោ ^(៧) ។
បត្តិបេត្វា បដិបេត្វា	វេបយី សត្ត បន្តិយោ
បូជនត្ថំ លោកនាថស្ស	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។

១ ឧ. មហាសង្ឃ បដិ ។ ២ ឧ. ម. វិទនេន ។ ៣ ឧ. និដ្ឋាយន្តម្ហិ ។ ម. និពាយន្តម្ហិ ។
 ៤ ម. សោវណ្ណនិកាយមយំ ។ ៥ ឧ. ម. និបយិត្វា ។ ៦ ឧ. ម. រតនេហេវ ។ ៧ ឧ. ម.
 សហស្សយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

កាលនោះ ខ្ញុំឃើញព្រះពុទ្ធមានព្រះទ័យស្មើ ក្នុងការឲ្យទាន
ផង ក្នុងការទទួលផង ក្នុងសេចក្តីកោតក្រែងផង ក្នុងសេចក្តី
ប្រទូស្តផង ហើយសង្វេគក្រៃលែង ។ ខ្ញុំកាន់យកបាត្រម្តង
ទៀត ជំរះដោយគ្រឿងក្រអូប មានចិត្តជ្រះថ្លាញ៉ាំងបាត្រ
ឲ្យពេញ ហើយឲ្យស្តៅព្រមទាំងទឹកដោះថ្លា ។ ខ្ញុំកើតក្នុងទី
ណា ។ ជាស្រីមានរូបល្អព្រោះទាននោះ ខ្ញុំជាស្រីមានក្លិន
អាក្រក់ ព្រោះប្រទូស្តចំពោះព្រះពុទ្ធផង ព្រោះសេចក្តីស្រវឹង
ផង ។ កាលចេតិយនៃព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមកសរូប ជា
អ្នកប្រាជ្ញ គេឲ្យសម្រេចហើយ ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ បានឲ្យ
ឥដ្ឋជាវិការៈនៃមាសដ៏ប្រសើរទៀត ។ ខ្ញុំជ្រលក់ឥដ្ឋនោះឲ្យ
ទទឹកដោយគ្រឿងក្រអូប មានជាតិ៤ យ៉ាង ក៏បានរួចស្រឡះ
ចាករោសមានក្លិនអាក្រក់ ប្រកបដោយអវយវៈទាំងពួង
ដ៏ល្អ ។ ខ្ញុំឲ្យធ្វើកាដន៍៧ពាន់ ដោយកែវ៧ប្រការផង ប្រឆេះ
មួយពាន់ដ៏ពេញដោយខ្លាញ់ផង ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាបានចាក់
ប្រេងអុជបំភ្លឺតម្កល់ទុក៧ជួរ ដើម្បីបូជាព្រះលោកនាថ ។

សត្តម៌ ក្នុងកបិលានីមេរិយាបទានំ

តទាបិ តស្មី បុញ្ញាស្មី   ភាគីនីហំ វិសេសតោ
 បុណោ កាសីសុ សញ្ញាតោ សមិត្តោ^(១) ឥតិ វិស្សតោ ។
 តស្សាហំ ករិយា អាសី   សុខិតា សង្ខិតា មិយា
 តទា បច្ចេកមុនិណោ^(២)   អទាសិ យនវេដ្ឋនំ ។
 តស្សាបិ ភាគីនី អាសី   មោទិត្វា នាទមុត្តមំ
 បុណោបិ កាសិវដ្ឋម្ភិ   ជាតា កោលិយជាតិយា ។
 តតោ កោលិយបុត្តានំ   សតេហិ សហា បញ្ចាហិ
 បញ្ចា បច្ចេកពុទ្ធានំ   សតានិ សមុបដ្ឋហិ^(៣) ។
 តេមាសំ វាសយិត្វាន^(៤)   អទាសិ ច តិច្ឆវិ^(៥)
 ជាយា តស្ស តទា អាសី   បុញ្ញកម្មបថានុតា ។
 តតោ ចុតោ អហុ វាជា   នន្ទោ នាម មហាយសោ
 តស្សាបិ មហេសី អាសី   សព្វកាមសមិទ្ធិនំ ។

១ ឱ. សុមិត្តោ ។ ម. សុមិត្តា ។ ២ ឱ. ម. តទាបិ បច្ចេកមុនេ ។ ៣ ឱ. សមុបដ្ឋហិ ។

៤ ម. តប្បយិត្វាន ។ ៥ ឱ. ម. អទំសុ ច តិច្ឆវេ ។

ករុណបិណ្ឌីបេរិយាបកាន ទី ៧

គ្រានោះ ខ្ញុំជាស្រីមានចំណែកក្នុងបុណ្យនោះ ដោយវិសេស
 (បុរសនោះ) កើតក្នុងដែនកាសិទៀត ប្រាកដដោយឈ្មោះ
 ថាសមិត្តបុរស ។ កាលនោះ ខ្ញុំជាភរិយាបុរសនោះ ជាអ្នក
 ដល់នូវវិសេចក្តីសុខ មានគេជាប់ចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់នៃជន
 ឯប្តីខ្ញុំបានប្រគេនឈ្នួតមានសាច់ក្រាស់ ដល់ព្រះបច្ចេកមុនី ។
 ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំជាស្រីមានចំណែកដោយបុណ្យ គ្រេកអរនូវ
 ទានដ៏ឥតមរហស្សនោះ ឯបុរសនោះកើតក្នុងជាតិកាលិយ-
 ជន ក្នុងដែនកាសិទៀត ។ កាលនោះ សមិត្តបុរសនោះ
 បម្រើព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ៥០០ អង្គ មួយអន្លើដោយកាលិយបុត្រ
 ៥០០ នាក់ ។ រួចហើយ និមន្តព្រះបច្ចេកពុទ្ធាងឡាយ
 ឲ្យគង់នៅអស់ ៣ ខែ ហើយប្រគេនត្រៃបីវរ កាលនោះ
 ខ្ញុំជាប្រពន្ធនៃសមិត្តបុរសនោះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តទៅតាមគន្លង
 នៃបុញ្ញកម្ម ។ សមិត្តបុរសនោះ ច្យុតចាកអត្តភាពនោះ
 បានកើតជាស្តេចព្រះនាមនន្ទៈ មានយសធំ ខ្ញុំជាមហេសី
 នៃស្តេចនោះ ជាអ្នកសម្រេចនូវវិសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតោ អហុ ចរិត្វាន ^(១)	ព្រហ្មទត្តោ មហីបតិ
បទុមាវតិបុត្តានំ	បច្ចេកមុនិនំ តទា ។
សតានិ បញ្ចន្ធានិ	យាវជីវំ ឧបជ្ជហី
រាជ្យយ្យនេ និវាសេត្វា	និព្វតានិ ច បូជយី ។
ចេតិយានិ ច កាវេត្វា	បព្វជិត្វា ឧភោ មយំ
កាវេត្វា អប្បមញ្ញាយោ	ព្រហ្មលោកំ អគម្មសេ ។
តតោ ធុតោ មហាតិត្តោ	សុជាតោ បិប្ផលាយនោ
មាតា សុមននេវ ច	កោសិតោត្តោ ទិដោបិតា ។
អហំ មទ្ធេ ជនបទេ	សាកលាយំ ^(២) បុរតមេ
កបិលស្ស ទិជស្សសី	ដីតា មាតា សុចិមតិ ។
យនកញ្ចនតិម្ពេន	និម្មិនិត្វាន មំ បិតា ។
អទា កស្សបជីវស្ស	កាមេហិ វជ្ជិតស្ស ច ^(៣)
កទាចិ សោ តុរណិកោ	កន្ធោ កម្មន្តបេក្ខកោ
កាកាទិកេហិ ខជ្ជន្តោ	ចាលោ ទិស្វាន សំវិជិ ។

---

១ ឧ, តតោ ពុតោ ភវិញ្ញាន ។ ម, តតោ រាជោ ភវិញ្ញាន ។ ២ ឧ, សាកលាយំ ។ ម, សាក-
លាយ ។ ៣ ឧ, កមាសា វជ្ជិតស្ស មេ ។ ៤ ឧ, ម, កាតុណិកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

លុះច្បាស់អំពីអត្តភាពនោះហើយ បានកើតជាស្តេចព្រហ្មទត្ត
 ជាម្ចាស់ផែនដី កាលនោះ ខ្ញុំបម្រើព្រះបច្ចេកមុនី ជាបុត្រ
 នៃនាងបទុមារតី ។ ខ្ញុំបម្រើព្រះបច្ចេកមុនី ៥០០ អង្គ ដរាប
 ដល់អស់ជីវិត ហើយនិមន្តព្រះបច្ចេកមុនីទាំងឡាយ ឲ្យនៅ
 ក្នុងឧទ្យាននៃស្តេច ហើយបូជាទូរព្រះបច្ចេកមុនីទាំងឡាយ
 ដែលនិព្វានហើយ ។ យើងទាំងពីរនាក់ បានឲ្យជាងធ្វើចតិយ
 ទាំងឡាយ ហើយបួសចម្រើនអប្បមញ្ញទាំងឡាយ ក៏បាន
 ទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។ លុះច្បាស់ចាកព្រហ្មលោក ប្តី
 កើតក្នុងមហាគិគ្គៈ ជាកូនចៅនៃបិប្ផលតោត្រ ឯមាតាឈ្មោះ
 សុមនទេវី បិតាជាព្រាហ្មណ៍កោសិកោត្រ ។ ខ្ញុំ (កើត)
 ក្នុងក្រុងសាកលា ជាបុរីដ៏ទុត្តម ក្នុងជនបទឈ្មោះមទ្ទៈ ។
 ខ្ញុំជាធីតានៃកបិលព្រាហ្មណ៍ មាតាឈ្មោះបុច្ឆិមតី បិតាស្អិត
 ស្អាងខ្ញុំ ដោយរូបភាពជាវិការៈនៃមាសតាន់ បានឲ្យខ្ញុំដល់
 កស្សបបណ្ឌិត ជាអ្នកវៀរចាកតាមទាំងឡាយ កាលដែល
 កស្សបបណ្ឌិតនោះ នៅក្មេង បានទៅមើលការងារ ឃើញ
 សត្វតូចៗ ត្រូវពួកសត្វមានក្អែកជាដើមទំពាស្សី ក៏សង្វេគ ។

សត្វមំ រាជ្យកបិណ្ឌនីបេរិយបទានំ

យវេចាហំ តិលេ ជាតេ ទិស្វានាតបតាបនេ
 កឹមិកាកេហំ ខន្ធនេ សំវេតមលកំ តទា ។
 តទា សោ បព្វជី ជំរេ អហំ តំ អនុបព្វជី
 បញ្ចវស្សនំ និវសី បរិព្វាជមថេ(១) អហំ ។
 យនា បព្វជិតា អាសិ តោតមី ឱនចោសិកា
 តទាហំ តម្កហិតត្វា ពុទ្ធនេ អនុសាសិតា ។
 ន ចិរេនេវ កាលេន អរហន្តំ អថាបុណី
 អហោ កល្យាណមិត្តតំ កស្សបស្ស សិរីមតោ ។
 បុត្តោ(២) ពុទ្ធស្ស នាយានោ កស្សចោ សុសមាហិតោ
 បុព្វេ និវាសំ សោ វេទិ សត្តាចាយញ្ច បស្សតិ ។
 អថោ ជាតិត្តយំ បត្តោ អភិញ្ញាវេសិតោ មុនិ
 ឯតាហំ តីហំ វិជ្ជាហំ តេវិជ្ជា ហោតិ ព្រាហ្មណោ ។

---

១ ម. បរិព្វាជិតេ ។ ២ ម. លុកោ ។

កទ្ធកាប័ណ្ឌនីបេរិយាបទាន ទី ៧

ខ្ញុំឃើញគ្រាប់ល្អទាំងឡាយ ដែលគេហាលក្នុងកំដៅថ្ងៃជិតផ្ទះ
 ត្រូវពួកដង្កូវនិងក្អែកទំពាស្សី បានឡើងសេចក្តីសង្វេគ ក្នុងកាល
 នោះ ។ កាលនោះ កស្សបបណ្ឌិតនោះបួសហើយ ខ្ញុំក៏
 បួសតាមកស្សបបណ្ឌិតនោះដែរ ខ្ញុំនៅអាស្រ័យក្នុងគូននៃ
 បរិព្វាជកវត្ត អស់ ៥ វស្សា ។ កាលណា នាងគោតមី
 ជាអ្នកចិញ្ចឹមព្រះជិនស្រីបួសហើយ កាលនោះ ខ្ញុំក៏ចូលទៅ
 រកនាងគោតមីនោះ ដែលព្រះពុទ្ធប្រៀនប្រដៅហើយ ។
 អស់កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ខ្ញុំក៏បានដល់ព្រះអវហត្ត ឥហ្ម៎ា !
 ព្រះកស្សបមានសិរីជាមិត្តល្អ ។ ព្រះកស្សបជាកូន ជាញាតិ
 នៃព្រះពុទ្ធ មានចិត្តតម្កល់ខ្ជាប់ហើយ ដោយប្រពៃ លោក
 ដឹងនូវបុព្វនិវាសផង ឃើញនូវឋានសួគ៌និងអបាយផង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ព្រះកស្សបនោះ ជាអ្នកប្រាជ្ញ មានអភិញ្ញានៅ
 រួចហើយ បានដល់នូវការអស់ទៅនៃជាតិ ជាវិណាសវិ-
 ប្រាហ្មណ៍ មានវិជ្ជា ៣ ដោយវិជ្ជាទាំង ៣ នេះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តថេវ កុទ្ធកាបិលានិ តេវិជ្ជា មច្ចុហាយិនិ
 ធាវេន្តិ អន្តិមំ ទេហំ ជេត្វា មារិ សវាហានំ ។
 ទិស្វា អាទិនំ លោកេ ឧកោ បព្វជិតា មយំ
 តយម្ហា^(១) ជីណាសវា ទន្តា សីតិក្ខតាម្ហា និព្វតា ។
 កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា
 ធាតីវ ពន្ធនំ ជេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធន្នកិញ្ចា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា កុទ្ធកាបិលានិ ភិក្ខុនំ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

កុទ្ធកាបិលានីវេរិយាបទានំ សមគ្គំ ។

១ ឱ. អម្ហ ។ ម. ក្សម្ហិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទ

កុទ្ធកាបិលានី មានវិជ្ជា ៣ លះបង់មច្ចុ ទ្រទ្រង់រាងកាយ
 មានក្នុងទីបំផុត ឈ្នះមារព្រមទាំងវាបាន ដូចគ្នាដែរ ។
 យើងទាំងពីរនាក់ ឃើញទោសក្នុងលោកហើយបួស យើង
 ទាំងពីរនាក់នោះ មានអាសវៈអស់ហើយ មានខ្លួនទូន្មាន
 ហើយ មានសេចក្តីត្រជាក់កើតហើយ មានទុក្ខរំលត់ហើយ ។
 កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត់ទាំងអស់ ខ្ញុំ
 ដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រ្តីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរីដ៏ប្រសើរ កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធិង ។ ឧ! ខ្ញុំមក
 ល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុទ្ធកាបិលានីភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ កុទ្ធកាបិលានីបិយាបទ ។

អដ្ឋមិ យសោធរាបៀរិយាបទានំ

(២៨) បុរក្ខតោ ភិក្ខុនីហិ សតេហិ សហស្សេហិ សា^(១)

មហិទ្ធិកា មហាបុត្រា សម្ពុទ្ធិ ឧបសង្កម្ភំ ។

សម្ពុទ្ធិ អភិវាទេត្វា សត្តនោ ចក្កលក្ខណោ

និសិដ្ឋា ឯកមន្តម្ហិ ឥទំ វចនមព្រឹ ។

អដ្ឋសត្តតិវស្សាហំ បដ្ឋមា វត្ថុយិ វយា

បញ្ចារមិ^(២) អនុប្បតា អាហោចេមិ មហាមុនី ។

បរិបក្កោ វាយោ មយំ បរិតំ មម^(៣) ជីវិតំ

បហាយ វោ កមិស្សាមិ កតំ មេ^(៤) សរណមត្តនោ ។

វយមិ^(៥) បដ្ឋមេ កាលេ មរណំ ឧបរុទ្ធិតិ

អដ្ឋ វត្ថុ មហាវីរោ ចាបុណិស្សាមិ និព្វតំ ។

នត្ថិ ជាតិ ជរា ព្យាធិ មរណញ្ច មហាមុនេ

អជរាមរាភយបុរិ^(៦) កមិស្សាមិ អសង្ខតំ ។

យាវតា បរិសា នាម សមុចាសន្តិ^(៧) សត្តនោ

អបរាធំ បដានន្តិ ឧមន្តំ សម្ពុទា មុនេ ។

---

១ ឱ. សហ បក្ខហិ ។ ២ ឱ. បញ្ចារមិ ។ ៣ ឱ. អមិ ។ ៤ ម. មេ សព្វេ នត្ថិ ។ ៥ ឱ. វាយោ ច ។ ៦ ឱ. ម. អជរា មរណំ បុរិ ។ ៧ ឱ. សមុបយាតិ ។

យសោធរាបៀរយាបទាន ទី ៨

(២៨) ខ្ញុំជាអ្នកមានប្ញទ្ធិច្រើន មានប្រាជ្ញាច្រើន មាននាង
 ភិក្ខុនីទាំងឡាយ មួយសែនអង្គ ចោមរោមហើយ ចូលទៅ
 គាល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនឹងលក្ខណៈគឺចក្រ
 នៃព្រះសាស្តា អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ហើយពោលពាក្យនេះ
 ថា ខ្ញុំមានវស្សា ៧៨ កន្លងបច្ច័មវ័យ ខ្ញុំមកដល់ញាតិហើយ
 ក្រាបទូលព្រះមហាមុនីថា រឺយរបស់ខ្ញុំ ចាស់ណាស់ហើយ
 ជីវិតរបស់ខ្ញុំតិចណាស់ ខ្ញុំនឹងលះបង់ព្រះអង្គហើយទៅ ទីពឹង
 របស់ខ្លួនខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ ក្នុងកាលជាបច្ច័មវ័យ សេចក្តី
 ស្លាប់កាន់តែរកិលចូលមកជិត បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ
 ខ្ញុំម្ចាស់នឹងដល់នូវនព្វានក្នុងវេលាយប់ថ្ងៃនេះ ។ បពិត្រព្រះ
 មហាមុនី ជាតិ ជរា ព្យាធិ និងមរណៈ មិនមាន ខ្ញុំនឹង
 ដល់ នូវបុរីដែលជាទីឥតមានជរា ឥតមានមរណៈ ឥត
 មានភ័យមិនមានបច្ច័យតាក់តែងឡើយ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី
 ធម្មតាបរិស័ទទាំងឡាយ តែងចូលទៅអង្គុយជិតព្រះសាស្តា
 ដឹងច្បាស់នូវកំហុស និងសេចក្តីគួរក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សំសរិទ្ធា ច^(១) សំសារេ ខលិតោ មមន្តយិ^(២)
 អាហារេមិ មហារីរ អបរាជំ ខមស្ស មេ ។
 ឥទ្ធិញ្ញាចិ និទស្សហិ មម សាសនការិកា^(៣)
 បរិសានញ្ច សញ្ញាសំ កង្ខំ និទ្ទស្ស សាសនេ^(៤) ។
 យសោធរា អហំ រីរ អតារេ តេ បដាបតិ
 សាគិយម្ហិ កុលេ ជាតា ឥត្ថំ អន្តេ បតិដ្ឋិតា ។
 មីនំ សតសហស្សានំ នវុត្ថំ នធុត្ថរិ^(៥)
 អតារេ តេ អហំ រីរ ចាមោក្ខា សព្វមិស្សរា ។
 រូចាចារកុណ្ឌបេតា យោព្វនដ្ឋាបិ សព្វនា
 សញ្ញា មំ អមចាយន្តិ ទេវតា វិយ មាណសា ។
 កញ្ញាសហស្សបម្ភា សក្យបុត្តនិវេសនេ
 សមាណសុខទុក្ខា តា ទេវតា វិយ នន្ទនេ ។

១ ឧ. សំសរិទ្ធា ។ ២ ឧ. គរំមយិ ។ ៣ ឧ. ម. សាសនការិកា ។ ៤ ម. យារិកា ។

៥ ម. នវុត្ថរិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំព្រះអង្គអន្តោលទៅ ក្នុង
សំសារ សូមក្រាបទូលនូវការតាំងភ្នាក់របស់ខ្ញុំ ចំពោះព្រះអង្គ
សូមព្រះអង្គអត់នូវកំហុសនោះ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ នាងជាអ្នក
ធ្វើតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅនៃតថាគត ចូរនាងសម្តែងនូវបូជិ
ចូរកាត់នូវសេចក្តីសង្ស័យ នៃបរិស័ទទាំងពួង ក្នុងសាសនា ។

បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំឈ្មោះយសោធរា ជាភរិយា
នៃព្រះអង្គ (កាលនៅ) ក្នុងផ្ទះកើតក្នុងត្រកូលសក្យៈ តាំងនៅ
ក្នុងអង្គជាស្រ្តី ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ខ្ញុំជាប្រធាន
នៃស្រ្តីទាំងឡាយមួយសែន ៩៦ ជាធំជាងស្រ្តីទាំងពួងក្នុងផ្ទះ
នៃព្រះអង្គ ។ ស្រ្តីទាំងពួងប្រកបដោយគុណគឺរូបនិងមារយាទ
តាំងនៅក្នុងបឋមវ័យសព្វៗកាល គោរពគោតក្រែងខ្ញុំ ដូចជា
មនុស្សទាំងឡាយគោរពគោតក្រែងទេវតា ។ ស្រ្តីទាំងនោះ
មានពួកនាងកញ្ញាមួយពាន់ជាប្រធាន មានសុខនិងទុក្ខស្មើគ្នា
ក្នុងដំណាក់នៃសក្យបុត្រ ដូចជាពួកទេវតា ក្នុងនន្ទនវ័ន ។

អន្តរម្ល យសោធរាថេរិយបទានំ

កាមជាតុមតិក្កន្តា
 រូបេន សទិសា នត្ថិ
 សម្ពុទ្ធំ អភិវាទេត្វា
 នេកា នាណវិជាការា
 ចក្កវាឡសមំ កាយំ
 ឧកោ បក្ខា ធុរេ ទីតា
 ទត្ថិណញ្ច សរំ បិព្វំ
 ចន្ទញ្ច សុរិយញ្ចត្ថិ
 ចក្កវាឡភីរំ តុណ្ហំ
 វិជមាណ ឧបគត្វា
 ហត្ថវណ្ណំ តថេស្សំ
 ចន្ទញ្ច សុរិយំ មេរុំ
 យសោធរា អហំ វីរ
 សហស្ស លោកនាត្វនំ
 ព្រហ្មវណ្ណញ្ច មាបេត្វា
 យសោធរា អហំ វីរ

បណ្ឌិតា^(១) រូបជាតុយា
 វេបេត្វា លោកនាយកំ ។
 ឥន្ទ្រំ ទស្សេសិ សត្វនោ
 មហាឥន្ទ្រិបិ ទស្សយំ ។
 សីលំ ឧត្តរតោ កុរុ
 ជន្ទ្រិបិ សរវតោ ។
 នាណសាខា តុ បត្តិកា
 មេរុបព្វតតោ សិទ្ធិ ។
 ជន្ទ្រត្ថំ សម្បលកំ
 វន្ទតេ លោកនាតិ ។
 បព្វតំ ជលជន្ទថា
 សក្កវណ្ណញ្ច ទស្សយំ ។
 ចានេ វណ្ណមិ ចក្កម
 ឥន្ទ្របទេន^(២) នាទយិ
 ជន្ទ្រំ ទេសេតិ សុញ្ញតិ^(៣)
 ចានេ វណ្ណមិ ចក្កម ។

១ ឱ. ម. សណ្ឌិតា ។ ២ ឱ. ឥន្ទ្របទេន ។ ៣ ឱ. បុព្វតិ ។

យសោធរាមេរិយាបទាន ទី ៨

បណ្ឌិតទាំងឡាយ កន្លងនូវកាមធាតុ ប្រាកដស្ទើរដោយរូបក្នុង
 រូបធាតុ វៀរលែងតែព្រះលោកនាយកចេញ មិនមានទេ ។
 យសោធរាមេរិ ថ្វាយបង្គំព្រះសម្តេចហើយ សំដែងប្បទិចំពោះព្រះ
 សាស្តាទាំងសម្តែងប្បទិច្រើន មានអាការៈផ្សេងៗច្រើនយ៉ាង ។
 គឺធ្វើកាយជាភ្នំចក្រវាឡ ក្បាលជាឧត្តរកុរុទ្ធិប ទ្វីបទាំងពីរជាស្វាប
 ទាំងពីរ ជម្ពូទ្វីបជាសរីរៈ ។ សមុទ្រខាងត្បូងជាសំណុំកន្ទុយ
 ស្ទឹងជាលំពង់ស្វាប ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យ ជាភ្នែក ភ្នំមេរុ
 ជាកំប៉ោយ ។ ភ្នំចក្រវាឡជាចំពុះ ដើមត្រីងជាទីប្រជុំ ហើយ
 ចូលទៅជិតថ្វាយបង្គំ អង្គុយបក់ព្រះលោកនាយក ។ សម្តែង
 នូវភេទនៃដំរី សេះ ភ្នំ ជលជាត ព្រះចន្ទ្រព្រះអាទិត្យ ភ្នំមេរុ
 ភេទនៃព្រះឥន្ទ្រក៏ដូចគ្នា ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម មានចក្ខុ
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះយសោធរា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទ គ្រប
 នូវលោកធាតុមួយពាន់ ដោយផ្ការីក ។ ខ្ញុំនិម្មិតភេទជាព្រហ្ម
 ហើយសម្តែងធម៌ដ៏សូន្យ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម មានចក្ខុ
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះយសោធរា សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥន្ទ្រីសុ ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសិ ជានាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធនំ
សញ្ញាសវា បរិក្ខណា	នត្តិនានិ បុនព្វវោ ។
អត្ថជម្ពុនិវត្តីសុ	បដិកាលោ តថេវ ច
ញ្ញាណំ មយ្ហំ មហាវីរ	ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។
ពុទ្ធានំ លោកនាថានំ	សង្កមំ តេ សុទស្សីតំ
អធិការំ ពហុំ មយ្ហំ	តុយ្ហត្ថាយ មហាមុនេ ។
យំ មយ្ហំ បុរិមំ កម្មំ	កុសលំ សរសេ មុនេ
តុយ្ហត្ថាយ មហាវីរ	បុព្វំ ឧបទិតំ មយា ។
អភព្វដ្ឋានេ វជិត្វា	វារយិត្វា អនាចរំ(១)
តុយ្ហត្ថាយ មហាវីរ	សញ្ញតំ(២) ជីវិតំ មយា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នកស្មាត់ជំនាញ ក្នុងបុព្វទាំង-
 ឡាយ ទាំងស្មាត់ជំនាញក្នុងរចនាបរិយញ្ញាណ ដោយសោត-
 ធាតុជាទិព្វ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងនូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានជម្រះហើយ អាសវៈទាំងពួងអស់រលីងហើយ ឥឡូវនេះ
 ភពប្តីទៀត មិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ
 សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ត ធម៌ និរុត្តិ និងបដិភាណ កើតឡើងហើយ
 ដល់ខ្ញុំ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការគប់
 រកព្រះលោកនាថទាំងឡាយ ព្រះអង្គបានសម្តែងហើយ ដោយ
 ប្រពៃ សេចក្តីកសាងដ៏ច្រើនរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់
 ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមុនី សូមព្រះអង្គរលឹកកុសលកម្មរបស់
 ខ្ញុំដែលមានក្នុងកាលមុន បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ បុណ្យ
 ខ្ញុំបានសន្សំហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះ
 អង្គមានព្យាយាមធំ ខ្ញុំបានលះបង់នូវអកត្វជ្ជាន ហាមឃាត់នូវ
 អនាចារៈ ហើយលះបង់ជីវិតដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។

អង្គមួយសោធនកថាបទដ្ឋ

នេកកោដិសហស្សានិ ភរិយត្ថាយនាសិ មំ

ន តត្ថ វិមា ហោមិ តុយ្យត្ថាយ មហាមុនេ ។

នេកកោដិសហស្សានិ ឧបកាភយនាសិ មំ

ន តត្ថ វិមា ហោមិ តុយ្យត្ថាយ មហាមុនេ ។

នេកកោដិសហស្សានិ ជីវិតានិ បរិច្ចជី

នេកកោដិសហស្សានិ កោជនត្ថាយនាសិ មំ ។

ន តត្ថ វិមា ហោមិ តុយ្យត្ថាយ មហាមុនេ

ភយមោក្ខំ ករិស្សន្តិ តនាមិ^(១) មម ជីវិតំ ។

អង្គកតេ^(២) អលង្ការេ វត្ថេ នាណវិដេ តហូ

ឥត្ថកល្នោ ន កុយាមិ^(៣) តុយ្យត្ថាយ មហាមុនេ ។

---

១ ឧ. បដិមិ ។ ២ ម. អង្គេ ឯវំ ។ ៣ ឧ. ឥត្ថកល្នោន កុយាមិ ។

យសោធរាថេរិយាបទាន ទី ៨

បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានខ្ញុំម្ចាស់ អស់ជាតិ
 មានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន ដើម្បីជាករិយា (នៃជនដទៃវិញ)
 ខ្ញុំមិនតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះ ព្រោះជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។
 បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គបានប្រទានខ្ញុំម្ចាស់ អស់ជាតិ
 មានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន ដើម្បីជាឧបការៈ (នៃជនដទៃ) ខ្ញុំ
 មិនតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះ ព្រោះជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។
 បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គបានប្រទានខ្ញុំម្ចាស់អស់ជាតិ មាន
 ពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន ដើម្បីការប្រើប្រាស់ (នៃជនដទៃ) ខ្ញុំ
 មិនតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះ ព្រោះជាប្រយោជន៍ដល់ព្រះអង្គ ។
 ខ្ញុំបានលះបង់ជីវិត មានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន ជនទាំងឡាយ
 នឹងធ្វើការរួចចាកភ័យ ខ្ញុំឲ្យនូវជីវិតរបស់ខ្ញុំ ។ បពិត្រព្រះ
 មហាមុនី ខ្ញុំមិនលាក់ទុក នូវគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់អវយវៈ
 គ្រឿងអលង្ការ សំពត់ដ៏ច្រើន មានប្រការផ្សេងៗ និង
 កណ្តុររបស់ស្រីប្រុស ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដល់ព្រះអង្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ធនធានាបរិច្ចាគំ

ភោហានំ និភោហានំ ច

ខេត្តំ បុត្តា ច ជីតា ច

បរិចត្តំ មហាមុនំ ។

ហត្ថំ អស្សំ កវណ្ណាបិ

នាសិយោ បរិចារិកា

តុយ្យតាយ មហាវីរ

បរិចត្តា អសង្ខយា ។

យំ មយ្ហំ បដិមន្តេសិ

នានំ ទស្សាមិ យាចកេ

វិមនំ មេ ន បស្សាមិ

ទទតោ នានមុត្តមំ ។

នាណវិជំ ពហុំ ទុក្ខំ

សីសារេ ច ពហុវិដេ

តុយ្យតាយ មហាវីរ

អនុកុត្តំ^(១) អសង្ខយំ ។

សុខប្បត្តានុមោទាមិ

ន ច ទុក្ខេសុ ទុម្ពនា

សព្វត្ថ តុសិតា ហោមិ

តុយ្យតាយ មហាមុនំ ។

អនុមកេន សមុទោ

យំ ជម្ពំ អភិជំហរិ

អនុកោត្តា សុខទុក្ខំ

បត្តោ ពោជី មហាមុនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះមហាមុនី ការបរិច្ចាគទ្រព្យធននិងស្រូវ ទាំងស្រុក
និងមាស ស្រែ បុត្រនិងជីតា ខ្ញុំក៏បានលះបង់ហើយ ។ បពិត្រ
ព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ ដំរី សេះ គោ និងខ្ញុំស្រី អ្នកបម្រើ
មានចំនួនរាប់មិនបាន ខ្ញុំក៏បានលះបង់ហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍
នៃព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គប្រឹក្សា នូវទានណានឹងខ្ញុំ ខ្ញុំឲ្យនូវទាន
នោះ ដល់ស្វាមីទាំងឡាយ កាលព្រះអង្គឲ្យទានដ៏ឧត្តម ខ្ញុំ
មិនឃើញសេចក្តីតូចចិត្ត របស់ខ្ញុំទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គមាន
ព្យាយាមធំ ខ្ញុំរងទុក្ខដ៏ច្រើន មានប្រការផ្សេងៗ មានចំនួនរាប់
មិនបាន ក្នុងសំសារដ៏ច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ ។
បពិត្រព្រះមហាមុនី កាលព្រះអង្គដល់នូវសេចក្តីសុខ ខ្ញុំក៏ត្រេក-
អរ មួយទៀត ខ្ញុំមិនតូចចិត្ត ព្រោះទុក្ខទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំ
ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងទីទាំងពួង ដើម្បីជាប្រយោជន៍ នៃព្រះអង្គ ។
បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គសោយសុខនិងទុក្ខ ត្រាស់ដឹងតាម
លំដាប់មគ្គ ហើយដល់នូវពោធិញ្ញាណ រួចនាំមកនូវធម៌ ។

អដ្ឋមិ យសោធរាមេយាបទានំ

ព្រាហ្មនេវា សុមុនី កោតមំ លោកនាយកំ
 អញ្ញោសំ លោកនាយាជំ សង្កមន្តេ ពហំ មយា ។
 អធិការំ ពហំ មយំ តុយត្ថាយ មហាមុនិ
 កវេសន្តំ ពុទ្ធជន្មំ អរហន្តេ បរិចារិកា ។
 កប្បសតសហស្សេ ច ចតុរោ ច អសង្ខយេ
 ជីបង្ករោ មហារិរោ ឧប្បជ្ឈិ លោកនាយកោ ។
 បច្ចន្តនេសវិសយេ និមន្តេត្វា តថាគតំ
 តស្ស អាគមនំ មក្ខំ សោធន្តិ តុដ្ឋមាទសា ។
 តេន កាលេន សោ អាសិ សុមេនោ នាម

ព្រាហ្មណោ

មក្ខញ្ច បដិយានេសិ អាយតោ សព្វនិស្ស័នោ ។
 តេន កាលេនហំ អាសិ កញ្ញា ព្រាហ្មណសម្ពវា
 សុមិត្តា នាម នាមេន ឧបកញ្ចំ សមាគមំ ។
 អដ្ឋ ឧប្បលហត្ថានិ បូជនត្ថាយ សត្តនោ
 អាទាយ ជនស្ស មជ្ឈេ^(១) អទ្ទសំ ឥសិមត្ថមំ^(២) ។

យសោធរាជេរិយាបទាន ទី ៩

ខ្ញុំមានការគប់រកព្រះលោកនាថ ដទៃច្រើនអង្គ (ព្រោះអា-
ស្រ័យ) នូវព្រះសម្ពុទ្ធ ជាព្រះលោកនាយក ព្រះនាមគោតម
ជាទេវតាប្រសើរ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការកសាងដ៏ច្រើន
របស់ខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ ខ្ញុំជាអ្នកបម្រើព្រះអង្គ
ដែលស្វែងរកនូវពុទ្ធធម៌ ។ ព្រះពុទ្ធព្រះនាមទីបង្គំ មាន
ព្យាយាមធំ ជានាយកនៃសត្វលោក កើតហើយ ក្នុងកប្បទី
បួនអសង្ខេបៗ និងមួយសែន ។ ជនទាំងឡាយនៅក្នុងបច្ចុប្ប-
ប្រទេស មានចិត្តត្រេកអរ និងនូវព្រះតថាគត ហើយជំរះផ្លូវ
ជាទីស្តេចមកនៃព្រះទីបង្គំនោះ ។ កាលនោះ ព្រះអង្គជា
ព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះសុមេធនៈ តាក់តែងផ្លូវសម្រាប់ថ្វាយព្រះ
ពុទ្ធទីបង្គំ ទ្រង់ឃើញធម៌ទាំងពួង កាលស្តេចមកដល់ ខ្ញុំជា
កញ្ញា កើតក្នុងគ្រូលព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះនាងសុមិត្តា បាន
ចូលទៅកាន់ទីប្រជុំ ។ ខ្ញុំយកផ្កាឫស្សី៨ ក្តាប់ ដើម្បីបូជា
ព្រះសាស្តា បានឃើញឥសីដ៏ទុក្ខម ក្នុងកណ្តាលនៃជន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឋានុកតំ ទយិតំ^(១)   អតិក្កន្ធិ មនោហរំ

ទិស្វា តទា អមញ្ញស្សំ   សងលំ ជីវិតំ មម ។

បរក្កមន្តំ សងលំ   អន្តសំ ឥសីនោ តទា

បុព្វកម្មេន សម្ពុទ្ធេ   ចិត្តញ្ចាបិ បសិទិ មេ ។

ភិយ្យោ ចិត្តំ បសាទេសី   ឥសេ ឧទក្កមាទសេ

ទេយ្យំ អញ្ញំ ន បស្សមិ   ទេមិ បុច្ឆានិ តេ ឥសេ^(២) ។

បញ្ច ហត្ថា តវ ហោន្តត្ថុ   តយោ ហោន្តត្ថុ មម ឥសេ

តេន សង្ខំ សមា ហោន្តត្ថុ   ពោធិត្ថាយ តវ^(៣) ឥសេ ។

បុត្តំ ភាណវំ ។

---

១ ឧ. ទស្សីតំ ។ ២ ឧ. ឥសី ។ ៣ ឧ. ពោធិន្តាយ តវំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលនោះ ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ខានយាងមកអស់
 កាលយូរ ទ្រង់មានព្រះទ័យប្រកបដោយករុណា ក៏បណ្តាល
 ឲ្យចិត្តត្រេកអរក្រៃលែង ហើយសំគាល់ថា ជីវិតរបស់
 អាត្មាអញប្រកបដោយផល ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានឃើញ
 សេចក្តីព្យាយាមប្រកបដោយផល របស់ឥសីនោះ ទាំងចិត្ត
 របស់ខ្ញុំ ក៏ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ ដោយកុសលកម្ម មានក្នុង
 កាលមុន ។ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្រៃលែង ក្នុងឥសីមាន
 ចិត្តខ្ពង់ខ្ពស់ ហើយទូលថា បពិត្រឥសី ខ្ញុំមិនឃើញវត្ថុដទៃ
 ដែលគួរថ្វាយទេ ខ្ញុំសូមថ្វាយផ្កាទាំងឡាយដល់លោក ។
 បពិត្រឥសី ផ្កា ៥ ក្តាប់ ចូរមានដល់លោក ផ្កា ៣ ក្តាប់ ចូរ
 មានដល់ខ្ញុំ បពិត្រឥសី ផ្កាទាំងឡាយ ចូរជារបស់ស្មើគ្នា
 មួយអន្លើដោយឥសីនោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពោធិញ្ញាណ
 របស់ព្រះអង្គ ។

អង្គមួយសោធនាបរិយាបទានំ

ឥសី កហេត្វា បុណ្ណានិ   អាគន្ធន្តំ មហាយសំ
 ប្បុរេសិ ជនស្ស មជ្ឈេ^(១)   ពោធិត្ថាយ មហាឥសី ។
 បស្សិត្វា ជនស្ស មជ្ឈេ   ទីបង្ក័រមហាមុនិ
 វិយាកាសិ មហាវិរោ   ឥសីមុក្ខតមាណសំ ។
 អបរិមេយ្យេ ឥតោ កម្មេ   ទីបង្ក័រមហាមុនិ
 មម កម្មំ វិយាកាសិ   ឧដ្ឋការំ មហាមុនិ ។
 សមចិត្តា សមកម្មា   សមការី ភវិស្សតិ
 បិយា ហេស្សតិ កម្មេន   តុប្បត្ថាយ មហាឥសេ ។
 សុទ្ធស្សនា សុបិយា ច   មនាទា^(២) បិយវាទិនិ
 តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា   វិហរិស្សតិ^(៣) ឥន្ទិកា ។
 យថាបិ កណ្តសាមុក្ខំ   អនុវត្តន្តំ សាមិទោ
 ឯវំ កុសលធម្មានិ   អនុវត្តិស្សតេ^(៤) អយំ ។

---

១ ឧ. ម. ជនស្សជ្ឈេ • ២ ឧ. មនសា ។ ៣ ឧ. បិយា ហេស្សតិ ។ ៤ ឧ. អនុវត្តិយតេ ។

យសោធរថេរិយបទាន ទី ៨

ឥសីយកុដ្ឋាទាំងឡាយ ឬជាព្រះពុទ្ធជាមហាឥសី មានយស
ធំ ដែលមកក្នុងកណ្តាលនៃពួកជន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់
ពោធិញ្ញាណ ។ ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមទីបង្គំ មានព្យាយាមធំ
ឃើញឥសីមានចិត្តខ្ពង់ខ្ពស់ ទ្រង់ព្យាករក្នុងកណ្តាលនៃជន ។

ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមទីបង្គំ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់
ព្យាករ នូវអំពើរបស់ខ្ញុំ ដែលជាស្រីមានកាតត្រង់ ក្នុងកប្ប
មានប្រមាណមិនបាន អំពីកប្បនេះថា ម្ចាស់មហាឥសី ស្រី
នេះ នឹងជាអ្នកមានចិត្តស្មើគ្នា មានការងារស្មើគ្នា ជាអ្នកធ្វើ
ការស្មើគ្នា ជាទីស្រឡាញ់ដោយការងារស្មើគ្នានឹងអ្នក ដើម្បី
ប្រយោជន៍នៃអ្នក ។ មួយទៀត ស្រីនេះ នឹងជាអ្នកមាន
រូបគួរឲ្យមើលមើលក្រៃលែង គួរឲ្យស្រឡាញ់ ពេញចិត្តក្រៃ-
លែង ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ជាអ្នកមានប្លន្ទី នឹងបាន
ជាញាតិក្នុងធម៌ នៃព្រះពុទ្ធនោះ ។ ប្រៀបដូចជនជាម្ចាស់
ទ្រព្យវមែនរក្សាសុត្រ សម្រាប់ដាក់ទុកក្នុង យ៉ាងណា ស្រី
នេះ នឹងរក្សាធម៌ជាមុសលទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តស្ស តំ អនុកម្មន្តំ ប្បយស្សតិ ចារមី
 សីហោវ បញ្ជរំ ហិត្វា ចាបុណ្យស្សតិ ពោធិយំ ។
 អបរិមេយេ្យ ឥតោ កបេ្យ យំ មំ ពុទ្ធា វិយាករិ(១)
 តំ វាចំ អនុមោទន្តំ ឯវិការី ភវី អហំ ។
 តស្ស កម្មស្ស សុកតស្ស តត្ថ ចិត្តំ បសាទយំ
 ទេវមាណុសកំ យោជី អនុភោត្វា អសង្ខយំ ។
 សុខទុក្ខំ អនុភោត្វា ទេវេសុ មាណុសេសុ ច
 បច្ឆិមេ ភវសម្បត្តេ អជាយី សាកិយេ កុលេ ។
 រូបវតី ភោគវតី យសសីលវតី តតោ
 សព្វដ្ឋសម្បទា ហោមិ កុលេសុ បតិសក្កតា(២) ។
 លាភសីលោកសក្ការិ លោកធម្មសមាគមំ
 ចិត្តញ្ច ទុក្ខិតំ នត្ថិ វសាមិ អកុតោកយា ។

១ ឱ. យំ ពុទ្ធា វិយាករិតំ ។ ២ ឱ. អភិសក្កតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ស្រីនេះកាលអនុគ្រោះនូវកុសលធម៌នោះ របស់ព្រះពុទ្ធនោះ
នឹងញ៉ាំងបារមីទាំងឡាយឲ្យពេញ នឹងដល់នូវពោធិញ្ញាណ
ដូចសត្វស៊ីហៈលះបង់ទ្រង់ដូច្នោះ ។

ក្នុងកប្បប្រមាណមិនបាន អំពីកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់
ព្យាករខ្ញុំដោយវាចាណា ខ្ញុំត្រួតអរចំពោះវាចានោះ ជាអ្នក
ធ្វើយ៉ាងនោះ កាលកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើហើយនោះ ខ្ញុំ
ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងកុសលនោះ ហើយបានកំណត់
ជារបស់នៃទេវតានិងមនុស្ស រាប់មិនអស់ ។ លុះទទួលនូវ
សេចក្តីសុខនិងទុក្ខ ក្នុងទេវតានិងមនុស្សហើយ ដល់មកក្នុង
បច្ច័យភព បានកើតក្នុងត្រកូលសក្យៈ ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំជា
អ្នកមានបូរណ្ណ មានភោគៈ មានយសនិងសីល បរិបូណ៌
ដោយអរិយវៈទាំងពួង ជាអ្នកគោរពចំពោះប្តី ក្នុងត្រកូល
ទាំងឡាយ ។ ឯចិត្តរបស់ខ្ញុំ ដែលប្រជុំចុះ ក្នុងលោកធម៌
មានលាភៈ សេចក្តីសរសើរ និងសក្ការៈជាដើម ជាចិត្ត
មិនដល់នូវសេចក្តីទុក្ខទេ តើខ្ញុំនឹងមានភ័យ អំពីណា ។

អដ្ឋម៌ យសោធរាថេរិយបទានំ

វត្ថុ ហេតុ ភក្កវត្ថា   រតោ អន្តេបុរេ វត្ថា
 ខត្តិយានំ បុរេ វីរ   ឧបការញ្ច និទ្ទិសិ ។
 ឧបការា ច យា នារី   យា ច នារី សុខេ ទុក្ខេ
 អត្តក្ខាយំ ច យា នារី   យា នារី នាទុក្ខម្បីតា ។
 បញ្ចកោដិសតា ពុទ្ធា   នវកោដិសតានិ ច
 ឯតេសំ ទេវទេវានំ   មហានានំ បវត្តយី ។
 អធិការំ មហា(១) មយ្ហំ   មហារាជ(២) សុណោហិ មេ
 ឯតាទសកោដិសតា ហោន្តិ លោកក្កនាយតា(៣) ។
 ឯតេសំ ទេវទេវានំ   មហានានំ បវត្តយី
 អធិការំ មហា មយ្ហំ   មហារាជ(២) សុណោហិ មេ ។
 វីសកោដិសតា ពុទ្ធា   វីសកោដិសតានិ ច
 ឯតេសំ ទេវទេវានំ   មហានានំ បវត្តយី ។

---

១ ឧ. សទាតិ ទិស្សតិយេវី ។ ២ ម. ធម្មរាជាតិ ទិស្សតិយេវី ។ ៣ ឧ. ឯការសំ កោ
 ដិសតា បញ្ចកោដិសតានិ ច ។ ម. ឯការទសកោដិសតា ពុទ្ធា ទ្វាទសកោដិយោ ។

យសោធរាជេរិយាបទាន ទី ៨

សមដូចជាព្រះមានព្រះភាគ បានត្រាស់ចំពោះព្រះរាជាខាង
 ក្នុងប្លង់ដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាម ព្រះអង្គសម្តែង
 ឧបការគុណរបស់នារី នៃពួកក្សត្រិយ៍ក្នុងប្លង់នោះ គឺ នារីធ្វើ
 សេចក្តីទំនុកបំរុង នារីដឹងសុខនិងទុក្ខ នារីប្រាប់ប្រយោជន៍
 និងនារីជាអ្នកអនុគ្រោះ ។ (ដោយសារនារីនោះ) តថាគត
 បានញ្ញាំងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធប្រារម្ភកោដិ
 និងប្រាសាទរយកោដិ ជាទេវតាក្រែកលេង ជាងទេវតា ។
 បពិត្រមហារាជ សេចក្តីកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គ
 ស្តាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធាង្គុយជាឆាយក ជាកំពូលនៃ
 លោក ដប់មួយរយកោដិ ។ តថាគតបានញ្ញាំងមហាទានឲ្យ
 ប្រព្រឹត្តទៅដល់ព្រះពុទ្ធាង្គុយ⁺ ដែលជាទេវតាក្រែកលេងជាង
 ទេវតា បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូម
 ព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។ ព្រះពុទ្ធាង្គុយពីរពាន់កោដិផង
 បីពាន់កោដិផង តថាគតបានញ្ញាំងមហាទាន ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ
 ដល់ព្រះពុទ្ធាង្គុយ⁺ ដែលជាទេវតាក្រែកលេងជាងទេវតា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អធិការំ មហា មយ្ហំ   មហារាជ សុណោ ហិ មេ

ចត្តាឡីសកោជិសតា   បញ្ចកោជិសតានិ ច ។

ឯតេសំ ទេវទេវនំ   មហានានំ បវត្តយី

អធិការំ មហា មយ្ហំ   មហារាជ សុណោ ហិ មេ។

សដ្ឋិកោជិសតា ពុទ្ធា   សត្តតិកោជិសតានិ ច

ឯតេសំ ទេវទេវនំ   មហានានំ បវត្តយី ។

អធិការំ មហា មយ្ហំ   មហារាជ សុណោ ហិ មេ

អស្ថតិកោជិសតា ពុទ្ធា   នវុត្តិកោជិសតានិ ច ។

ឯតេសំ ទេវទេវនំ   មហានានំ បវត្តយី ។

អធិការំ មហា មយ្ហំ   មហារាជ សុណោ ហិ មេ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រមហារាជ សេចក្តីកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គ
 ស្តាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធាងឡាយ បួនពាន់កោដិផង ប្រាំរយ
 កោដិផង តថាគតបានញ៉ាំងមហានទ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធ
 ចាំងឡាយ⁺ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា បពិត្រមហា-
 រាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។
 ព្រះពុទ្ធាងឡាយ ប្រាំមួយពាន់កោដិផង ប្រាំពីរពាន់កោដិផង
 តថាគត បានញ៉ាំងមហានទ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធាងឡាយ⁺
 ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា ។ បពិត្រមហារាជ ការ
 កសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ព្រះពុទ្ធ
 ចាំងឡាយ ប្រាំបីពាន់កោដិផង ប្រាំបួនពាន់កោដិផង តថាគត
 បានញ៉ាំងមហានទ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធាងឡាយ⁺ ដែល
 ជាទេវតាក្រៃលែង ជាងទេវតា ។ បពិត្រមហារាជ ការ
 កសាងដ៏ធំ របស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។

អង្គម៍ យសោធរាថេរិយាប្បាសំ

កោដិសតបាស្សានិ	ហោន្តិ លោកត្តនាយកា
ឯតេសំ ទេវទេវនំ	មហានានំ បវត្តយី ។
អធិការំ មហា មយ្ហំ	មហារាជ សុណោហិ មេ
ឯវកោដិសបាស្សានិ	អបរេ លោកនាយកា ។
ឯតេសំ ទេវទេវនំ	មហានានំ បវត្តយី
អធិការំ មហា មយ្ហំ	មហារាជ សុណោហិ មេ ។
កោដិសតសបាស្សានិ	បញ្ចាសីតិ មហេសិនំ
បញ្ចាសីតិកោដិសតា	សត្តវសតិ កោដិយោ(១)។
ឯតេសំ ទេវទេវនំ	មហានានំ បវត្តយី
អធិការំ មហា មយ្ហំ	មហារាជ សុណោហិ មេ ។

---

១ ឧ. សត្តវសបាស្សកោដិយោ ។ ម. សត្តវសីល កោដិយោ ។

យសោធរាថេរីយាបទា៩ ទី ៨

ព្រះពុទ្ធាំឡាយ ជានាយកដ៏ប្រសើរក្នុងលោក មួយសែន
 កោដិ តថាគតបានញ៉ាំងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះ
 ពុទ្ធាំឡនេះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា ។ បពិត្រ
 មហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់
 តថាគត ព្រះពុទ្ធាំឡាយ ជានាយកនៃសត្វលោកដទៃ
 ទៀត ប្រាំបួនពាន់កោដិ ។ តថាគតបានញ៉ាំងមហាទានឲ្យ
 ប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធាំឡនេះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែង
 ជាងទេវតា បពិត្រមហារាជ ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត
 សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។ ព្រះពុទ្ធជាមហេសី ៨៥ សែន
 កោដិផង ១ សែន កោដិផង ៨៥ កោដិផង ២៧ កោដិផង
 តថាគតបានញ៉ាំងមហាទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដល់ព្រះពុទ្ធាំ
 ឡនេះ ដែលជាទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា ។ បពិត្រមហារាជ
 ការកសាងដ៏ធំរបស់តថាគត សូមព្រះអង្គស្តាប់តថាគត ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បច្ចេកតុទ្ធា វីតរកា(១)	អដ្ឋមដ្ឋកកោដិយោ(២)
អធិការំ មហា មយ្ហំ	មហារាជ សុណោហិមេ ។
ជីណាសវា វីតមលា	អសង្ខេយ្យា តុទ្ធសាវតា
អធិការំ មហា មយ្ហំ	មហារាជ សុណោហិមេ ។
ឯវំ ធម្មេសុ ចំណានំ	សទា សទ្ធម្មចារិណោ
ធម្មចារី សុខំ សេតិ	អស្មី លោកេ បរម្មិច ។
ធម្មញ្ញោ សុចរិតំ	ន តំ ធុច្ឆរិតំ ចរេ
ធម្មចារី សុខំ សេតិ	អស្មី លោកេ បរម្មិច ។
និព្វិន្ទិត្វាន សំសារេ	បព្វជី អនតារិយំ
សហស្សបរិវារេន	បព្វជិត្វា អតិញ្ចាណ ។
អតារំ វិជហិត្វាន	បព្វជី អនតារិយំ
អឱ្យមាសេ អសម្បត្តេ	ចតុស្កន្ធិ អចាបុណី ។

---

១ ខ. ម. ធុតរកា ។ ២ ខ. អដ្ឋមដ្ឋកកោដិយោ ។ ម. អដ្ឋមដ្ឋកកោដិយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាម

ព្រះបរិវេណពុទ្ធានុញ្ញាត ដែលប្រាសចាកភគវៈ ចំនួនប្រាំបី ។
 កោដិ បពិត្រមហាពជ ការកសាងដ៏ធំរបស់គាត់ (ចំពោះ
 ព្រះបរិវេណពុទ្ធានុញ្ញាត⁺) សូមព្រះអង្គស្តាប់គាត់ ។ ព្រះវិណា-
 ស្រពនុញ្ញាត ជាសាវ័កនៃព្រះពុទ្ធ មានប្រមាណរាប់មិនបាន
 មានមន្ទិលអស់ហើយ បពិត្រព្រះមហាពជ ការកសាងដ៏ធំរបស់
 គាត់ (ចំពោះព្រះវិណាស្រពនុញ្ញាត⁺) សូមព្រះអង្គស្តាប់
 គាត់ ។ កាលបុគ្គលអ្នកសន្យាក្នុងធម៌នុញ្ញាត កាលបុគ្គល
 អ្នកប្រព្រឹត្ត នូវព្រះសង្ឃនុញ្ញាត សព្វៗ កាល បុគ្គលអ្នក
 ប្រព្រឹត្តធម៌នេះ តែងដេកជាសុខ ក្នុងលោកនេះនិងលោក
 ខាងមុខ ។ បុគ្គលគប្បីប្រព្រឹត្តធម៌ឲ្យជាសុចរិត មិនគប្បីប្រព្រឹត្ត
 ធម៌នោះ ឲ្យជាទុច្ចរិតឡើយ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ តែងដេក
 ជាសុខ ក្នុងលោកនេះនិងលោកខាងមុខ ។ ខ្ញុំនឿយណាយក្នុង
 សង្សារ ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ដោយបរិវារមួយពាន់ លុះបួស
 ហើយមិនមានសេចក្តីក្រវល់ក្រវាយ ។ ខ្ញុំលះបង់ផ្ទះហើយចូល
 ទៅកាន់ផ្នួស មិនទាន់ដល់កន្លះខែផង ក៏បានដល់សច្ចៈ ៤ ។

អដ្ឋមិ យសោធរាថេរិយាបទានំ

ចីវរំ បិណ្ឌាចាតញ្ច	បច្ចុយំ សយនាសនំ
ឧបនេន្តិ ពហុនេកេ ^(១)	សាករេយេវ ឧម្មិយោ ។
កេលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	កវំ សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពន្ធនំ នេត្រា	វិហារមិ អនាសវំ ។
ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សេវ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សេវ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
នឡកិញ្ចា សង្ខិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
ឯវំ ពហុវិដិ ឧត្តំ	សម្បត្តិ ច ពហុព្វំ
វិសុទ្ធកាវសម្បត្តា	លភាមិ សព្វសម្បទា ។
យោ ទទាតិ សក្កតានំ	បុញ្ញត្ថាយ មហេសីនោ
សហាយសម្បទា ហោន្តិ	និព្វានបទមសង្កតំ ។
បរិក្ខំណំ អតីតញ្ច	បច្ចុប្បន្នំ អនាកតំ
សព្វកម្មំ មម ជីណំ	ចានេ វជ្ជាមិ ចក្កហតិ។

១ ប. ពហុ ជិតា ។

យសោធរថេរិយាបទាន ទី ៨

ជនទាំងឡាយជាច្រើន នាំចំរើរ បិណ្ឌបាត និងទំងេក ទឹកស្អុយ
 ចូលមក ដូចជាវលកក្នុងសាគរ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុត
 បំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិន
 មានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់ខ្សែ
 ទទឹង ។ ឧ/ ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។ ខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីទុក្ខច្រើនប្រការ
 ផង នូវសម្បត្តិច្រើនប្រការផង នូវការនាស្អាតផង ហើយបាន
 នូវសម្បទាទាំងពួង ។ បុគ្គលណា ឲ្យខ្លួនរបស់ខ្លួនដល់ព្រះ
 ពុទ្ធមហេសី ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ សហាយសម្បទា
 និងចំរើននៃព្រះនិព្វាន មិនមានបង្ខំឆក់តែង រមែងមាន
 ដល់បុគ្គលនោះ ។ កិលេសជាតជាអតីតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី
 ជាអនាគតក្តី អស់រលីងហើយ កម្មទាំងពួងរបស់ខ្ញុំអស់ហើយ
 បពិត្រព្រះអង្គមានបញ្ញាចក្ខុ ខ្ញុំសូមក្របបង្វាយបង្គំព្រះបាទ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា យសោធរា ភិក្ខុនី ភក្កវតោ
សម្មា ឥមា តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

យសោធរាថេរិយាបទានំ សទ្ធាំ ។

និម្ម ទសសហស្សប្រើនិមបទានំ

(២៩) កប្បេ សតសហស្សេ ច ចតុរោ ច សង្ខយេ
ធិបត្តរោ នាម ជីនោ ឧប្បជ្ឈិ លោកនាយកោ ។
ធិបត្តរោ មហាវីរោ វិយាគាសិ វិនាយកោ
សុមេធាញ្ច សុមិត្តញ្ច សមាធសុខទុក្ខតិ ។
សនេវកញ្ច បស្សនោ វិចរនោ សនេវកំ
តេសំ បតិវត្តនេ អម្មេ ឧបកម្ម សមាគមំ ។
អម្មំ សព្វបតិ ហោតិ(១) អនាគតសមាគមេ
សញ្ញាវ តុយ្ហំ ភរិយា មនាថា បិយវាទិកា ។

១ ឱ. សព្វាបតី ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះយសោធរាគិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ចំពោះព្រះកក្ក្រៃនៃព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ យសោធរាបិយាបទាន ។

ទសសហស្សប្រើនមបទាន ទី ៧

(២៧) ក្នុងកប្បទី ៤ អសង្ខេយ្យ និងមួយសែន ព្រះ
ជិនស្រី ព្រះនាមទីបង្កំ ជាលោកនាយក ទ្រង់កើតឡើង ។
ព្រះពុទ្ធព្រះនាមទីបង្កំ ជាមហាវីរបុរស ទ្រង់ព្យាករ នូវ
សុមេធតាបសផង នាងសុមិត្តាផង ដែលរួមសុខទុក្ខជាមួយ
គ្នា ។ ព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គឃើញមនុស្សលោក ព្រម
ទាំងទេវលោក ទាំងទ្រង់ស្តេចទៅកាន់មនុស្សលោក ព្រម
ទាំងទេវលោក ហើយចូលមកកាន់ទីប្រជុំនយោធិ៍ខ្ញុំ ដែល
កំពុងសរសើរជនទាំងនោះ ។ ថ្មីទាំងអស់របស់យើងខ្ញុំ មាន
ក្នុងទីសមាគមជាអនាគត ប្រពន្ធទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ ជាទី
ពេញព្រះទ័យនៃព្រះអង្គ ជាអ្នកពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ ។

នវម៌ ទសសហស្សប្រើនីមមបទានំ

នាទំ សីលមយំ^(១) សត្វំ ការវនា ច សុការិតា^(២)

ទីយរត្តមិទំ^(៣) សត្វំ បរិចត្តំ មហាមុនេ ។

កន្ធមាលំ វិលេបនំ ទីបញ្ច រតនាមយំ

យដ្ឋិត្តំ បត្តិតំ សត្វំ បរិចត្តំ មហាមុនិ ។

អញ្ចំ វាបិ កតំ កម្មំ បរិភោគញ្ច មាណុសំ

ទីយរត្តំ ហិ នោ សត្វំ បរិចត្តំ មហាមុនេ ។

អនេកជាតិសំសារំ តហុប្បញ្ចំ ហិ^(៤) នោ កតំ

សីស្សំ អនុកោត្វានំ សំសរិត្វា ភវាភវេ ។

បច្ឆមេ ភវសម្បត្តេ សក្យបុត្តនិវេសនេ

នាណកុលុបបដ្ឋាយោ អដ្ឋកា កាមវណ្ណិនី ។

១ ម. សីលំ មញ្ញំ ។ ២ ឧ. ការិនំ ឬ សុការិតំ ។ ៣ ឧ. ទីយរត្តំ មយំ ។ ៤ ម. បិ ។

យសោធរាថេរិយាបទាន ទី ៩

ទាន សីល ការវិនាទាំងអស់ យើងខ្ញុំបានអប់រំដោយល្អ
ហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី វត្ថុទាំងអស់នេះ ខ្ញុំបានលះបង់
ចោល អស់កាលយូរអង្វែងហើយ ។ វត្ថុណាមួយ គឺ
គ្រឿងក្រអូប កម្រងផ្កា គ្រឿងលាប និងប្រទីបជាវិការៈនៃ
កែវ ដែលយើងខ្ញុំបានតម្កល់ទុកហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី
វត្ថុទាំងអស់ (នោះ) យើងខ្ញុំបានលះបង់ចោលហើយ ។
ន័យមួយទៀត អំពីដង្កែ និងគ្រឿងបរិភោគជាប់សមនុស្ស
ដែលយើងបានធ្វើហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី របស់ទាំងអស់
នេះ យើងខ្ញុំបានលះបង់ចោល អស់កាលយូរអង្វែងហើយ ។
បុណ្យមានប្រមាណច្រើន ដែលយើងបានធ្វើហើយ បាន
សោយនូវភាពជាឥស្សរៈ ត្រាច់វង្គត់ក្នុងកិច្ចកតតូចកតធំ អស់
សំសារវដ្តមានជាតិច្រើន ។ លុះដល់មកក្នុងបច្ចិមកត យើង
ខ្ញុំបានកើតក្នុងត្រកូលផ្សេងៗ គ្នា ក្នុងលំនៅនៃព្រះសក្យបុត្រ
ជាស្រីមានពណ៌សម្បុរជាទីប្រាថ្នា បីដូចជាស្រីទេពអប្សរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

លាភកេត្តន យសំ បត្តា	ប្បជិតា សព្វសក្កតា
លាភិយោ អន្ធហានាទំ	សទា សម្មាទិតា មយំ ។
អតារំ បដហិត្វាន	បព្វជីម្ពនការិយំ
អឡ្យមាសេ អសម្បត្តេ	សព្វាបត្តាម្ម និត្តំ ។
លាភិយោ អន្ធហានាទំ	វត្ថុសេនាសនាទិ ច
ឧបេន្តិ បត្តយា សព្វ	សទា សក្កតប្បជិតា ។
កិលេសា ឈាបិតា មយំ	ភវា សព្វ សម្មហតា
នាគីវ ពុទ្ធនំ នេត្វា	វិហារមិ អនាសវា ។
ស្វាកតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ	វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
ធម្មកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

បានដល់នូវយស ដែលជនទាំងពួង ធ្វើសក្ការបូជាហើយ
 ដោយលោកដ៏ប្រសើរ បាននូវបាយនិងទឹក ដែលពួកជន
 រាប់អានសព្វៗ កាល ។ យើងខ្ញុំលះបង់នូវផ្ទះ ហើយចូល
 ទៅកាន់ផ្ទះ មិនទាន់បានដល់កន្លះខែ ក៏បានដល់សេចក្តី
 រំលត់ទុក្ខទាំងអស់គ្នា ។ យើងខ្ញុំជាអ្នកបាននូវបាយនិងទឹក
 ផង នូវសំពត់និងសេនាសនៈផង បច្ច័យទាំងពួង រមែង
 មានគ្រប់គ្រាន់ យើងខ្ញុំត្រូវគេធ្វើសក្ការបូជា សព្វកាល ។
 កិលេសទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដក់បំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់
 យើងខ្ញុំគាស់រំលើងហើយ យើងខ្ញុំជាអ្នកមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធន៍ ។ ឡ!
 យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឱ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

ទេសមំ អដ្ឋារសបើរសហស្សនមបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ យសោធរ័បមុខានិ នស ភិក្ខុនិសហស្សនិ
ភក្កវតោ សមុខា ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ទេសសហស្សចេរីនមបទានំ សមត្ថំ ។

ទេសមំ អដ្ឋារសបើរសហស្សនមបទានំ

[៣០] អដ្ឋារសសហស្សនិ ភិក្ខុនិ សាគិយសម្ពា
យសោធរ័បមុខានិ សមុទ្ធិំ ឧបសង្កម្ភំ ។
អដ្ឋារសសហស្សនិ(១) សព្វា ហោន្តិ មហិទ្ធិកា
វន្តនិ មុនិ នោ ចានេ អាហេចេន្តិ យថាពលំ ។
ជាតិ ឪណា ជរា ព្យាធិ មរណញ្ច មហាមុនេ
អនាសរំ បទំ សន្តំ អមតំ យាម នាយកំ ។
ខលិតញ្ច បុរេ អតិ សព្វាសម្បំ មហាមុនិ
អបរាធំ បដានន្តិ ឧម អម្មំ វិនាយក ។

---

១ ឧ. យសោធរ័យសហស្សនំ ។

អង្គរសលើសហស្សនមបទាន ទី ១០

បានឮថា ព្រះភិក្ខុនី មួយមុនរូប មានព្រះនាងយសោធរាភិក្ខុនី
ជាប្រធាន មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ បំពោះព្រះភិក្ខុព្រះ
មានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ វេសសហស្សលើសមបទាន ។

អង្គរសលើសហស្សនមបទាន ទី ១០

(៣០) ភិក្ខុនី ១៨ ពាន់ មាននាងយសោធរាជាប្រធាន ដែល
កើតក្នុងត្រកូលសាក្យៈ បាននាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។
ភិក្ខុនីទាំង ១៨ ពាន់នោះ សឹងមានបុព្វប្រិយ នាំគ្នាចូលទៅ
ថ្វាយបង្គំព្រះបាទាព្រះមុនី ក្រាបទូលតាមសមគួរដល់កម្លាំងថា
បពិត្រព្រះមហាមុនី ជាតិ ជព ព្យាធិ និងមរណៈ (នែយើង
ខ្ញុំ) អស់ហើយ បពិត្រព្រះអង្គជានាយក យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
នឹងទៅកាន់ព្រះនិព្វានឈ្មោះអមតៈ ដែលមិនមានអាសវៈ ជា
ផ្លូវដ៏ស្ងប់រម្ងាប់ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កាលពីដើម ពួកភិក្ខុនី
ទាំងអស់ មានសេចក្តីភ្ញាក់ភ្ញាត ពួកភិក្ខុនីដឹងច្បាស់នូវកំហុស
បពិត្រព្រះអង្គជានាយក សូមព្រះអង្គអត់ទោសដល់យើងខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥទ្ធិញ្ញាចិ និទេស្សេថ	មម សាសនការីកា
បរិសានញ្ច សញ្ញាសំ	កង្ខំ ធិន្ទេថ យាវតា ។
យសោធរា(១) មហាវីរ	មនាថា បិយេនស្សីនា
សញ្ញា តុយ្ហំ មហាវីរ	អតារស្មី បជាបតិ ។
ដំនំ សតសហស្សានំ	នុត្ថំនំ ធន្យត្ថរិ(២)
អតារេ តេ មយំ វីរ	ថាមោក្ខា សព្វឥស្សរា ។
រូថាធារតុណ្ហបេតា	យោព្វនដ្ឋា បិយំវេនា
សញ្ញាយោ អបចាយន្តិ	ទេវតា វិយ មាណុសា ។
អជ្ឈារសសហស្សានំ	សញ្ញា សាកិយសម្ពា
យសោធរា(៣) សហស្សានំ	ថាមោក្ខា ឥស្សរា តទា ។

---

១ ឧ. ម. យសោធរី ។ ២ ម. តីណិ សតសហស្សានំ នុត្ថំ ឬ ធន្យត្ថរិ ទិស្សតិ ។ ៣ ឧ.

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបធាន

នាងទាំងឡាយ ជាអ្នកធ្វើតាមសាសនា របស់តថាគត
ចូរសម្តែងនូវប្ញទ្ធិ ឲ្យទាល់តែកាត់សេចក្តីសង្ស័យ របស់ពួក
បរិសទ៍ទាំងអស់ ។

បពិត្រព្រះមហាវិរៈ ខ្ញុំម្ចាស់យសោធរា ជាទីពេញព្រះហឫទ័យ
ជាទីស្រឡាញ់ គួររមើលមើល បពិត្រព្រះមហាវិរៈ ស្រ្តីទាំង
ពួងជាព្រះជាយាក្នុងដំណាក់ របស់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះអង្គ
មានព្យាយាម បណ្តាពួកស្រីមួយសែន ៩៦ រូប ខ្ញុំម្ចាស់ជា
ប្រធាន ជាឥស្សរៈ លើស្រីទាំងពួង ក្នុងព្រះរាជដំណាក់របស់
ព្រះអង្គ ។ ពួកស្រីទាំងអស់ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយគុណ គឺរូប
និងអាចារៈ បិតនៅក្នុងបឋមវ័យ ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់
តែងគោរពកោតក្រែងខ្ញុំម្ចាស់ ដូចពួកមនុស្សគោរពកោតក្រែង
ពួកទេវតា ។ ពួកស្រីទាំង ១៨ ពាន់ កើតក្នុងគ្រូក្លិលសាក្យៈ
ក្នុងកាលនោះ ស្រីមួយពាន់ ទ្រទ្រង់យស ជាប្រធាន ជាធំ ។

ទសមី អដ្ឋារសថេរីសហស្សានមបទានំ

កាមជាតុមតិក្កនា	សណ្ឌិតា រូបជាតុយា
រូបេន សទិសា នតិ	សហស្សានំ មហាមុនេ។
សម្ពុទ្ធំ អភិវាទេត្វា	ឥទ្ធិ ទេសេសុ សត្តនោ
នេតា នាណវិជាការា	មហាឥទ្ធិបិ ទស្សយំ ។
ចក្កវាឡសមំ កាយំ	សីសំ ឧត្តរតោ កុរុ
ឧកោ បក្ខា ធុរេ ដីថា	ជម្ពធិបំ សរីរតោ ។
ទត្ថិណញ្ច សុរំ បិព្វំ(១)	នាណសាខា តុ បត្តកា(២)
ចន្ទញ្ច សុរិយញ្ចត្ថិ	មេរុបព្វតតោ សិទ្ធិ ។
ចក្កវាឡគីរី តុណ្ហំ	ជម្ពត្ថំ សម្បលកំ(៣)
វីជមាណា ឧបាគត្វា	វន្តន្ត(៤) លោកនាយកំ។
ហត្ថិវណ្ណំ តថេវស្សំ	បព្វតំ ជលជន្តនា(៥)
ចន្ទញ្ច សុរិយំ មេរុ	សក្កវណ្ណញ្ច ទស្សយំ ។
យសោធរា(៦) មយំ វីរ	ចាទេ វជ្ជាម ចតុម
តវ ចិរច្ឆកាវេន(៧)	និច្ឆជ្ជា នវនាយក ។

១ ខ. បិព្វំ ។ ២ ម. សុបត្តកា ។ តុ-សព្វោ នត្ថិ ។ ៣ ម. សត្វហកំ ។ ៤ ខ. ម. វិន្ទុត្ថំ ។
 ៥ ខ. ជលជំ តថា ។ ម. លជី តថា ។ ៦ ខ. យសោវណ្ណា ។ ៧ វិប្បកាវេន ។

អង្គរសង្ខេបសហស្សនមបទ ទី ១០

បពិត្រព្រះមហាមុនី ស្រីទាំងឡាយកន្លងនូវកាមធាតុ បិត
 នៅក្នុងរូបធាតុ ប្រាកដស្មើដោយរូប នៃស្រីទាំងមួយពាន់
 គ្នានេះ ។ ថេរីទាំងឡាយ មានបូជ្ជៈច្រើន លុះថ្វាយបង្គំព្រះ
 សម្តេចហើយ សម្តែងបូជ្ជៈថ្វាយព្រះសាស្តា សម្តែងនូវមហិទ្ធិ-
 បូជ្ជៈមានអាការផ្សេងៗ ដ៏ច្រើន ។ គឺ សម្តែងកាយស្មើនឹង
 ចក្កវង្ស ឧត្តរក្កវង្សជាត្បាល ទ្វីបទាំងពីរជាស្វាបទាំងពីរ
 ខាង ដម្ពទ្វីបជាសរីរៈ ។ ស្រះខាងត្បូង ជាសំណុំកន្ទុយ
 ស្ទឹងផ្សេងៗ ជាបំពង់ស្វាប ព្រះចន្ទ្រនិងព្រះអាទិត្យជាភ្នែក
 ភ្នំមេរុជាសរីរ ។ ភ្នំចក្កវង្សនិងដើមព្រីងព្រមទាំងបួស ជា
 ចំពុះ កាលបក់ហើយចូលមក ថ្វាយបង្គំព្រះលោកនាយក ។
 កាលនោះ បានសម្តែងភេទ នៃដំរី សេះ ភ្នំ ផលជាតិ ព្រះ
 ចន្ទ្រ ព្រះអាទិត្យ ភ្នំមេរុ និងភេទព្រះឥន្ទ ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 មានព្យាយាម មានចក្ខុ យើងខ្ញុំនិងនាងយសោធរា សូមថ្វាយ
 បង្គំព្រះបាទ បពិត្រព្រះអង្គជានាយកនៃជន យើងខ្ញុំសម្រេច
 ហើយ ដោយអានុភាពរបស់ព្រះអង្គ អស់កាលដ៏យូរ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយៈស្ស អបរាជ

ឥន្ទ្រសុ ច វសី ហោម	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោម មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាតាម	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវបរិក្ខណា	នត្ថិនានិ បុនព្វរោ ។
អត្ថជម្មនិរត្តសុ	បដិកាលោ តថេវ ច
ញ្ញាណំ អម្ពំ មហាវីរ	ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។
ពុទ្ធានំ(១) លោកនាថានំ	សង្កមំ នោ និទិស្សិតំ
អធិការោ ពហូ អម្មេ	តុយន្តាយ មហាមុនេ ។
យំ អម្ពំ បុរិមំ កម្ពំ	កុសលំ សិរសេ មុនេ
តុយន្តាយ មហាវីរ	បុញ្ញានុបច្ឆិតានិ នោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំជាអ្នកស្មាត់ជំនាញ ក្នុងបុព្វទាំង-
 ឡាយផង ក្នុងសោតនាគុជាទិព្វផង ជាអ្នកស្មាត់ជំនាញក្នុង
 ចេតាបរិយញ្ញាណផង ។ យើងខ្ញុំដឹងបុព្វេនិវាសៈ ទិព្វចក្ខុ
 យើងខ្ញុំជម្រះស្អាតហើយ យើងខ្ញុំមានអាសវៈទាំងពួង អស់
 ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីទៀតមិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះ
 អង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បវិសម្ភិទា ធម្មប្បវិ-
 សម្ភិទា និរុត្តិប្បវិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បវិសម្ភិទានៃយើង
 ខ្ញុំ កើតឡើងហើយក្នុងសំណាក់របស់ព្រះអង្គ ។ ការគប្បក
 នូវព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលជាទីពឹងរបស់សត្វលោក យើង
 ខ្ញុំបានសម្តែងហើយ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការកសាងជាច្រើន
 យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះ
 មុនី កុសលកម្មណា ដែលជាកម្មចាស់របស់ខ្ញុំ សូមព្រះអង្គ
 នឹកនូវកុសលកម្មនោះ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ បុណ្យ
 ទាំងឡាយយើងខ្ញុំសន្សំហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។

ទស្សន៍ អង្គរវត្តសិរីសោយស្តុកម្មបទាន

អក្ខរៈជ្ជានេ វជ្ជត្វា វាយិម អនាចរៈ^(១)

តុយ្យត្វាយ មហាវីរ សញ្ញត្តិ ជីវិតម្បិ^(២) នោ ។

នេកកោដិសោស្ត្រានិ ភវិយត្វាយនាសិ នោ

ន តត្ថ វិមនា ហោម តុយ្យត្វាយ មហាមុនេ ។

នេកកោដិសោស្ត្រានិ ឧបកាភាយនាសិ នោ

ន តត្ថ វិមនា ហោម តុយ្យត្វាយ មហាមុនេ ។

នេកកោដិសោស្ត្រានិ កោជនត្វាយនាសិ នោ

ន តត្ថ វិមនា ហោម តុយ្យត្វាយ មហាមុនេ ។

---

១ ឧ. បាបយិម្ហ អនាចរៈ ។ ២ ឧ. ម. បញ្ញត្តិ ជីវិតានិ ។

អង្គរសេចរីសហស្សនមបទាន ទី ១០

បពិត្រព្រះអង្គ មានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំបានរៀនក្នុងទីមិនគួរ
 ហើយហាមឃាត់នូវអនាចារៈ សូម្បីជីវិត យើងខ្ញុំ ក៏បាន
 លះបង់ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រទាន
 យើងខ្ញុំ ដើម្បីប្រយោជន៍ជាភរិយា នៃបុគ្គលដទៃវិញ អស់
 ជាតិមានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំ
 ឥតមានតូចចិត្តក្នុងរឿងនោះទេ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។
 ព្រះអង្គបានប្រទាន នូវយើងខ្ញុំ ដើម្បីទំនុកបម្រុង (ជន
 ដទៃ) អស់ជាតិមានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះមហាមុនី
 យើងខ្ញុំឥតមានតូចចិត្ត ក្នុងរឿងនោះទេ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ព្រះរាជទាន នូវយើងខ្ញុំ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ការប្រើប្រាស់នៃជនដទៃ អស់ជាតិមានពាន់
 នៃកោដិដ៏ច្រើន បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំទាំងឡាយ ឥត
 មានតូចចិត្ត ក្នុងរឿងនោះទេ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

នេកកោដិសហស្សានិ ជីវិតានិ ចជិម្ហសេ^(១)

កយមោត្តំ ករិស្សាម ជីវិតានិ ចជិម្ហសេ^(១) ។

អង្គកតេ អលង្ការេ វត្ថុ ធានាវិជេ ពហុ

ឥត្ថកល្លោ ន កុយាម តុយត្ថាយ មហាមុនេ ។

ធនធាពាបរិច្ឆាកំ តាមានិ និកមានិ ច

ខេត្តំ បុត្តញ្ច ធិតញ្ច បរិចត្តំ មហាមុនេ ។

ហត្ថិអស្សំ កវញ្ជាបិ ធាសិយោ បរិចារិកា

តុយត្ថាយ មហាវីរ បរិចត្តំ^(២) អសង្ខយំ ។

យំ អម្ពេ បដិមន្តេសិ ធានំ ធនស្សាម យាចកេ

វិមនំ នោ ន បស្សាម ធនតោ ធានមុត្តមំ ។

ធានាវិជំ ពហំ ទុក្ខំ សំសារេ ច ពហុត្វិជេ

តុយត្ថាយ មហាវីរ អនុកុត្តំ^(៣) អសង្ខយំ ។

១ ឧ. ម. បដិម្ហសេ ។ ២ ម. បរិកត្តំ ។ ៣ ឧ. បរិកត្តំ ។ ម. បរិកត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

យើងខ្ញុំបានលះបង់ជីវិតទាំងឡាយ មានពាន់នៃកោដិដ៏ច្រើន
 គឺធ្វើឲ្យគេរួចចាកទុក្ខភក្តីយ ស្វីលះបង់ជីវិតខ្លួន ។ បពិត្រ
 ព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំមិនដែលលាក់ទុក នូវគ្រឿងប្រដាប់
 ដែលជាប់នឹងអង្គ ដូចយ៉ាងសំពត់ផ្សេង ។ ជាច្រើន កណ្តុះ
 របស់ស្រី ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី
 យើងខ្ញុំបានបរិច្ចាគទ្រព្យនិងស្រូវ បានបរិច្ចាគស្រុក និងម
 ជ្រៃស កូនប្រុស កូនស្រី ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ
 យើងខ្ញុំបានបរិច្ចាគជីវ សេះ គោ ខ្ញុំស្រី អ្នកបម្រើរាប់មិនអស់
 ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គបានប្រឹក្សា នឹងយើងខ្ញុំ
 ដោយទានណា យើងខ្ញុំក៏បានឲ្យទាននោះ ដល់សូមទាំង
 ឡាយ យើងខ្ញុំមិនបានឃើញ នូវសេចក្តីតូចចិត្តចំពោះព្រះ
 អង្គ កាលដែលឲ្យទានដ៏ឥតមរណៈនោះសោះឡើយ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំទាំងឡាយ បានទទួលនូវ
 សេចក្តីទុក្ខ មានចំណែកច្រើនចំពូកណាស់ រាប់មិនអស់
 ក្នុងសំសារមានចំណែកច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។

១. សម្តែង អង្គារសម្តែងសហស្សនាមបទ

សុខំ បត្តាទុមោទាន ន ច ទុក្ខេសុ ទុម្ពនា
 សព្វត្ថ តុសិតា^(១) ហោម តុយ្យតាយ មហាមុនេ ។
 អនុមគ្គន សម្ពុត្តោ យំ ធម្មំ អភិវិហរិ
 អនុកោត្តា សុខទុក្ខំ បត្តោ ពោធិ មហាមុនេ ។
 ព្រហ្មនេវេហ្ម សម្ពុទ្ធិំ តោតមំ លោកនាយកំ
 អញ្ញោសំ លោកនាថានំ សង្ឃមន្តេហិ នោ ពហុ ។
 អធិការំ ពហុំ អម្ពំ តុយ្យតាយ មហាមុនេ
 គវេសតោ ពុទ្ធជម្ពំ មយន្តេ បរិចារិកា ។
 កប្បេ ច សតសហស្សេ ចតុរោ ច អសង្ខយេ
 ធិបត្តរោ មហាវិរោ ឧប្បជ្ឈិ លោកនាយកោ ។
 បច្ចន្តនេសវិសយេ និមន្តេត្វា តថាគតំ
 តស្ស អាកមនំ មក្កំ សោធន្តិ តុដ្ឋមាទសា ។

អង្គរសង្ខេបវិសោធនសម្ភាសន៍ ទី ១០

បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំបានរីករាយ តាមចំណែកបុណ្យ
 ដែលនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ទាំងមិនតូចចិត្ត ចំពោះទុក្ខទាំងឡាយ
 ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងទីទាំងពួង ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ បពិត្រ
 ព្រះមហាមុនី ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សោយនូវសុខទុក្ខ ហើយដល់នូវ
 ការត្រាសដឹង នាំមកនូវធម៌ដោយលំដាប់មគ្គ ។ ការគប្បកព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមគោតម ជាលោកនាយក ដែលជាទេវតាប្រសើរ
 ផង ព្រះលោកនាថទាំងឡាយដទៃផង យើងខ្ញុំ (បានសម្តែង
 ហើយ) ជាច្រើនផង ។ សេចក្តីកសាងដ៏ច្រើន នៃយើងខ្ញុំ
 រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះមហាមុនី
 យើងខ្ញុំ ជាស្រីបម្រើរបស់ព្រះអង្គ កាលដែលទ្រង់ស្វែងរកនូវ
 ពុទ្ធធម៌ ។ ក្នុងកប្បទី៤ អសង្ខេបយុទិន្ទ ១ សែន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះ
 នាមទីបង្គំ ជាមហាវីរបុរស ជាលោកនាយកទ្រង់កើតឡើង ។
 ជនទាំងឡាយនៅបច្ចុប្បន្នប្រទេស និមន្តព្រះតថាគត មានចិត្ត
 ត្រេកអរ នាំគ្នាជម្រះផ្លូវសម្រាប់យាងមក នៃព្រះតថាគតនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តេន កាលេន សោ កាសិ សុមេនោ នាម ព្រាហ្មណោ

មក្កញ្ច បដិយានេសិ អាយតោ សព្វទស្សីនោ ។

តេន កាលេន អហ្មម្ហ សព្វា ព្រាហ្មណសម្ពា

ដលុកជាតិបុព្វានិ(១) អាហរិម្ហ សមាគមំ ។

តស្មី សោ សមយេ ពុទ្ធា ទីបង្គំរោ មហាយសោ

វិយា កាសិ មហាវិរោ ឥសិម្ពក្កតមាណសំ ។

ចលតិ វតិ បវរី សង្កម្ពតិ សនេវកោ

តស្មី កម្មំ បកិគ្គោនោ ឥសិម្ពក្កតមាណសំ ។

នេវកញ្ចា មនុស្សា ច មយញ្ចាបិ សនេវកា

នាធិប្បជនីយំ កណ្ណំ ប្បជយិត្វាន បត្តយុំ ។

តេសំ ពុទ្ធា វិយា កាសិ ជោតិទីបសនាមកោ (២)

អជ្ឈ យេ បត្តិតា អត្ថិ តេ ភវិស្សនិ សម្ពា ។

១ ម. ចលុទដានិ បុព្វានិ ។ ២ ឱ. ជោតិទីបសនាមកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកាលនោះ ព្រះអង្គជាព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះសុរេមធៈ បាន
ចាត់ចែងរៀបចំផ្លូវ ដើម្បីព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចីបង្គំ ទ្រង់ឃើញហេតុ
ទាំងពួង ទ្រង់យាងមក ។ ក្នុងកាលនោះ យើងខ្ញុំទាំងអស់
គ្នា កើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ បានទៅនាំយកផ្កាផលុកជាតិ
មកកាន់ទីប្រជុំ ។ ក្នុងសម័យនោះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាម
ទីបង្គំ មានយសធំ មានព្យាយាមធំនោះ ទ្រង់បានព្យាករ
នូវសុរេមធតាបស ជាឥសីមានចិត្តរីករាយ ។ កាលព្រះពុទ្ធ
ទីបង្គំ ទ្រង់ប្រកាសកម្ម របស់សុរេមធតាបសនោះថា ជា
ឥសីមានចិត្តរីករាយ ផែនដីកក្រើក រំភើបញ្ចាប់ញ័រ ក្នុង
មនុស្សលោក ព្រមទាំងទេវលោក ។ ពួកទេវកញ្ញា ពួក
មនុស្ស ទាំងយើងខ្ញុំព្រមទាំងទេវតា សឹងនាំគ្នាបូជាគ្រឿង
ប្រដាប់ដែលគួរបូជាផង ។ ហើយតាំងប្រាថ្នា ។ ព្រះពុទ្ធជា
ម្ចាស់ មានព្រះនាមទីបង្គំ ទ្រង់បានព្យាករដល់ពួកជន
ទាំងនោះថា ជនទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងថ្ងៃនេះ
ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា មានក្នុងទីចំពោះមុខ (នៃព្រះពុទ្ធ) ។

ទស្សនៈអង្គរវត្តសិរីសោយន្តរាជបុរាណ

អបរិមេយ្យេ ឥតោ កុប្បេ យំ នោ ពុទ្ធា វិយាករិ

តំ វង្គំ អនុមោទន្តំ ឯវិការី អប្បម្ព នោ ។

តស្ស កម្មស្ស សុកតស្ស តត្ថំ ចិត្តំ បសាទយំ

ទេវមាណសកំ យោជី អនុភោត្វា អស្មដ្ឋយំ ។

សុខទុក្ខេនុភោត្វា ន ទេវេសុ មាណសេសុ ច

បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ ជាតាម្ព សាគិយេ កុលេ ។

រូបវតី ភោគវតី យសសីលវតី តតោ

សព្វដ៏សម្បទា ហោម កុលេសុ អតិសន្តតា ។

លាភសីលោកសន្តារំ លោកធម្មសមាភមំ

ចិត្តញ្ចុ ទុក្ខិតំ នត្ថំ វសាម អកុតោកយា ។

អង្គរសង្ខេបសហស្សនមបទាន ទី ១០

ក្នុងកប្បប្រមាណមិនបាន អំពីកប្បនេះ ព្រះពុទ្ធព្យាករនូវ
 យើងខ្ញុំ ដោយព្រះពុទ្ធដ៏កាណា យើងខ្ញុំ រមែងរីករាយ
 តាមព្រះពុទ្ធដ៏កានោះ ជាអ្នកធ្វើតាមយ៉ាងនោះ ។ ជនទាំង
 ឡាយ បានចាប់កំណើត ជាបស់ទេវតានិងមនុស្ស រាប់
 មិនអស់ ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធនោះ ដោយ
 អំណាចនៃកម្មនោះ ដែលខ្លួនធ្វើល្អហើយ ។ យើងខ្ញុំបាន
 សោយសុខទុកក្នុងទេវតាផង មនុស្សផង ដល់មកក្នុងបដិម-
 ភពនេះ បានមកកើតក្នុងត្រកូលសក្យៈ ។ យើងខ្ញុំជាអ្នក
 មានបូជន៍ មានភោគសម្បត្តិច្រើន មានយស និងសីលដ៏ល្អ
 បរិបូណ៌ដោយអវយវៈសព្វគ្រប់ ជាអ្នកអង្គអាចលើសក្នុងត្រ-
 កូលទាំងឡាយ ។ ចិត្តនៃយើងខ្ញុំ ដែលប្រជុំចុះក្នុងលោក-
 ធម៌ មានលាភៈ សេចក្តីសរសើរនិងគ្រឿងសក្ការៈ ជាចិត្ត
 មិនដល់នូវសេចក្តីទុក្ខទេ តើយើងខ្ញុំនឹងមានភ័យអំពីណា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

វត្ថុំ ហេតុំ កកវតា	រញ្ញោ អន្តេបុរេ តទា
ខត្តិយានំ បុរេ តាសំ(១)	ឧបការញ្ច និទ្ទិសិ ។
ឧបការី ច យា ធារី	យា ច ធារី សុខេ ទុក្ខេ
អត្ថក្ខាយំ ច យា ធារី	យា ច ធារីទុក្ខម្បិកា ។
ធម្មញ្ញោ រេ សុចរិតំ	ន តំ ទុច្ឆរិតំ ចរេ
ធម្មធារី សុខំ សេតិ	អស្មី លោកេ បរម្មំ ច ។
អតារំ បដហិត្វាន	បព្វជីម្ហានការិយំ
អឧបមាសេ អសម្បត្តេ	ចតុស្ស័ទ្ធំ ជុស្ថិម្ហ ធា ។
ចីវរំ បិណ្ឌាចាតញ្ច	បច្ចយំ សយនាសនំ
ឧបនេន្តិ ពហុ អម្រេ	សាករស្មេវ ឧម្មិយោ ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
ធាកីវ ពន្ធនំ ធម្មតា	វិហារម អនាសវា ។

១ ឧ. ម. វីរ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សមដូចជាព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះតម្រាស់នេះ
 ចំពោះស្តេចខាងក្នុងប្តី ក្នុងកាលនោះដូច្នេះថា មហាវេទបាន
 សម្តែង នូវឧបការគុណរបស់នារី នៃពួកក្សត្រក្នុងប្តីនោះ
 គឺនារីអ្នកមានឧបការៈ នារីរួមសុខទុក្ខ នារីដែលប្រាប់នូវប្រ-
 យោជន៍ និងនារីជាអ្នកមានសេចក្តីអនុគ្រោះ ។ បុគ្គលគប្បី
 ប្រព្រឹត្តធម៌ឲ្យជាសុចរិត កុំគប្បីប្រព្រឹត្តធម៌នោះ ឲ្យជាទុច្ចរិត
 ឡើយ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ រមែងដេកជាសុខ ក្នុងលោក
 នេះផង ក្នុងលោកខាងមុខផង ។ យើងខ្ញុំបានលះបង់ផ្ទះ
 ហើយ ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះ មិនទាន់បានដល់កន្លះវៃ
 ស្រាប់តែយើងខ្ញុំបាននូវសច្ចៈ ៤ ។ ពួកជនដ៏ច្រើន តែង
 បង្កាន់មកនូវចីវរប្បច្ច័យ បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យ និងសេនាសន-
 ប្បច្ច័យ ចំពោះយើងខ្ញុំ បីដូចរលកនៃសាគរ ។ កិលេស
 ទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ យើង
 ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ យើងខ្ញុំ ជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទ្រូង ។

សម្តែង អដ្ឋកថាសម្ភាសន៍

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទ្ធា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធម្មតិកា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 ឯវំ ពហុវិទំ ទុក្ខំ សម្បត្តិកា ពហុវិទំ
 វិសុទ្ធភារំ សម្បត្តា លក្ខម សព្វសម្បទា ។
 យា នន្តិ សកត្តានំ បុញ្ញត្ថាយ មហេសិទោ
 សហាយសម្បទា^(១) ហោន្តិ និព្វានំ បទមស្ម័ត្តំ^(២) ។
 បរិក្ខណំ អត្ថតក្កា បច្ចុប្បន្នំ អនាគតំ
 សព្វកម្មបិ នោ វិណំ ចានេ វជ្ជាម ចក្កមា ។

---

១ ឧ. បកាយសម្បទា ។ ២ ឧ. និព្វានមគ្គសង្ខតំ ។

អដ្ឋកថាបិដកសម្ភាសនបិដក ទី ១០

ឧ / យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 យើងខ្ញុំដល់នូវភាពបរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ដោយគុណទាំងពួង តែង
 បាននូវទុក្ខ មានប្រការច្រើន និងសម្បត្តិមានប្រការច្រើន
 យ៉ាងនេះឯង ។ ស្រីទាំងឡាយណា ឲ្យនូវខ្លួនជារបស់ខ្លួន
 ដល់បុគ្គលស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ
 ស្រីទាំងឡាយនោះ ឈ្មោះថាអ្នកបរិបូណ៌ដោយសំឡាញ់
 តែងបាន នូវព្រះនិព្វាន មានចំណែកមិនមានបច្ច័យប្រជុំគ្នា
 តែង ។ កម្មជាអតីត ជាបច្ចុប្បន្ន ជាអនាគតនៃយើងខ្ញុំ
 អស់ហើយ កម្មទាំងពួង របស់យើងខ្ញុំ អស់រលីងហើយ
 បពិត្រព្រះអង្គមានចក្ខុ យើងខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំនូវព្រះបាទ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

និព្វានាយ វន្តន្តំ កី វេ(១) វត្តាម ឧត្តរ
 សន្តិសង្កតទោសោ(២) យោ បប្បោជ(៣) អមតំ បទន្តិ។
 ឥត្ថំ សុខំ យសោធរាបមុខានិ អដ្ឋាវស ភិក្ខុនី
 សហស្សានិ កកវតោ សមុទា ឥមា តាថាយោ
 អភាសិតាតិ ។

អដ្ឋាវសថេរីសហស្សនមបទានំ សមត្ថំ ។

ឧទ្ទានំ

កុណ្ឌាលា តោតមី ចេវ ធម្មទិន្នា ច សក្កលា
 វរទន្ធា ច សោណា ច តាបិលានី យសោធរា ។
 ទសសហស្សភិក្ខុនី អដ្ឋាវសសហស្សតា(៤)
 សតានិ ចេវ ចត្តារិ អដ្ឋសត្តតិមេវ ច(៥) ។

កុណ្ឌលកេសវិញ្ញោ គតិយោ ។

---

១ ឧ. កិញ្ច ។ ២ ម. សន្តិសង្កតទោសោ ។ ៣ ម. បប្បោតំ ។ ៤ ឧ ទសដ្ឋាវសសហស្ស
 ភាថាយោ គណិការិហាតិ ទិស្សន្តិ ។ ៥ ម. ភាថាសតានិ ។ ចត្តារិ ធម្ម សត្តតិមេវ ហតិ
 ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បុគ្គលណា មានទោសគឺបច្ច័យប្រជុំគ្នាក៏តែងស្ងប់រម្ងាប់ហើយ
ដល់នូវចំណែកព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ យើងខ្ញុំនឹងក្រាប
ទូលដល់ព្រះអង្គ នូវបុគ្គលនោះ ឲ្យក្រែកលែងជាងពួកស្រី
ដែលពោលពីព្រះនិព្វាន ដូចម្តេចកើត ។

បានឮថា ព្រះភិក្ខុនី ១៨.០០០ រូប មានព្រះនាងយសោធរាភិក្ខុនី
ជាប្រមុខ បានសម្តែងនូវតាមាងនេះ ចំពោះព្រះភិក្ខុព្រះមានព្រះ
ភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អង្គារសង្ខេបសហស្សានុមបទាន ។

ទូទ្វាសី

កុណ្ឌលកេសីថេរិយាបទាន ១ កិសាគោតមីថេរិយាបទាន ១
ធម្មទិន្ទាថេរិយាបទាន ១ សកុលាថេរិយាបទាន ១ នន្ទាថេរិ-
យាបទាន ១ សោណាថេរិយាបទាន ១ ភទ្ទកាបិលានីថេរិ-
យាបទាន ១ យសោធរាថេរិយាបទាន ១ ទេសសហស្ស-
ថេរីនុមបទាន ១ អង្គារសង្ខេបសហស្សានុមបទាន ១ មាន
តាមាចំនួន ៤៧៨ ។

ចប់ កុណ្ឌលកេសវិទ្យ ទី ៣ ។

បត្តត្ថោ ខត្តិយកញ្ញាវិគ្គោ

បឋមំ អដ្ឋារសសហស្សខត្តិយកញ្ញាបើនមបទានំ

[៣០] ភវ សព្វេ បរិត្តំ ណា ភវសន្និ(១) វិមោធិតា

សព្វាសវា ច នោ នត្តិ អាហោចេម មហាមុនេ ។

បរិតកម្មញ្ច កុសលំ យន្តិញ្ច សាធុ បត្តិតំ

បរិតោកំ មយា(២) ទិដ្ឋំ តុយ្ហត្ថាយ មហាមុនេ ។

ពុទ្ធបច្ឆេកពុទ្ធានំ សាវកានញ្ច បត្តិតំ

បរិតោកំ មយា(២) ទិដ្ឋំ តុយ្ហត្ថាយ មហាមុនេ ។

ឧទ្ធានំចំ មយា កម្មំ ភិក្ខុនំ សាធុ បត្តិតំ

ឧទ្ធាកុលបរិតកម្មំ កតម្រហិ មហាមុនេ ។

តេនេវ សុត្តម្បលេន ចោធិតា កម្មសម្បទា

មាណុសិកមតិក្កន្តា ជាយីសុ ខត្តិយេ កុលេ។

---

១ ម. ភវសន្និ ។ ២ ឧ. បរិពោធំ អយំ ។ ម. បរិពោធមយំ ។ ៣ ឧ. ឧក្ខន្ធមយំ ។

ខត្តិយកញ្ញាវិគ្គ ទី ៤

អង្គារសសហស្សខត្តិយកញ្ញាបឋមបទាន ទី ១

(៣១) បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំសូមក្រាបទូលថា កតតាំងពួងនៃយើងខ្ញុំអស់ហើយ តំណនៃកត យើងខ្ញុំបាន ដោះចេញហើយ អាសវៈតាំងពួង របស់យើងខ្ញុំ មិនមាន ឡើយ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កុសលណាមួយ ដែលយើង ខ្ញុំបរិកម្មហើយ ទាំងប្រាថ្នាដោយប្រពៃហើយ គ្រឿងប្រើ- ប្រាស់ យើងខ្ញុំបានឲ្យហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី គ្រឿងប្រើប្រាស់ យើងខ្ញុំបានឲ្យហើយ ដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះបាទពុទ្ធ និងសាវ័កទាំងឡាយ បាន ប្រាថ្នាហើយដើម្បីប្រយោជន៍ នៃព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះម- ហាមុនី កម្មខ្ពស់និងទាប យើងខ្ញុំបានតម្កល់ទុក ដើម្បីពួក ភិក្ខុដោយប្រពៃ ការបរិកម្មក្នុងត្រកូលដ៏ខ្ពស់ យើងខ្ញុំបាន ធ្វើរួចហើយ ។ នាងខត្តិយកញ្ញាទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិបូណ៌ ដោយកម្ម ត្រូវកុសលមូលនោះឯង មកដាស់តឿន ហើយ កន្លងឲ្យធម៌របស់មនុស្ស បានមកកើតក្នុងខត្តិយត្រកូល ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧបនិគេ(១) កកេត កកេម្ព	ជាតិយា ចាបិ ឯកតោ
បច្ឆមេ ឯកតោ ជាតា	ខត្តិយា កុលសម្ពា ។
រូបវត្ថុ ភោគវត្ថុ	លាភសក្ការបូជិតា
អន្តេប្បរេ មហាវរ	ទេវានំ វេ ទន្ធនេ ។
និព្វិន្ទិតា អការម្ហា	បព្វជិម្ហានការិយំ
កតិចាហំ ឧចាឆាយ	សព្វា បត្តាម្ហ និព្វតិ ។
ចរិវំ បិណ្ឌាចាតញ្ច	បច្ចយំ សយនាសនំ
ឧបនេន្ទិ ពហូ អម្ពេ	សទា សក្កតបូជិតា ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពន្ធនំ ធម្មតា	វិហារម អនាសវា ។
ស្វាគតំ វត មេ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កម្មដែលយើងខ្ញុំបានសន្សំ បានធ្វើហើយ ក្នុងជាតិជាមួយគ្នា
 ក្នុងបច្ច័មជាតិ យើងខ្ញុំក៏កើតក្នុងឧត្តយត្រកូលជាមួយគ្នា ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ យើងខ្ញុំមានរូបល្អ ទាំងមានភោគសម្បត្តិ
 ច្រើន ទាំងមានលាភៈនិងគ្រឿងសក្ការៈ ត្រូវពួកជនបូជាហើយ
 នៅក្នុងព្រះរាជវាំង បីដូចជានៅក្នុងនន្ទនឡាននៃពួកទេវតា ។
 យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា នឿយណាយហើយចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅ
 កាន់ផ្នួស នៅអាស្រ័យត្រឹមតែពីរបីថ្ងៃ ក៏បានដល់ព្រះនិព្វាន ។
 ជនទាំងឡាយដ៏ច្រើន តែងបង្កោន នូវចីវរឫក្ខ័យផង បិណ្ឌ-
 បាតឫក្ខ័យផង សេនាសនឫក្ខ័យផង ដើម្បីយើងខ្ញុំ ឬជាទូរ
 គ្រឿងសក្ការៈ ដល់យើងខ្ញុំ សព្វៗ កាល ។ កិលេសទាំង
 ឡាយ យើងខ្ញុំផុតបំផ្លាញហើយ កត់ទាំងអស់ យើងខ្ញុំដក
 ចោលហើយ យើងខ្ញុំជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
 ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទ្រូង ។ ឧ! យើងខ្ញុំមកល្អ
 ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបាន
 ដល់ហើយ សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។

ទុតិយំ បតុរាសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើនមបទានំ

កាចិ បព្វជិតា អត្ថិ សព្វទស្សវិនោ(១) ពហ្វ
 ទេវា ច កិន្ទរា ជាតា ពុជ្ឈិស្សន្តិ អនាគតេ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្និកញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធំ យសវតីបមុទានិ ខត្តិយកញ្ញា ភិក្ខុនិ-
 យោ អដ្ឋាវសសហស្សនិ ភកវតោ សម្មទា ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អដ្ឋាវសសហស្សខត្តិយកញ្ញាបើនមបទានំ សម្ពត្ថំ ។

ទុតិយំ បតុរាសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើនមបទានំ

(៣២) ចូឡាសីតិសហស្សនិ ព្រាហ្មណកុលសម្ពរា(២)
 សុខុមាលហត្ថទាទា បុរេ តុយ្ហំ មហាមុនេ ។
 វេស្សសុទ្ធកុលេ ជាតា ទេវា ជាតា ច កិន្ទរា
 ចតុទ្ធិទា ពហ្វ កញ្ញា បុរេ តុយ្ហំ មហាមុនេ ។

១ ឧ. សព្វទស្សវិនោ ។ ២ ឧ. ព្រាហ្មណកុលសម្ពរា ។

បត្យាស័តិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើរនមបទាន ទី ២

បដិសម្ព័ន្ធ ៤ វិមាត្វ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបាន
ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ យើង
ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះខត្តិយកញ្ញាកិត្តិនី ចំនួន ១៨.០០០ រូប មានព្រះ
នាងយសោធរាជកិត្តិនីជាប្រធាន បានសម្តែងនូវតាមទាំងនេះ ចំពោះព្រះ
ភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បច្ចុ អដ្ឋរសសហស្សខត្តិយកញ្ញាបើរនមបទាន ។

បត្យាស័តិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើរនមបទាន ទី ២

[៣២] បតិគ្រព្រះមហាមុនី ភិក្ខុនី ៨៤.០០០ កើតក្នុង
ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ មានជើងដៃទន់ល្ងន់ ក្នុងបុរីនៃព្រះអង្គ ។
បតិគ្រព្រះមហាមុនី ពួកស្រី កើតក្នុងវេស្សត្រកូល និងសុទ្ធ-
ត្រកូល ពួកទេវតា ពួកនាគ ពួកកិន្ទរ ពួកនាងកញ្ញាដ៏ច្រើន
ទាំង ៤ ទ្វីប ក្នុងបុរីរបស់ព្រះអង្គ ។ ពួកស្រីខ្លះ ក៏បានបួស
ពួកទេវតាច្រើន ពួកកិន្ទរ និងពួកនាគដែលជាអ្នកឃើញធម៌
ទាំងពួងហើយ គង់នឹងបានត្រាស់ដឹង ក្នុងអនាគតកាល ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អនុកោត្តា យសំ សតំ បត្វាន សព្វសម្មាសា

តុម្ហិ^(១) បសានំ បដិលន្ទា ពុជ្ឈិស្សន្តិ អនាគតេ ។

អម្ពេ ព្រាហ្មណ៍ដីតា តុ ព្រាហ្មញ្ញកុលសម្ពា^(២)

លក្ខណា ច^(៣) មហាវិរ ចានេ វជ្ជាម ចក្កមា ។

ឧបាហតា^(៤) កវា សព្វេ ម្ភលតណ្ហា សម្មហតា

សមុច្ឆិន្ទា អនុសយា បុញ្ញសម្ពាទានាលតា ។

សមាធិតោចរា សញ្ញា សមាបត្តិវសី តថា^(៥)

ឈានេន ធម្មវតិយា វិហរិស្សាម នោ សទា ។

កវិនេតិ អវិជ្ជា ច សម្ពាទាមិ ច ខេបិតា

សុទ្ធាសំ បទំ កត្វា អនុជានិម្ម ឆាយកេ ។

---

១ ឧ. ភ្លយ ។ ២ ឧ. ព្រាហ្មញ្ញកុលសម្ពា ។ ៣ ឧ. ម. បេតុកោ តោ ។ ៤ ឧ. ម. ឧបា-
ហតា ។ ៥ ម. ភតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ជនទាំងឡាយនោះ បានទទួលនូវយសទាំងពួង សម្រេច
 សម្បត្តិទាំងពួង ហើយបាននូវសេចក្តីជ្រះថ្លាក្នុងព្រះអង្គ មុខ
 ជានឹងបានត្រាស់ដឹង ក្នុងអនាគតកាល ។ បពិត្រព្រះអង្គ
 មានព្យាយាមធំ មានចក្ខុ យើងខ្ញុំជាធីតានៃព្រាហ្មណ៍ កើត
 ក្នុងគ្រូលព្រាហ្មណ៍ ប្រកបដោយលក្ខណៈ សូមក្រាបថ្វាយ
 បង្គំព្រះបាទ (របស់ព្រះអង្គ) ។ ភពទាំងឡាយ យើងខ្ញុំ
 លះបង់ចោលហើយ ឫសគល់នៃតណ្ហា យើងខ្ញុំបានដក
 ចេញហើយ អនុស័យ យើងខ្ញុំបានផ្តាច់ផ្តល់ហើយ បុញ្ញា-
 ភិសង្ខារ យើងខ្ញុំបានទំលាយចេញហើយ ។ យើងខ្ញុំទាំង
 អស់មានសមាធិជាអារម្មណ៍ ជាអ្នកស្ងាត់ដ៏នាំញក្នុងសមាបត្តិ
 នឹងប្រព្រឹត្តនៅ ដោយការត្រេកអរក្នុងធម៌ ដោយឈាន
 សព្វៗ កាល ។ បពិត្រព្រះអង្គជានាយក តណ្ហាដែលនាំ
 សត្វៗកាន់កាប់ អវិជ្ជា និងសង្ខារទាំងឡាយ យើងខ្ញុំបាន
 ធ្វើឲ្យអស់ហើយ យើងខ្ញុំយល់ច្បាស់នូវធម៌ ព្រោះដល់នូវ
 បទគ្គីព្រះនិព្វាន ដែលបុគ្គលឃើញបានដោយកម្រ ។

ទុតិយំ បតុរាសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនមបទានំ

ឧបការា មមំ តុម្ភេ ទីយរត្តំ កតទ្ធិនោ(១)

ចតុទ្ធិ(២) សំសយំ នេត្វា សព្វា កច្ចង និព្វតំ ។

វទ្ធិត្វា មុនិនោ ចានេ កត្វា ឥទ្ធិវក្កព្វនំ

កាចិ នស្សេន្តិ អាណេកំ អន្ធការំ តថាបរំ(៣) ។

នស្សេន្តិ ចន្ធសុរិយេ សាករញ្ច សមច្ចកំ

សិនេរុំ បរិកណ្ណញ្ច នស្សេន្តិ ចារិធត្តកំ ។

តាវត្តិសញ្ច កវនំ យាមំ នស្សេន្តិ ឥទ្ធិយា

តុសិតា និម្មិតា នេវ វសវត្តំ មហិស្សរា ។

ព្រហ្មនោ កាចិ នស្សេន្តិ សង្កមញ្ច មហារាហំ

ព្រហ្មវណ្ណញ្ច មាបេត្វា ធម្មំ នេសេន្តិ សុញ្ញតំ ។

នាណវក្កព្វនំ កត្វា ឥទ្ធិ នស្សិយ សត្តនោ

នស្សយីសុ ពលំ សព្វា ចានេ វទ្ធិសុ សត្តនោ ។

១ ឧ. កការិនោ ។ ២ ឧ. ពហ្មនំ ។ ៣ ម. អន្ធការមថាបរំ ។

ចតុរាសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនមបទាន ទី ២

នាងទាំងឡាយ មានឧបការៈដល់តថាគត នាងទៅកាន់
ផ្លូវឆ្ងាយ អស់កាលមានរាត្រីវែង នាងទាំងអស់គ្នា ចូរ
កាត់នូវសេចក្តីសង្ស័យ នៃបរិស័ទទាំង ៤ ហើយទៅកាន់
ព្រះនិព្វានចុះ ។

ពួកភិក្ខុនីខ្លះ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទនៃព្រះមុនីរដ្ឋហើយ ក៏ធ្វើ
នូវការផ្លែងឫទ្ធិ សម្តែងនូវពន្លឺ ហើយសម្តែងនូវឆ័ត្រដទៃទៀត
ពួកភិក្ខុនីខ្លះ សម្តែងព្រះចន្ទនិងព្រះអាទិត្យ ខ្លះសម្តែងសាគរ
ប្រកបដោយត្រី ខ្លះសម្តែងក្នុងសិរីនៃរុទ្ធិនិងក្នុងបរិកណ្ណ ខ្លះសម្តែងដើម
បារិប្បត្តិព្រឹក្ស ។ ខ្លះសម្តែងភពតាវត្តិវង្ស ខ្លះសម្តែងភពឈ្មោះ
យាមៈដោយឫទ្ធិ ខ្លះនិម្មិតជាទេវតាមានឥស្សរៈធំ នៅក្នុងជាន់តុ-
សិតនិងវសវត្ថី ។ ពួកខ្លះនិម្មិតជាព្រហ្ម សម្តែងទីចង្រ្កមមានតម្លៃ
ច្រើន ខ្លះនិម្មិតកេនជាព្រហ្ម សម្តែងនូវធម៌ដ៏សូន្យ ។ លុះពួកស្រី
ទាំងអស់ បានផ្លែងឫទ្ធិថ្លៃថ្នូរ ហើយសម្តែងឫទ្ធិ សម្តែងកម្លាំង
ថ្វាយព្រះសាស្តាច្ចៈហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះសាស្តាទូលថា

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥន្ទ្រីសុ ច វសី ហោម	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណសង្ឃ	វសី ហោម មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាម	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវបរិក្ខណា	នត្ថិនានិ បុនព្វវេ ។
អត្ថជម្ពុនិវត្តសុ	បដិភាណោ តថេវ ច
ញ្ញាណំ អម្ពំ មហាវីរ	ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។
ពុទ្ធានំ លោកនាថានំ	សង្កមន្តេហិ ទស្សិតំ
អធិការា ពហូ អម្មេ	តុយត្ថាយ មហាមុនេ ។
យំ អម្ពំ បុរិមំ កម្មំ ^(១)	កុសលំ សវ តំ មុនិ
តុយត្ថាយ មហាវីរ	បុញ្ញានុបចិត្តានិ ធា ។

---

១ ម. យំ អម្មេហិ កតំ កម្មន្តិ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះមហាមុនី យើងខ្ញុំជាអ្នកស្គាល់ទំនាញក្នុងបុព្វទាំង-
 ឡាយផង ក្នុងសោតនាក្នុងដីជាទិព្វផង ជាអ្នកស្គាល់ទំនាញក្នុង
 ចេតាបរិបេញាណផង ។ យើងខ្ញុំដឹងច្បាស់ នូវបុព្វេនិវា-
 សៈ ទិព្វចក្ខុ យើងខ្ញុំបានជម្រះស្អាតហើយ ភាសាៈទាំងពួង
 របស់យើងខ្ញុំអស់ហើយ ភពប្តីទៀត ក្នុងកាលឥឡូវនេះគ្មាន
 ឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្ប-
 ដិសម្ពិទ្ធាផង ក្នុងធម្មប្បដិសម្ពិទ្ធាផង ក្នុងនិរុត្តិប្បដិសម្ពិទ្ធាផង
 ក្នុងបដិកាណប្បដិសម្ពិទ្ធាផង របស់យើងខ្ញុំ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងសំណាក់ព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ការគប្បកព្រះ
 ពុទ្ធទាំងឡាយ ដែលជាទីពឹងនៃសត្វលោក យើងខ្ញុំបានជួប
 ហើយ យើងខ្ញុំបានកសាងបុណ្យដ៏ច្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍
 នៃព្រះអង្គ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី កម្មណា ដែលយើងខ្ញុំ
 បានធ្វើហើយ ក្នុងកាលមុន សូមព្រះអង្គរព្វក នូវកម្មជា
 កុសលនោះចុះ បពិត្រព្រះមហាវិរៈ បុណ្យទាំងឡាយ យើង
 ខ្ញុំបានសាងសង់ហើយ ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ ។

ទុតិយំ បព្ភសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាថេរីធម្មបទានំ

សតសហស្សេ ឥតោ កក្កោ បទុមុត្តរោ មហាមុនិ
 បុរិ ហំសវតី ឆាម សមុទ្ធស្ស កុលាលយំ^(១) ។
 ឆារេន ហំសវតិយំ កង្ខា សន្នតិ សព្វនា
 ឧញាឡា នទិយា ភិក្ខុ កមនំ ន លកន្តិ តេ ។
 ទិវសំ ទ្វេ តយោ ចេវ សត្តាហំ មាសិកំ តតោ
 ចាតុម្មាសម្បី សម្បណំ កមនំ ន លកន្តិ តេ ។
 តនា អហុ សត្តសារោ ជន្លិយោ ឆាម^(២) រដ្ឋកោ
 ឡិវតីរេ^(៣) ភិក្ខុរោ ទិស្វា សេតុំ កង្ខាយ ការយំ^(៤) ។
 តនា សតសហស្សេហិ សេតុំ កង្ខាយ ការយំ
 សង្ឃស្ស ចារិមេ^(៥) តីរេ វិហារញ្ច អការយំ ។
 ឥតិយោ បុរិសា ចេវ ឧទ្ធានីចកុលានិ ច
 តស្សសេតុំ វិហារំ^(៦) ច សមភាគំ អកំសុ តេ ។

១ ឧ. ម. កុលាលយំ ។ ២ ឧ. ម. ជនិលោ ឆាម ។ ៣ ឧ. ម. ឧរុទ្ធេ ។ ៤ ឧ. សេតុ-
 តោ សត្ត ការយំ ។ ៥ ឧ. ម. ឧរិមេ ។ ៦ ឧ. ម. វិហារេ ។

ចតុរាសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបេរីនមបទ ទី ២

ក្នុងកប្បទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ មានព្រះមហាមុនីមួយ
 ព្រះអង្គព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ឯបុរីឈ្មោះហង្សវ្រតី ជាលំនៅនៃ
 គ្រកូលព្រះសម្ពុទ្ធ ។ ស្ទឹងគគ្គាតែងហូរទៅ ក្នុងបុរីឈ្មោះ
 ហង្សវ្រតី តាមទ្វារសព្វៗកាល ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រូវទឹកស្ទឹង
 ចៀតចៀន ក៏ទៅមកមិនបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ទៅ
 មិនបាន អស់ពីរថ្ងៃ អស់បីថ្ងៃ អស់ ៧ ថ្ងៃ អស់មួយខែ
 ដរាបទាល់ពេញបួនខែ ។ គ្រានោះ មានបុរសជាខ្ចីមសារ
 របស់សត្វ ឈ្មោះជដ្ឋៈ ជាអ្នកនៅក្នុងដែន បានឃើញពួកភិក្ខុ
 នៅត្រើយខាងអាយ ក៏ឲ្យគេសាងស្ពាន ត្រង់ស្ទឹងគគ្គា ។
 គ្រានោះ បុរសនោះ បានសាងស្ពាននាស្ទឹងគគ្គា ដោយ
 ភម្មមួយសែនកហាបណៈផង បានសាងវិហារក្នុងត្រើយខាង
 នាយនិងត្រើយខាងអាយ ដើម្បីភិក្ខុសង្ឃផង ។ ពួកស្រី
 ពួកបុរស ពួកគ្រកូលខ្ពស់និងទាប ជនទាំងនោះ បានធ្វើ
 ស្ពានផង វិហារផង មានភាគស្មើគ្នា ដើម្បីភិក្ខុសង្ឃនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អម្ពេ អញ្ចេ ច មនុស្សា	វិប្បសន្នេន ចេតសា
តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា	នករេ ជនបទេសុ ច ។
ឥត្ថី បុមា កុមារា ច	តហ្វ ចេវ កុមារីកា
សេតុនោ ច វិហារស្ស	វាលុកា អាភិវីសុ តេ ។
វិជីសម្មជ្ជនំ កត្វា	កទល្បីបុណ្ណាយជទ្ធិជា ^(១)
ជូប័ ^(២) ចុណ្ណញ្ច មាលញ្ច	ការី ^(៣) កត្វាន សត្តនោ ។
សេតុវិហារេ កត្វាន	ធិមន្តេត្វា វិនាយកំ
មហាទានំ ទទិត្វាន	សម្ពោជី អភិបត្តយី ។
បទុមុត្តរោ មហាវីរោ	ករុកោ ^(៤) សព្វចាណិនំ
អនុមោទនិយំ កត្វា	ព្យាកាសិ ^(៥) មហាមុនិ ។
សតសហស្សេ អតិក្កន្តេ	កប្បោ ហេស្សតិ ភទ្ធកោ
ភវាភវេ សុខំ លទ្ធា ^(៦)	ចាបុណីស្សតិ ពោជិយំ ។
យេ កេចិ ហត្ថកម្មញ្ច ^(៧)	កតាវី នរោទិយោ
អនាគតស្មិ អន្ទានេ	សព្វេ ហេស្សន្តិ សម្ពុទ្ធា ។

១ ខ. កទល្បីបុណ្ណុជទ្ធិជា ។ ២ ខ. ម. ធ្វើម ។ ៣ ខ. សក្ការ ។ ៤ ខ. ម. ការកោ ។ ៥ ខ. ម. កាសិ ជនីលស្ស ។ ៦ ខ. ម. ភវាភវេសុភោគាន ។ ៧ ខ. កេចិ ហត្ថបទំ កម្មំ ។ ម. កេចិ ហត្ថបរិកម្មំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ពួកយើងខ្ញុំផង ពួកមនុស្សដទៃផង ក្នុងនគរ ក្នុងជនបទ មាន
 ចិត្តជ្រះថ្លា ជាអ្នកទទួលមតិក្នុងធម៌នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ។ ពួក
 ស្រី ពួកប្រុស ពួកកុមារ ពួកកុមារិកាជាច្រើន ជនទាំងនោះ
 បាននាំគ្នារោយរាយដ៏ខ្សាច់ ដល់ស្ថានផង ដល់វិហារផង ។
 ជនទាំងនោះ នាំគ្នាដាំដើមចេក តម្កល់ក្នុងពេញដោយទឹក
 លើកទង់ បោសសំអាតផ្លូវថ្នល់ បូជាធូប គ្រឿងលំអិត
 កម្រងផ្កា ជាគ្រឿងសក្ការៈថ្វាយព្រះសាស្តា ។ លុះជនទាំង
 នោះ បានធ្វើស្ថាននិងវិហាររួចហើយ និមន្តព្រះសាស្តាជា
 នាយក ថ្វាយមហាទាន ហើយប្រាថ្នាថ្វាយសម្ពោធិញ្ញាណ ។

ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជាមហាវីរៈ ជាទីគោរព
 របស់សព្វសត្វទាំងឡាយ ទ្រង់បានធ្វើអនុមោទនា ហើយ
 ព្យាករថា ក្នុងកប្បទីមួយសែនកន្លងទៅ មានកទ្ទកប្បកើត
 ឡើង បុរសនោះ បានខ្វល់សេចក្តីស្ងៀម ក្នុងភពតូចភពធំ
 ហើយនឹងដល់ពោធិញ្ញាណ ។ ពួកនរៈ នារីណាមួយ ដែល
 បានធ្វើខ្វល់សេចក្តី លុះដល់កាលជាអនាគត ជនទាំងអស់
 នោះ នឹងមានក្នុងទីចំពោះព្រះកក្ក្រ (នៃព្រះពុទ្ធនោះ) ។

បត្យាសីតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាបើនមបទានំ

តេន កក្កដាវិចារកេន	ចេតនាបណីដីហិ ច
ឧប្បន្ទា ទេវភវនេ	តុយន្តេ បរិចារិកា ។
ទិព្វសុខំ អសន្នេយ្យំ	មាទុសញ្ញា អសន្និយំ
អនុភោន្តិ ចរិ កាលំ(១)	សំសរិត្វា(២) ភវភវេ ។
សតសហស្សេ ឥតោ កក្កដា សុកតំ កក្កដសម្បទំ	
សុខុមាលមនុស្សសុ(៣)	អថា ទេវបូរេ វរេ ។
រូបភោគយសញ្ជៅ	អថា កិត្តិសុខំ បិយំ(៤)
លភាម សតតំ សព្វំ	សុកតំ កក្កដសម្បទំ ។
បច្ឆិមេ ភវសម្បត្តេ	ជាយាម ព្រាហ្មណេ តុលេ
សុខុមាលហត្ថចាទា	សក្យបុត្តនិវេសនេ ។
សព្វកាលម្សិ បវរី	ន បស្សាម នលង្គតំ
ចិត្តល្អំ ភូមិ កមនំ	ន បស្សាម មហាមុនិ ។

---

១ ឧ. កុយ្យំ វេ បរិបាធប ច ។ ម. កុយ្យន្តេ បរិបាធប ។ ២ ម. សំសរិត្ត ។ ៣ ឧ. ម. សុ-
ខុមាលី មនុស្សានំ ។ ៤ ឧ. កិត្តិសក្កតា ។ ម. កិត្តិ ច សក្កតា ។

ចតុរសីតិសហស្សប្រាហ្មណញ្ញាថេរីនមបទ ទី ២

ពួកស្រីជាអ្នកបម្រើទាំងអស់នោះរបស់ព្រះអង្គ កើតហើយ
 ក្នុងកាលនៃទេវតា ព្រោះផលនៃកុសលកម្មនោះផង ព្រោះការ
 តម្កល់ទុកនូវចេតនានោះផង ។ ជនទាំងនោះ សោយទិព្វ-
 សុខរាប់មិនអស់ផង សោយសុខរបស់មនុស្សរាប់មិនអស់ផង
 ត្រាច់រង្គត់ក្នុងកតតូចកតធំ អស់កាលយូរអង្វែង ។ ក្នុងកប្ប
 ទីមួយសែន អំពីកប្បនេះ កម្មសម្បត្តិ យើងខ្ញុំធ្វើល្អហើយ
 ក្នុងពួកមនុស្សជាអ្នកល្អិតល្អ ទាំងក្នុងទេវបុរីដ៏ប្រសើរ ។ យើង
 ខ្ញុំតែងបាន នូវរូបល្អ នូវភោគសម្បត្តិនិងយស នូវសេច-
 ក្តីសរសើរ សេចក្តីសុខនិងសេចក្តីស្រឡាញ់ ឯកម្មសម្បត្តិ
 ទាំងអស់ យើងខ្ញុំធ្វើល្អហើយ ដល់មកក្នុងបច្ច័យកត យើង
 ខ្ញុំបានមកកើតក្នុងត្រកូលព្រាហ្មណ៍ មានដៃជើងទន់ល្ងន់ ក្នុង
 ព្រះរាជនិវេសន៍នៃសក្យបុត្រ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី យើង
 ខ្ញុំមិនដែលឃើញផែនដី ដែលពួកជនមិនបានប្រដាប់រៀបចំ
 សព្វកាលផង មិនដែលឃើញដំណើរទៅកាន់ទីមានកក់ផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អតារាវសន្តេ អម្ពេ	សក្ការំ សព្វកាលំកំ
ឧបនេន្តិ សនា សព្វំ	បុព្វកម្មដលេន នោ(១) ។
អតារំ បដិហិត្យាន	បព្វជិត្យានការិយំ
សំសារបដិ និតិណ្ណា	នត្តិនានិ បុនព្ពរោ ។
ចីវរំ បិណ្ឌាចាតញ្ច	បច្ចុយំ សយនាសនំ
ឧបនេន្តិ សនា អម្ពេ	សហស្សានិវតតោ វតតោ ។
កិលេសា ឈាបិតាម្នាគំ	កវា សព្វេ សម្មហតា
នាគីវ ពន្ធនំ នេត្វា	វិហារម អនាសវា ។
ស្វាកតំ វតនោ អាសិ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិហោត្វាបិ ច អដ្ឋមេ
ធន្នកិញ្ចា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលយើងខ្ញុំនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ពួងជនតែងនាំគ្រឿងសក្ការៈ
 ប្រកបដោយកាលទាំងពួង អស់កាលគ្រប់កាល ដោយផល
 នៃបុព្វកម្មរបស់យើងខ្ញុំ ។ យើងខ្ញុំបានលះបង់ផ្ទះ ហើយចូល
 ទៅកាន់ផ្នួស បានឆ្លងផ្លូវគឺសំសារវដ្ត ឥឡូវនេះ ភពប្តីទៀត
 មិនមានឡើយ ។ ជនទាំងឡាយ តែងនាំនូវបីវប្បច្ច័យផង
 បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យផង សេនាសនប្បច្ច័យផង ឲ្យដល់យើងខ្ញុំ
 ចំនួនមួយពាន់កហាបណៈ អំពីទីនោះ ។ សព្វៗ កាល ។
 កិលេសទាំងឡាយ យើងខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់
 យើងខ្ញុំ ដកចោលហើយ យើងខ្ញុំជាបុគ្គលមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដឹក កាត់ផ្តាច់នូវទន្ទឹម ។ ឧ!
 យើងខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលប្រសើរ
 វិជ្ជា ៣ យើងខ្ញុំបានដល់ហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 យើងខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពុទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ យើងខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ យើងខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។

តតិយំ ឧប្បលទាយិកាបើរិយាបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ ចតុរាសីតិ ព្រាហ្មណកញ្ញាភិក្ខុនិសហ-
ស្សានិ កកវតោ សម្មទា ឥមា តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ។

បគុរាសីតិសហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាបើរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

តតិយំ ឧប្បលទាយិកាបើរិយាបទានំ

(៣៣) នគរេ អរុណាវតិយា	អរុណោ នាម ^(១) ឧត្តិយោ
តស្សរញ្ញោ អហំ ភរិយា	ឯកជ្ជំ វាទយាមហំ ^(២) ។
រហោកតា និសីទិត្វា	ឯវំ ចិន្តេសហំ តទា
កុសលំ មេ កតំ នត្ថិ	អាទាយ កមិយំ មម ។
មហាភិតាបំ កដុកំ	យោរុបំ សុទារុណំ
និរយំ ទូន កច្ឆាមិ	ឯត្ថ មេ នត្ថិ សិសយោ ។
ឯវាហំ ចិន្តយិត្វាន	បហំសេត្វាន មាទសំ
រាជានំ ឧបកច្ឆាន	ឥទំ វចនមព្រី ។

១ ម. អរុណាវិ នាម ។ ២ ម. ពារយាមហំ ។

ឧប្បលទាយិកាបើរិយាបទាន ទី ៣

បានឮថា ព្រះព្រាហ្មណ៍កញ្ញាភិក្ខុនី ៨៤.០០០ រួម បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ចំពោះព្រះកត្តាព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ ។
 ចប់ ចតុរសីតិសហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាបើរិយាបទាន ។

ឧប្បលទាយិកាបើរិយាបទាន ទី ៣

(៣៣) ក្នុងនគរអរុណវតី មានក្សត្រមួយព្រះអង្គ ព្រះ
 នាមអរុណៈ ខ្ញុំជាអគ្គមហេសីរបស់ស្តេចនោះ ខ្ញុំបានញ៉ាំងជន
 ពួកខ្លះឲ្យបម្រើ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ហើយ
 ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បើអាត្មាអញមិនបានធ្វើកុសល ដែលគប្បី
 កាន់យកទៅបានទេ អាត្មាអញនឹងទៅកាន់នរក មានសេចក្តី
 ក្តៅក្រហាយធំ ខ្លោចផ្សា មានសភាពយោរយោ អាត្រក់ក្រៃ
 លែង ដោយពិត សេចក្តីសង្ស័យរបស់អាត្មាអញ ក្នុងរឿង
 នេះគ្មានទេ ។ លុះខ្ញុំគិតយ៉ាងនេះហើយ ក៏ញ៉ាំងចិត្តឲ្យរីករាយ
 ចូលទៅគាល់ព្រះរាជា ហើយក្រាបបង្គំទូល នូវពាក្យនេះថា

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ ឆាម មយំ ទេវំ បុរិសា ន កវាម នោ(១)

ឯកំ មេ សមណំ ទេហិ កោជយិស្សាមិ ខត្តិយ ។

អនាសិ មេ តទា រាជា សមណំ ភាវិត្តិដ្ឋយំ

តស្ស បត្តំ កហេត្វាន បរមន្ទេន ប្បវយំ ។

បូរេត្វា បរមំ អន្ទំ សហ សុកន្ធលេបនំ

មហាចេលេន ឆានេត្វា អនាសិ តុដ្ឋមានសា ។

តេន កក្កេន សុកតេន ចេតនាបណិដ្ឋហិ ច

ដហិត្វា មាណុសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អកញ្ចហំ ។

សហស្សទេវរាជ្ជនំ មហេសិត្តមការយំ

សហស្សចក្កវត្ថនំ មហេសិត្តមការយំ ។

បទេសវជ្ជំ វិបុលំ កណាឆាតោ អសង្ខយំ

ឆាឆាវិជំ តហំ អញ្ច(២) តស្ស កក្កដលំ តតោ ។

---

១ ឧ. បុរិសាសនំ ភាវិយំ ។ ម. បុរិសា និព្វាន អហុ ។ ២ ឧ. បុញ្ចំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនៃពេល យើងខ្ញុំជាស្រី យើងខ្ញុំមិនមែនជាប្រុស
 បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ សូមព្រះអង្គព្រះរាជទានសមណៈមួយរូប
 ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ៗ នឹងញ៉ាំងសមណៈនោះឲ្យឆាន់ ។ គ្រានោះឯង
 ព្រះរាជាបានទ្រង់ប្រទានសមណៈ មានឥន្ទ្រិយអប់រំហើយ ដល់
 ខ្ញុំ ទាំងខ្ញុំបានកាន់យកបាត្រ របស់សមណៈនោះ ហើយញ៉ាំង
 បាត្រឲ្យពេញ ដោយបាយដ៏ទុក្ខម ។ លុះដាក់បាយដ៏ទុក្ខម
 ព្រមទាំងគ្រឿងអប់រំ និងគ្រឿងលាបហើយ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ
 បានយកសំពត់ផ្គាំងធំគ្របបាត្រ ហើយនាំយកទៅប្រគេន ។
 ដោយកុសលកម្ម ដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់នូវ
 ចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជាប់របស់មនុស្សហើយ
 ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្ថិន្យ ។ ខ្ញុំបានធ្វើជាមហេសី នៃ
 ស្តេចទេវតាមួយពាន់ផង បានធ្វើជាមហេសី នៃស្តេចចក្រពត្តិ
 មួយពាន់ផង ។ ខ្ញុំបានធ្វើជាមហេសី នៃស្តេចប្រទេសរាជដ៏
 ធំទូលាយ រាប់ជាតិមិនអស់ ឯបុណ្យដទៃច្រើន មានប្រការ
 ផ្សេងៗ ផលនៃបុណ្យនោះ ច្រើនលើសនោះទៅទៀត ។

តតិយំ ឧប្បលោកយកាថេរិយាបទំ

ឧប្បលោក្យំ មេ វណ្ណា	អភិរូទា សុទ្ធសង្គា
ឥត្ថំ សព្វដ៏សម្បជ្ជា	អភិជាតា ដ៏តិរិក ។
បដិមេ កវសម្បត្ត	អជាយំ សាកិយេ កុលេ
នារីសហស្សនាមោក្ខា	សុទ្ធនាទទសុតស្សបំ ។
និព្វិន្ទត្វា អតារេហំ	បព្វដ៏ អនកាវយំ
សត្តម័រតិមប្បត្តា ^(១)	ចតុស្កន្ធិ អថាបុណ្ណំ ។
ចរិវំ បិណ្ឌាចាតក្ស	បច្ចុយំ សយនាសនំ
បរិមេត្តំ ន សក្កោមិ	បិណ្ឌាចាតស្សន្តិ ដលំ ។
យំ មយ្ហំ បុរិមំ កម្មំ	កុសលំ សរសេ ^(២) មុនិ
តុយ្ហត្ថាយ មហាវរ	បរិចត្តំ ពហំ មយា ^(៣) ។
ឯកត្ថិសេ ឥតោ កប្ប	យំ នាទមទន្តិ តនា
ទុក្ខតំ នាភិជាតាមិ	បិណ្ឌាចាតស្សន្តិ ដលំ ។

១ ឧ. សត្តម័រតិសម្បត្តា ។ ម. សត្តម័រតិសម្បត្តា ។ ២ ម. សរ មេ ។ ៣ ឧ. មម ។

ឧប្បលោមយិកាបិយាបទាន ទី ៣

សម្បវរេបស្មំឡើងប្រដាប់ប្បល ឡើងជាស្រីមានរូបល្អល្អះ គួររមិល
 មើល បរិបូណ៌ដោយអាយវៈទាំងអស់ កើតក្នុងត្រកូលខ្ពស់
 ទ្រទ្រង់សេចក្តីរុងរឿង ដល់មកក្នុងបច្ច័មភព ឡើងបានមកកើត
 ក្នុងសក្យត្រកូល ជាប្រធាននៃស្រីមួយពាន់ នៃព្រះរាជបុត្រ
 របស់ព្រះបាទសុរេន្ទ្រានុវរ្ម័នៈ ។ ឡើងនឿយណាយក្នុងផ្ទះ ហើយ
 ចូលទៅកាន់ផ្នួស លុះគ្រប់ ៧ រាត្រី ក៏បានយល់ច្បាស់នូវ
 សច្ចៈ ៤ ។ ឡើងមិនអាចនឹងរាប់នូវចីវរវ័យច្រើន បិណ្ឌបាតប្បច្ច័យ
 សេនាសនប្បច្ច័យបានទេ នេះឯងជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។
 បពិត្រព្រះមុនីមានព្យាយាមធំ កុសលកម្មណា ដែលឡើងបាន
 ធ្វើហើយ ក្នុងកាលមុន សូមព្រះអង្គរលឹកនូវកម្មជាកុសល
 នោះចុះ ឯអំពើល្អមានច្រើន ដែលឡើងបានលះបង់ហើយ
 ដើម្បីប្រយោជន៍នៃព្រះអង្គ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលឡើង បានឲ្យបិណ្ឌបាតទាន ក្នុងកាលនោះ
 ឡើងមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិឡើយ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុវេ កតី បដាធាមិ	ទេវតំ អដ មាណសំ
អញ្ញំ កតី ន ជាធាមិ	បិណ្ឌចាតស្សីទំ ដលំ ។
ឧច្ឆេ កុលេ បដាធាមិ	មហាសាលេ ^(១) មហាទ្ធរេ
អញ្ញេ កុលេ ន ជាធាមិ	បិណ្ឌចាតស្សីទំ ដលំ ។
កវកវេ សំសរិត្តា	សុក្កម្ភលេន បោទិតោ
អមធាបំ ន បស្សមិ	សោមនស្សស្សីទំ ^(២) ដលំ ។
ឥទ្ធីសុ ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនិ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្ខុំ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវបរិត្តិណា	នត្ថិនានិ បុណ្ណរោ ។
អត្ថធម្មនិវត្តសុ	បដិភាណោ តថេវេ ច
ញ្ញាណំ មម មហាវីរ	ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។

១ ឧ. ម. តយោ សាលេ ។ ២ ឧ. ម. សោមនស្សកតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំស្គាល់តែគតិពីរ គឺទេវតានិងមនុស្ស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់គតិ
 ដទៃឡើយ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។ ខ្ញុំស្គាល់តែត្រកូល
 ខ្ពស់ ជាមហាសាល មានទ្រព្យប្រើន មិនដែលស្គាល់
 ត្រកូលដទៃឡើយ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។ ខ្ញុំត្រាច់រង្គត់
 ទៅក្នុងកតតូចកតធំ ត្រូវកុសលមូលជាសំភ័យ មិនដែល
 បានជួបប្រទះ នឹងវត្ថុមិនពេញចិត្តឡើយ នេះជាផលនៃ
 សេចក្តីត្រេកអរ ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្អាត
 ក្នុងប្លង់ទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្អាតក្នុងសោតធាតុ ដ៏ជាទិព្វ
 ផង ជាអ្នកស្អាតក្នុងចេតាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់
 នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតហើយ អាសវៈ
 ទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តី មិនមានទៀតឡើយ ។
 បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បវិសម្ភិទា
 ធម្មប្បវិសម្ភិទា និរុត្តិប្បវិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បវិស-
 ម្ភិទា នៃខ្ញុំព្រះអង្គ កើតឡើងក្នុងសំណាក់របស់ព្រះអង្គ ។

បញ្ច័ន្តំ សិវិកាលមាតាបើរិយាបទានំ

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពន្ធនំ នេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធម្មភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិ អាយស្មា ឧប្បលនាយិកា ភិក្ខុនី

កកវតោ សម្មទា ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ឧប្បលនាយិកាបើរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

បញ្ច័ន្តំ សិវិកាលមាតាបើរិយាបទានំ

[៣២] បទុមុត្តរេ នាម ជិនោ សព្វធម្មាន ចារក្ខ

ឥតោ សតសហស្សម្ភិ កប្បេ ឧប្បជ្ជំ នាយកោ ។

សិដ្ឋានមាតាថេរិយាបទាន ទី ៤

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដក
ចោលហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង
ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុង
សំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ
សាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពុទ្ធ ៤
វិមាគូ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
បានឮថា ព្រះឧប្បលទាយិកាកិត្តន៍ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ចំពោះព្រះក្រុងនៃព្រះមានព្រះភាគ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ ឧប្បលទាយិកាថេរិយាបទាន ។

សិដ្ឋានមាតាថេរិយាបទាន ទី ៤

(៣៤) ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមត្តរៈ ទ្រង់ដល់នូវគ្រឿងនៃធម៌ទាំង
ពួង ជានាយក ទ្រង់កើតឡើង ក្នុងកប្បទីមួយសែនអំពីកទ្ទកប្បនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទាហំ ហំសវតិយា	ជាតាមទ្ធកុលេ អហុ
នាណវតនបដ្ឋោតេ	ឥន្ទេ ដីតេ មហាទ្ធលេ ។
បិតុនា សហ កន្ទាន	មហាជនបុរក្ខតា
ធម្មំ ពុទ្ធស្ស សុត្វាន	បព្វជី អនការិយំ ។
បព្វជិត្វាន កាយេន	ចាបកម្មំ វិវដ្ឈយី
វចិទ្ធច្ឆរិតំ ហិត្វា	អាជីវំ បរិសោធយី ។
ពុទ្ធធេ បសដ្ឋា ធម្មេ ច	សង្ឃេ ច តិព្វការវា
សទ្ធម្មស្សវេន យុត្តា	ពុទ្ធនស្សនសាលយា ^(១) ។
អកំ សទ្ធជិម្ពតានំ ^(២)	អស្សេសី ភិក្ខុនី តទា
តំ ហំ បត្តយិត្វាន	តិស្សេ សិក្ខា អប្បយី ។
តតោ មំ សុគតោ អាហា	កកុណានុតតាសយោ
យស្ស សទ្ធា តថាគតេ	អចលា សុបតិដ្ឋិតា ។
សីលញ្ច យស្ស កល្យាណំ	អរិយកន្តំ បសិសិតំ
សង្ឃេ បសាទោ យស្សត្ថំ	ឧដ្ឋក្ខតញ្ច ទស្សនំ ។

---

១ ឧ. ប. ពុទ្ធនស្សនសាលសាតិ ទិស្សតិយេវ ។ ២ ឧ. ម. អង្គវិមុត្តានំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

កាលនោះ ខ្ញុំកើតក្នុងគ្រូលាមកាមាត្យ ដែលរុំជ្រៃ ដោយកែវ
 ផ្សេងៗ ដ៏ស្តុកស្តម្ភទូលំទូលាយ មានទ្រព្យច្រើន នៅក្នុងនគរ
 ហង្សវតី ។ ខ្ញុំបានទៅជាមួយនឹងបិតា មានមហាជនចាមរោម
 បានស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ហើយក៏ចូលទៅកាន់
 ផ្នួស ។ លុះខ្ញុំបួសរួចហើយ បានវៀរចាបកម្មដោយកាយ
 លះបង់វិច្ឆុច្ឆរិត ហើយជំរះអាជីវៈ ។ ខ្ញុំជ្រះថ្លាចំពោះព្រះពុទ្ធ
 ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ មានសេចក្តីគោរពដ៏ក្លៀវក្លា ប្រកបក្នុងការ
 ស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ទាំងប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យចង់ឃើញ
 នូវព្រះពុទ្ធ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំបានឮនូវកិក្ខុនីដ៏ប្រសើរលើសជាង
 ពួកកិក្ខុនីដែលមានសទ្ធាសិបស្នូន ខ្ញុំប្រាថ្នានូវតំណែងនោះ បាន
 បំពេញនូវក្រៃសីក្ខុ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសុគតមានអធិស្ឋានស្រ័យ
 ប្រព្រឹត្តទៅតាមសេចក្តីករុណា ទ្រង់ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា បុគ្គលណា
 មានសទ្ធាមិនញាប់ញ័រ តម្កល់មាំក្នុងតថាគត ។ បុគ្គលណាមាន
 សីលល្អជាទីពេញចិត្តនៃព្រះអរិយៈ ដែលអ្នកប្រាជ្ញសរសើរហើយ
 បុគ្គលណា មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មានការឃើញគ្រង់ក្នុងព្រះសង្ឃ ។

ចតុត្ថំ សិទ្ធិលមាតាថេរិយាបាតំ

អនុលោមិតំ តំ អហ្ម អមោយំ តស្ស ជីវិតំ
 តស្មា សទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ ។
 អនុយុត្តោ មេធាវី សុរំ ពុទ្ធាន សាសនំ
 តំ សុត្វាហំ បម្មទិតា អប្បុច្ឆំ បណីដិ មម ។
 តទា អនោមោ អមិតោ ព្យាករិត្តំ វិនាយកោ
 ពុទ្ធស្ស បសន្នា កល្យាណំ លច្ឆសេតំ សុបត្ថិតំ ។
 សតសហស្សេ ឥតោ កម្មេ ឡិក្កាកក្កលសម្ពវោ
 តោតមោ ជាម ជាមេន សត្វា លោកេ កវិស្សតិ។
 តស្ស ធម្មេសុ ទាយាទា ឡិសា ធម្មនិម្មិតា
 សិទ្ធិលកស្ស យា មាតា^(១) ហេស្សតិ សត្តសាវិកា ។

១ ឧ. ម. ឯត្ថ មាតាតិ បទេ ឥតិសទ្ធព អត្ថិ ។ យាសទ្ធព ឧត្ថិ ។

សិទ្ធិលមាតាបិតាបាទ ទី ៤

តថាគតត្រាស់ហៅទូរ្យបុគ្គលនោះ ថាជាអ្នកមិនទំលក្រ ទាំង
 ជីវិតរបស់បុគ្គលនោះ ក៏មិនសោះស្បូវ ហេតុនោះ បុគ្គល
 មានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងកំចាត់បង់កិលេស កាលពួកយើងព្រះ
 ពុទ្ធសាសនា គប្បីប្រកបរឿយៗ ទូរ្យសទ្ធាផង សីលផង
 សេចក្តីជ្រះថ្លាផង ការឃើញធម៌ផង ។ លុះខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធ-
 ភាសិតនោះហើយ ក៏រីករាយ ហើយបានទូលសួរទូរ្យសេចក្តី
 ប្រាថ្នារបស់ខ្ញុំ ។

វេលានោះ ព្រះនាយកមិនថោកទាប មានគុណរាបមិន
 អស់ ទ្រង់ព្យាករថា នាងមានលំអ ជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ នឹង
 បានតំណែងនេះ ដែលនាងប្រាថ្នាល្អហើយ ។ ក្នុងកិច្ច
 ទីមួយសែន អំពីកិច្ចនេះ ព្រះមហាបុរស សម្តេចក្នុង
 ត្រកូលនៃស្តេចឥន្ទ្រវរ្ម័នៈ នឹងបានជាសាស្តា ព្រះនាមគោតម
 ក្នុងលោក ។ នាងនឹងបានជាឧវស ដែលព្រះធម៌និម្មិតហើយ
 ជាអ្នកទទួលមតិក ក្នុងធម៌នៃព្រះសម្តេចនោះ ជាមាតានៃ
 សិទ្ធិលមាណា ។ នឹងបានជាសាវិកា របស់ព្រះសាស្តា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

តំ សុត្វា មុទិតា ហត្វា	យាវជីវំ តទា ជិនំ
មេត្តចិត្តា បរិចរី	បដិបត្តិហិ នាយកំ ។
តេន កម្មេន សុកតេន	ចេតនាបណីដិហិ ច
ជហិត្វា មាឌុសំ ទេហំ	តាវត្ថុសំ អកក្កហំ ។
បច្ឆមេ ច ភវេនានិ	ភិវព្វជប្បវត្តមេ
ជាតា សេដ្ឋិកុលេ ដីតេ	មហារតនសញ្ញយេ ។
បុត្តា សិដ្ឋាលកោ នាម	មមាសិ ^(១) វិបដេ រតោ
ទិដ្ឋិកហណាបក្ខន្នោ	ទិសាប្បជនតប្បរោ ។
នាណទិសា នមស្សតិ ^(២)	ចិណ្ហាយ នករំ វជំ
តំ ទិស្វា អវទិ ^(៣) ពុទ្ធា	មក្កេ វេត្វា វិនាយកោ ។
តស្ស ទេសយតោ ធម្មំ	បនាទោ វិម្ហយោ អហុ
ទ្វេកោដិនរាវ័នំ	ធម្មាភិសមយោ អហុ ។

---

១ ឱ. មពាសី ។ ២ ឱ. ម. នមស្សតំ ។ ៣ ឱ. ម. ឱវទិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ត្រាវនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់ពុទ្ធភាសិតនោះហើយ ក៏រីករាយ មានចិត្ត
មេត្តា ទំហម្រើព្រះដ៏នស្រី ជានាយក ដោយការប្រតិបត្តិ ដរាប
ដល់អស់ជីវិត ។ ខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជារបស់មនុស្សហើយ
ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំ
ធ្វើល្អនោះផង ដោយការតម្កល់ទូរចេតនានោះផង ។ ដល់
មកក្នុងបច្ច័មកថា ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានកើត ក្នុងគិរិពូជបូរីដ៏ឧត្តម
ក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ស្តុកស្តម្ភទូលំទូលាយ ពាសពេញដោយកែវ
ដ៏ច្រើន ។ កូនប្រុសរបស់ខ្ញុំ ឈ្មោះសិណ្ឌុល ជាអ្នកត្រេកអរ
ក្នុងផ្លូវខុស ស្ទុះទៅកាន់ទីសំញ៉ាត់ទិដ្ឋ មានចិត្តជាប់ចំពាក់
ក្នុងការបូជាទិស តែងនមស្ការទិសផ្សេងៗ ។ ព្រះពុទ្ធជានាយក
ទ្រង់ស្តេចទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងវេជនគរ ទ្រង់ឃើញសិណ្ឌុល
មាណពនោះ ទ្រង់គង់នៅប្របង្គំហើយឲ្យឧបាទ ។ កាលព្រះ
ពុទ្ធជាម្ចាស់នោះ ទ្រង់សម្តែងធម៌ ក៏កើតមានសម្លេងគឺកកង
អស្ចារ្យ ពួកនារីពីរកោដិក្នុងទីក្រុង ក៏បានសម្រេចមគ្គផល ។

បញ្ចក្ខន្ធ សិទ្ធិលមាតាថេរិយាបទានំ

តទា តំ បរិសំ កុត្វា	សុត្វា សុកុតកាសិតំ
សោតាបត្តិដលំ បត្វា	បព្វជី អនុការិយំ ។
ន ចិរេនេវ កាលេន	ពុទ្ធនិស្សនសាលយា
អនុស្សតិ តំ ការេត្វា	អរហន្តំ អចាប្បណី ។
និស្សនត្វាយ ពុទ្ធស្ស	សព្វទា ច វជានមំ(១)
អតិត្តាយេវ បស្សមិ	រូបំ នយននន្ទំ(២) ។
សព្វចារមិសម្ពតំ	លក្ខិនិលយនំ បរិ
រូបំ សព្វសុភាគិណំ	អតិត្តា វិហារមមំ ។
ជិនោ តស្មី កុណោ តុដ្ឋោ	ឯតទក្កេ វេបេសិ មំ
សិទ្ធិលកស្ស យា មាតា	អត្តា សទ្ធាធម្មតិកា(៣) ។
ឥទ្ធិសុ ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនេ ។

១ ឱ. សព្វទា ឯវ ជានមំ ។ ២ ឱ. យេន វិនន្ទំ ។ ៣ ឱ. សន្តិវិមុត្តិកា ។ ម. មហាធម្មតិកា ។

សិទ្ធិលាភការបរិយាយទាន ទី ៤

កាលនោះ ខ្ញុំបានទៅកាន់បរិស័ទនោះ ស្តាប់ភាសិតរបស់
 ព្រះសុគតហើយ បានសម្រេចសោតាបត្តិផល ក៏ចូលទៅ
 កាន់ផ្ទះ ខ្ញុំប្រកបដោយសេចក្តីអាល័យ ក្នុងការឃើញនូវ
 ព្រះពុទ្ធ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏ចម្រើនអនុស្សតិរោះ ហើយបាន
 ដល់ព្រះអរហត្ត ។ ខ្ញុំទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការចូលគាល់
 ព្រះពុទ្ធគ្រប់កាល ខ្ញុំមិនចេះឆ្កែតឆ្កែន (ក្នុងការមើលរូប) តែង
 មើលរូបដែលជាទីត្រេកអរនៃភ្នែកនោះ ។ ខ្ញុំនាំតែមិនឆ្កែត
 ឆ្កែននឹងរូបដទៃ ដែលកើតអំពីបារមីធម៌ទាំងអស់ ជាទីកើតនៃ
 បុណ្យ កុះករដោយធម៌ដ៏ល្អទាំងអស់ឡើយ ។ ព្រះដ៏ស្រី
 ទ្រង់ត្រេកអរក្នុងគុណនៃខ្ញុំនោះ ទ្រង់តាំងខ្ញុំក្នុងទីជាឯកគគ្គៈ
 ជាមាតានៃសិទ្ធិលាភណព ថាជាស្រីប្រសើរ មានសុទ្ធ
 សិបស្ទន ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្នាក់ជំនាញ
 ក្នុងបុព្វទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្នាក់ជំនាញ ក្នុងសោតធាតុ
 ដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្នាក់ជំនាញក្នុងចេតាបរិញ្ញាណផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ   ទិព្វចក្ខុំ វិសោធនំ
 សព្វាសវេ បរិញ្ញាយ   ធន្តិទានិ បុនព្វវេ ។
 អត្ថធម្មនិវត្តស្ម   បដិកាណោ តថេវ ច
 ញ្ញាណំ មម មហាវីរ   ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។
 កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហិ   ភវ សព្វេ សម្មហតា
 ធាត្វំ ពន្ធនំ ធម្មា   វិហារមិ អនាសវំ ។
 ស្វាភតំ វត មេ អាសិ   ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា   កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ   វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្មកិញ្ញា សន្និកតា   កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា   សិដ្ឋាលមាតា ភិក្ខុនី ឥមា
 កាមាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សិដ្ឋាលមាតាបិយាបទានំ សមញ្ញំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

ខ្ញុំដឹងនូវបុព្វនិវាស ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតល្អហើយ
 ឥឡូវនេះ កតប្បិទៀត មិនមានឡើយ ព្រោះកំណត់ដឹង
 នូវអាសវៈទាំងពួង ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេច-
 ក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា
 និងបដិការណប្បដិសម្ភិទា នៃខ្ញុំកើតឡើង ក្នុងសំណាក់របស់
 ព្រះអង្គ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត
 ទាំងពួង ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ
 ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទន្ទឹង ។
 ឧ! ខ្ញុំមកល្អហើយក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ព
 ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនានៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមាត្ថ ៨ និងអកិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសិង្គាលមាតាកិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សិង្គាលមាតាថេរិយបទាន ។

បញ្ចម៍ សុក្កាប៊ើយាបទានំ

(៣៥) ឯកនុត្ថេ ឥតោ កក្កេយ្យ វិបស្សី នាម នាយកោ

ឧប្បជ្ឈិ ចារុនយោ(១)   សព្វធម្មវិបស្សកោ ។

តទាហំ ពន្ធមតិយំ   ជាតា អញ្ញាតេ កុលេ

ធម្មំ សុត្វាន មុនិយោ   បព្វជី អនការិយំ ។

ពហុស្សុតា ធម្មធរា   បដិកាលាវតី តថា

វិចិត្តកថិកា បាបិ(២)   ជិនសាសនការិកា ។

តទា ធម្មកថំ កត្វា   ហិតាយ ជនតំ សទា(៣)

តតោ ចុតាហំ តុសិតំ   ឧបបន្នា យសស្សីនី ។

ឯកត្ថីសេ ឥតោ កក្កេយ្យ   សិទ្ធិ វិយ សិទ្ធិ ជិយោ

តបន្នោ យសសា លោកំ   ឧប្បជ្ឈិ វនតំ វរោ ។

តទាបិ បព្វជិត្វាន   ពុទ្ធសាសនការិទា

ដោតត្វា ជិនវាក្យានិ   តតោបិ តិទិវង្គតា ។

---

១ ម. ចារុស្សុតោ ។ ២ ឱ. បាសី ។ ៣ ឱ. ជនសំសរី ។ ម. ជនតំ ពហុ ។

សុក្កាប្បិយាបទាន ទី ៥

(៣៥) ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាយក ព្រះនាម
 វិបស្ស មានព្រះនេត្រដូចមាស ពិចារណាលើញធម៌ទាំងអស់
 កើតឡើងហើយ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំក៏ភក្តីត្រកូលមួយក្នុងនគរ
 ពន្ធមតី បានស្តាប់ធម៌របស់ព្រះមុនី ហើយចូលទៅកាន់ផ្នួស ។
 ខ្ញុំជាអ្នកស្តាប់ច្រើន ចង់ចាំនូវធម៌ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា មួយ
 ទៀត ជាអ្នកពោលពាក្យវិចិត្រ ទាំងជាអ្នកធ្វើតាមសាសនា
 នៃព្រះជិនស្រី ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានធ្វើនូវធម្មកថា ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ដល់ប្រជុំជនគ្រប់កាល លុះខ្ញុំច្បាតចាកអត្តភាពនោះ
 ក៏ចូលទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ជាស្រីមានយស ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមសិវី រុងរឿង
 ដោយយស ដូចជាភ្លើង ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ
 កើតឡើងក្នុងលោក ។ គ្រានោះ ខ្ញុំបានបួស ជាស្រីវង្សវៃ
 ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ញ៉ាំងព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះជិនស្រីឲ្យរុងរឿង
 លុះច្បាតចាកអត្តភាពនោះ ក៏បានទៅកាន់ឋានតាវត្ថិន្យ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯកត្ថីសេ ឥតោ កក្កោ វេស្សក្ខ ឆាម ឆាយកោ

ឧប្បជ្ជិត្ត មហាយានំ តទាបិច តថេវហំ ។

បព្វជិត្តា ធម្មធរា ជោតយី ជិនសាសនំ

កត្តា មរុប្បំ រម្មំ អនុកោមិ មហាសុខំ ។

ឥមម្ហំ កក្កោ កក្កោ កក្កសន្តោ ជិត្តមោ

ឧប្បជ្ជិត្ត នរសុទ្ធាណា(១) តទាបិច តថេវហំ ។

បព្វជី ជិនសាសនំ ជោតយិត្តា យថាឃុក្កំ(២)

តតោ ចុតាហំ តិទសំ(៣) អកំ សកវនំ យថា ។

ឥមស្មីយេវ កក្កោ កក្កោ កក្កោ ឆាម ឆាយកោ

ឧប្បជ្ជិត្ត វនតំ វរោ(៤) សព្វសត្តានម្ពត្តមោ(៥) ។

---

១ ឧ. វិរសុទ្ធាណា ។ ម. នរសុទ្ធាណា ។ ២ ឧ. យថាសុខំ ។ ៣ ម. តិទិវំ ។ ៤ ឧ. ឧប្បជ្ជិត្ត
 ៥ ទីបរោតិ ទិស្សតិ ។ ម. ឧប្បជ្ជិត្ត លោកសរណោតិ ទិស្សតិ ។ ៥ ម. អរណោ អមតត្ថ-
 ភោតិ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ភ្នំកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាយកព្រះនាមវេស្សភូ
 ទ្រង់កើតឡើង (ក្នុងលោក) ឯខ្ញុំក៏កើតឡើង តំណាលនឹងព្រះ
 នាយកនោះ ក្នុងកាលនោះដែរ ជាអ្នកមានយានដ៏ធំ ។
 ខ្ញុំបួសហើយ ជាអ្នកចង់ចាំនូវធម៌ ញ៉ាំងសាសនាព្រះដ៏ស្រី
 ឲ្យរុងរឿង ហើយទៅកើតក្នុងបុរីរបស់ទេវតា ដែលជាទីរក
 រាយ ទទួលសេចក្តីសុខដ៏ច្រើន ។ ក្នុងកប្បនេះ ព្រះ
 ដ៏ស្រីដ៏ឧត្តម ព្រះនាមកកុសន្ទៈ ជានរដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ កើត
 ឡើងក្នុងលោក កាលនោះ ខ្ញុំក៏បានកើតឡើងដែរ ។ ខ្ញុំ
 បានបួសរួចហើយ ញ៉ាំងសាសនាព្រះដ៏ស្រី ឲ្យរុងរឿង
 តាមសប្បាយ ខ្ញុំច្បាតចាកអត្តភាពនោះ ក៏បានទៅកើតក្នុង
 ឋានត្រៃត្រីវិញ ដូចជាកពរបស់ខ្លួនដែរ ។ ក្នុងកប្បនេះ
 ដែរ ព្រះនាយក ព្រះនាមកោនាគមនៈ ប្រសើរជាង
 អ្នកប្រាជ្ញ ឧត្តមជាងពួកសត្វទាំងពួង ទ្រង់កើតឡើង ។

បញ្ចម៍ សុក្កបេរិយាបទានំ

តទាបិ បព្វជិត្វាន	សាសនេ តស្ស តាទិនោ
ពហុស្សតា ធម្មធរា	ដោតយី ជិនសាសនំ ។
ឥមស្មីយេវ កប្បម្មិ	កស្សហោ មុនិ សត្តមោ ^(១)
ឧប្បជ្ជិ លោកសរណោ	អរណោ មរណន្តក្ខ ។
តស្សាបិ នវជីរស្ស	បព្វជិត្វាន សាសនេ
បរិយាបុជសទ្ធម្មា	បរិបុណ្ណវិសារទា ។
សុសីលា លជ្ជិនី ចេវ	តីសុ សិក្ខាសុ កោវិទា
ពហំ ធម្មកម្មំ កត្វា	យាវជ្ជំ មហាមុនេ ។
តេន កម្មវិហាកេន	ចេតនាបណិដ្ឋហិ ច
ជហិត្វា មាណុសំ នេហំ	តាវត្ថីសំ អកញ្ញហំ ។
បច្ឆមេ ច ភវេទានិ	កិរិព្វជប្បុត្តមេ
ជាតា សេដ្ឋីកុលេ ដីតេ	មហារតនសញ្ញយេ ។

---

១ ម. មុនិមុត្តមោ ។

សក្កាចេរិយបទាន ទី ៥

គ្រានោះ ខ្ញុំបានបួសក្នុងសាសនា នៃព្រះកោនាគមនៈនោះ
 ព្រះអង្គប្រកបដោយតាទិតុណ ជាអ្នកបានស្តាប់ច្រើន ចង
 ចាំនូវធម៌ ញ៉ាំងសាសនា នៃព្រះជិនស្រី ឡើងវិញ ។
 ក្នុងកប្បនេះឯង ព្រះមុនីទី ៧ ព្រះនាមកស្សបៈ ជាទីពឹងនៃ
 សត្វលោក មិនមានកិលេស ដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុត
 នៃមរណៈ កើតឡើង ។ ចំណែកខ្ញុំបានបួស ក្នុងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ជាងពួកផននោះ មានព្រះ
 សទ្ធម្មបែកសព្វគ្រប់ ដ៏ក្លៀវក្លាខាងការសាកសួរ ។ បពិត្រ
 ព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកមានសីលល្អ មានសេចក្តីអៀនខ្មាស
 រវាងវិក្កងវិគ្រសិទ្ធា ហើយធ្វើនូវធម្មកថាមានប្រមាណច្រើន
 ដរាបដល់អស់ជីវិត ។ ដោយកម្មវិបាកនោះផង ដោយការ
 តម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់នូវរាងកាយ ជាវរបស់
 មនុស្ស ក៏បានទៅកើត ក្នុងឋានតាវត្តិន្យ ។ ដល់មកក្នុង
 បច្ច័មកតា ឥឡូវនេះ ខ្ញុំបានកើតក្នុងត្រកូលនៃសេដ្ឋី ដ៏ធំទូ
 លាយ ដែរជាសង្ខេបដោយរតនៈច្រើន ក្នុងគិរីព្វដប្បីដ៏ឧត្តម ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យទា ភិក្ខុសហស្សេន បរេតោ លោកេនាយកោ
 ឧបាគមិ រាជគហំ សហស្សត្ថេហិ វណ្ណិតោ ។

ទន្លោ ទន្លេហិ សហ បុរាណាជដិលេហិ

វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ

សង្កិនិក្ខុសវណ្ណា(១)

រាជគហំ ចារិសិ កករា ។

ទិស្វា ពុទ្ធានុការវន្តំ សុត្វា ច កុលាសញ្ចយំ

ពុទ្ធេ ចិត្តំ បសាទេត្វា បូជយី តំ មហាពូលំ(២) ។

អបរេន ច កាលេន ធម្មទិន្នាយ សន្តិកេ

អតារា ធិក្ខមិត្វាន បព្វជី អនតារិយំ ។

កេសេសុ ធិជ្ជមាទេសុ កិលេសេ ឈាបយី អហំ

ឧត្តហំ សាសនំ សព្វំ បព្វជិត្វា ន(៣) ចិរេនហំ ។

១ ម. សង្កិនិក្ខុសវណ្ណា ។ ២ ឧ. ម. យថាពលំ ។ ៣ ឧ. ម. នសព្វោ នត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលព្រះលោកនាយក មានភិក្ខុចំនួនមួយពាន់រូបចាមរោម ទ្រង់
ស្តេចទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ព្រះឥន្ទ្រក៏បានពោលសរសើរថា

ព្រះមានព្រះភាគ មានឥន្ទ្រិយទូន្មានហើយ មាន
ព្រះហឫទ័យផុតចាកកិលេសហើយ ព្រមដោយ
បុរាណដង្គិលទាំងឡាយ ដែលមានឥន្ទ្រិយទូន្មាន
មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ទ្រង់មានពណ៌ច័ដ្ឋច
ជាពណ៌នៃមាសឆ្កែឈ្មោះសិទ្ធី ស្តេចយាងចូល
ទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ។

ខ្ញុំបានឃើញអានុភាព នៃព្រះពុទ្ធនោះផង បានស្តាប់ការប្រជុំនូវ
គុណនោះផង ហើយញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងគុណរបស់ព្រះពុទ្ធ បាន
បូជាព្រះពុទ្ធនោះ សមគួរតាមកម្លាំង ។ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយមក
ខ្ញុំចេញចាកផ្ទះចូលទៅកាន់ផ្នួស ក្នុងសំណាក់នៃនាងធម្មទិដ្ឋាថេរី ។
កាលសក់កំពុងដាច់ចុះ ខ្ញុំបានផុតបំផ្លាញពួកកិលេសហើយ ខ្ញុំបួស
មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានរៀននូវព្រះពុទ្ធសាសនា ចប់សព្វគ្រប់ ។

បញ្ចប់ សុក្កវេរិយបទនំ

តតោ ធម្មំ អនេសេសំ មហាជនសមាគមេ

ធម្មេ ទេសិយមាធម្មំ ធម្មាភិសមយោ អហុ ។

នេកថាណាសហស្សំ នំ វិទិត្វា វិជិត្វិតោ

អភិប្បសន្នោ មេ យត្តោ កមិត្វាន កិរិត្វំ ។

កី មេ កតា រាជគហេ (មនុស្ស) មជ្ជំ បីតាវ អច្ឆរេ

យេ សុត្តំ ន បយិរុទាសន្តំ ទេសេន្តំ អមតំ បទំ ។

តញ្ច បន អប្បជិវានិយំ អសេចនកមោជំ

បិវនិ មញ្ញោ សប្បញ្ញោ វលាហកមិវុទ្ធកុ ។

ឥទ្ធីសុ ច វសំ ហោមិ ទិញាយ សោតទាតុយា

កេតោបរិយញ្ញាណស្ស វសំ ហោមិ មហាមុនេ ។

សុក្កាថេរីយាបទាន ទី ៨

លំដាប់តំនាងមក ខ្ញុំបានសម្តែងធម៌ ក្នុងទីប្រជុំជនដ៏ច្រើន
 កាលដែលខ្ញុំកំពុងតែសម្តែងធម៌ ធម្មាភិសម័យ ក៏កើតមាន
 (ដល់ជនទាំងឡាយ) ។ បណ្តាពួកសត្វជាច្រើនពាន់ មាន
 យក្សមួយ ដ៏ធំច្បាស់នូវធម៌នោះ ហើយសង្កេត ជ្រះថ្លានឹង
 ខ្ញុំហើយបានទៅកាន់ក្រុងគិរីព្វជៈ ដោយគិតថា មនុស្សណា
 មិនចូលទៅអង្គុយជិត នាងសុក្កាថេរី ដែលកំពុងសម្តែងនូវ
 អមតបទេត្តិនិព្វាន អាត្មាអញធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យមនុស្សទាំង
 នោះ ដែលនៅក្នុងក្រុងរាជគហៈ មូលគ្នា ដូចពួកសត្វរោមផឹក
 នូវទឹកផ្អែម ។ ចំណែកខាងពួកបុគ្គល អ្នកប្រកបដោយបញ្ញា
 ទំនងជាផឹកទឹកអម្រឹតនោះ ដែលកិលេស មិនគប្បីតស៊ូបាន
 មានឧបាសម្ភារៈស្រាចថៃម ដូចជាបុគ្គលដ៏រង្ស៊ីឆ្ងាយ ផឹក
 ទឹកភ្លៀង ។

បពិត្រព្រះពុទ្ធ ជាមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុង
 ប្បទ្ធិទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងសោតធាតុផ្តំ
 ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងបេតាបរិញ្ញាណផង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បុព្វេនិវាសី ជាធាតុ ទិព្វចក្ខុំ វិសោធនំ
 សញ្ញាសវបរិក្ខណា ធន្តិទានិ បុនព្ពរោ ។
 អត្ថជម្មនិវត្តិសុ បដិភាណោ តថេវ ច
 ញ្ញាណំ មម មហាវីរ ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។
 កិលេសា ឈាបិតា មច្ឆរំ ភវ សព្វេ សម្មហតា
 ធាតុវ ពន្ធនំ ធម្មតា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ
 ធន្នកិញ្ញា សន្តិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សុត្តា ភិក្ខុនី ឥមា តាថា-
 យោ អភាសិត្តាតិ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមំ កាលាវិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស

ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំជម្រះស្អាតល្អហើយ
 អាសវៈទាំងពួងអស់ហើយ ឥឡូវនេះ ភពថ្មីទៀតមិនមាន
 ឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹង ក្នុង
 អត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិ-
 កាលាប្បដិសម្ភិទា នៃខ្ញុំព្រះអង្គ កើតឡើង ក្នុងសំណាក់នៃ
 ព្រះអង្គ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំដកបំផ្លាញហើយ ភពទាំង
 ពួង ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះ
 បានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ ! ខ្ញុំមក
 ល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
 សម្រេចហើយ សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុក្កាកិត្តន៍ មានអាយុ បានសម្តែង នូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាស ។
 ចប់ កាលាវិរៈ ទី ៥ ។

ឆដ្ឋី អភិរូបនត្តាប្រើយាបទានំ

[៣ ៦] ឯកនុតេ ឥតោ កម្មេ វិបស្សី នាម នាយកោ

ឧប្បជ្ឈិ ចារុនយនោ សព្វធម្មេសុ ចក្កមា ។

តទាហំ តន្តមតិយា ឥទ្ធវេ ដីតេ មហាកុលេ

ជាតា សុត្វា ធម៌តា បូជនីយា^(១) ជនស្ស ច ។

ឧបកន្ធិ មហាវិរំ វិបស្សី លោកនាយកំ

ធម្មំ សុត្វាន សរណំ ឧបេសី នរនាយកំ ។

សីលេសុ សំវតោ ហត្វា និព្វតេ ច នុត្តមេ

នាតុប្បស្ស ឧបរំ សោណ្ឌច្ឆតំ អប្បជយី ។

មុត្តចាតា សីលវតំ យាវជីវំ តតោ ចុតា

ជហិត្វា មាណុសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អកញ្ញហំ^(២) ។

១ ឧ. សុប្បទស្សិត សជនស្ស ។ ២ ម. ពាវត្ថីសុបបា អហំ ។

អភិវឌ្ឍន៍គ្នាបើយាបទាន ទី ៦

(៣៦) ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រះនាយក ព្រះនាមវិបស្សី មានព្រះនេត្រដូចជាមាស មានចក្ខុក្នុងធម៌ទាំងពួង កើតឡើង ។ គ្រានោះ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលធំ ស្តុកស្តម្ភ ទូលំទូលាយ ក្នុងពន្ធមត៌នគរ ជាស្រ្តីមានរូបល្អ គួរមហាជនបូជា ។ ខ្ញុំបានចូលទៅកាលព្រះលោកនាយក ព្រះនាមវិបស្សី ទ្រង់មានព្យាយាមធំ បានស្តាប់ធម៌ហើយ ដល់នូវព្រះពុទ្ធជានាយកនៃពួកជនជាទីពឹង ។ ខ្ញុំជាអ្នកសង្រួមអ្នកក្នុងសីលទាំងឡាយ កាលដែលព្រះលោកនាយក ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងពួកជន ទ្រង់បរិនិព្វានទៅហើយ ខ្ញុំបានបូជាត្រឡាសតម្កល់ពីខាងលើ នៃព្រះស្តូបដែលបញ្ចុះព្រះធាតុ ។ ខ្ញុំបានបរិច្ចាគទានរួចផុតហើយ ជាអ្នកមានសីលល្អ រស់នៅរហូតកំណត់អាយុ ក៏បានច្យុតចាកទីនោះ លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយ ជាប់រស់នៃមនុស្សហើយ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្ថិន្យ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តនា ^(១) ទសហិ ហំនេហិ	អភិគោត្វា អសេសតោ ^(២)
រូបសន្តេហិ កន្តេហិ	រសេហិ ធុស្សនេហិ ច ។
អាយុធាបិច វណ្ណាន	សុខេន យសសាបិច
តដេវាធិបតេយ្យេន	អធិកយ្ហ វិរោចហំ ។
បដិមេ ច កវេនានិ	ជាតាហំ កបិលវ្យាយេ
ធីតា ខេមកសក្កស្ស	នន្ទា ធាមេន វិស្សតា ។
អភិរូបសម្បទម្បិ ^(៣)	អាហុ មេកន្តិ សូចកំ
យនាហំ យោព្វនំ បត្តា	រូបវណ្ណវិក្ខុសិតា ^(៤) ។
ឥធ មមត្តេ ^(៥) សក្យានំ	វិវាទោ សុមហា អហុ
បញ្ចាជេសិ តតោ តាតោ	មា សក្យា វិនស្សំ ឥតិ ។
បព្វជិត្វាន តថាគតំ ^(៦)	រូបទេស្សី នរុត្តមំ
សុត្វាន លោបកច្ឆាមិ	មម រូបេន កត្តិតា ។

១ ម. សទា ។ ២ ឱ. ម. ឧសេសកេ ។ ៣ ឱ. អភិរូបំ ឧប្បាទំ ។ ម. អភិរូបំ ឧបបទំ ។

៤ ម. រូបវណ្ណវិក្ខុសិតា ។ ៥ ឱ. និទំ មេ មត្តេ ។ ៦ ឱ. តថាបាហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលនោះ ខ្ញុំគ្របសង្កត់ នូវពួកទេវតាដទៃ មិនសេសសល់
 ដោយហេតុ ១០ យ៉ាង គឺបានរុំរៀងគ្របសង្កត់ដោយរូប ១
 សម្បត្តិ ១ ក្លិន ១ រស ១ សម្ផស្ស ១ អាយុ ១ ពណ៌ ១
 សេចក្តីស្អប់ ១ យស ១ ភាពនៃខ្លួនជាធំ ១ ។ ឥឡូវនេះ
 ដល់មកក្នុងបច្ច័យកត ខ្ញុំបានកើតជាធិតា នៃទេមកសាក្យៈ
 ប្រាកដនាមថានន្ទ ក្នុងក្រុងកបិលពស្ថ ។ កាលណាខ្ញុំដល់
 នូវសេចក្តីចម្រើន ស្ថិតស្ថានដោយរូបនិងពណ៌ កាលនោះ
 ពួកជនបានពោលថា ខ្ញុំជាស្រីស្រួចមួយ មានរូបសម្បត្តិល្អ ។
 សេចក្តីវិវាទដ៏ធំក្រៃលែង កើតមានដល់ពួកសាក្យៈ ក្នុងនគរ
 នេះ ព្រោះតែស្រឡាញ់ខ្ញុំ លំដាប់នោះ បិតាបានឲ្យខ្ញុំបួស
 ដោយគិតថា កុំឲ្យពួកសាក្យៈវិនាសឡើយ ។ លុះខ្ញុំបួសរួច
 ហើយ បានឮព្រះគម្ភាគត ជាបុគ្គលប្រសើរជាងពួកជន ទ្រង់
 តិះដៀលរូប ខ្ញុំជាស្រីប្រកាន់រូប មិនចូលទៅជិតព្រះអង្គ ។

ធម្មំ អភិរូបនត្ថាថេរិយាបទានំ

ឡីវាទិច្ចំ ន កច្ឆាមិ	ពុទ្ធនិស្សនិក្ករកា
តនា ជីវោ ឧបាយេន	ឧបនេត្វា សសន្តិកំ ។
តិស្សន្តិយោ និទស្សេសិ	ឥន្ទ្រិយា មត្តកោវិទោ
អច្ឆរាវចសទិសំ	តុរណី ជិវិតំ មតំ ។
តយោ និស្វា សុសំវិតា	វិវត្តាសេ កលេវេវ
អដ្ឋាសី កវនិព្វិត្តា	តតោ មំ អាហា នាយកោ ។
អាតុរំ អសុច្ចំ បូតំ	បស្ស នន្ទេ សមុស្សយំ
ឧក្សរន្តំ បក្សរន្តំ	ពាលានំ អភិបត្តិតំ(១) ។
អសុកាយ ចិត្តំ ភាវេហិ	ឯកត្តំ សុសមាហិតំ
យថា ឥទំ តថា ឯតំ	យថា ឯតំ តថា ឥទំ ។

---

១ ម. អភិធម្មិតំ ។

អភិបទនាថេរិយាបទ ទី ៦

ខ្ញុំជាអ្នកមានសេចក្តីខ្លាច ក្នុងការឃើញព្រះពុទ្ធ មិនហ៊ាន
 ចូលទៅស្តាប់ឧវាទសោះ គ្រានោះ ព្រះជិនស្រីទ្រង់ដឹកនាំខ្ញុំ
 ទៅកាន់សំណាក់របស់ព្រះអង្គ ដោយឧបាយ ។ ព្រះជិន-
 ស្រី ទ្រង់រង់ចាំខាងផ្លូវបួន បាននិម្មិតនូវស្រ្តីភេទ ៣ នាក់ គឺ
 ស្រ្តីក្រមុំមានរូបល្អ ស្រដៀងនឹងស្រ្តីអប្សរ ១ ស្រ្តីចាស់ ១
 ស្រ្តីស្លាប់ ១ ។ លុះខ្ញុំបានឃើញនូវស្រ្តីទាំង ៣ នោះហើយ
 ក៏មានសេចក្តីសង្វេគុណព្រាន់ ក្នុងរាងកាយ មានសេចក្តី
 ឡើយណាយក្នុងភព លំដាប់នោះ ព្រះលោកនាយក ទ្រង់
 ត្រាស់នឹងខ្ញុំថា

ម្ចាស់នាងនន្ទា នាងចូរមើលមើលនូវរូបនេះ ដែលក្តៅ
 ក្រហាយ មិនស្អាត ស្អុយ ហូរចេញហូរចូល ដែលជនពាល
 ទាំងឡាយប្រាថ្នាតែក្រពេក ។ នាងចូរចម្រើននូវចិត្ត ដែល
 មានអារម្មណ៍តែមួយ ជាចិត្តតម្កល់មាំ ដោយអសុភកភាវនាចុះ
 រូបនេះ យ៉ាងណា រូបនៃនាងនុ៎ះ ក៏យ៉ាងនុ៎ះដែរ រូប
 នៃនាងនុ៎ះ យ៉ាងណា រូបនេះ ក៏យ៉ាងនេះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបរាជំ

ឯវមេតំ អវេត្តន្តំ	វត្តន្តំមត្តន្តតា
តតោ សកាយ បញ្ចាយ	អភិធិត្វិជ្ជ វិជ្ជសិ(១) ។
តស្សា មេ អប្បមត្តាយ	វិចិន្តិជ យោនិសោ
យថាភ្នតំ អយំ កាយោ	ទិដ្ឋា សន្តរពាហិរោ ។
អថ ធិត្វិជ្ជហំ កាយេ	អជ្ឈតញ្ច វិវដ្ឋហំ
អប្បមត្តា វិសំយុត្តា	ឧបសន្តម្មិ ធិត្វតា ។
ឥទ្ធិស្មុ ច វសី ហោមិ	ធិញ្ចាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាតាមិ	ធិត្វចក្កំ វិសោធិតំ
សញ្ញាសវបរិក្ខណា	នត្តិនានិ បុនព្ពរោ ។
អត្ថជម្មនិរុត្តិសុ	បដិកាលោ តថេវ ច
ញ្ញាណំ មម មហាវីរ	ឧប្បន្នំ តវ សន្តិកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបេកាខ

កាលខ្ញុំពិចារណារូបនេះ យ៉ាងនេះហើយ ក៏មិនមានខ្លួន
 ច្រអូសទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ លំដាប់នោះ ក៏នឿយណាយដោយ
 បញ្ញាជាប់របស់ខ្លួន ខ្ញុំនោះមិនមានសេចក្តីប្រមាទ ពិចារណា
 ក្នុងទីនេះដោយឧបាយ ក៏ឃើញកាយនេះ ទាំងខាងក្នុងទាំង
 ខាងក្រៅ តាមសភាពពិត ។ កាលនោះ ខ្ញុំនឿយណាយក្នុង
 កាយផង ប្រាសចាកការត្រេកអរនឹងកាយ ប្រព្រឹត្តទៅខាង
 ក្នុងផង ហើយជាអ្នកមិនមានសេចក្តីប្រមាទ អស់កិលេស
 ជាគ្រឿងផ្សំ ស្ងប់រម្ងាប់កិលេស មានទុក្ខរលត់ហើយ ។
 បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងបុព្វទាំងឡាយ
 ផង ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នក
 ស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងចេតាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវ
 បុព្វនិវាស ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំជម្រះស្អាតល្អហើយ មានអាសវៈ
 ទាំងពួង អស់ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីទៀតមិនមានឡើយ ។
 បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹង ក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិ-
 តា ធម្មប្បដិសម្ភិកា និរុត្តិប្បដិសម្ភិកា និងបដិកាណប្ប-
 ដិសម្ភិកា នៃខ្ញុំព្រះអង្គ កើតឡើងក្នុងសំណាក់នៃព្រះអង្គ ។

សត្តមំ អន្តរាសីបើរិយាបទានំ

កិលេសា ឈាបិតា មហ្គំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពុទ្ធនំ ធម្មា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត្ថមេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

ធម្មកិញ្ចា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា អភិរូបនន្តា ឥមា តាថាយោ

អភាសិត្តានិ ។

អភិរូបនន្តាបើរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

សត្តមំ អន្តរាសីបើរិយាបទានំ

[៣៧] ឥមម្ហិ កុទ្ធកេ កហ្មេ ព្រហ្មពុទ្ធ មហាយសោ

កស្សោ នាម នាមេន ឧប្បជ្ឈិ វនតំ វិរោ ។

អង្គកាសីបិរិយាបទាន ទី ៧

កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដក
ចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធីន៍ ។ ឧ ខ្ញុំមកល្អហើយ
ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ពុតា ៤
វិមាតូ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
បានឮថា ព្រះអភិបូនន្តាកក្កុនី មានអាយុ បានសម្តែង នូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អភិបូនន្តាបិរិយាបទាន ។

អង្គកាសីបិរិយាបទាន ទី ៨

[៣៧] ព្រះដ៏នស្រីព្រះនាមកស្សបៈ មាននៅព្រង្សប្រសើរ មានយសធំ
ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ក្នុងកទ្ទកប្បនេះ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តទាហំ បព្វជិត្វាន	តស្ស ពុទ្ធស្ស សាសនេ
សំវុតា ចាតិមោក្ខម្ហិ	វុទ្ធិយេសុ ច បរាសុ ។
មត្តកា ដ៏ចអាសនេ	យុត្តា ជាភិយេបិ ច
វសន្តិ យុត្តយោកាហំ	ភិក្ខុនី វិគតាសំ ។
អក្កោសំ ទុដ្ឋចិត្តាហំ	កណ៌កេតិ សកី តទា
តេនេវ ចាបកម្មេន	និរយម្ហិ អបច្ចុសំ ។
តេនេវ កម្មសេសេន	អជាយំ កណ៌កាកុលេ
ពហុសោវបរាដីនា	បច្ឆិមាយ ច ជាតិយា ។
កាសិសេដ្ឋិកុលេ ជាតា	ព្រហ្មចរិយដលេនហំ
អច្ឆរ វិយ ទេវេសុ	អហោសំ រូបសម្មទា ។
ទិស្វាន ទស្សនីយំ មិ	ភិវុទ្ធជប្បត្ថមេ
កណ៌កត្តេ ទិវេសេសុំ	អក្កោសនដលេន មេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

កាលនោះ ខ្ញុំបានឮសូក្ខសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ
បានសង្រួមក្នុងបាតិមាភូមន៍ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំង ៥ ផង ។ ខ្ញុំ
ជាអ្នកដឹងប្រមាណក្នុងភាសនៈដ៏ទាបផង ប្រកបក្នុងការក្លាក់
រត្យកផង មានសេចក្តីព្យាយាមប្រកបហើយផង កាលនោះ
ខ្ញុំមានចិត្តប្រឡូក បានដេរកិត្តិនី ដែលប្រាសចាកភាសាៈ
អស់រវះម្តងថា នៃស្រ្តីផាមាស ខ្ញុំក៏ទៅនេះ ក្នុងនរក ព្រោះ
បាបកម្មនោះឯង ។ ដោយកម្មដ៏សេសនោះ ដល់មកក្នុង
បច្ច័មជាតិ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលនៃស្រ្តីផាមាស ជាអ្នកអាស្រ័យ
ចិញ្ចឹមជីវិតដោយបុគ្គលដទៃទៀត ជាច្រើន ។ ខ្ញុំបានកើត
ក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី នៅក្នុងដែនកាសី ដោយផលដែលបាន
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយរូប បីដូចជា
ស្រីអប្បរ ក្នុងទេវលោក ។ ជនទាំងឡាយបានឃើញខ្ញុំ
ដែលគួររមលមើល ក្នុងគិរិពូជបុរីដ៏ឧត្តម ក៏ញ៉ាំងខ្ញុំឲ្យនៅ
ក្នុងពួកនៃស្រ្តីផាមាស ព្រោះផលនៃការដេររបស់ខ្ញុំនោះ ។

សត្តម៌ អន្តរាសីវេរិយាបទានំ

សាហំ សុណិត្វាន សទ្ធម៌ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស កាសិនំ^(១)

បុព្វវាសនសម្មន្តា បព្វជី អនកាវិយំ ។

តទុបសម្មនត្ថាយ កង្ខន្តំ ជិនសន្តិកំ

មក្កេត្តេត្ថ វិភេទិស្វា លភី ទ្វតោបសម្មនំ ។

សព្វកម្មំ បរិក្ខិណំ បុព្វាចារិ តថេវ ច

សព្វសំសារមុតិណា កណិកត្តញ្ច ខេបិនំ ។

ឥទ្ធិសុ ច វសី ហោមិ ទិញាយ សោតនាតុយា

ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស វសី ហោមិ មហាមុនេ ។

បុព្វេនិវាសំ ជាធម៌ ទិព្វចក្ខុំ វិសោធិតំ

សព្វាសវបរិក្ខិណា នត្តិទានិ បុនព្វវោ ។

---

១ ឧ. ម. ពុទ្ធសេដ្ឋនិម ទេសិតំ ។

អង្គកាសីលើយាបកន ទី ៧

ខ្ញុំនោះបានស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ដែលព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ទ្រង់
 សម្តែងហើយ ក៏បរិច្ចាធដោយបុព្វវាសនា ហើយបានចូល
 ទៅកាន់ផ្ទះ ។ ខ្ញុំទៅកាន់សំណាក់ព្រះជិនស្រី ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ដល់ឧបសម្ព័ន្ធានោះ បានឃើញពួកអ្នកលេងឈរ
 នៅក្បែរផ្លូវ ក៏បានឧបសម្ព័ន្ធានាព័ទ្ធត ។ កម្មទាំងពួងរបស់
 ខ្ញុំអស់ហើយ បុណ្យនិងបាបអស់ហើយ សំសារវដ្តទាំងពួង
 ខ្ញុំបានឆ្លងផុត ទាំងកាតជាស្រីផ្កាមាស ខ្ញុំធ្វើឲ្យអស់ហើយ ។
 បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្អាតជំនាញ ក្នុងប្តូរទាំងឡាយ
 ផង ស្អាតជំនាញក្នុងសោតឆាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្អាត
 ជំនាញក្នុងចេតាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់បុព្វេនិវាស
 ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះឲ្យស្អាតល្អហើយ អាសវៈទាំងពួង
 របស់ខ្ញុំអស់ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីទៀតមិនមានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អត្ថជម្ពុនិវត្តសុ

បដិភាណោ តថេវ ច

ញាណំ មម មហាវីរ

ឧប្បន្នំ ភវ សុន្តិកេ ។

កិលេសា យាបិតា មយ្ហំ

ភវ សព្វេ សម្មហតា

នាភវំ ពន្ធនំ នេត្វា

វិហារមិ អនាសវំ ។

ស្វាកតំ វត មេ អាសិ

ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សុន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្ពុទ្ធា ចតស្សោ

វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋិមេ

ធន្នកិញ្ញា សច្ចិកតា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា អន្តរកាសិកា ភិក្ខុនី ឥមា

តាថាយោ អភាសិតាតិ ។

អន្តរកាសីថេរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ គបទាន

បពិត្រព្រះអង្គមានព្យាយាមធំ សេចក្តីដឹងក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា
 ធម្មប្បដិសម្ភិទា និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បដិសម្ភិទា
 នៃខ្ញុំ កើតឡើង ក្នុងសំណាក់ នៃព្រះអង្គ ។ កិលេស
 ទាំងឡាយ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញហើយ កត់ទាំងពួង ខ្ញុំដកចោល
 អស់ហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង
 ដូចជាមេដំរីកាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ/ ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុង
 សំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ
 សាសនា នៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះអង្គកាសិក្ខន្ធនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំង
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ អដ្ឋកាសិថេរិយាបទាន ។

អដ្ឋមី ប្រណីកាប្រើយាបទានំ

[ក ៨] វិបស្សនោ ភកវតោ សិទិដោ វេស្សកុស្ណ ច

កកុស្ណទ្ធស្ស មុនិដោ កោណភមនតាទិដោ ។

កស្សបស្ស ច ពុទ្ធស្ស បព្វជិត្វាន សាសនេ

ភិក្ខុនី សីលសម្បជ្ជា និបកា សំវត្ថុទ្ធិយា ។

ពហុស្សតា ធម្មជរា ធម្មត្ថបវិបុធិតា^(១)

ឧត្តហេត្វា ច ធម្មានំ សោតា បយិរុទាសិកា។

ទេសេន្តិ ជនមជ្ឈេហំ អហោសី ជិនសាសនំ

ពាហុសត្ថេន តេនាហំ បេសលា អតិមពាសំ ។

បច្ឆិមេ ច កវេនានិ សាវត្ថយំ បុរុតមេ

អនាថិបិណ្ឌិដោ តេហោ ជាតាហំ កុម្ភនាសិយា ។

---

១ ឧ. អត្ថបរិប្បត្តិកា ។ ម. អត្ថបដប្បត្តិកា ។

បុណ្យិកាបរិយាបទាន ទី ៨

(៣៨) ខ្ញុំបានបួសក្នុងសាសនា នៃព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមវិបស្សីផង ព្រះនាមសិវីផង ព្រះនាមវេស្សក្ស័យផង
 ព្រះនាមកកុសន្ទៈផង ព្រះនាមកោនាគមនៈ ប្រកបដោយតាទិ-
 គុណផង ព្រះនាមកស្សបៈផង ខ្ញុំជាភិក្ខុនិបរិច្ចណ៍ដោយសីល
 មានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា មានឥន្ទ្រិយសង្រួមល្អ ។ ជាពហុស្សត្រ
 ចងចាំនូវធម៌ ជាអ្នកសាកសួរនូវធម៌និងអត្ត ហើយរៀនធម៌
 ស្តាប់ធម៌ ទាំងជាអ្នកចូលទៅអង្គុយជិតព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ ។ ខ្ញុំ
 បានសម្តែង នូវសាសនា របស់ព្រះជិនស្រី ក្នុងកណ្តាល
 នៃប្រជុំជន ខ្ញុំមានសីលជាទីស្រឡាញ់ បានមើលឆាយគេ
 ដោយគាងខ្លួនជាពហុស្សត្រនោះ ។ ឥឡូវនេះ ដល់មក
 ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំបានកើតក្នុងវិវាទ នៃស្រីកុម្មុទាសី ក្នុងផ្ទះ
 នៃអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្នុងបុរីដ៏ឧត្តម ឈ្មោះសាវត្ថី ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កតា ឧទកហារិយំ សោត្តិយំ និធមទ្គសំ
 សីតន្តំ តោយមជ្ឈម្ហំ តំ និស្វា ឥនមព្រី ។
 ឧទកហារី(១) អហំ សីតេ សទា ឧទកមោតរី
 អយ្យនំ នណ្ឌកយភីតា វាចាវេសកយដ្ឋិតា(២) ។
 កស្សព្រាហ្មណ ភ្នំភីតោ សទា ឧទកមោតរី
 វេជមាធម៌ កត្តេហិ សីតំ វេទយសេ កុសំ ។
 ជានន្តំ វត មិ កោតី បុណ្ណិកេ បរិបុច្ឆសិ
 ករោន្តំ កុសលំ កម្មំ នុទន្តំ(៣) កម្មចាបកំ ។
 យោ វុទ្ធោ នហរោ ចាបិ ចាបកម្មំ បក្សព្វតិ
 ឧទកាកិសេចនា សោបិ ចាបកម្មា បម្មព្វតិ ។
 ឧត្តរនិស្ស អក្ខាសី ធម្មត្ថសហិតំ បទំ
 តញ្ច សុត្វា សុសំវិតោ បព្វជិត្វារហា អហុ ។

១ ឧ. ឧទារី ។ ម. ឧទហារី ។ ២ ឧ. ម. វាចាវេសកយដ្ឋិតា ។ ៣ ឧ. និទ្ធីន្តំ ។ ម.
 វន្តន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ខ្ញុំទៅកាន់កំពង់ទឹក បានឃើញសោត្តិយព្រាហ្មណ៍ ដែលជា
 អ្នកត្រូវត្រជាក់គ្របសង្កត់ ក្នុងកណ្តាលទឹក លុះខ្ញុំឃើញ
 ព្រាហ្មណ៍នោះហើយ បានពោលពាក្យនេះថា ខ្ញុំជាស្រីជង
 ទឹក ប៉ុន្តែទឹកដ៏ត្រជាក់ សព្វៗ កាល ព្រោះភ័យភិតនឹង
 អាជ្ញានៃម្ចាស់ ព្រោះភ័យនឹងពាក្យកំហឹងគ្របសង្កត់ ។ នៃ
 ព្រាហ្មណ៍ ចុះអ្នកខ្លាចនរណា បានជាមកចុះត្រាំទឹកសព្វៗ
 កាល មានខ្លួនញាប់ញ័រ រងទុក្ខត្រជាក់ដ៏ក្រៃលែង ។

ម្ចាស់នាងបុណ្ណិកាដ៏ចម្រើន យីអើ ! នាងស្គាល់យើង
 ច្បាស់ បានជាហ៊ានសាកសួរយើង ដែលកំពុងធ្វើកុសលកម្ម
 បន្ទាប់នឹងកម្មដ៏លាមក ។ បុគ្គលណាទោះបីចាស់ក្តី ក្មេងក្តី
 ធ្វើបាបកម្មហើយ បុគ្គលនោះឯង លុះតែជងទឹកមកស្រោច
 ស្រពកាយ ទើបរួចចាកបាបកម្មបាន ។

កាលព្រាហ្មណ៍នោះ ឡើងមកពីទឹកវិញ ខ្ញុំក៏បានពោល
 នូវបទប្រកបដោយធម៌និងអត្ថ ឯព្រាហ្មណ៍បានឮភាសិតនោះ
 ហើយ ក៏តក់ស្លុតចេញទៅបួស បានសម្រេចជាព្រះអរហន្ត។

អន្តរាម៍ បុណ្យិកាបរិយាបទានំ

បូរេន្តី ឧទកសតំ ជាតា នាសិកុលេ យតោ

តតោ បុណ្យាតិ នាមំ មេ កុជិស្សំ មំ អកិស្ស តេ ។

សេដ្ឋី តតោនុមោទិត្វា^(១) បព្វជី អនការិយំ

ន ចិវេនេវ កាលេន អរហន្តំ អចាបុណី ។

ឥទ្ធីស្ម ច វសី ហោមិ ទិព្វាយ សោតនាតុយា

ចេតោចរិយញ្ញាណស្ស វសី ហោមិ មហាមុនេ ។

បុព្វេនិវាសំ ជាតាមិ ទិព្វចក្ខុំ វិសោធិតំ

សព្វាសវចរិក្ខុណា ធន្តិទានិ បុព្វតោ ។

អត្ថធម្មទិវុត្តិស្ម បដិកាលោ តថេវ ច

ញ្ញាណំ មេ វិមលំ^(២) សុទ្ធិំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វាហសា ។

---

១ ឧ. តតោនុមោទិត្វា ។ ម. តតោនុជាទេព្វា ។ ២ ឧ. វិបុលំ ។

បុណ្យការបរិយាបទាន ទី ៨

ខ្ញុំតាំងពីកើតក្នុងទាសត្រកូល បានបំពេញជាទាសមួយរយខ្លះ
 មួយ ចាប់ដើមអំពីនោះមក នាមរបស់ខ្ញុំឈ្មោះវ៉ាបុណ្យ ផន
 ទាំងនោះ បានធ្វើខ្ញុំឲ្យរួចជាអ្នកជា ។ លំដាប់នោះ ខ្ញុំបាន
 ញ៉ាំងសេដ្ឋីឲ្យរីករាយតាម ហើយចូលទៅកាន់ផ្ទះ អស់
 កាលមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្ត ។ បពិត្រព្រះ
 មហាមុនី ខ្ញុំម្ចាស់ជាអ្នកស្អាតជំនាញ ក្នុងថ្ងៃទាំងឡាយផង
 ជាអ្នកស្អាតជំនាញ ក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្អាត
 ជំនាញ ក្នុងចេតនាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំម្ចាស់ដឹងច្បាស់រូប
 បុព្វេនិវាស ទាំងទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំម្ចាស់បានជម្រះស្អាតល្អហើយ
 អាសវៈទាំងពួង អស់ហើយ ឥឡូវនេះ កត់ថ្មីទៀតមិនមាន
 ឡើយ ។ ខ្ញុំម្ចាស់មានសេចក្តីដឹង ក្នុងអត្ថប្បវិសម្ភិទា ធម្ម-
 ប្បវិសម្ភិទា និរុត្តិប្បវិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បវិសម្ភិទា ជា
 ញ្ញាណស្អាត ឥតមានមន្ទិល ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធប្រសើរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ការវាយ មហាបញ្ញា សុតេនេវ សុតាវិនី
 មាណេន នីចកុលជា នហិកម្មំ បនស្សតិ^(១) ។
 កាលេសា ឈាបិតា មម្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា
 ឆាតីវ ពន្ធនំ នេត្វា វិហារមិ អនាសវា ។
 ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ
 តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្មា បុណ្ណិកា កិក្ខុនិ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បុណ្ណិកបរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

---

១ ម. វិនស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំមានប្រាជ្ញាច្រើន ព្រោះការអប់រំ ជាអ្នកចេះដឹង ព្រោះ
 ការស្តាប់ ជាអ្នកកើតក្នុងគ្រូក្លលទាប ព្រោះមាន ព្រោះថា
 កម្មរបស់ខ្ញុំ មិនបានវិនាសឡើយ ។ កិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំ
 ដុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោលចេញហើយ ខ្ញុំជា
 ស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង ដូចជាមេដំរីកាត់
 ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឡ! ខ្ញុំមកល្អហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ
 ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេចហើយ សាសនារបស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨
 នឹងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះនាងបុណ្យាកាកិក្ខនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប់ បុណ្យាកាថេរិយាបទាន ។

នវិម អម្ពបាលីប្រើយាបទានំ

(៣៧) យោ វិសិទ្ធិតាវេន្នោ(១) ឌុស្សោ នាម មហាមុនិ

តស្ស ហំ ភគិនី អាសី អជាយី ខត្តិយេ កុលេ ។

តស្ស ធម្មំ សុណិត្វាហំ វិប្បសន្នេន ចេតសា

មហាទានំ ទទិតាន បត្តយី រូបសម្បទំ ។

ឯកត្ថីសេ ឥតោ កប្បេ សិទ្ធិ លោកក្កនាយកោ

ឧប្បន្នោ លោកបជ្ជោតោ តិលោកសរណោ ជិនោ ។

តទា អរុណាបុរេ រម្មេ ព្រហ្មញ្ញកុលសម្ពវា

វិមុត្តចិត្តំ កុបិតា ភិក្ខុនី អភិសាបយី ។

វេសិកា ច អនាចារា ជិនសាសនទ្ធីសិកា

ឯវំ អក្កោសយិត្វាន តេន ចាបេន កម្មនា ។

---

១ ១. ម. វិសិទ្ធិសិកាវេលោ ។

អម្ពបាលីបើរិយាបទាន ទី ៩

(៣៩) ព្រះមហាមុនី ព្រះនាមផុស្សៈណា មានជួរនៃ
 រស្មីដ៏រុងរឿង ខ្ញុំបានកើតក្នុងខត្តិយត្រកូល ជាបួនស្រីនៃព្រះ
 មហាមុនីនោះ ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ព្រះធម៌ នៃព្រះមហាមុនីនោះ
 ហើយ មានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយមហាទាន ហើយប្រាថ្នា
 នូវរូបសម្បត្តិ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកទ្ទកប្បនេះ ព្រះ
 ជិនស្រីព្រះនាមសិវី ជានាយកដ៏ប្រសើរក្នុងលោក ជាពន្លឺ
 នៃលោក ជាទីពឹងនៃត្រៃកត កើតឡើង ។ កាលនោះ ខ្ញុំ
 កើតក្នុងត្រកូលនៃព្រាហ្មណ៍ ក្នុងអរុណបុរី ជាទីក្រុងរីករាយ
 បានខឹងដេរផ្កាសាភិក្ខុនី ដែលមានចិត្តរួចស្រឡះចាកកិលេស
 ហើយ ។ មួយទៀត ខ្ញុំបានកើតជាស្រីផ្កាមាស ឥតមាន
 អាចារៈ ជាអ្នកប្រទូស្តចំពោះសាសនា នៃព្រះជិនស្រីសម្ពុទ្ធ
 បានដេរភិក្ខុនី តាមទំនងដូចគ្នា ព្រោះតែបាបកម្មនោះឯង

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយស្ស អប្បធានំ

នារុណំ និរយំ កន្ធ្វា	មហាទុក្ខសមប្បត្តា
តតោ ចុតា មនុស្សសុ	ឧបបន្នា តបស្សីនំ ។
នសជាតិសហស្សនិ	កណ៌កត្តំ អកោរយី
តតោ ចាចា ន មុច្ចិស្សី ^(១)	កុត្វា ទុដ្ឋវិសំ យថា ។
ព្រហ្មវេសមសេវិស្សី ^(២)	កស្សបេ ជិនសាសនេ
តេន កម្មវិចារកេន	អជាយី តិទសេ បុរេ ។
បច្ឆិមេ កវសម្បត្តេ	អហោសី ឱបចាតិកា
អម្ពសាខន្តរេ ជាតា	អម្ពចាលីតិ តេនហំ ។
បរិវត្តា ចាណាកោដិហិ	បព្វជី ជិនសាសនេ
បត្តាហំ អចលំ វានំ	ជីតា ពុទ្ធស្ស ឱរសា ។
ឥន្ទ្រីយ្យ ច វសី ហោមិ	ទិព្វាយ សោតនាតុយា
ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស	វសី ហោមិ មហាមុនេ ។
បុព្វេនិវាសំ ជាធាមិ	ទិព្វចក្កំ វិសោធិតំ
សព្វាសវបរិក្ខំណា	នត្ថិនានិ បុនព្រា ។

• ឧ. តំ ឈប់ ន វិមុច្ចិស្សី ។ ម. គម្ពា ឈា ឧ មុច្ចិស្សី ។ ២ ឧ. ព្រហ្មចារមសេវិស្សី ។
 ម. ព្រហ្មចារមសេវិស្សី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបរាជ

ខ្ញុំបានទៅកើត ក្នុងនរកដ៏ធំក្រក់ តែត្រឡប់មកដោយសេចក្តីទុក្ខ
យ៉ាងខ្លាំង លុះខ្ញុំចេញចាកនរកនោះ បានមកកើត ក្នុងមនុស្ស
ជាស្រីមានតបៈ ។ ខ្ញុំកើតជាស្រីដ៏មាន អស់ ១០ ពាន់ ជាតិ
ខ្ញុំមិនចេញចាកបាបនោះទេ ដូចបុគ្គលបរិភោគថ្នាំពិស ដ៏កាចអា-
ក្រក់ ។ ខ្ញុំបានសេពគប់នូវកេងដ៏ប្រសើរ កើតក្នុងសាសនានៃ
ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមកសរូប ដោយអំណាចនៃផលកម្មនោះ
ខ្ញុំបានទៅកើត ក្នុងបុរីឋានត្រៃគ្រីង្ស ។ លុះមកដល់បច្ច័យកត
ខ្ញុំជាឧបបាតិកកំណើត បានកើតក្នុងចន្លោះ នៃមែកស្វាយ
ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំឈ្មោះថាអម្ពបាលី ។ ខ្ញុំមានពួក
សត្វមួយកោដិចោមរោមហើយ បួសក្នុងសាសនា ព្រះជិនស្រី
បានជាធីតា ជាឧរសនៃព្រះពុទ្ធ ហើយបានដល់ឋានដ៏មិន
កម្រើក ។ បពិត្រព្រះមហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញក្នុងបូជ្ជ
ទាំងឡាយផង ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញ ក្នុងសោតធាតុដ៏ជាទិព្វផង
ជាអ្នកស្ងាត់ជំនាញក្នុងចេតាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់
នូវបុព្វេនិវាស ទិព្វចក្ខុខ្ញុំបានជម្រះស្អាតហើយ អាសវៈទាំងពួង
របស់ខ្ញុំ អស់ហើយ ឥឡូវនេះ កតប្តីទៀតមិនមានឡើយ ។

នវិម អម្ពបាលីថេរិយាបទានំ

អត្ថធម្មនិរុត្តិស្វ បដិការណោ តថេវ ច

ញ្ញាណំ មេ វិមលំ សុទ្ធំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វហសា ។

តិលេសា ឈាមិតា មហ្មំ កវ សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពន្ធនំ ធម្មា វិហារមិ អនាសវា ។

ស្វាគតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។

បដិសម្មិនា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិ ច អដ្ឋមេ

ធន្យកិញ្ញា សន្តិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា អម្ពបាលី កិក្ខុនី ឥមា តា-

ថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។

អម្ពបាលីថេរិយាបទានំ សមត្ថំ ។

អដ្ឋបាលីថេរិយាបទាន ទី ៩

ខ្ញុំមានសេចក្តីដឹងច្បាស់ ក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា
 និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បដិសម្ភិទា ជាញាណស្អាត
 ឥតមានមន្ទិល ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ កិលេស
 ទាំងឡាយ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញអស់ហើយ កតទាំងពួង ខ្ញុំដក
 ចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់ចំណង
 ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទន្ទឹង ។ ឧ ! ខ្ញុំមកឈ្នួលហើយ ក្នុង
 សំណាក់ នៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានដល់ហើយ
 សាសនា នៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមាគ្គ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះអម្ពបាលីក៏ក្នុងន័យ មានអាយុ បានសម្តែងឲ្យគាថាទាំង

នេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ចប អដ្ឋបាលីថេរិយាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទេសមំ លេលាបើរិយាបទានំ

(៥០) ឥមម្ហំ កទ្ទកេ កេម្មេ ព្រហ្មតន្តំ មហាយសោ
 កស្សោ ឆាម ឆាមេន ឧប្បជ្ឈំ វនតំ វរោ ។
 សាវត្ថយំ បុរវេ ឧទាសកកុលេ អហំ
 បសុតា នំ ជិនវំ ទិស្វា សុត្វា ច ទេសនំ។
 តំ វិវំ សរណំ កត្វា សិលានិ ច សមាទយី
 កតាចិ សោ មហាវរោ មហាជនសមាគមេ ។
 អត្តោ អភិសម្ពោជំ បកាសេសំ នរសភោ
 អននុស្សតធម្មេសុ បុព្វេ ទុក្ខាទិកេសុ ច ។
 ចក្កំ ញាណញ្ច បញ្ញា ច វិជ្ជាលោកំ ច អាសិ មេ
 តំ សុត្វា ឧក្កហេត្វាន បរិបុច្ឆាមិ ភិក្ខុវេ ។
 តេន កម្មេន សុកតេន ចេតនាបណីដិហិ ច
 ជហិត្វា មាណសំ ទេហំ តាវត្ថីសំ អកញ្ញហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សេលាប៊ែរិយាបទាន ទី ១០

(២០) ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមកស្សប មានដៅពង់ប្រសើរ ទ្រង់មានយសធំ ប្រសើរជាងអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ទ្រង់កើតឡើង ក្នុងកទ្ទកប្បវេនៈ ។ ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូល នៃឧបាសក ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ជាបុរីដ៏ប្រសើរ ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយ បានឃើញ ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរនោះផង បានស្តាប់នូវទេសនាផង ។ ខ្ញុំដល់នូវព្រះពុទ្ធ ទ្រង់មានសេចក្តីព្យាយាមនោះ ជាទីពឹងផង សមាទាននូវសីលទាំងឡាយផង ជួនកាល ព្រះពុទ្ធមានព្យាយាមធនោះ ប្រសើរជាងពួកជន ទ្រង់ប្រកាសនូវអភិសម្ពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះអង្គ ក្នុងទីប្រជុំមហាជន ក្នុងសច្ចៈទាំងឡាយ មានទុក្ខសច្ចៈជាដើម ជាធម៌ដែលព្រះអង្គមិនធ្លាប់ឮ ក្នុងកាលមុន ។ ចក្ខុភី ញាណភី បញ្ញាភី វិជ្ជាភី ពន្ធិភី កើតមាន ដល់ខ្ញុំ បពិត្រភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ញុំបានស្តាប់ បានរៀននូវរឿងនោះ ហើយសាកសួរ ។ ដោយកុសលកម្មដែលខ្ញុំធ្វើល្អ នោះផង ដោយការតម្កល់នូវចេតនានោះផង លុះខ្ញុំលះបង់រាងកាយជាប់របស់នៃមនុស្ស ក៏បានទៅកើតក្នុងឋានតាវត្ថិន្យ ។

ទស្សន៍ សេណាថេរិយាបកាមំ

បច្ឆ័មេ ច កវេនាទិ ជាតា សេដ្ឋីមហាត្ថុលេ
 ឧបេក្ខ ពុទ្ធិ សុទ្ធិមំ សុត្វា មក្ខបសំហិតំ^(១) ។
 បព្វជិត្វា ន^(២) ចរេនេវ សព្វត្វាទិ^(៣) វិចិត្តយំ
 ខេបេត្វា អាសវេ សព្វេ អវហត្ថំ អថាបុណី ។
 ឥទ្ធិសុ ច វសី ហោមិ ទិព្វាយ សោតនាតុយា
 ចេតោបរិយញ្ញាណស្ស វសី ហោមិ មហាមុនេ ។
 បុព្វេនិវាសំ ជាតាមិ ទិព្វចក្ខុំ វិសោធិតំ
 សព្វាសវបរិត្តំ ណា នត្តិទានិ បុនព្វវេ ។
 អត្ថជម្មនិវត្តិសុ បដិកាណោ តថេវ ច
 ញ្ញាណំ មេ វិមលំ សុទ្ធិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស វាហសា ។

---

១ ឧ. សក្កបសំហិតំ ។ ម. បក្កបសំហិតំ ។ ២ ឧ. ម. នសព្វោ នត្ថិ ។ ៣ ឧ.
 សព្វត្វាទិ ។

សេណាថេរិយាបទាន ទី ១០

ឥឡូវនេះ ដល់មកក្នុងបច្ច័មភព ខ្ញុំកើតក្នុងត្រកូលមហាសេដ្ឋី
 បានចូលទៅជិតព្រះពុទ្ធ ហើយបានស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្មដែល
 ប្រកបព្រមដោយមច្ចុ ។ ខ្ញុំបួសហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន ក៏
 បានគ្រិះរិះ នូវប្រយោជន៍ទាំងពួង បានញ៉ាំងអាសវៈទាំង
 ពួងឲ្យអស់ ហើយបានសម្រេចព្រះអរហត្ត ។ បពិត្រព្រះ
 មហាមុនី ខ្ញុំជាអ្នកស្មាត់ដំនាញក្នុងបួនទាំងឡាយផង ជាអ្នក
 ស្មាត់ដំនាញក្នុងសាតធាតុ ដ៏ជាទិព្វផង ជាអ្នកស្មាត់ដំនាញ
 ក្នុងចេតនាបរិយញ្ញាណផង ។ ខ្ញុំដឹងច្បាស់ នូវបុព្វេនិវាស
 ទិព្វចក្ខុ ខ្ញុំបានជម្រះស្អាតល្អហើយ អាសវៈទាំងពួង របស់
 ខ្ញុំ អស់ហើយ ឥឡូវនេះ កត់ច្រើនៀតមិនមានឡើយ ។
 ខ្ញុំមានសចក្ខីដឹង ក្នុងអត្ថប្បដិសម្ភិទា ធម្មប្បដិសម្ភិទា
 និរុត្តិប្បដិសម្ភិទា និងបដិកាណប្បដិសម្ភិទា ជាញ្ញាណ
 ស្អាត ឥតមានមន្ទិល ព្រោះហេតុនៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ កវា សព្វេ សម្មហតា

នាគីវ ពុទ្ធនំ ធម្មា វិហារមិ អនាសវា ។

សាកតំ វត មេ អាសិ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សន្តិកេ

តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ។

បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ វិហោក្ខាបិ ច អដ្ឋមេ

ធម្មកិញ្ចា សង្ខតតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ។

ឥត្ថំ សុទ្ធិំ អាយស្មា សេលា^(១) ភិក្ខុនី ឥមា កាថា-

យោ អកាសិត្តាតិ ។

សេលាថេរិយាបទានំ សម្ពត្តំ ។

---

១ ម. បេសលា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបបទ

ភិលេសទាំងឡាយ ខ្ញុំផុតបំផ្លាញហើយ ភពទាំងពួង ខ្ញុំដក
ចោលចេញហើយ ខ្ញុំជាស្រីមិនមានអាសវៈ ព្រោះបានកាត់
ចំណង ដូចជាមេដំរី កាត់ផ្តាច់នូវទន្ធនឹង ។ ឧ! ខ្ញុំមកល្អ
ហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបាន
សម្រេចហើយ សាសនា នៃព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ។
បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសេលាភិក្ខុនី មានអាយុ បានសម្តែងនូវភាព
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

បច្ចេ សេលាថេរិយាបទាន ។

ទូទៅ

ខត្តិយព្រាហ្មណ៍ បេវ តថា ឧប្បលនាយិកា

សិដ្ឋាលមាតា សុត្តា ច អភិរូបនន្ទា បេវ(១)

អន្តរកាសិកា បេវ បុណ្ណា ច អម្ពបាលី សេសា

ភិក្ខុនីតិ(២) ។

ខត្តិយកញ្ញាវត្តោ បតុត្តោ ។

អបទានំ និដ្ឋិតំ ។

---

១ ឧ.ម. អភិរូបា អន្តរកាសិកា ។ ២ ឧ. គណិកា បេវ បុណ្ណា ច អម្ពបាលី ច ភិក្ខុនីតិ
ទិស្សន្តិ ។ ម. បុណ្ណា ច អម្ពបាលី ច បេសលាតិ ច តា ទស គាថាយោ ទ្វិសកានេត្ថ
ទ្វិបត្តាឡើស បុត្តវីតិ បាវា ទិស្សន្តិ ។

ទូទាត់

អង្គរសេនាសហស្សទត្តិយកញ្ញាថេរីនមបទាន ១ ចតុរាសីតិ-
 សហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាថេរីនមបទាន ១ ឧប្បលទាយិកា-
 ថេរីយាបទាន ១ សិទ្ធិលមាតាថេរីយាបទាន ១ សុក្កាថេរី-
 យាបទាន ១ អភិរូបនន្ទាថេរីយាបទាន ១ អន្ស៊កាសីថេរីយា-
 បទាន ១ បុណ្យិកាថេរីយាបទាន ១ អម្ពបាលីថេរីយាបទាន ១
 សេនាថេរីយាបទាន ១ ។

ចប់ ទត្តិយកញ្ញាវន្ត ទី ៤ ។

ចប់ អបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ
ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ
បញ្ចមោ ភាគោ
មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេ

បឋមោ សុមេធាវិគ្គោ

សុមេធាវិគ្គោ	បឋមំ សុមេធាវេរិយាបទានំ	១
	ទុតិយំ មេខលទាយិការេវិយាបទានំ	៥
	តតិយំ មណ្ឌបទាយិការេវិយាបទានំ	៦
	ចតុត្ថំ សង្កមនទារេវិយាបទានំ	៧
	បញ្ចមំ នទ្យមាលិការេវិយាបទានំ	៨
	ឆដ្ឋំ ឯកបិណ្ឌបាតទាយិការេវិយាបទានំ	១០
	សត្តមំ កងប្ចក្ខទាយិការេវិយាបទានំ	១២
	អដ្ឋមំ សត្តុប្បលមាលិការេវិយាបទានំ	១៤
	នវមំ បញ្ចទីបិការេវិយាបទានំ	១៧
	ទសមំ ទុទេកទាយិការេវិយាបទានំ , , ,	២១

សត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បញ្ចមភាគ

សន្តិកប្រាថមាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សុមេធាវគ្គ ទី ១

សុមេធាវគ្គ	សុមេធាថេរិយាបទាន ទី ១	១
	មេឧលទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ២	៥
	មណ្ឌបទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៣	៦
	សង្កមនទាថេរិយាបទាន ទី ៤	៧
	នឡមាលិកាថេរិយាបទាន ទី ៥	៨
	ឯកបិណ្ឌបាតទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៦	១០
	កងបូកិក្ខុទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ៧	១២
	សត្តុប្បលមាលិកាថេរិយាបទាន ទី ៨	១៤
	បញ្ចទីបិកាថេរិយាបទាន ទី ៩	១៧
	ទុទេកទាយិកាថេរិយាបទាន ទី ១០	២១

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា

អង្គ

ទុតិយោ ឯកុបោសថវិគ្គោ

ឯកុបោសថវិគ្គោ បឋមំ	ឯកុបោសថិការថេរិយាបទានំ . . .	២៥
ទុតិយំ	សលទ្ធិបុប្ផិការថេរិយាបទានំ . . .	២៨
តតិយំ	មោទកទាយិការថេរិយាបទានំ . . .	៣០
ចតុត្ថំ	ឯកាសនទាយិការថេរិយាបទានំ . . .	៣១
បញ្ចមំ	បញ្ចទីបទាយិការថេរិយាបទានំ . . .	៣៦
ឆដ្ឋំ	នទ្ធិមាលិការថេរិយាបទានំ . . .	៤០
សត្តមំ	មហាបដាបតិគាតមីថេរិយាបទានំ . . .	៤២
អដ្ឋមំ	ខេមាថេរិយាបទានំ	៧៧
នវមំ	ឧប្បលវណ្ណាថេរិយាបទានំ	៧៤
ទសមំ	បដាបារាថេរិយាបទានំ	១១០

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ឯកុបោសថវិគ្គ ទី ២

ឯកុបោសថវិគ្គ ឯកុបោសថការថវិយាបទាន ទី ១	២៥
សលទ្ធិបូជិតការថវិយាបទាន ទី ២	២៨
មោទកទាយិការថវិយាបទាន ទី ៣	៣០
ឯកាសនទាយិការថវិយាបទាន ទី ៤	៣១
បញ្ចូទីបទាយិការថវិយាបទាន ទី ៥	៣៦
នទ្យមាលិការថវិយាបទាន ទី ៦	៤០
មហាបជាបតិភាគមីថវិយាបទាន ទី ៧	៤២
ខេមាថវិយាបទាន ទី ៨	៧៧
ឧប្បលវណ្ណាថវិយាបទាន ទី ៩	៧៤
បង្កាចារាថវិយាបទាន ទី ១០	១១០

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា

រង្វង់

តតិយោ កុណ្ឌលកេសវគ្គោ

កុណ្ឌលកេសវគ្គោ បឋមំ កុណ្ឌលកេសវគ្គោបទានំ . . .	១១៨
ទុតិយំ ភិសានភាគមីថេរិយាបទានំ . . .	១២៧
តតិយំ ធម្មទិន្នាថេរិយាបទានំ . . .	១៣៤
ចតុត្ថំ សកុណាថេរិយាបទានំ . . .	១៤១
បញ្ចមំ នន្តាថេរិយាបទានំ . . .	១៤៧
ឆដ្ឋំ សោណាថេរិយាបទានំ . . .	១៥៧
សត្តមំ ភទ្ទភាបិណនីថេរិយាបទានំ . . .	១៦១
អដ្ឋមំ យសោធរាថេរិយាបទានំ . . .	១៧៣
នវមំ ទេសសហស្សថេរិយាបទានំ . . .	១៨៨
ទសមំ អដ្ឋរសថេរិយាបទានំ . . .	១៩១

សន្លឹកប្រាក់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

កុណ្ណាលកេសវគ្គ ទី ៣

កុណ្ណាលកេសវគ្គ កុណ្ណាលកេសីថេរិយាបទាន ទី ១ . . .	១១៨
ភិសាគោតមីថេរិយាបទាន ទី ២ . . .	១២៧
ធម្មទិន្នាថេរិយាបទាន ទី ៣ . . .	១៣៤
សកុលាថេរិយាបទាន ទី ៤ . . .	១៤១
នន្ទាថេរិយាបទាន ទី ៥ . . .	១៤៧
សោណាថេរិយាបទាន ទី ៦ . . .	១៥៧
ភទ្ទកាបិលានីថេរិយាបទាន ទី ៧ . . .	១៦១
យសោធកាថេរិយាបទាន ទី ៨ . . .	១៧៣
ទេសសហស្សថេរិយាបទាន ទី ៩ . . .	១៧៨
អដ្ឋារសថេរិយាបទាន ទី ១០ . . .	១៨១

មាតិកាបត្រានិ

មាតិកា

អង្កេត

បត្រតោ ខត្តិយកញ្ញាវិគ្គោ

ខត្តិយកញ្ញាវិគ្គោ បឋមំ អដ្ឋវសសហស្សខត្តិយកញ្ញាវេរីនមបទានំ ២០៣

ទុតិយំ ចតុកសតិសហស្សប្រាហ្មណកញ្ញាវេរីនម-

បទានំ ២០៥

តតិយំ ឧប្បលទាយិកាវេរីយាបទានំ . . . ២១៣

ចតុត្ថំ សិទ្ធិលមាតាវេរីយាបទានំ . . . ២១៧

បញ្ចមំ សុក្កាវេរីយាបទានំ . . . ២២៣

ឆដ្ឋំ អភិរូបនន្ទាវេរីយាបទានំ . . . ២២៧

សត្តមំ អន្សកាសីវេរីយាបទានំ . . . ២៣៣

អដ្ឋមំ បុណ្យិកាវេរីយាបទានំ . . . ២៣៧

នវមំ អម្ពបាលីវេរីយាបទានំ . . . ២៤១

ទសមំ សេលាវេរីយាបទានំ . . . ២៤៤

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ខត្តិយកញ្ញាវគ្គ ទី ៤

ខត្តិយកញ្ញាវគ្គ អង្គរសហស្សខត្តិយកញ្ញាប្រើនមបទាន ទី ១ .	២០៣
ចតុរាសីតិសហស្សព្រាហ្មណកញ្ញាប្រើនមបទាន	
ទី ២	២០៥
ឧប្បលទាយការប្រើយាបទាន ទី ៣	២១៣
សិដ្ឋាលម៉ាតារប្រើយាបទាន ទី ៤	២១៧
សុក្ការប្រើយាបទាន ទី ៥	២២៣
អភិរូបនន្ទារប្រើយាបទាន ទី ៦	២២៧
អន្សកាសីប្រើយាបទាន ទី ៧	២៣៣
បុណ្យការប្រើយាបទាន ទី ៨	២៣៧
អម្ពបាលីប្រើយាបទាន ទី ៩	២៤១
សេលារប្រើយាបទាន ទី ១០	២៤៤

វិទ្យាវិទូបត្តិ

វិទូបាហោ	អវិទូបាហោ	អង្គ	រដ្ឋលេខាយំ
សំវិទូតា	សំវិទូតា	៤៨	៦
សាសននំ	សាសនំ	៥៨	៥
ភិក្ខុនិយោ	ភិក្ខុនិយោ	៦៥	៤
និវេទេហិ	និវេទេហិ	៧១	៧
តិដ្ឋតោ	តិដ្ឋតោ	៧៥	៧
កោច	កោចិ	៨១	៣
អហិ	អហំ	៨១	៧
ជេណនា	ជេណន	៨៦	៩
ការោចមិ	ការោចមិ	៩៥	៣
សសម្ពុទ្ធោ	សសម្ពុទ្ធោ	១០០	៤
លាភេ	លាភេ	១១១	៧
បណ្ឌិតា	បណ្ឌិតា	១២៣	៧
វិជានន្តិ	វិជានន្តិ	១២៥	៣

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ដូជា	ដូចជា	២៧	៨
អង្គុយ	អង្គុយ	៣៦	៧
ក៏ខ្សឹក	ក៏ខ្សឹក	៤៤	១៤
ខ្សឹកខ្សួល	ខ្សឹកខ្សួល	៥៤	១៣
ដើម្បី	ដើម្បី	៥៦	៧
តាកតែង	តាកតែង	៦៨	៧
បរិនិព្វាន	បរិនិព្វាន	៧៤	៥
មានក្នុង	មានខ្លឹម	៧៥	៧
ក្នុង	ក្នុង	៨៧	១២
មួយសែន	មួយសែន	៧៧	៥
ខ្ញុំបានក៏	ខ្ញុំបាន	១០៨	១៧
ឈ្មោះ	ឈ្មោះ	១១៧	៦
ដ៏ប្រសើរ	ដ៏ប្រសើរ	១២០	១៥

វិញ្ញាបនបត្រ

វិញ្ញាបនបត្រ	អវិញ្ញាបនបត្រ	អង្កេត	រដ្ឋលេខាយ័
សុខដ្ឋតា	សុខដ្ឋតា	១៣១	២
យាវជីវ	យាវជីវ	១៣៦	១០
អាសវ	អាសវ	១៤៥	១៣
មហាវិ	មហាវិ	១៤៨	១០
ឈាបិតា មយ្ហ	ឈាបិតា ម្នាក់	១៧០	៨
វិហារម	វិហារម	១៧០	៧
មេ	នេ	១៧០	១០
ឈាបិតា មយ្ហ	ឈាបិតា ម្នាក់	២០០	១២
មេ	នេ	២០១	២
ភិក្ខុនី	ភិក្ខុនី-	២០២	៤
ឈាបិតា មយ្ហ	ឈាបិតា ម្នាក់	២០៤	១០
មេ	នេ	២០៤	១២

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អញ	ខ្ញុំ	១២៣	២
”	”	”	៣
នាង	អ្នក	”	៣
ឈ្មោះបណ្ឌិត	ឈ្មោះថាបណ្ឌិត	”	១៤
ជីវិត	ជីវិត	១២៧	៧
ព្រះថេរ	ព្រះថេរៈ	១៣៥	៤
ស្តាប់ព្យាករ	ស្តាប់ព្យាករណ៍	១៣៦	១១
ទ្រង់ព្យាករណ៍	ទ្រង់ព្យាករ	១៤៧	៦
ជាទេតា	ជាទេវតា	១៨៥	៤
យៈសាធារណៈថវិយាបទាន	ទេសសហស្សវត្សរ៍ថវិយាបទាន		
	បទាន	១៨៧	១
ចំពោះ	ចំពោះ	១៧១	៣
បានសម្តែង	បានជួប	១៧៧	៨
ព្រះជីនស្រី	ព្រះជិនស្រី	២២០	៧
ទុក	ដក	២២៤	១៤
សក្តារថវិយាបទាន	សុក្តារថវិយាបទាន	២២៥	៩
មានអាសវៈ	អាសវៈ	២៣២	១៣

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ ៖

Printing costs were met through the gift of

Mrs. Kumiko Futagami · Mr. Seison Futagami
581 Taijima, Tamukaecho, Kumamoto-shi, Kumamoto-ken 862 Japan

この本は次の方によって復刻されました。

為慈香院 釋淨和信士一周忌供養

施主 二神クミ子・二神成尊

〒862 熊本県熊本市田迎町田井島581

☎096-378-3644

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "

ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ

ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិ

បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 76 (of 110 volumes total)

"SUTTANTA PITAKA"

Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh

Reproduced with the kind cooperation of the

TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE

First edition December 8, 1994

Printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ（南伝大蔵経）全110巻・第76巻スuttantaピタカ（経部）

発 行：ブノンベン仏教研究所

復刻救援：カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

発 行：1994年12月8日

印刷・製本／弘前相互印刷株式会社

製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

